

DET VAR EN VARM DAG

af

BØRGE FRUELUND JENSEN

KAPITEL 1

Firetoget fra København

Min omtumlede liv begyndte længe før min fødsel. Jeg er adoptivbarn, og som 19-årig lykkedes det mig at opspore min biologiske mor, der fortalte mig om de nærmere omstændigheder omkring min fødsel og min bortadoption.

Jeg er født på en fødeklinik i Sydhavnen i København d.26 Maj, 1947. Min biologiske mor kom fra relativt små kår, vistnok oprindeligt fra en bondeslægt der var flyttet til København fra Kalundborg-kanten i begyndelsen af århundredet. Hun var én af 2 søstre, en lys og en mørk (hun var den mørke). Da min bedstemor, en imponerende og herskesyg dame, der, som det skulle vise sig, kom til at afgøre min skæbne, ”var vild med hatte” blev min mor udlært som modist, en slags hatte-designer og hattesyerske. Hun blev tidligt gift, vist som 20 årig, med en kontorassistent Otto Tryggve Nielsen, og fik i dette ægteskab et barn, min halvstorebror.

Otto Tryggve Nielsen havde en ven, der hed Mogens Poulsen, der kom en del i hjemmet. Ifølge min mors beretning (hun var da 22) kaldte han sig ”litteraturhistoriker” og gik rundt i en lang overfrakke med en kopi af Emil Aarestrups digte i frakkelommen. Det var, efter min biologiske mors oplysninger, ”en vild forelskelse” idet Mogens Poulsen ledsagede sit kurmageri med bunker af hyldestdigte. Min biologiske mor (Aase) mente dog også at en vis ”moralsk opløsning” lå i luften i årene umiddelbart efter 2. Verdenskrig, idet Freud netop på dette tidspunkt blev moderne i den københavnske middelklasse. I hvert fald blev jeg undfanget i en båd på Furesøen en efterårsdag i 1946.

Nu var fanden løs. Det var en frygtelig familieskandale, som man søgte at fortie. Otto Tryggve Nielsen forlangte skilsmisse. Utvivlsomt var jeg blevet fjernet i moders liv havde der været fri abort i de dage. Men det var der ikke. Min imponerende bedstemor slæbte min biologiske far i faderskabsretten. Der blev taget en blodprøve. Nu viste det sig, at min far havde samme blodtype som min mors ægtemand, Otto Tryggve Nielsen, og faderskabet blev således tillagt min mors legitime ægtemand. Således var reglerne i de dage, før vævsprøver og DNA-tests.

Ifølge min mor, Aase, skal Mogens Poulsen dog have foreslået ægteskab. Min mor skulle stille ved H.C. Andersen-statuen på Rådhuspladsen en bestemt dag på et bestemt tidspunkt, og han ville gifte sig med hende. Hun kom ikke. Man kan gisne, at hun blev forbudt det af min imperiale bedstemor.

Men jeg var i hendes mave. Min bedstemor tog skridt til bortadoption.

Næppe var jeg født før jeg blev ”udliciteret til salg” i Jyllandsposten, idet min bedstemor ønskede at jeg skulle opdrages på landet. Det har jeg i det mindste at være hende taknemlig for.

De første der henvendte sig var, skulle det vise sig, et småretarderet husmandægtepar fra Give-kanten i Midtjylland. Der var ikke mange dikkedarer. Ægteparret havde førhen vanrøgtet et adoptivbarn, som var blevet fjernet fra dem. Jeg blev udleveret til dem på bagtrappen i en lejlighed i Sydhavnen. I dette selskab krydsede jeg for første gang Storebælt.

Da jeg var blevet installeret i deres husmandssted umiddelbart udenfor Give (et lille gult hus, der stadig kan beses ankommer man med toget fra Vejle til Give) begyndte rygteme naturligvis snart at svirre om dette nye bam, som dette inkompetente ægtepar havde fået fingrene i. En lokal læge, der skulle vise sig at være mine senere adoptivforældres familielæge, Dr.Gullestrup, tog affære. Igen var der tale om vanrøgt.

Augusta og Karl Kristian Jensen, der ejede slægtsgården ”Fruelund”, beliggende i en afstand af kun en kilometer fra husmandsstedet, havde på dette tidspunkt allerede adopteret 2 børn. Den ældste, en dreng, viste sig imidlertid at være dybt retarderet fra fødslen, og døde tidligt i en institution (Brejning). Sidenhen adopterede de hans lillesøster, Bodil, fra samme bømerige og fattige arbejderfamilie. Hun blev min storesøster.

Dr.Gullestrup henvendte sig nu til gårdejerægteparret og spurgte dem om de ville tage vare på mig indtil jeg kunne bortadopteres til anden side. De indvilligede.

Således ankom jeg til mit barndomshjem. En fremmed fugl, fløjet ind fra det ukendte, efter et omtumlet liv inden jeg var 4 måneder gammel.

Min adoptivmor, Gusta, havde aldrig selv kunnet få børn, men hvis nogle elskede børn var det hende. Efter nogle uger med mig i vuggen var der ikke tale om at jeg skulle videre på en uoverskuelig livsbane. De tog mig til sig, og jeg priser min Gud. Bedre mennesker, og et mere vidunderligt sted, er aldrig blevet tilbudt noget barn. Det var til hendes dages ende min mors (jeg kendte ingen anden mor) opfattelse ”at noget holdt hånden over mig”. De tog mig til sig, men adoptionspapirerne var endnu ikke underskrevet.

For mennesker, der kun har kendt nutidens industrialiserede landbrug, er datidens forhold på landet blot en bristet drøm, der kan opleves gennem Morten Korchs bøger og Morten Korch-filmene. Jeg oplevede den tid. De første 17 år af mit liv, før jeg steg ombord på et ØK skib i Københavns frihavn, foregik i sådanne omgivelser.

”Fruelund” var efter datidens forhold en stor gård, om end den kun var på 64 tønder land. Den var blevet udstykket mellem herregårdene Donneruplund og Skærhoved i 1795, efter landboreformerne, men noget tyder på den var endnu ældre. I skøderne står der ”at under Svenskekrigene lå Fruelund øde hen”. Men i hvert fald havde den været i familiens eje siden 1795, og er det stadig i skrivende stund (år 2000).

Gården var firlænget. Den nordlige længe var stuehuset, en lang og lav bygning med mange vinduer og, i min barndom, to skorstene. Vestlængen var i min tidlige barndom stadig stråttækt. Den sydvendte længe, laden, præsenterede to porte mod syd, ud mod grusvejen, der førte til Give. Den østvendte længe, kostalden (som også var svinesti) skød yderligere en længe ud mod øst.

Længerne og bygningerne var dog ikke gårdens sande stolthed. Nord for stuehuset strakte sig en kæmpemæssig, parklignende have på mindst to tønder land. Umiddelbart nordfor stuehuset lå "forhaven" med 4 små adskilte græsplæner, imellem hvilke der snoede sig velrevne stier. Midt i herligheden stod en lille stensætning med et solur. Omkring soluret, og dette vil lyde mærkeligt for mine efterkommere, lå i tilfældigt mønster stenøkser fra ældre og yngre stenalder, samt en lille velsleben kværnsten fra yngre stenalder. Alt var fundet på gårdens jorder. Måske startede her min interesse for Danmarks oldtid. Der lå de, dag og nat, sommer og vinter, hele min barndom. Ingen tænkte på at stjæle dem. De lå der bare.

Fra forhaven førte en bølgeport op i den langt større baghave. Førhen havde der ved bølgeporten løbet en lille bæk, men den var nu udtørret. En bred gang, flankeret af høje bøge, førte op til en mægtig græsplæne kantet af blomsterbede, og hvor skyggefulde æbletræer kastede skygger på solrige dage (min favorit var ananasæblerne). Midt på græsplænen stod et valnøddetræ. Nordligst på græsplænen stod en flagstang i et langt blomsterbed (der var også en flagstang i forhaven). Igen nord for græsplænen var endnu et havearrangement med bede og stier og to bænke, hvorfra man i skygge kunne overskue hele herligheden, og se stuehusets små vinduer langt mod syd, for enden af gangen og gennem bølgeporten.

Vest for den nordvendte kæmpegræsplæne lå så én af gårdens køkkenhaver. Her var der jordbær, asparges, kartofler og stikkelsbærbuske strakt under rækker af frugttræer. Her stod endnu en favorit, pæretræet. Der var kvæder og Ingrid Marie æbler. Alt igen flankeret af velrevne gange.

Som om alt dette ikke var nok! Men nej. Øst for kostaldens østfløj lå endnu en frugthave, adskilt fra den nordvendte have af en dam, hvor en snes ænder snadrede lystigt igen beskyttet af mægtige bøge. I den østvendte køkkenhave dyrkedes græskar, ærter og gulerødder, og der var et mægtigt buskads af solbær og ribsbuske.

Men bedst af alt for en lille dreng var skoven. Ikke alene var der de mægtige bøge, men nord for den nordvendte have lå en lille skov (vest for hønsehus og hønsegård), der for mig var en uigennemtrængelig jungle. Høje graner og i midten et buskads af alskens grønt, der mindede om Amazonas. I virkeligheden var det vel hovedsagelig hylde og vilde kirsebær, men for en lille knægt, der stavrede rundt i herligheden var det Paradiset.

Hvorledes holdt man alt dette i den skønneste orden? For græsplænerne blev aldrig lange, stierne der snoede sig rundt mellem træer og plæner under bøgene var velrevne og uden ukrudt.

Da jeg ankom, boede der mange mennesker på gården. Der var en gammel bestyrer, der var gået på aftægt, Rasmus (kaldet "Otte"). Der var min gamle bedstemor. Der var to karle og en tjenestepige. Der var min far og mor. Og endelig min søster og mig. Haven var min bedstemors stolthed, og den var

i hovedsagen kvindernes domæne. Far og karlene var i marken, mor og tjenestepige var i haven.

Hvorledes skal jeg beskrive en barndom i dette paradis? Menneskene én for én? Min tidligste erindring er en sommerdag hvor jeg sidder på én af forhavens græsplæner og hører bierne summe og en let sommervind i de mægtige bøge. En anden tydelig erindring er min 4-års fødselsdag, da en fætter fra det fjerne København (ikke en biologisk) trækker mig over den lille (overflødige) bro under bøgeporten i en trækvogn.

Der var jo også vintrene og dagene med dårlig vejr. Så var vi inde. Man kunne komme ind i stuehuset ad to veje. Forgangen, *den fine gang*, gennem hvilken man modtog gæster, og bagindgangen, gennem bryggeret. Umiddelbart udenfor bryggeret lå i min tidligste barndom tørvehuset (man fyrede med tørv i kakkelovnen), hvor man også fandt gårdens karlekammer og das (der var ingen træk og slip). Gennem forgangen kom man under datidens lave dør ind i dagligstuen, hvor kakkeloven stod. Her fandt man Bedste og Otte det meste af tiden. Mest i venlige småskænderier, mens bedste hæklede eller strikkede uldsokker. Her må jeg have gået mine første skridt. Her husker jeg de kolde vintermorgener, før der blev fyret op, når jeg stavrede ud, dødspændt, for at åbne min julekalender. Bag dagligstuen (mod vest) endnu en lav dør ind i spisestuen, hvor man dog kun spiste ved selskabelige lejligheder. Her stilledes også fra gammel tid de afdøde i deres åbne kister, før de blev *sunget ud*. Bag spisestuen, længere mod vest, "have-stuen" med lave lænestole og en sofa, samt en gammel reol en fjern bedstefader havde lavet som husflid, og som er et familieklenodie. Den eksisterer stadig. Her forsamledes man efter de selskabelige sammenkomster i spisestuen. Dog mest familiens kvinder, der strikkede, mens mændene spillede mousel eller whist flankeret om bordet i spisestuen.

Stuehuset havde også tre værelser ved siden af soveværelset. Her boede Otte og Bedste, og der var et gæsteværelse. Tjenestepigen boede ovenpå, og til hendes værelse førte en trappe op fra bryggeret.

Og nu menneskene - og jeg må nødvendigvis begynde med Otte. Han var vel midt i eller sidst i 70erne, da jeg ankom. Han havde i mange år, før min mor, der var den yngste af fire døtre, blev gift, været bestyrer for Bedste, der sad som enke. Han blev på gården i sin alderdom. Det var den gamle ungarls eneste hjem, og han var højt elsket. I kriseperioder, såsom 30erne, havde han hjulpet Bedste også økonomisk. Ingen kunne drømme om at sende den gamle mand på alderdomshjem.

Hvordan skal jeg beskrive Otte? En høj, gammel mand med et gråt overskæg. En hjertelig og elskelig gammel mand, som jeg elskede højt. Jeg fik tidlig smag for bogstaver, og mon ikke det var på grund af hans venlige støtte, jeg læste flydende før jeg var fire? Min sidste erindring er, da han lå døds syg i sit kammer, kort før han døde. Min mor bar mig ind til ham på armen, og jeg forlangte at komme ned i sengen til ham. Det fik jeg ikke lov til. Hans sidste bemærkning til mig var: "Kan du tælle loftsbrædderne?". Jeg var vel 5 da han døde og jeg var hysterisk af sorg. Jeg nægtede at se ham på lit de parade i spisestuen. Nu er hans grav slettet på kirkegården.

Bedste havde i sine velmagtsdage været en stor og stout jysk bondekvinde. Nu var hun lille, krum og hvidhåret, og hun var blevet sortseer. Hun græd hyppigt. Og hun var skrap. Hun var af den gamle skole. Hun følte sig uværdig til at modtage nadveren i kirken. En juleaften (disse vidunderlige,

magiske juleaftener!) havde jeg fået et legetøjstog af træ i julegave. Jeg havde leget med det i havestuen i ekstase i måske en time. Så sagde jeg udmattet (og sikkert med blanke øjne): "Hvornår er det juleaften igen?". Så faldt lussingen. Bedste opfattede det som utaknemmelighed.

Jeg så Bedste på lit de parade. Hun var lille og hendes ansigt var gult. Da jeg var 7 var de vel begge døde.

Min far!! En hjertelig mand, en fremragende landmand, der selv var kommet fra meget små kår (han kom ud at tjene da han var 5) og først og fremmest en klovn og en spøgefugl. Han var fuld af sjov og klovnerier. Han havde mange kæle- og øgenavne for mor ("din gammel såj" – en såj er et græstørv), men aldrig sagt i en ond mening. Han var bestemt, men også spøgefuld overfor de mange vekslende karle han oplærte i landbrugets kunst. Første november var skiftedag. Så kom der hyppigt en, af mig længe imødeset, ny karl cyklende med sit klædeskab. Jeg husker mange, og som alle i denne historie havde de hver deres personlighed, talemåder og sædvaner. Men denne historie ville blive dobbelt så lang som bibelen skulle jeg beskrive alle de mennesker, der har krydset min vej. Vi havde én, der hed Rathlev. Af far kaldet Rathrøv. Han var andenkarl, vel en knægt på 16. En dag, i hidsighed (far kunne blive hidsig) stak han ham en lussing så han rutede ned fra høloftet og landede foran køerne. Far fortrød øjeblikkeligt, og spurgte: "Er du kommet til skade?". "Nej", lød svaret, "A hå såmænd bare brækket æ ryg". Den historie lo vi meget af på Fruelund i mange år.

Far bankede mig én gang. Jeg havde stjålet 4 kroner i en skuffe i soveværelset, og proppet mig med slik (der vankede ikke meget slik i de dage). Fartævede mig med en malkemaskineslange. Det gjorde ondt. Men jeg var mors dreng. Bodil var fars pige. Sådan var det, som i mange familier.

Min (adoptiv)søster og jeg var meget forskellige. Hun drillede. Hun var 3 år ældre end jeg. I sin barndom elskede hun katte, og sommetider var der op til 20 katte på gården. Hun klædte dem i dukketøj og kørte rundt med dem i sin dukkevogn. De fandt sig i det med varierende tålmodighed.

Min mor!!! Hvem i alverden kan fuldt ud beskrive sin mor, selv når vi ser i bakspejlet med voksne øjne. Jeg har aldrig hørt min mor og far skændes. Aldrig. Jeg har aldrig set ham kysse eller kærtegne hende (det hørte sig ikke til). Det var ikke desto mindre et ovenud lykkeligt ægteskab. Men også et praktisk arrangement. Mor var gårdmandskone. Et ægteskab var også en økonomisk enhed. De gjorde hver dagens dont, han i marken med karlene, hun i køkken og have med tjenestepigen. Livet var enkelt, men arbejdsomt. Før fjernsynet gik de lange vinteraftener med kortspil ("brugs"), snak, oplæsning, aftenkaffe og tidligt i seng. Dagene gik, karle og piger skiftede, årstidene gik, årene gik. Barndommen er en drøm, og for mig var det en vidunderlig drøm. Jeg husker vi kun havde heste i begyndelsen af mit liv. Wolle og Musse, en hvid hingst og en rødlig hoppe. Undertiden føl. Wolle gik på aftægt og døde 18 år gammel, efter den var stukket af fra slagterarbejderne på slagteriet og løbet de 2 kilometer fra Give til Fruelund. Den fik lov at blive, som Otte. Ingen blev bortvist fra Fruelund. Min mor og far husede en tysk, bortløben soldat (fra Elsass-Lorraine) under krigen, med fare for deres liv. De husede mig. Ingen kom forgæves til Fruelund. Landstrygere kom ikke til at sove i høet. De fik gæsteværelset. Og en solid madpakke.

Hvordan gik mine dage på dette vidunderlige sted? Mest leg. Nabodrengene arbejdede mere end jeg.

Vi havde karle og en tjenestepige. Der var høsten, hvor jeg ”kørte frem” på traktoren, en lille grå Ferguson (da vi omsider fik traktor), mens karlene læssede og stakkede neg. Der var opsamlingen af kartofler om efteråret. Ved sådanne lejligheder hjalp alle til. Mor, karle, piger og os børn. Om vinteren skulle der tærskes, og jeg skulle ”tage fra”, dvs. stable halm, der mekanisk transporteredes fra tærskværket op i loen. Jeg har masser af erindringer om disse vintereftermiddage når vi tærskede. Mine drømme. Men ellers: skole, leg, lektier (jeg havde let ved lektierne undtagen regning). Leg med nabobørnene: Tage og Kaj. Om vinteren løb vi på skøjter (vintrene var hårdere dengang, og både vores lille dam, samt de omgivende tørvemoser var ofte tilfrosne). Jeg var FDF’er. Afsted på cykel, i bælgravende mørke, hver mandag aften. Hjem klokken 9. Det var før forureningen. Vinternætterne i de tider på landet. Jeg husker en sådan vinternat, på vej hjem fra FDF. En måneløs nat, tindrende hvidfrossen. De tusindvis af stjerner og mælkevejens hvide, tågede bånd. Reflekteret i den hvide sne, så natten var oplyst af det næsten blændende stjerneskær. Jeg husker efteråret, når tusindvis af viber fulgtes af hjejler (en sneppefugl jeg ikke har set i 30 år) før de drog mod syd. Jeg husker vrimlen af svaler, der havde snesevis af reder i stalden og i portene. Jeg husker forårets første lærkesang, storkene der kredsede himmelhøjt over skolegården den dag vi fik sommerferie. Disede efterårsdage, den første frost, når jeg løb på den store plæne med min bue og mine pile (blomsterpinde med styrefjer). De hårde vintre, når det var op en halv time før sædvanligt om morgenen, fordi vi måtte kæmpe os til skole, slæbende os med gummistøvler på gennem de meterhøje driver de 2 kilometer til skole. Jeg kunne blive ved og ved. Mine tamme krager. Jeg har haft to. De hed naturligvis begge Klaus. Man klatrede op i en gran og tog en næsten flyvefærdig unge. Man spærrede den inde i et par æblekasser og fodrede den med franskbrød dyppet i vand. Efter en uge troede den du var dens mor eller far. Man lukkede den ud kort før den kunne flyve. Man skulle bogstaveligt talt lære den at flyve. Først korte afstande, mellem to skuldre eller arme. Så længere afstande. Indtil den tilbragte sin tid på tagryggen. Følelsen af en krage, der uventet lander på ens skuldre. Den opmærksomme, tænkende krage. Med hovedet på skrå og et dybt snedigt udtryk i øjnene. Eller når den stjal blanke ting, En teske i et åbent køkkenvindue. Den ene krage gik bagover i en vandbalje og druknede, den anden nedlagde en karl ved en fejltagelse med en salonriffel. Sorg. Men man tænker: *jeg finder en ny næste år...*

Man var venner med dyrene. Man havde sin favoritko, som man sad på ryggen af under malkningen. Enhver nyfødt spædekalkv skulle inspiceres og have lov til at sutte på ens fingre (jeg husker stadig følelsen). Grisesøerne fik grise, men grise mangler personlighed, undtagen ornen i sin sti, som man var bange for.

Hvert år i jagttiden krydsede jægere vore marker. Det betalte de ikke for. De slæbte agerhøns (de kaldte dem ”høns”) og ænder og bekkasiner hjem, men vi fik en hare. Det var en spændende tid. Vi traskede i deres fodspor (min ven, nabosønnen Tage og jeg) med skaftet af en skovl (der lidt lignede et gevær) under armen og så agerhøns og fasaner baske til jorden. Vi så flygtende harer slå kolbøtter når de blev ramt. Så kom de med haren. Der hang den på gavlen med sine brystne øjne i en uge. Så den komplicerede tilberedning. Haresteg.

Vi var selv jægere. Vi havde luftbøsser (mærket Diana 45). Hvor mange gråspurve har jeg på samvittigheden? Nok til at sende mig midlertidigt i helvede ifølge den Tibetanske dødebog. Solsorte. Dem fik kattene.

Livet på den dejlige gård gik sin umærkelige gang. Man troede dette var evigt. Hvert år den 23. Juni var der en kæmpemæssig Sct.Hansfest, arrangeret af Ungdomsforeningen. "Hvad fatter gør, er altid det rigtige" opført af amatører i folkedragter på den store græsplæne. Kaffe bord. Båltale. Dans i loen. Vi lurede kærestepar af. De vandrede tæt omslyngede i havens lange gange i den mørknende sommeraften, mens rugen dræede. Måske fandt de sig en høstak. Man kendte prævention, men disse Sct.Hansaftener har sikkert undertiden resulteret i familieskandaler eller hurtige giftermål. Disse vidunderlige aftener på landet ved midsommer. Sct. Hans. Vi havde lige fået sommerferie. Jeg sad i havestuen og så de første biler komme ad grusvejen fra Give. Måske samme år havde Bedste ligget lig i sin kiste 3 meter fra hvor jeg sad med forventningens glæde i mine øjne og set mod den nedgående sol, og de første biler, der kom fra Give. Hvad betød det? Alderdom, ungdom, barndom, alt en mægtig cirkelgang, der spejledes i årstiderne.

Jeg husker vi fik den første bil. En gammel "højhælet" Ford rullede ind gennem porten. Turene, først i hestevogn, en stor charabanc, til Give og til familie. Dernæst bilerne. Efter den gamle Ford en "Supersix", der lignede de biler man ser i gangsterfilm fra 30erne. Dernæst en "Hillman", en lidt ældre model, og tilsidst (i min fars levetid) en mere moderne Hillman.

Vi hørte radio. Det første jeg husker fra radio'en er Stalins og Eisenhowers navne i nyhederne. Så var der "20 spørgsmål til professoren", en ivrigt aflyttet udsendelse. Senere, i min sene barndom, kom så "Radio Luxemburg", der kunne høres, omend der var atmosfærisk støj.

Jeg overtalte, vel sidst i 50'erne, mine forældre til i første omgang at leje et fjernsyn. En sort/hvid 17-tommers. Hele familien i dagligstuen, linet op som i en biograf. Og naboerne kom. Hver aften. Og når det hele var slut (vi sluttede alt) skulle de selvfølgelig have aftenkaffe. Hver aften! Så måtte mor og pigen i gang. 3 slags kage plus småkager. Hvem er nogensinde sulten gået fra Fruelund? Ingen. Gæstfriheden var fantastisk. Så kom den landsdækkende dille, Quiz'en med Svend Pedersen, og SÅ blev dagligstuen for alvor en biograf. Aftenkaffe til alle? Selvfølgelig. Sådan var mit barndomshjem. Et sted hvor der var plads til alle, bortløbne soldater, landstrygere, naboer, spædbøm blæst ind fra det fjerne København.

Denne holdning delte både min far og min mor. Kan noget eller nogen beskrive min elskede mor, som jeg husker hende fra min barndom?? Hun var der jo altid. Ikke som i dag, hvor en træt mor henter sine vrantne børn på en daginstitution (fremskridt?!). Nej. Hun var i køkkenet, i et hjørne af haven hvor hun rev eller plantede asparges. Altid tryghed eller trøst (jeg husker dog ikke jeg blev trøstet så ofte, i hvert fald ikke i min senere barndom. Jeg var jo sjældent ulykkelig). Altid åbne arme. Sjældent et nej. Opdragelsen lå i luften. Der var uskrevne regler som man ikke drømte - end ikke i sin vildeste fantasi - om at overskride. Nutidens børn kan finde på at sige "*hold kæft*" til deres forældre! Dengang? Jeg tør end ikke drømme om hvad reaktionen ville have været! Måske bømehjem. Jeg ved det ikke. Ingen gjorde det. Og dog hørte jeg sjældent om børn der fik regulære tæv. Jeg fik det én gang - for at stjæle.

En lille episode illustrerer måske holdningen. Jeg havde været på hospitalet i 10 dage (min knæskal

havde forskudt sig ved et uheld – en tjenestekarl var i gemytlighed rullet ned over mine ben fra sofaen mens jeg lå på maven) og var blevet grundig forkælet. I hvert fald i den forstand at jeg havde fået opmærksomhed. Uafbrudt, syntes jeg. Sygeplejerskerne var så flinke. Manden i nabosengen byggede modelskibe. Mine skolekammerater kom med chokolade. Osv. osv. Jeg var dengang 11 år. Så kom jeg hjem. Tilbage til hverdagen. Trist. Så jeg bad min far om en krone til en biografbillet. Og fik nej. Nej! Det var ikke hvad de sidste 10 dage havde vænnet mig til. Jeg blev grebet af en altovervældende selvmedlidenhed. Så jeg besluttede at hænge mig selv. Jeg fandt et reb og gik over i laden. Jeg bandt det om hanebjælken (man hængte sig altid i hanebjælken). Jeg bandt en løkke og lagde den om halsen. Naturligvis var det hele en demonstration. I det samme gled halmen under mig, og havde jeg ikke fået benet presset mod ladeporten var min historie vist endt der. Jeg råbte om hjælp, og en karl kom og befriede mig. Megen latter. En biografbillet? Nej. Man gik ikke over stregen, og der var en kant. Vi behøvede ikke at være ”grænsesøgende”, som pædagogerne siger nogle børn er i dag. Grænserne lå der, og de lå fast. De var ikke til diskussion. Det gjaldt hjem og det gjaldt skole. Skyde gråspurve og solsorte og fodre dem til katten? Skyd væk, dem er der jo masser af. Men forvente forkælelsen fra hospitalet skal fortsætte hjemme? Aldrig i livet.

Kun ét kastede sin slagskygge ind over min tidligste barndom. Adoptionen var ikke legal. Min biologiske mor havde ikke skrevet under. Det vidste jeg fra første færd. Hvad skulle mine forældre gøre? Jeg kunne blive hentet hvad dag det skulle være. Så de fortalte mig det. Midt i dette strålende hjem, i dette jordiske paradys, har jeg altid vidst jeg ikke ”rigtigt hørte hjemme”. Når en fremmed bil kom ind i gården flygtede jeg ud i kornmarken eller op på høloftet.

Adoptionen gik igennem da jeg var 6 år, efter adskillige henvendelser fra mine adoptivforældre til min biologiske mor. Det var en dag i den lille dagligstue. Moster Dutte (der rigtigt hed Dorothea) tog mig på skødet og sagde: ”Nå Børge, nu hedder du Jensen til efternavn”. Jeg var døbt Børge Fruelund Nielsen. Så var det mareridt ovre.

Mon det har betydet noget. Skyldes min senere opståede sindslidelse en grundliggende angst? Nogle mener det. Jeg tillader mig at betvivle det. Jeg lærte at læse tidligt og vidste København var landets hovedstad, og at jeg var ”københavner”. Det var *fint* at være ”københavner”. En nabo kaldte mig ”æ’ amerikaner”, vist fordi jeg gennem tidlig avislæsning (jeg fulgte med i aviserne fra jeg var 5) havde læst meget om Amerika, og havde indviet nabobørmene i visse sandheder om skykrabere m.m. Dengang blev man beskyldt for at ”lyve” hvis ens fantasi var for livlig. Jeg havde vist bildt nogle nabodøtre ind at jeg kom fra Amerika!!

Noget andet er måske en vis tilgrundliggende følelse af ”ultimativ hjemløshed” som har fulgt mig gennem mit omtumlede liv. I min gale bog ”Serafen” optræder jeg som en runzigeuner, der ikke kender sin egen oprindelse. Kan noget mere hjemløst tænkes? Næppe. Mon det ikke også var denne følelse der gjorde, at jeg som 17 årig brød op og drog til søs, ud i den store verden? Det påfund var jeg den første på egen hånd der fik (selvfølgelig fra en bog, bogen om krigshelten Anders Lassen). Min hu stod ikke til landbrug. Jeg kunne sagtens have arvet den vidunderlige slægtsgård. Men nej. Mit hjerte var uroligt. Min konversion til katolicismen i 1971 kan forklares med Augustins vidunderlige linje: ”Vort hjerte er uroligt og finder først ro når det hviler i Dig”. Jeg har gået på hospitals gange og kaldt

mig selv "Vandrerer" (med stort). Der må fra første færd have været en snert af denne egentlig forfærdelige erkendelse. Da jeg som 19-årig havde opsøgt min biologiske mor (mere om det senere) vendte hun trist sit smukke, mørke hoved, med det kulsorte hår og de opalblå øjne, mod lyset fra vinduet i sin lejlighed i Søborg og sagde trist: "Børge. Sjælen er en ensom vandrer". Jeg skal ikke kaste mig ud i nogen principdiskussion om arv kontra miljø. Jeg fortæller facts. Sådan var det, og sådan er det til en vis grad den dag i dag. Jeg bor i mit andet hjem med min kone og hendes to børn. Jeg har før haft "mit eget hjem" med kone og børn. Er et hjem for mig kun en "ramme", ikke en åndelig "realitet"? Mit barndomshjem var det vidunderlige Fruelund (stod der her en statue af Vor Frue i middelalderen? Er det noget religiøst? Måske.). Hvis jeg gennem min elskede søn Daniel, mit eget kød og blod (for en gangs skyld) skulle blive forfader til et dynasti, måske et dynasti, der dropper "Jensen" og tager kaldenavnet "Fruelund", så ved I (fjerne efterkommere) nu at vi kommer to steder fra. Ud af det blå kommer vi som svaler, en forening af en københavnsk skønhed og en sværmerisk digternatur og skribent (anmelder, senere præst i folkekirken), og vi fandt Fruelund, efter hvilken vi tager vort navn. Ingen af jer vil kunne begribe stedets skønhed og gæstfrihed. Måske vil i jeres tid stuehuset stå tilbage. En klenodie, med klinker istedet for dørhåndtag. Jeres barndom, og som det senere skal skildres, jeres ungdom, vil være totalt og aldeles forskellig fra min barndom og ungdom. I kan måske sige: "Vi har set mennesker på Mars!". Men jeg vrænger tilbage: "Mars! Mars! Javel. Men I har ikke oplevet Fruelund før landbrug blev til industri. I har ikke leget på plænen under de ældgamle bøge. I har ikke strejft som indianerdrengen Paw i skovens vildnis med bue og pil, eller nedlagt spurve med slangebøsser. I har ikke set Mælkevejen glimte med milliarder af stjerner ned over snedækte marker en vinternat på landet. I har ikke set en svale komme med 150 km i timen og ramme et hul i et staldvindue på størelse med et musehul. Når I får fri fra skole en dejlig sommerdag kredser der ikke et par store højt deroppe i det blå. I har ikke set tusindvis af hjejler følge viberne over de nypløjede marker i oktober. Mars. Har I stået med en kværnsten fra yngre stenalder (inklusive kuglen der malede kornet) i hånden med den viden at en bondekarl fandt den 200 meter fra hvor I står? Min barndom foregik før verden gik af lave, før de store maskiner og forureningens indtog. Jeg er opdraget, ikke af pædagoger, men ved hjælp af ældgamle uskrevne regler som alle fulgte uden at kny. Nej. Jeg er ikke rumzigeuneren Constrictor, skønt jeg for et øjeblik siden forsøgte at bilde jer det ind. Jeg er Børge Fruelund, drengen fra Fruelund, min mor var Gusta, min far var Karl Kristian. I den tørvemose som jeg skøjtede på som dreng er der fundet en "ard" – en plov fra jernalderen ("Donneruplundarden"). Vi har fundet økser fra ældre og yngre stenalder. Jeg kommer fra et ældgammelt kulturlandskab, mine bamsben har stavret hen over jord hvor stenalderjægeren har jagtet hjort og vildsvin, hvor bønder fra bondestenalderen har dyrket korn og hvor jernalderbonden har pløjet. Og minder fra den tid lå midt i Fruelunds have, tilgængelig for enhver, dag og nat, hele min barndom. Hvad ville kværnen have indbragt i dollars? Ingen skænkede det en tanke. Det ikke så meget som strejfede os. Havde vi fundet en solvogn var den blevet sat sammen med det andet. Danefæ? Pyt. Hvad tænkte vi på - museer? Vi havde dagens dont, køeme skulle malkes. Vi læste Morten Korch, for ham kunne vi forstå. Han fortalte om os. Om bondedøtre og bondekarle, slægtsgårde og landstrygere, og det hele endte godt. Mars! Nej, jeg ville ikke bytte Andromedagalaksen med en barndom på Fruelund.

KAPITEL 2

Røde Sand og Bordellet i Sagførers Villa

Så kom den imødesete og en anelse frygtede dag: Den første skoledag. Jeg var kun 6 da jeg kom i skole og var klassens yngste. En skoledag startede med at det ringede ind og hver klasse stillede så op i rækker to og to ved siden af hinanden. Piger naturligvis bagest! 1. klasse stod længst ude til venstre, 3. real længst ude til højre. Vi fik så klassevis lov til at gå ind i den store forhal, hvor der blev sunget en sang eller salme, og bedt Fadervor før vi kom ind i vore klasseværelser. I min klasse, 1. klasse, stod 3 rækker pulte, der var let skrånende, små borde, hvor bænke var tømret fast sammen med selve pultene. Øverst i midten på hver pult var en lille rund fordybning til et blækhus.

Klasselærerinden hed Fru Jessen. Hun var skrap, men dygtig. Vi fik udleveret en ABC-bog, hvor det første ord var "is". Men jeg kunne naturligvis læse, så den var hurtigt bladet igennem og læst. Bl.a. historien om "gode Dorthe" og "slemme Dorthe", der viste sig at være den samme. Meget tid gik med "skønskrift". Ikke alene skulle der skrives, men bogstaverne skulle være af en bestemt type, og skriften så smuk som mulig. Ejheller det voldte mig besvær.

Så var der regning. Det har jeg aldrig kunnet lide. Mon ikke vi havde "Lærer Jessen", Fru Jessens mand, de første år? Eller var det Frk. Siggård. Jeg har fortrængt det.

Disciplin? Igen faldt man i udpræget grad tilbage på den respekt for voksne, som vores generation drak ind med modermælken. I begyndelsen var vi vel også frygtsomme. I de højere klasser begyndte problemerne med drengestregene. Men stort set var der ro i klasserne. Kun penne-skafternes skratten over papiret lød, når vi havde skønskrift.

Så var der frikvartererne. Skolegården var særdeles larmende og kaotisk. Men de store ignorerede naturligvis os små. Mobningen var intens og upåagtet af gårdvagten.

Kun i meget dårlig vintervej fik de større klasser lov til at opholde sig inde – i forhallen. Skolegården kantedes af læskure, hvor vi andre måtte søge ly.

Og så var der de mytiske *spanskrør*. Skoleinspektøren havde et par spanskrør (bambusstænger på ca. en meters længde). Havde man ordentlig været uvorn, fremgik det, var det ind til skole-inspektøren, ned med bukserne, og så et par kraftige svirp. Jeg mener at huske, i begyndelsen af min skoletid, at visse af de sejeste og mest uorne gutter (såsom "Tykke Ernst") var derinde. Og Arthur Dupont. Begge ligger de nu på Give Kirkegård.

Men alt i alt var det en herlig tid. Jeg har intet ondt at sige i bakspejlet om min skole. Der faldt

lussinger, mest i frikvartererne. Der var slagsmål. Så stillede vi os, måske 100 børn i en kreds og råbte ”Heja, heja” for at opmuntre kombatanterne, indtil gårdvagten brød igennem ringen og skilte uvennerne. Jeg havde fra begyndelsen en vis evne til at finde protektion hos fysisk stærkere børn. Der var dem der mente ”at ingen skulle røre mig”. Hvorfor? Aner det ikke. Jeg var aldrig centrum i en cirkel der råbte heja. Jeg husker ikke at have været i slagsmål. Jeg har fået lussinger, men det var for at svare igen eller være ”fræk”. Men igen: Mine skolekammerater! Skal jeg karakterisere Karl Åge, Kalle, Leif, Johannes osv.? Jeg ville aldrig blive færdig.

Jeg husker en sjov episode. Vi skulle have en vikar. Så vi fik gamle Lærer Jensen, der var 80 år gammel, døv på det ene øre og for længst på pension. Når denne herlige gamle gut ikke fortalte om sin cykeltur til Jerusalem (han gjorde det sku’, måske sidst i 1800-tallet) læste han op af et mystisk værk, der hed ”Fætter Toben” og som gav sig ud for at skildre menneskets historie fra de tidligste tider til dampmaskinen. Jeg husker tydeligt da han kom til ”de gamle grækere i Rom”(sic). Vores geografilærer fortalte os engang om ”tigrene i Afrika” og måtte korrigeres af undertegnede. Han udtalte Mozambique ”Mosambikuu”!!

Så var der religionsundervisningen, Luthers Lille Katekismus og de forbandede salmevers. Alle stønnede under salmeversene. Jeg har intet imod ”Den danske salmeskat”. Jeg har lært store dele af den udenad. De skulle kunnes, ellers vankede der. ”Rejs dig op og sig 3. vers af *Han som på jorden bejler!*”. Vi svedte, sommetider af skræk for følgerne hvis vi gik i stå.

Men vi blev større. Vi faldt til. Der begyndte at falde flere lussinger, også i timerne. Til matematik fik vi Nikolaisen. En lille trind mand med sin uundværlige lille bambuskæp under armen og en cigar i munden. Sangen lød: ”*Hep, hep, hep, Niko med sin kæp / Når han kommer ind i klassen / får vi alle en på kassen...!*”. Han var en forfærdelig snob. Han fiskede ørred og laks i Omme Å ved Filskov sammen med Prins Axel. ”Prinsen og jeg...!”. Byens overlæge Andersen var også i det selskab: ”Overlægen og jeg...!”. Han var skrap, men jeg fik aldrig greb om matematikken. Hans teori var at jeg var ”begavet men doven”, som han skrev på en seddel til mine forældre.

Vi blev skilt efter 5.klasse i en boglig gren og en anden gren, jeg ikke husker navnet på. Vi i den boglige var mere eller mindre øremærket til realskolen. Der kom jeg ind, skønt mit ringe kendskab til matematik. Så fik vi nye klassekammerater. Vi blev kendt som en flok begavede ballademagere. En af de værste var sagførersønnen Karsten Egebjerg (idag vistnok fuldmægtig i fremmed-politiet). Han havde en fantastisk livlig (og beskidt) fantasi. Vi fik Lærer Eg Jensen som klasselærer. Han var en begavet historiker (han har skrevet bogen ”Give egnens historie”). Han var radikal og byens bibliotekar. Velnok skolens mest dannede og begavede lærer.

En dag besluttede Karsten Egebjerg at han ville prøve at RYGE i dansktimen. Han udstyrede et pibehoved med en benzinslange fra en knallert (ca. trekvart meter lang) og monterede pibespidsen i den anden ende. Han stoppede og tændte piben, idet pibehovedet var skjult i hans taske. Slangen løb op under trøjen. Nu ville skæbnen at Eg Jensen i dansktimen netop den dag læste op af en novelle af Steen Steensen Blicher. I denne novelle vender en dansk bondeknold hjem fra Napoleonskrigene. Han havde fået det indtryk at franskmændene, når de råbte ”Vive l’empereur” i virkeligheden sagde

”Pibe med långrør”. Kan man forestille latterbrølet i klassen. Der sad knægten og pulsedepå sin pibe, da ordene faldt, og hele klassen vidste det!! Jeg tror Eg Jensen blev noget forbavset over reaktionen på den jyske bondeknolds misforståelse.

I denne periode blev Leif Antonsen, søn af én af byens to landbrugskonsulenter, sagførersønnen og jeg perlevenner. Vi udsatte mange for vore vilde, men begavede drengestreger. En lidt enfoldig mand, Peter Knop, havde et ”krystalapperat”, en hjemmelavet radio, der kunne sende såvel som modtage. De var ret lette at bygge for folk med teknisk snilde. Og det havde Leif Antonsen. Så han byggede én. Peter Knop boede kun 100 meter fra Leif Antonsen. Så via krystalapperatet sendte Antonsen (det kaldte vi ham altid) følgende besked til Peter Knop: ”SOS, SOS, SOS, vi ligger ud for Hawaii og er ved at synke. SOS, SOS, gentager: vi ligger...”, osv. Snart efter var politi-stationen i oprør. Peter Knop fór til politiet. Stor opstandelse. Hvordan det endte husker jeg ikke, men det blev aldrig opdaget.

Vi konstruerede en ”blide”, en middelalderlig kastemaskine som vi havde set en tegning af i vores historiebog. Det var et frygtindgydende apparat, der af en eller anden grund døbt ”Bibsen-kanonen”. Den kunne slynge en velvoksen sten mange hundrede meter. Således knaldedes af uforklarlige grunde en rude i kørelærer Mads Valdemars villa 4 villaveje væk og en mægtig sten landede på stuegulvet. Vi gik i klasse med Mads Valdemars søn. Megen latter, men igen en uopklaret hændelse.

Vi etablerede ægteskabsbureauet ”Danmark” der averterede i Jyllandsposten. Send for 10 kr. frimærker og vi finder dig en livsledsager. Adressen var Antonsens. Den kørte i flere måneder, og man undrede sig på posthuset over de mange frimærker vi vekslede til kontanter. Nu havde Antonsen imidlertid en ugift farbror, der boede på Djursland. Han ledte efter en livsledsager. Så ser han til sin forbavselse, at et ægteskabsbureau havde samme adresse som hans bror i Give. Han tog telefonen. Stor ballade. Stuearrest. Da blev vi opdaget.

Ikke alle Karstens Egebjergs numre var så uskyldige. Han introducerede pornografien i Give skole anno 1963. Han var selv forfatteren til smudsbladet ”Kontormusen” der gik i trykken i 100 eksemplarer (hvordan han fik den trykt husker jeg ikke) og solgtes på drengelokummet til 50 ører. Jeg tror det var Lærer Pallesen der fik fat i et eksemplar. Stor ballade. Men hver gang Karsten var inde på inspektørens kontor kom hans mor, Xenia, sejlene ind i skolegården. Han var en søn af en af byens ”spidser”. Så han blev ikke smidt ud. Sådan var det.

I 3. Real gik vi over til bordelvirksomhed. Karstens værelse lå i kælderen i den mægtige sagførervilla. Her bryggedes også hjemmebrændt sprut, idet Karsten havde overbevist sin fysiklærer (Kaaberbøl) om, at hans interesse for kemi var så voldsom at han måtte låne udstyr (bl.a. en kolbe og en ”orm”) med hjem. Sprutten var god, og tilsat essenser. Nu gik ideen ud på følgende: Karstens værelse skulle udstyres med kulørte lamper. Vi inviterede nogle af ”Borgergårdens” stuepiger til fest hos ”sagførersønnen”. Så skulle Antonsen og jeg (det var en fredag aften i forsommeren) gå op på kroens *slyngelstue* (baren). Her forsamledes fredag aften en del bønderkarle fra oplandet. Vi skulle så tilbyde dem et ”knald” for 50 kr.

Faktisk lykkedes det - halvt. Pigerne kom, bondekarlene BETALTE og kom. Men pigerne vidste ikke de var blevet solgt!! Æn af dem, en stor, kraftig pige, begyndte således at lægge an på mig, mens jeg hele tiden skubbede hende i retning af en bondekarl. Bondekarlene begyndte at ane uråd. Et par forlangte pengene tilbage. Det fik de (vi var bange for tæv). Men vi kom ud af krisen med 100 kr. i behold, da den hjemmelavede, ikke helt fuselfri, sprut var begyndt at gøre sin virkning...

Eller "den tidsindstillede bombe". Dette var allerede da vi gik til præst med henblik på konfirmation! Vi kom til præst i 2 hold. Karsten var på holdet fra 8 til 10, mens Antonsen og jeg var på holdet fra 10 til 12. Præsten var den elskelige gamle Pastor Gregersen. Bag ham, mens han fortalte os om Jesus og hørte os i salmevers, stod et oliefyr. Øverst i oliefyret var der et hulrum. Nu havde vi fra nytårsaften et kanonslag i overskud (et til 2 kr: de gav et helvedes brag). I pausen, efter Karstens hold var gået hjem, og før vi skulle komme, monterede Karsten nu 2 stearinlys i hulrummet i oliefyret og forbandt dem med en hjemmelavet lunte, som han bandt om lysene ca. 1½ cm. under vægen. Luntten var så igen monteret på kanonslagets lunte (det lå mellem de 2 lys).

Jeg husker stadig det allerhelvedes brag. At den gamle Pastor Gregersen ikke fik et hjerteslag er et Guds under. Det røg af ca. en halv time inde i første time, under salmesang. Santissima Madonna!! Hvilken opstandelse. Men sagen er uopklaret til den dag i dag. Ja, vi var ikke Guds bedste børn. Jeg var imidlertid ateist, da jeg blev konfirmeret. Jeg havde førhen en opbyggelig bog liggende fra min konfirmation. Jeg har skrevet med blyant i margin: "Ja, som Ibsen siger er religion livsløgnen"!! Men dette er (endnu ikke) en åndelig selvbiografi. Men til mine efterkommere skal jeg allerede nu røbe, at jeg startede på Søren Kierkegaard i 12-årsalderen. Jeg havde fundet et værk om "Alverdens Visdom" i min onkels og fasters hus i Give (et hus jeg langt senere, efter mit livs nederlag, selv kom til at bo i) og der stødte jeg på uddrag af Kierkegaards "Enten-Eller". En gammel skoleveninde skildrer mig således: "*Du kom med tøjet i uorden, som om du havde sovet i det. Og du citerede Shakespeare - på engelsk!!*"

Men nu til noget, der ligger et godt stykke tid forud: "Drengeholdene". Vi Give-drengene var i lange perioder opdelt i "hold". Et hold var en bande på en 18-25 knægte, der kæmpede under samme banner. Vi var romantikere, ikke vandaler. Det var før fjernsynet for alvor slog igennem. Alle havde læst "Robin Hood". De fleste "Ivanhoe". Vores bardoms læsning (og min var bred) var Jules Vernes Bøger: "Kaptajn Grants Børn", "En verdensomsejling under havet", "Rejsen til jordens indre", "Jorden rundt i 80 dage", "5 uger i ballon". Det var klassikeren "Frødeløs". Det var Victor Hugo. Og jeg havde fra mit hjem et godt greb om Ingemanns middelalderromaner, såsom "Erik Menved", "Valdemar Sejre" osv. Disse romantiske beretninger var vel egentlig baggrunden for drengeholdene, samt, naturligvis, biografens evindelige cowboy-film og sørøverfilm. Jeg husker der på et tidspunkt var 3 hold: "Skovvejen", "Fort Alamo" og "Røde Sand". "Skovvejen" bestod af drenge fra kvarteret nær Give Plantage. "Fort Alamo" var et gammelt skur (et stærkt befæstet skur) umiddelbart nord for præstegårdshaven. "Røde Sand", hvor jeg var løjtnant, var en fæstning gravet ned i en lille bakke overfor Konsulent Antonsen (Antonsens far) på Møllevvej.

Der kæmpedes efter skoletid. Enten efter aftale, eller fordi et hold havde kidnappet en dreng fra et "fjendehold" efter skoletid. Han skulle selvfølgelig befries. Der kæmpedes med træsværd eller lange

kæppe (Robin Hood). Vi bar skjolde. På hovedet undertiden en gryde som hjelm. Jeg kan fortælle utallige episoder. Antonsen, Karsten og jeg var "blidebyggere" (Bibsen-kanonen) og blider var Røde Sands stolthed. Et sæde fra en landbrugsmaskine, et langt solidt bræt, reb og man havde en blide. Jeg husker da vi kidnappede lille Jørgen Nebel fra "Skovvejen" og bandt ham og forhørte ham oppe i "Røde Sand". Hans storebror, en voksen gut, kom gående hen ad jernbane-linjen, der lå umiddelbart under vores fæstning, for at befri ham. Han blev mødt af byger af sten fra vore blider og tog flugten. Jeg husker Sivert Steffensen, grønthandlerens søn, drive *hele* "Skovvejen" foran sig gennem Gives gader med en mægtig pisk. Jeg husker hvordan Bjarne Sand fra "Skovvejen" fik en gryde banket ned over ørerne af en af vore lange kæppe under et af deres angreb. Jeg husker et angreb på Fort Alamo, de mest frygtede (de var store drenge), med brandpile og luftbøsser. "Fort Alamo" brændte ned, men var det på grund af brandpilene eller fordi de røg i smug? Jeg husker det ikke. Det kunne vel være gået galt. Men det gjorde det ikke.

De mange lege på Fruelund. Hyppigt fik jeg besøg af drenge inde fra byen og vi legede og byggede huler på Fruelund. Engang var vi under mistanke for at etablere et hold, idet det rygtedes, at vi var ved at grave et mægtigt hul midt i hønsegården. Hvilket vi var. Pludselig en dag da en 6-8 drenge var i gang med gravearbejdet lød der vilde krigshyl og en snes drenge dukkede op, idet de klatrede over en roekule lige nord for hønsegården. De var ved at rive trådnettet omkring hønsegården ned, så jeg alarmerede min far. Der blev straks ro. Dengang kunne én voksen med lethed tumle en 20-30 knægte i 12 - 14 års alderen. Alle legede i Fruelunds haver og skov i fred og fordragelighed resten af eftermiddagen.

Børnefødselsdagene på Fruelund. Drengene fra klassen. Røde pølser og saftvand og så legen. Da vi stod til søs på Dammen. Den lille dam, der vel var en 100 meter lang og en 25 meter bred, og ca. 1 meter dyb. Vi byggede flåder. Fire bilslanger og 10 brædder og tømmerflåden kunne bære en 4 - 5 drenge. Engang sejlede jeg i en gammel kalkkasse. Vi stagede os frem. På en sådan fødselsdag skulle vi undersøge hvor mange kalkkassen kunne bære! Vi sank, en 8 - 10 drenge midt i oceanet. Min mor, der arbejdede i haven, trak skørterne op og vadede ud i dammen og reddede os. Vi var plaskvåde, men det var en varm dag, så hvad gjorde det. Vi legede uforstyrret videre. Da jeg var 17 stod min hu til søen. Var det oplevelserne på dammen der havde beredt mig til min sømandskarriere?

KAPITEL 3

Bound for Rangoon

Jeg var vel ved at komme i den alder, hvor det modsatte køn øvede en vis tiltrækning. Der var megen vulgær snak om sex i skolen (Karsten Egebjerg konstruerede i sløjde en mekanisk masturbationsmaskine!). Vi var blevet en 14-15 år. Vores klasselærer var den uforlignelige Eg Jensen, der også havde os til historie. Vi drømte om den første knallert. Min var en "Mobylette", som jeg erhvervede mig til 50 kr. Den kørte elendig, men jeg var naturligvis begejstret. Som de fleste andre røg jeg i smug. Det andet køn? Mit ideal var Johannes Forførelsen fra Kierkegaards "Enten-Eller". Han er en ensom skikkelse, der dyrker det skønne, får kvinder til at elske sig, men kasserer dem. Han lever i en stille fortvivlelse. Han repræsenterer "det æstetiske", skønheds-dyrkelsen. Så, hvor mærkeligt det end lyder, da mine venner begyndte at tale om at nedlægge piger, slog jeg bak. Jeg gav den i stedet som *Den Ensomme Ulv*, der prætenderede absolut ingen interesse at have i det andet køn. Der var vel også lidt Gary Cooper fra filmen "Sheriffen" (High Noon) indblandet. Vi var også så småt begyndt at få smag på alkohol. Vi mødtes i Antonsens værelse ("Nebraska") på Møllevvej (lige overfor det gamle "Røde Sand"). Her spillede vi poker om enører. Vi mødtes også nytårsaften, og der blev smuglet rigeligt med alkohol op i "Nebraska". Jeg husker tydeligt en nytårsnat, vel efter min første kæmpebrandert, da jeg stod udenfor Antonsens forældres hus og brækkede mig i stride strømme. Jeg husker den lange vandring hjem til Fruelund. Lysene fra byen bag mig. På dette tidspunkt var Antonsen i konflikt med sine forældre. Den nysoverståede juleaften havde han tilbragt oppe i "Nebraska" på 1. sal, i protest. Først da der skulle spises var han kommet ned med ordene: "Har I noget hakkelse?" Dette hylledes som den rette holdning til forældre. Jeg selv kom vist aldrig i protestalderen. Min mor fortalte "at min søster var forfærdelig, men mig hørte man ikke meget til".

I skolen var især Antonsen og jeg forfærdelige. Vi var begyndt at få karakterbøger. Antonsen og jeg stiftede en "klub", der skulle konkurrere om de laveste karakterer. Visse andre, som Egebjerg og Ole Johansen (den sidste er nu gymnasielærer) havde ambitioner om at forlade 2. real og komme i gymnasiet. Men ikke Antonsen og jeg. Ikke desto mindre var jeg allerede da ganske habil i dansk stil (den eneste "kunst" jeg mestrer til fulde, ved siden af at rede en skibskøje). Og til kommende generationer denne bemærkning: Eg Jensen havde givet os til opgave at skrive en rapport om modstandskampen i Give under 2. Verdenskrig. Vi tog rundt med en båndoptager og interviewede gamle modstandsfolk. Men disse havde så travlt med at skælde ud på byens "stikkere" og "værnemagere", at båndene og rapporten blev kasseret omgående. Vi var stadig for tæt på krigens afslutning i 1962. Der var gammelt had.

Vi mødtes hos tobakshandler "Fif-Kristian" i spisefrikvarteret, hvor vi kunne købe cigaretter enkeltvis til 10 øre pr. stk. Jeg sluttede også i denne periode (1961-64) venskab med sønnen af byens

politimand, Lars Mortensen. Jeg husker at have læst Hamlets monolog ("At være... osv.") op i hans værelse "Kutibussen" i denne periode. Denne monolog gjorde jeg en del ud af at lære udenad, da Hamlet ikke er så væsensforskellig fra den "fortvivlede" Johannes Forførelsen fra Kierkegaard. Var jeg lidt af en "melankoliker" eller *gav jeg den* som melankoliker, fordi jeg fandt denne type spændende? Enspænderen, den evigt misforståede, den der indeholder en verden, som ingen kan gisne om udefra? I hvert fald var dette min vigtigste "rolle-model" i min pure ungdom.

Byens tandlæge var Frk. Lütken, som var alkoholiker. Af denne grund valgte mange at søge tandlægen i Tørring. Også jeg. Her bemærkede jeg en ung pige, der var klinikdame, og jeg gav den i tandlægestolen med megen bravado. 14 dage efter stødte jeg på hende til et krobal i Give. Det viste sig senere at hun havde taget sin veninde med til Give for at *score* mig. Jeg valgte veninden. Min ven Poul Erik ("Polle") tog klinikdamen. Jeg var da enten sidst i 16-årene eller netop fyldt 17. Nærmere det sidste. Min første pige. Der var mange knallertture (min mor og far gav mig en splinterny "Puch" da jeg blev 16) til Tørring. Hun besøgte mig. Men jeg var stadig jomfru. Jeg var vel en anelse forelsket, men egentlig var det mere nysgerrighed.

Så kom realeksamen (1964). Stilemnet hed: "Fortæl om dine idealer". Jeg startede med barndommens idealisering af faderen og endte (naturligvis) med Kierkegaard. Det æstetiske, det etiske og det religiøse "livsplan". Jeg fik MG kryds. Det højeste var UG. Jeg fik trediehøjeste karakter. Intet imod mine senere nærmest eventyrlige præstationer. I sommerferien sendte jeg en ansøgning ind til Ekstrabladet. Jeg ville være journalistelev. Eg Jensens anbefaling nævnte "omfattende, men planløs læsning". Ekstrabladets svar var, at man ud af ansøgningen kunne se at mit dansk ikke egnede sig. Måske den største ydmygelse dansk erhvervsliv har givet mig. Hvad ville de have sagt hvis jeg havde stukket dem resultaterne fra 1970?

Jeg havde imidlertid læst bogen om krigshelten Anders Lassen. Han stod til søs ganske ung som messedreng i ØK. Se verden og få penge for det. Jeg var færdig med skolen. Jeg var 17. Jeg ringede til ØK's forhyringskontor Tordenskjoldsgade 24, København. Svaret var: "Vi sender et ansøgningskema. Hold dig parat."

Jeg fik en opringning: "Stil på Orient-kajen i Københavns Frihavn den og den dag i Juni. Du er forhyret på M/S "Patagonia" som restaurationsdreng. "Patagonia" skal til Indien".

Jeg tror min far, mor og jeg tog toget derover (min far kunne ikke lide at køre i større byer). Havde jeg erhvervet mig en "køjesæk"? Den sæk som enhver sand sømand har sit habengut i? Jeg husker det ikke, men jeg fik i hvert fald én senere.

Så ankom vi til Københavns frihavn. Der lå det mægtige (sådan forekom det) sorte skib og lastede. Jeg havde aldrig før været i en handelshavn og var forbavset over den utrolige leben på kajen. Kraner halede mægtige ladninger ombord i skibet, trucks spurtede frem og tilbage, det myldrede med havnearbejdere.

Var far og mor med ombord? Havde jeg fået besked om at henvende mig til hovmesteren? Jeg husker det ikke. Så vidt jeg husker præsenterede hovmesteren mig for den "afgående" mester-kammerdreng.

En mesterkammerdrengs job er at rengøre maskinofficerernes lukaf'er (inklusive maskinchefens), samt servere mad for restaurationspersonalet i restaurationsmessen. Jeg fik et lynkursus i at rede en køje. Der var ikke tale om dyner, men, på engelsk vis, 2 eller 3 tæpper – afhængigt af temperaturen – samt lagen og hovedpude. Lagnerne skulle, foldet om tæpperne i siden, have knivskarpe hjørner på militær vis.

Skibets rute var: Bremerhafen – Rotterdam – Antwerpen – Marseilles – Genua – Suez – Aden – Karachi - Bombay – Colombo – Madras – Calcutta - Rangoon. Det var udvejen. På hjemvejen igen Colombo – Aden – Suez – Genua – Lissabon - Boulogne-sur-Mer – Antwerpen – Rotterdam - Århus. Turen var sat til at vare mellem 6 og 7 måneder. Vi skulle kaste los hen på aftenen. Min mor har senere fortalt mig om sine følelser, da hun så ”den lille dreng stå og vinke på det mægtige skib”. Om hun græd, ved jeg ikke. Det skulle hun gøre masser af år senere ved en anden afsked.

Så den lyd jeg kom til at elske: Efter trosserne var kastet, lyden af det mægtige maskineri, der går i gang mens lodsådene langsomt trækker os ud på åbent hav. Lyden der varsler eventyr, rejse, orient, andre dufte, andre sprog, andre hudfarver - kort sagt; lyden der varsler spænding og liv.

En mesterkammerdrengs job starter om morgenen. Så teknisk set havde jeg fri, da vi stod ud på Øresund og stak mod syd. Vi skulle gennem Kielerkanalen til Bremerhafen. Jeg husker denne aften, en skyet junaften. Vejret varslede byger. Vi skulle hilse på hinanden.

Vi var 4 ”drengene”: En styrmandskammerdreng, en messedreng, en pantrydreng og mig. Det var for os alle den første lange sejltur. Mens vi gik rundt inde i skibet og undersøgte vore omgivelser (jeg noterede mig en kalender fra det fjerne Singapore) mødte jeg pludselig en fantastisk skikkelse. En middelhøj mand der bar sarong (østens klædning). På sin nøgne mave var der tatoveret en fuldrigger, som en indskrift meddelte var ”Cutty Sark”. På hovedet havde han en blå strikhue. Ørenringe af guld i begge ører. De tøfler jeg lærte at kende som ”Jesustøfler”. Det var bådsmanden Georg, matrosernes umiddelbare chef (under styrmændene): ”*Mess (alle vi drenge tituleredes ”Mess”), vil du være sømand?*”. Hvad skulle jeg svare? Så jeg svarede: ”*Det kommer lidt an på optagelsesbetingelserne*”. Georg svarede: ”*Vel, ser du, Mess, du er først sømand når du har haft Tyrkisk Dans!*”. ”*Og hvad er Tyrkisk Dans*”, spurgte jeg. ”*Det er når du har Gonorrhé, hård canker (en tropisk kønssygdom) og syfilis oven i hinanden. Så danser du nemlig rundt om dig selv. Du skal se os danse på agterdækket!*”. Det var min introduktion til sømandslivet. Og jeg har oplevet dem alle, dog ikke på mig selv eller oveni hinanden.

Ikke desto mindre, set i bakspejlet: Der herskede ikke nogen god stemning ombord ved den afrejse. Skibet var netop vendt hjem fra Fjernøsten, og Indien var ikke på nogens ønskeseddel. Heller ikke kaptajnens. Hermed den første dosis filosofi til mine efterkommere: Thomas Aquinas kalder det finalårsager. Alt er på forhånd styret af det udvalgte mål. Målet bestemmer vejen, målet bestemmer starten på vejen.

Fra det tidspunkt målet er udvalgt, når der er taget sigte, vil I være bestemt af jeres mål. Målet vil præge jer. Ombord på ”Patagonia” herskede der faktisk en dyster stemning den dag. Det ser jeg nu, hvor jeg har været med på afrejser til mange destinationer. De garvede søfolk brød sig ikke om

Indien. Hvorfor havde de så ikke afmøstret i København? Vel en sentimental tilknytning til deres arbejdsplads og til hinanden.

Den første morgen. Den unge knøs havde forladt sin fædrene gård. Og hvad ser han på sin første arbejdsdag? Grønne marker, fredeligt græssende køer på en afstand af 50 meter. Jeg var nær gået bagover. Vi lå i Kielerkanalen.

Aldrig så snart var vi ved kaj før jeg blev kaldt op til kaptajnen af en matros. Hvad i alverden! Hvad havde jeg gjort?

Nu stod jeg på Broen, for første gang i mit liv konfronteret med "Orkan-Zacho" som jeg allerede vidste var skipperens øgenavn. Han viste sig at være en lille, overmåde behåret mand med en vorte nær næsen og en udslukt cigar i munden. Måske skulle jeg beskrive Orkan-Zacho. Rygtet ville vide at han undertiden solgte en redningsbåd (eller to) til fattige fiskere i Østen. Når så Kompagniets (Øks) mænd kom ombord hjemme i København, var hans evige forklaring: "*De både røg i en orkan*". Deraf Orkan-Zacho. Nå, sagen var at jeg havde tømt en spand sæbevand ud over rælingen, og sæben havde efterladt en hvid stribe ned langs siden. Jeg plæderede tankeløshed. "*Nå skidt, gør det aldrig mere, mester!*". Orkan-Zacho kaldte ALLE under sig "mester". Det gjaldt overstyrmanden, det gjaldt maskinchefen, det gjaldt mig. Han var den totale tyran. Alle under ham selv behandlede lige. Langt senere, 2 dage op ad Brahmaputra i Østpakistan (en bred flod, der løber parallelt med Ganges) hørte jeg pludselig, mens jeg gjorde maskinmestrenes toilet rent, et helvedes brøl: "*Mester!*". Både maskinchefen og jeg stillede. Men også denne gang var det mig: Han mente ikke jeg havde det rette "tav" på at gøre et lokum rent! Snart efter stod Orkan-Zacho på hovedet i lokummet med en skurebørste: "*Sådan, mester!*". Orkan-Zacho var afholdt af os alle. Han kendte alle knebene i Østen. Han fik os ind i Bombay 4 dage før planlagt fra havne-myndighederne (vi lå på reden – vi kaldte det "floden") ved at morse at der var medicin i lasten. Han vil dukke op senere.

Bremerhafen, Rotterdam og Antwerpen var skuffelser. Men vi lærte hinanden at kende. Pantrydrengen var Peter Ringgaard fra Silkeborg, senere filminstruktør og kæreste med Anne-Marie Max-Hansen. Ham og jeg kom godt ud af det sammen. Det skulle blive et årelangt venskab. Jeg husker kun svagt de to andre "drenge". Så kom Portugals lange klippefyldte kystlinje til bagbord og vi rundede Gibraltar og satte nordpå. Marseilles.

Jeg husker meget fra Marseilles. Jeg havde valgt fransk i 3. real. Jeg husker sælgere ombord på skibet, der solgte pornografiske billeder (1964). Disse billeder var åbenbart taget i sidste århundrede, og jeg fortryder i dag, jeg ikke købte nogen, da de i dag ville være samlereobjekter. De solgte "hjortespring", en eliksir der formodedes at styrke potensen. Men mest husker jeg den lange klatretur, en brændende varm dag, op fra havnen til den nærmeste bar. Jeg husker svagt baren og mændene derinde. Jeg husker en aften på havneterrænet (gammel træningsplads for Fremmed-legionen) hvor vi "drenge" blev forfulgt af en vanvittig bilist i en 2CV. Han havde åbenbart til hensigt at dræbe os. Det endte med at en af drengene kastede en stor sten gennem forruden på hans bil og han kolliderede med en mur. Jeg husker en stor neger, der henvendte sig til mig da jeg vaskede gulv. Jeg hørte ikke hvad han sagde og sagde på dansk: "Hva?". "Oui, oui, je vais", svarede han. Vittigheden gik først op for mig senere.

Genua. Via Gramschi, ludergaden. Gaden er opkaldt efter en italiensk socialistleder, men vi tænkte på verbet "at gramse". Her stødte vi på en højst usædvanlig dansker. Vi mødte ham i en bar, som en barmfager luder førte os hen til. "Hvad tror I jeg lever af?", spurgte han. Det vidste vi ikke. Det viste sig han havde sejlet med luxuslinere på ruten Genua - New York, men at han nu havde fundet en anden levevej. "Jeg skal vise jer det", sagde han. Han vinkede os ud på gaden. Her tilkaldte han forbipasserende italienere, idet han talte flydende italiensk. Han blev ved med af pege på en lille Fiat 1000, der stod parkeret. Penge skiftede hænder. Vi indså det var et væddemål. Da alt var klar gik han hen til bilen, greb den i kofangeren og løftede bagenden op i skulderhøjde. Derefter indkasserede han pengene.

En eftermiddag besøgte jeg kirkegården i Genua, der er en seværdighed. Mægtige marmormausolæer overalt. Og på gravstenene billeder af mænd i deres bedste alder. Ikke at de var døde unge, men, som Thomas Aquinas siger: *Vi skal genopstå i vores bedste alder.*

Sejlturen mod Suez. Vi passerede i det bløde middelhavstusmørke vulkanen Stromboli, fra hvis kratere der til stadighed er flammer og røg. Der var 4 dage til Suez.

Port Said ved indsejlingen til Suez. Det eneste, man ser, er en moské og en klynge palmer. Moskéens kuppel er gylden. Og så Kanalen. Skibet vrirlede af arabiske sælgere, der tog turen med os ned til Ismailia, som ligger ved en sø halvvejs gennem Kanalen. "Fine grejer. Fine grejer. Ingen kan se det er pap". Hvilken dansk sømand der har lært dem den remse ved jeg ikke. De falbød alt: kamelsadler, kamelpiske, fotoalbums i såkaldt læder m.m. En matros vi kaldte "cykelsmeden" købte et fotoalbum for at se om det nu også var pap. Det var det. Da han kom ud på dækket efter af have tjekket sit køb, lå sælgeren på fjerde luge og bad til Allah. Cykelsmeden tog ham i hoved og røv og smed ham ud over siden. Nu er det sådan at Kanalens sider er sten, der skræner let op mod den omgivende ørken. Araberen kravlede op og løb langs skibet i ørkensandet, idet han overøste os med arabiske forbandelser. Vi sejlede ca. 4 knob.

Rødehavet. Forfærdende varmt. Vi havde 4 dage til Aden ved udsejlingen til Det Indiske Ocean. I bunden af Rødehavet, nær klippeformationen De Tolv Apostle har man målt verdens højeste temperaturer (ca. 70 grader). Hernede var der et sådant varmemiljø, at vi måtte bruge sirenerne.

Aden. Vi skulle "bunke", altså tage brændstof ombord. Igen vrirlede skibet med arabiske handlende. Men denne gang tilbød de japansk teknologi: transistorradioser, kameraer, gramofoner osv. Men de tilbød mere. Hvor vanvittigt det end lyder tilbød de "fisse for suppe". De var halvnøgne, klædt kun i lændeklæder, og det forlød ombord at de bar dette lændeklæde fordi de mente Muhammed skulle genfødes af en mand. De stjal hvis de fik chancen. Børge Frøelund var for alvor kommet hjemmefra!

Vi skulle nu nordpå mod Karachi, hovedstaden i Vestpakistan. Indtil nu havde vi haft mildt opholdsvejr, men nu ramtes vi af Passaten, der blæser i Det Indiske Ocean. Vi havde høje bølger ind, men agter fra. Vi passerede nær forbi en engelsk sejlbad, der kom skøjtende ned ad en mægtig bølge. Flot syn. Delfiner og flyvefisk...

Vi ankrede op ud for Karachi. På reden, eller "på floden" som det kaldtes. Det var uvist hvornår vi

kunne komme i havn.

Nu var det således at det var mit job at bære tomme ølflasker ned i kabystrummet hver morgen. Udenfor mit lukaf, som jeg delte med en anden dreng, stod der stablet en 15-17 ølkasser op hver morgen. Det var dengang der var 50 i en kasse. De skulle bæres ned af en trappe ("lejder") hver morgen. Jeg stank konstant af gammel øl.

En nat mens vi ventede ud for Karachi vågnede jeg ved et frygteligt brag. Jeg konstaterede straks at skibet tumledes voldsomt fra side til side, faktisk så voldsomt at jeg troede der var kæntringsfare. Jeg fløj ud af køjen. Ude på gangen var alle ølkasserne væltet og gangen flød med glasskår, mens skibet tumledes fra side til side. Men tilsyneladende sov alle andre trygt.

Jeg gik hen og åbnede døren ud til dækket, men det eneste jeg så i det tropiske mørke var en mur af vand, der nærmede sig. Jeg skyndte mig at lukke døren. Men havde jeg ikke set noget andet? En mand? Stod der ikke en mand derude? Længere henne langs rælingen ("lønningen")? Jeg åbnede døren igen. Jo! Der stod 1.Mester (1.maskinmester). Han var færing og en gyselig drukkenbolt. Man havde ombord ret til en kasse øl, en flaske sprut og en karton cigaretter *pr. dag*!! Så vidt jeg husker. 1.Mester plejede at drikke næsten en kasse øl på de 4 timer hvor han havde hundevagten i maskinen (12-04 nat). Nu stod han der, ravende fuld. Tilsyneladende vidste han dog ikke om skibet virkeligt tumledes rundt, eller om det blot var ham der var fuld. Han tog flaske efter flaske og placerede på rælingen, og så hver gang med den yderste forbavselse på den, når den væltede ud over siden. Jeg var for forskrækket til at le dengang, men jeg har tit leet ved erindringen. Det viste sig senere at en tyfon var passeret nogle hundrede sømil sydligere, og at vi var blevet omtumlet af dønningerne fra denne tyfon. Jeg fik 1.Mester op i seng. Han var en flink fyr. Jeg gjorde hans lukaf rent og redte hans køje. Han sagde at jeg frit kunne forsyne mig af de oceaner af sprut, der stod på gulvet i hans lukaf (jeg var kun 17 og havde ikke adgang til spiritus). Jeg benyttede mig ofte af lejligheden.

Karachi. En vrimmel af mørke, dårligt klædte havnearbejdere på den solbagte kaj.

Om aftenen lejede vi en hestevogn og tog på sight-seeing. Jeg tror vi var os 4 drenge. De andre ledte vel efter et bordel, eller var blevet ombord, da de vidste det var vanskeligt at finde et værtshus i det muslimske Karachi.

Gadernes menneskemylder! Hundreder, hvis ikke tusinder der sov i porte og på fortove. Jeg husker en der sov i den brede karm i et vindue i "Bank of England". En kamel krydsede vejen. Vi var langt hjemmefra. Som jeg så ofte oplevede det i den "3.verden" får man, som turist, og vi var vel en slags turister, forevist kolonialismens mindesmærker. Kusken styrede resolut ud af den "spændende", "orientalske", "eksotiske" by midte og kørte os til den amerikanske ambassade. Unægtelig en moderne pragtbygning, og for de lokale sikkert en "seværdighed", men ikke for os. Vi mindedes kamelen. Men Karachis menneskemylder, såvel som de indiske byers menneskemylder er ubeskrivelig. Hundrevis af små restauranter langs fortovene, hvorfra eksotiske dufte driver ud over gadernes menneskekaos. Sovende mennesker.

4 dage til Bombay. Der lå vi på "floden" i umindelige tider, måske en uge. Og vi var ikke alene.

Parallelt med os i morgengryet lå fragter efter fragter opankret. Så var det Orkan-Zacho fik den ide at morse ind til havnemyndighederne, at der var medicin i lasten.

Vi lettede straks anker. Det første jeg så af Bombay var en badutspringer på kajen. En halvnøgen, mørk ung mand slog kraftspring hen ad kajen i håb om at få mønter tilkastet. Bombay.

Hvad husker jeg af Bombay? Her mistede jeg min uskyld. Det måtte jo ske. En alfons fra bordellet "47" i Jeweller Street kom ombord. Der var få værtshuse i Bombay, men denne alfons drak som en fisk. Det hele blev arrangeret. Vi skulle køre i hestevogn. Hvem var med? En motormand i hvert fald, det husker jeg. Halvfulde passerede vi i hestevognen igennem en park. Én skulle tisse. Han stillede sig i vejkanten og lettede sin nødtørft ned mellem de mægtige, knudrede rødder på et Mangrovetræ. En mand springer ud af mørket mellem rødderne. Man havde tisset ned i hans soveværelse!!

Vi kom til bordellet og blev ledt ind i "hall'en". Her sad en 20-30 piger i sari'er og af varierende skønhedsgrad. Vi fik serveret coca-cola. De andre forsvandt med piger, en efter en. Jeg sad tilbage. Horemutter (Østens piger styres af en "horemutter") troede jeg var kræsen. "Sheila", råbte hun ud gennem et forhæng. Og ind kom en virkelig indisk skønhed med et kastemærke i panden (alle de andre var pariah'er). "How much?", "45 Rupees", "Okay". Jeg gad ikke forhandle. Det var en uhyrlig sum. Jeg havde hørt de andre tale om 8 og 10 rupee. I dag tror jeg, at jeg ved siden af pigens uomtvistelige skønhed, betalte for kastemærket i hendes pande.

Hvordan var det? Forbavsende lidt sexet, men meget orientalsk. Hun havde en kalender der viste Gandhi i hendes (store) værelse. En overvældende sødlig duft af røgelse. Efter den pauvre forestilling tog jeg om natten hendes petroleumslampe og undersøgte hvorledes en nøgen pige ser ud.

For at komme ned skulle man klatre ned ad en "hønsstige". Overalt lå glædespiger i den dybeste søvn. Jeg snublede på ét af trinene og faldt ca. halvanden meter ned i en dobbeltseng, hvori der lå mennesker. Postyr. Petroleuslamper tændtes. I sengen lå, som det skulle vise sig, en hollandsk marinesoldat, endnu med kraven på. Han havde 2 piger i sengen. Vi fik en snak. Hvordan jeg kom tilbage til "Patagonia" husker jeg ikke.

Vi lå næsten 5 uger i Bombay. Tiden blev lang. Nogle ville i biografen. Men overalt spillede man sødme, indiske film, der averteredes med unge elskende (alle med kastemærke) med tårevædede øjne. Indiske film er kvalmende sentimentale.

En aften gik Peter Ringgaard og jeg gennem Bombay. Vi mødte en frugthandler. Jeg forlangte for 1½ rupee bananer. Jeg fik et banantræ. Den distribuerede vi til det utal af tiggende børn, som i indiske byer altid følger en med fremstrakte hænder. Fattigdommen var rystende. Måske en anelse værre end Karachi. Vi besøgte banegården. Gamle damplokomotiver fra kolonitiden.

Fattigdommen i Bombay undgik vi heller ikke ombord på "Patagonia". Jeg fik en assistent i mit arbejde ombord på skibet. Få ved at Indien, som Australien, har en "urbefolkning". Men det har det. Det var dem, der levede i Indien før de "ariske" (eller "indoeuropæiske") indere kom ned nordfra. (En indskudt bemærkning: Indiens oldtidsskrifter, Veda'erne og Upanishaderne, er skrevet på

Sanskrit, et indoeuropæisk sprog på linje med græsk og latin). Men i hvert fald henvendte en lille kulsort mand med krøllet hår og flad næse (han lignede gran giveligt en australsk aboriginis) sig til mig og spurgte om ”work”. Nu var det således at det var mit arbejde, i havnene, at affodre lokale ”stevedorer” (der havde med lasten at gøre) og ”watchmen”, der holdt vagt ved skibet, så uvedkommende ikke kom ombord. Den lille, sorte mand var en uvedkommende, men havde vel sneget sig ombord blandt havnearbejderne.

Jeg indvilligede: Hans løn skulle være ”food, only food” (mad, kun mad). Jeg satte ham så til at passe restaurationsmessen og fodre stevedorer og vagtmænd af. Det gik strålende. Men arbejdet var faktisk ikke ufarligt. Når vi lå i havn måtte vi ikke kaste vort affald i havnebassinet (naturligvis). Så det lå agters, i et hjørne i styrbords side. Når man således trådte inde fra midtskibsbygningen ud på dækket skete der hyppigt følgende: En af de utallige høge, der sad på kajens kraner, styrt dykkede ned i spanden med affald. En flaksen, fuglen var nede i spanden og væk igen med et rundstykke el.lign. Og som om det ikke var nok. De fattige havnearbejdere var også ude efter en godbid. Så når man tømte spanden i affaldsdyngen, der i forvejen vrimlede med gribbe, kom arbejderne hyppigt, jog gribbene bort og undersøgte om der var en lækkerbissen. Kampen om mad er benhård i Indien.

Jeg kom til at holde meget af den lille fyr. Da vi omsider skulle sejle gav jeg ham et stykke LUX sæbe og nogle få rupee. Han strålede som en sol.

Vi fik også en spåmand ombord. En lille, vissen mand kun klædt i et lændeklæde. Jeg indvilligede i at lade mig spå. Det foregik ved at jeg skulle rulle nogle kobberterninger i mine hænder, hvorefter han studerede resultatet. Betalingen skulle foreligge bagefter, en sjov ordning, da man næppe ville have betalt et stort honorar skulle man blive spået en brat død! Så, kloget nok, spåede han mig et langt liv (jeg skulle blive 90) samt et utal af bøm – den indiske ønskedrøm: Hvem skulle ellers forsørge mig i min alderdom? Jeg besluttede imidlertid at bruge spåmanden til mine egne hensigter! Bageren ombord var fra Gadbjerg, en landsby sydøst for Give. Da vi kom fra samme egn havde han fortalt mig meget om sig selv, sin familie og sine venner. Jeg lavede nu en aftale med spåmanden. Jeg fortalte ham alt om bagerens baggrund, hvorefter spåmanden skulle spå ham, naturligvis efter på mystisk vis at have fortalt ham om hans barndom, familie m.m. Som sagt så gjort. Bageren blev spået. Han kom ud af restaurationsmessen hvid i ansigtet (så godt som det kunne lade sig gøre: Vi var alle på det tidspunkt godt solbrændte). Jeg fortalte ham det senere i søen (”i søen” = til havs). Megen grinen, men også en anelse bitterhed.

Vi forlod langt om længe det beskidte havnebassin og stak ned langs Indiens vestkyst. Af en eller anden grund var Colombo på det daværende Ceylon (nu Sri Lanka) blevet slettet af udturen – måske fik vi ikke last dertil. Så næste destination var Madras på Indiens sydøstkyst.

Jeg husker ikke mange detaljer fra turen. Jeg husker vi rundede Indiens sydspids en tidlig morgen. Jeg var i restaurationsmessen, vel ved at vaske op (mere om det senere!). Jeg kiggede tilfældigt ud af køjet. Der, på det dyblå hav (der var havblik) stod en mørk mand på en udriiggerkano. Langt bag ham, måske 7 eller 8 sømil (1 sømil=1½ kilometer) en lav grøn stribe, formodentlig jungle. Det syn glemmer jeg aldrig.

Madras: en palmebræmme. Jeg husker to motormænd der stod ved lønningen og kiggede på palmebræmmen. "Hvor langt tror du der er derind?" spurgte den ene. "Hvad mener du?" svarede den anden, "Til det nærmeste horehus?"

I Madras så vi disse store flokke af hjemløse børn, der tiggede i et væk. De indiske småbørn er kønne – og fattige. 6-årige småpiger med spædbørn på armen. Store flokke af sovende småbørn på byens brede trapper. Vi gik op i en tagrestaurant – uden tag. Der var ikke mange gæster, faktisk kun en kvinde i en fornem sari af sølvbrokade og med et kastemærke i panden. Hun sad og lyttede til indisk musik fra jukeboksen. Da stykket var færdig puttede vi mønter i jukeboksen og satte et Beatles-nummer på. Beatles var på højden af deres popularitet og de hørtes overalt i verden. Den fornemme dame henvendte sig til tjeneren. Vi fik en reprimande. Ingen europæisk musik. "Her ladyship brød sig ikke om det". Sådan.

Jeg gik ud for at handle. Jeg besluttede at købe silkebrokade til min storesøster Bodil, der selv kunne sy. Jeg gik ind i én af de utallige butikker, der handlede med silke. Efter afsluttet handel (der blev naturligvis pruttet om prisen) kom den handlende med en lille flad pakke pakket ind i sølvpapir. Den var på størrelse med et stykke pålægschokolade. "For you, sir. You take!"

Jeg troede naturligvis det var noget spiseligt, og efter vi var kommet ud på gaden tog jeg et bid af den brune plade. Det smagte forfærdeligt, men jeg fik det ned. Skik følge eller land fly. Så en gyselig mavepine. Jeg råbte på en rickshaw (disse blev dengang stadig trukket af en kuli). Tilbage til skibet. En forfærdelig nat med en gyselig mavepine og underlige vrangforestillinger. Jeg havde spist hash!

Det var vist i Madras at Svend, en af motormændene, fik fat i "grinecigaretter". Vi røg dem til søs. Det var joints. Vi grinede og grinede. Grinet ville ingen ende tage. Året var 1964.

Så kom Calcutta. Gamle Calcutta. Oh du gyselige gamle, rystende by. Dine slumkvarterer, dine bazarer, dine paladser fra kolonitiden. Jeg skulle koge vand til at vaske undertøj, eller rettere: I kabyssen var der en container med evigt kogende vand. Jeg fyldte en spand og gik ind mod mit baderum. Så snublede jeg over dørtrinnet og faldt i det kogende vand. Jeg skoldede mig. Det gjorde avs. Op til overstyrmanden ("First mate"), der var skibets "læge". Jeg råbte en del. "Du har vist en lav smertetærskel, Mess" var reaktionen på mine brøl. Forbinding. Salve. Æn dag i køjen, hvor de andre "dreng" gjorde mit arbejde, så op og humpe rundt. De indiske havnearbejdere var lamslåede. Derude bety der liv og død intet, men man frygter smerte.

Et utroligt beskidt havnebassin, som en havnearbejder måtte svømme rundt i for at binde trosserne fast. En forfærdelig by. Bombay og Madras var slemme. Men Calcutta. Vi var efterhånden, selv os drenge, begyndt at blive mere ombord, også om aftenen, i indiske havne. Den samme forfærdende elendighed overalt. Jeg husker den sidste aften, da vi gik i bazaren. På vejen hjem skulle vi i gennem et slumkvarter. Jeg havde vel en 14-15 rupee tilbage i indiske penge. Og næste morgen var vi "bound for Rangoon" som der står i sangen. Jeg besluttede at give dem alle til den mest værdigt trængende tigger, jeg så.

Hun stod på et gadehjørne. Nøgen overkrop og en baby på hver arm. I munden havde hun en

kobberskål til mønter. Jeg lagde alle mine penge, sedler og det hele i kobberskålen. I chok over kæmpebeløbet droppede hun begge spædbørnene på fortovet og forsvandt ned ad en sidegade. Der stod vi med 2 skrigende babies. Hvad skulle vi gøre? Så vi ventede. Der gik vel en halv time, så kom hun snigende. Hun greb børnene og forsvandt. Hun havde vel gemt pengene et sted. Farvel Calcutta!!

Næste destination var Chalna, der, såvidt jeg husker, ikke var opført på ruten som den blev beskrevet i København. Eller var den? Jeg husker det ikke.

Chalna ligger et par dages sejlads oppe ad Brahmaputra-floden, der løber parallelt med Ganges og ligeledes har et mægtigt delta. Nu hedder landet Bangla Desh, dengang var det Østpakistan.

Vi vågnede en morgen oppe i deltaet. Vi var omgivet af jungle på alle sider. Ikke sådan at forstå at vi lå i en smal flodarm, så junglen kun var måske ½ km væk. Der var mindst 4 eller 5 km ind til junglerne. Østens floder er ikke som Rhinen eller Donau, som man, i sammenligning, kan sætte over med et stort længdespring. Østens floder er brede og strømmen så langsom, at man næppe aner man er på en flod. Brahmaputra! Kunne jeg blot vise min søn den majestætiske, vældige Brahmaputra en morgen hvor en rødlig sol hæver sig over den vældige bengalske jungle! Tom Kristensen skrev: "Asiatisk i vælde er angsten". Jeg ved ikke om angsten er asiatisk i sin vælde, men Brahmaputras delta er i sandhed Asien i al sin vælde!

Ved hver havn fik vi lods ombord. Man skulle synes at en lods var i høj grad påkrævet for at navigere på denne flod. Men Orkan-Zacho sparkede lodsene ned fra broen i raseri. De var blevet uvenner.

På et tidspunkt sagde kokken til mig (mere om kokken senere): "Prøv lige at gå ned i fryserummet og se hvad der hænger der!" Jeg gik derned. Der hang en flået hund, som lodsene havde købt og nu skulle have med hjem til aftensmad. Dens kæft var forvredet i en snerren, men den var uomtvisteligt død. Allerede her, kan man sige, begynder "det rigtige Asien", her mellem For- og Bagindien.

I Chalna skulle vi laste jute, en plante der i vesten bruges til hampereb. Efter en halvanden dags sejlads på Brahmaputra nærmede vi os. Der var ingen by at se, men floden blev smallere. Vi ankrede op. Omkring skibet (vi kaldte skibet "båden" eller i værste fald "gondolen") roede halvnøgne kvinder i kanoer sammen med børn og spædbørn. Deres evindelige råb var "Empty bottles, empty bottles!!" ("tomme flasker!"). De ville have vore tomme flasker, som de kunne sælge på markedet. De var halvnøgne i et muslimsk land!! Skulle Saudi'erne ikke hjælpe dem til lidt tøj? Men nej, her var der ingen arabisk Islam. Vi nærmede os Østen.

Ombord vrimlede det med handlende. Til min overraskelse en handlende, der falbød is: "Ice cream, ice cream. Strawberry and banana". Men mest falbød man DYR. Aber, fugle især. Utvivlsomt for nyligt fanget i fælder i junglen. Nogle købte. Koksmatzen købte en abeunge. Motormanden Svend en temmelig stor, og, som det skulle vise sig, temmelig vild abe. Flere matroser købte aber. Én matros, kaldet "Bornholmeren" købte en papegøje. Jeg købte 2 små fugle i bur, der ikke var kanariefugle, men en art tropiske sangfugle.

I junglen var der tigre. Vi så et fantastisk syn. Som var vi tilbage i kolonitiden. Et jagtselskab på en

tømmerflåde. Under sosejl. Med kølige drinks. Og foran dem et par bengalske tigre strakt på flåden. De drev lige så stille forbi. 1. Mester var som sædvanligt fuld og ville leje et gevær og gå på tigerjagt. Det hele var ved at komme i stand, ved hjælp af de indfødte ombord. Han kom vist i land, og rygten ville vide han nedlagde en papegøje.

Vi lå ude på floden og lastede jute. I træerne på bredden sad der tykt med gribbe. Vi var i Junglebogens verden. De bengalske tigre er menneskeædende og må vist, af den grund, stadig jages. De tager børn i landsbyerne.

Det var Chalna. Vi lå der 4 dage, så tilbagevejen til Den Bengalske Havbugt. Vi var ”bound for Rangoon”!!

”Den som Østen først har kaldt på..”

Rangoon fortjener sit eget lille kapitel. Rangoon er Burma, og Burma er Fjernøsten. En totalt anden verden. Farvel Indien, alt hvad der er indisk. Farvel Islam og Hinduisme. Goddag Buddhisme. Vi troede selvfølgelig de ville være gule og skævojede.

Hvorledes kan en digter, der skrev i slutningen af sidste århundrede (Kiplings digt ”Mandalay”) have så meget ret. ”Åh den vej til Mandalay/fuld af flyvefisk i leg”. Og i Den Bengalske Bugt VAR der flyvefisk. Masser. Når disse store flokke kom svirrende ud af en bølge, og vi fik søerne ind fra siden, landede de på dækket i store mængder. Vi stegte et par stykker og de smager fortræffeligt. Én fløj ind gennem kokkens åbne køje mens han sov middagsøvn og landede i hans køje. Disse dage i Den Bengalske Bugt. En svag varmedis. Passat. Koksmathen der sidder i døren til kabysen og skræller kartofler. Byger af flyvefisk. Undertiden delfiner i bovandet. Åh den vej til Mandalay!

Og aberne? De omkom på de underligste måder. De kendte ikke til teknologi og det blev manges skæbne. Elektriske installationer. Koksmathens først: Dette var en abeunge, der var ganske tam. Den troede koksmathen var dens mor. Den sov ved hans øre om natten, rullet sammen på hovedpuden.

Nu var det således at vi havde ventilationsvifter i alle lukaf’erne. Det var ren rutine at tænde sin vifte når man kom ind i sit lukaf. Det gjorde koksmathen en dag i Den Bengalske Bugt. Bang! Aben, der havde taget ophold på viften, blev slynget af centrifugalkraften ind i det modsatte skot (skot=væg). Død på stedet.

Svends store, vilde abe? Den måtte overstyrmanden nedlægge med et gevær. Svend turde ikke gå ind i sit lukaf. Den raserede alt og angreb ham straks han lukkede døren op.

Matrosernes aber? Ja en aften kom jeg ud på ”poop’en” (platformen ved agterstavnen). Her sad matroserne ved et bord i det fri og spillede whist. En sad lænet op ad rælingen. Netop som en abeunge sætter af fra én skulder for at lande på denne matros’ skulder, trumfer han. Dette bevirkede at aben

tog fejl af skulderen og fortsatte ud over siden!! Tror I mig? Det er den rene, skære sandhed!

”Bornholmerens ”papegøje? Det var det morsomste. Bornholmeren kom naturligvis fra solskinsøen, deraf navnet. En dag i den Bengalske Bugt kommer han ud på dækket og siger på uforfalsket bornholmsk: ”Min papegøje er fløjen!” Han pegede ud over det endeløse ocean: ”Den røg den vej!” Han havde glemt at lukke sit køje.

Det var ved middagstid, vi langsomt sejlede op ad den brede flod Irrawaddy, der fører op til Rangoon. På begge sider velplejede rismarker. Vi var blevet fortalt om ”Den Gyldne Pagode”, Rangoons største seværdighed. Dens tårn er beklædt med bladguld. Der kom vi så. Et fantastisk syn. Det første glimt af Rangoon var pagodens tårn, der rantes af solen og skød som en fakkel mod himlen. Den østlige himmel var dækket af kulsorte skyer, der varslede monsunregnen, der satte ind umiddelbart over middag (hver dag).

Havnen: ganske og aldeles forskellig fra indiske havne. Vi ankrede op på floden Irrawaddy. Rundt om os junkelignende både. Vi var i en anden verden. Vi var i Østen.

I Rangoon lærte vi en del unge mennesker at kende. Disse var børn af militærfolk fra det engelske kolonistyre (englænderne forlod Burma i 1947). Deres fædre var engelske soldater (”Kom igen, soldat fra England...”), deres mødre var burmesiske kvinder. Den engelske hær sørgede godt for mødrene og børnene, men de var faderløse. De var kristne (anglikanere). De talte engelsk indbyrdes og burmesisk til deres tjenestefolk. De drev rundt i havneområdet for at møde europæere. Og vi var de eneste europæere i havnen på det tidspunkt.

Vi blev inviteret hjem. De boede i villaer i Rangoons udkant. Jeg husker en sådan aften hos min anglo-burmesiske ven Colin Sett. Vi blev placeret på puder langs væggene. Moderen klappede i hænderne og et par indisk udseende tjenestepiger kom ind. Jeg fik senere oplyst at de tilhørte den indiske folkestamme ”draviderne” fra Nordburma. Der blev serveret coca-cola (den er mere sød i Østen) og pop-corn. Snakken gik.

Vi blev inviteret til ”garden-party” af en sorthåret skønhed. Haven, der stødte umiddelbart op til junglen (junglen begyndte i baghaven), var oplyst af kulørte lamper. Der blev serveret en bowle. Jeg talte på et tidspunkt med datteren af huset, skønheden, der havde inviteret os. Jeg gjorde hende opmærksom på, at man som europæer følte sig lidt utryk. Slinger, gekkoer, skorpioner, alskens giftige insekter (alle derude sov under moskitonet). Hun fortalte at hendes far, åbenbart englænder, da hun var 4 havde bygget en sandkasse i et hjørne af den have vi stod i. En dag hun sad og legede der, var en tiger vandret tværs over græsplænen!!

Vi blev inviteret til party i den amerikanske ambassade! Dans, coca-cola. Jeg dansede med en sorthåret skønhed. Hun kiggede på mig og udbrød forbløffet: ”Blue eyes!!” Det var Francis de Glanville, som jeg skrev med en periode. Hun var da 17 og forelsket i Peter Ringgaard, der gik rundt i Rangoon og kaldte sig ”Pierre” for at gøre sig interessant. Jeg har stadig et brev liggende fra hende.

Heri beklager hun, at jeg må vaske mit eget tøj: "It really is a woman's job" ("Det er kvindearbejde"). Ak ja!

Jeg tog fri en dag i Rangoon. Der var 3 fridage på hele turen. Ellers var det arbejde. Hver dag. Jeg ville bese den gyldne pagode, eller Schwe Dagon Pagoden, som er dens rigtige navn.

Det var en brændende varm eftermiddag, da jeg stod i det sandede område foran den vældige pagode. Man så man nærmede sig klerikalt område. Saffronklædte munke i rickshaws, med store cigarer i munden, på vej til fodbold.

Pagodens har 4 indgange, en til hvert verdenshjørne. Her går en bred indre trappe op til en marmorbelagt platform. Før man stiger op sætter man skoene (jeg havde selvfølgelig "Jesustøfler" på, købt for en slik i Indien). På trapperne sidder tiggere og krøblinge. Her, som i Indien, vrirler det med vanskabte og krøblinge. Ham der sad på trappen havde en 7-8 fingre på hver hånd.

Man når nu platformen, hvis marmor er brændende varmt. Jeg sprang rundt som en kakerlak på en kogeplade. Rundt langs pagodens yderside sad munke under skyggende tag, skaldede, klædt i saffrongule kåber, og underviste i Hinayana, "Den lille vogn", som Buddhismen kaldes i Indokina. Istedet for at konfirmeres skal enhver ung buddhist i et halvt år være munk.

Langs platformens (runde) inderside ligger små separate templer beklædt med guld, fra hvis indre røgelse stiger mod den blå tropehimmel. Det var et fantastisk syn, nærmest uvirkeligt. Først da monsunregnen kom lidt over middag fik jeg dog den egentlige overraskelse. Marmor på platformen skråner let mod de 4 udgange, så når troperegnet pisker ned gøres platformen ren. Vandet står ned ad de 4 brede trapper i kaskader. Naturen er rengøringskone.

Kun to steder i Rangoon kunne man få alkoholiske drikke. En smugkro, hvor man drak hjemmebrygget gin ("Moonshine" forkyndte etiketten) og luksushotellet Inya Lake Hotel. En aften (vi lå 4 uger i Rangoon) ankom 2. maskinmester og jeg i en scootertaxi til hotellet. Vi trådte ind i den luxuøse foyer. Gulvtæppene var flere centimeter tykke. Muzak vældede ud bag ægte malerier. En bar stod i hjørnet. Hvem så vi der. Den før omtalte matros Cykelsmeden. Der sad han i kedeldragt, med et stykke tvist stikkende ud af højre lomme, møgbeskidt, og kostede rundt med den burmesiske bartender. Han var jo HVID. Måske havde han blå øjne! Hvad betød det så han var klædt på som et svin? Intet.

Jeg undersøgte Rangoon sammen med Colin Sett, som jeg senere korresponderede med en årrække. Jeg husker han i et af de sidste breve skrev, at han var inde ved militæret. Han var blevet forflyttet til Mandalay. De frøs. Der var koldt. Kun 38-40 grader. Ikke som det varme Rangoon!

I dag er det svært at komme ind i Burma. Militærjuntaen vil ikke have Vesten ind. Skal man holde med dem? Måske. Se hvordan det gik Thailand og Bangkok. Jeg husker stadig hvordan vi lastede teaktræ og jeg så "den store hathi/gøre som tømmerlemper gav" (Igen Kipling. "Hathi" er en

elefant). Vi kom til kaj til sidst.

Så var det farvel Rangoon. Farvel til alle venner, kvindelige som mandlige. Mange stod på kajen, da vi kastede trosserne ("Klar for og agter"). Der var tårer i mange øjne. Ikke mindst i mine. Dette var mit første besøg i "det rigtige Østen". Det skulle ikke blive det sidste. Det svor jeg da vi forlod Rangoon (overfor mig selv). Det lykkedes mig ikke at komme til at sidde "kind mod kind" med en Burmapige og se ud over den "sjipsjapvåde havn", men det var tæt på. Det havde jeg til gode.

Igen "Indien" og så Europa.

På hjemvejen var det Colombo, Ceylon. Hvor mange dages sejlads? 7-8 stykker vel. Disse dage til søs. Mandskabet. Vittighederne. Talløse sømandshistorier fra hele verden, fra Rio til Yokohama. Delfiner i bovvandet. Sommetider hajfinner. Disse dage gled ud i ét.

Colombo var en tordnende fiasko. Vi var i det "indiske livsrum". Det var flot at se brændingen fra det Indiske Ocean ramme molerne i Colombo. Men selve Colombo! Som Bombay. Jeg fik tilbudt opaler, men sagde nej (hvilket jeg ikke skulle have gjort). Jeg fik tilbudt "a girl" af en alfons ombord. Da jeg sagde nej spurgte han: "You want a boy scout?" ("Vil du have en spejderdreng?") Nej tak.

Så vi gik i biografen. For engang skyld ikke en sentimental film, men "Zwei Männer im Schnee" med Jean-Paul Belmondo. Der var air condition i biografen, og vi oplevede for første gang i måneder temperaturer under 30 grader. Underlig fornemmelse at se sne på film lærredet.

I Colombo lå en Schou-båd. Vi mødte messedrengene oppe i Colombo. Mens vi var en 17-19 år var at par af dem 26 og 27. Én havde fuldskæg. De var på mønstret båden under den kontrakt, at de kun kunne afmønstre i europæisk havn. Og skibet havde ikke været i Europa i årevis. Vi blev inviteret ombord. De sejlede i trampfart i Østen og de havde piger med ombord. Filippinske piger, Thai-piger, et par hvide australske piger. De havde kronede dage. De fik lønnen udbetalt i dollars, ikke som os i lokale valutaer. De havde spændt en presentering ud over 5. Luge og fyldt den med ferskvand: en swimmingpool. Men de savnede mor og familien!

Så videre til Aden, Rødehavet, Suez (de sædvanlige arabere), Genua. I Genua lykkedes det mig at få regulære bank af hovmesteren ("høkeren"). Jeg havde på de store have anlagt den vane at smide beskidte tallerkner fra restaurationsmessen ud gennem køjet. Jeg gad ikke vaske dem op. Når hovmesteren så spurgte, hvorfor jeg så tit skulle have nye tallerkner, plejede jeg at svare: "De blev knust i høj sø!". Den godtog han altid.

Men i Genua gik det galt. Tidligt om morgenen var jeg så søvnlig at jeg ikke havde opdaget, at skibet havde lagt til kaj om natten. Om morgenen tog jeg rutinemæssigt en bunke tallerkner og kydede dem ud gennem køjet. Der lød et helvedes brag. Tallerknerne var landet på kajen. Det blev opdaget. Så vankede der.

Jeg har bevis for at det for mig var en skuffelse at vende hjem til Europa. Et brev fra Francis de Glanville, adresseret til Fruelund, men sendt videre af mor og far til ØK, fortæller at jeg må have sendt hende et kort fra Genua og kaldt Genua "a bad place". At komme fra "Det rigtige Østen" tilbage til Europa er en nedtur. Man er "hjemme". Hvad gør det, at Genua måske nok er lidt forskellig fra Århus? I sammenligning med det man har set KUNNE Genua ligeså godt være Århus. Jeg er i dag ivrig tilhænger af EU, måske bl.a. fordi jeg har set at Europa er en kulturel enhed. Mon vi overhovedet gad gå i land? Næppe. Jeg husker intet fra europæiske havne på hjemturen. Kun et dumt glimt fra en café i Boulogne-sur-Mer. Eller var der en luder i Lissabon? Det var der vist. En nat tilbragt med en pige, hvis baby, der havde mellemørebetændelse, jeg vandrede op og ned med hele natten. Var der en politirazzia? Lissabon er en "god by" eller, som søfolk siger "en god plads" når man tager europæiske forhold i betragtning. Sprutten er billig, pigerne er ikke dyre. Hvad mere kan en sømand ønske sig?

Så, endelig: Århus. Jeg afmønstrede i Århus. 1. maskinmester (færingen) var som sædvanlig hønefuld. Han havde købt et dyrt Kashmirtæppe i Bombay, vistnok mest i den hensigt at fylde hulrummet i det sammenrullede tæppe med sprut når vi nåede Danmark. Da han bar tæppet ned ad gangvejen knækkede det over og sprutten rutchede ud på kajen og knustes. Det sidste jeg så ved den lejlighed. Jeg var ikke helt færdig med "Patagonia". Af skibet og dets mandskab var 1. Mester, der i sin kolosbrandert stod på kajen og råbte efter en rickshaw.

Ringe hjem fra banegården. Toget hjem. De stod vel på Give station og tog imod mig. Hjem til Fruelund. Det var en stor begivenhed. Det var først i December. Vi sad oppe i havestuen og jeg fortalte og fortalte. Munden stod ikke på mig. Og jeg talte københavnsk. Mandskabet på "Patagonia" var i hovedsagen københavnere. Jeg havde vel ting med hjem. I hvert fald silkebrokade til min søster. Et indisk tempel i en stor glasterning. En ibenholtselæfant fra Suez.

Det var, som Sindbad Søfareren siger, min første rejse. Alt det jeg her har fortalt kom vel ikke frem den aften på Fruelund. Er der nogen morale: Ja. Verden er stor. Eller var stor.

Hjemme og afsted igen.

Jeg var hjemme. Alt var ved et gamle. Det er det forbavsende, der altid sker når man vender hjem: Alt er ved et gamle. Man er fuld af indtryk, østens farver, oceanernes skum, delfinerne i bovandet står på ens nethinde. Men derhjemme er alt uforandret. Måske definitionen på et "hjem"(?) Jeg havde en flaske pernod med hjem og jeg drak min barndomsven Kaj så fuld at han faldt ned af trappen fra mit værelse på Fruelund (jeg havde fået det gamle værelse over bryggerset). Han tog ikke skade. Jeg fejrede jul hjemme. Var der gaver fra Østen under juletræet. Jeg husker det ikke.

Men denne stilstand kunne ikke vare ved. Jeg måtte afsted igen. På det tidspunkt kunne en sømand

praktisk talt selv bestemme hvor han ville hen. Hvordan jeg fik navnet "Dublin" ind i hovedet, ved jeg ikke. Var det navnets musik? Dublin. Nu vidste jeg at ØK's skibe der sejlede til staterne på hjemvejen var inde omkring Dublin. Så jeg ringede til forhyringskontoret og sagde, jeg var parat, så snart et skib skulle til staterne.

Det blev M/S "Pasadena", opkaldt efter en by i Californien. Jeg skulle på mønstre omkring midten af januar i frihavnen. Skibet havde været i dok og lå næsten uden besætning. Jeg boede hos fars og mors venner, Minna og Jørgen, i København mens jeg, den første tid, før mandskabet var fuldtalligt, arbejdede ombord. Det var kolde morgener fra Knud Lavardsgade med sporvogn ud til frihavnen.

Så var vi fuldtallige. Mange var (igen) gen gang ere. Mange havde kærester på ruten, idet skibet længe havde sejlet denne tur til U.S.A.'s vestkyst. Igen måtte jeg erfare: målet sætter rejsen, definerer de mennekser, der tager rejsen. Mandskabet var helt anderledes end på "Patagonia", der var et Østen-skib. Der var faktisk en anelse snobberi og overklasse over foretaget. Hovmesteren ("høkeren") var en lille, venlig, visser mand og stewardessen, der skulle opvarte de 12 passagerer ØK skibe dengang kunne tage, hed Ella, uundgåeligt kaldet "Sexuella". Ruten var, hvis jeg husker ret: København, Hull, St.Thomas, St.Croix, Panama, Los Angeles, San Francisco, Portland, Seattle, Vancouver og stort set samme vej tilbage. Jeg blev igen mesterkammerdreng. Intet nyt i det.

Vi stod til søs i en brølende vinterstorm. Det var det år Churchill blev begravet (såvidt jeg husker). Det må have været omkring 1.februar 1965. På vejen mod Hull blev jeg fuld. Vi havde bragt snaps med (vi var stadig mindreårige). Skibet væltede rundt i Nordsøen og jeg kastede op. Var det fuldkøb eller søsyge. Sikkert en blanding. Men jeg havde ikke været søsyg på Indiens-turen. Første gang i England. Meterhøj sne i Hull. Istapperne hang ned over dækkets sidegange. Første engelske pub. Et dansested. Koksmathen i retten for slagsmål. Ellers ikke meget om Hull.

Vi skulle gå direkte fra Hull til St.Thomas, den gamle dansk-vestindiske ø. Det var en tur, der ville vare ca. 11 dage. En pragtfuld tur. Når man flyver mærker man ikke klimaet skifte. Man kan træde ind i et fly i hylende snestorm og stige ud i Bangkoks tropevarme. Sådan er det ikke på et skib. Efter en dags tid vågnede jeg om natten ved at istapperne raslede ned på dækket. Så lidt regn og gråvej. De første huller i skylaget da vi passerede Azorerne. Blide vinde begyndte at blæse. Skyerne blev mere og mere spredte. Og et par dage før ankomsten til St.Thomas sad vi på fjerde luge og spillede kort med bar overkrop. Det er en menneskelig måde at rejse på.

To timer efter ankomsten konstaterede jeg negrenes situation i Amerika. Jeg stod på dækket (strålende sol) og løftede en gulvklud i skulderhøjde. En neger på kajen dukkede sig. Han mente åbenbart den var bestemt for ham.

I havnen lå, ved siden af os, det danske skoleskib. Det traf sig nu således (som Münchhausen siger) at vi tog op på et udendørs dansested i de lave bjerge om aftenen. Vi kunne få serveret sprut, men vi havde ikke mange penge i dollars (månedslønnen var 356 danske kroner). Situationen var ikke som i Indien. Så jeg udså mig en fed amerikaner (der lå masser af luxuriøse, amerikanske lystyachts i havnen), der havde en smuk datter. Hende dansede jeg et par gange med og blev inviteret over til deres bord. Jeg bildte dem så ind at jeg var en stakkels knægt fra skoleskibet, der savnede sin mor. Og

at næste stop var Singapore. Jeg blev fyldt med oceaner af drinks.

St.Thomas var en toldfri ø. Man kunne få en flaske whisky eller vodka i supermarkedet for 1½\$. Vi drenge udtænkte nu en plan: Vi ville købe masser af sprut på det toldfri St.Thomas og sælge det på det dyre, amerikanske fastland. Som sagt så gjort. Da vi sejlede fra St.Thomas mod St.Croix var skabene i vore lukaf'er fyldt med sprut.

Det var selvfølgelig ikke meningen at sprutten skulle drikkes. Men hvad skete? Næppe var vi i søen om aftenen (en varm, mørk tropeaften) før jeg hørte koksmathen diskutere med pantry drengen Allan om de ikke skulle have "en sjus". Tak skæbne, tænkte jeg. Glassene kom på bordet. Vodka blev hældt op. Vil du være med? Nej tak. Jeg vidste hvor det bar hen. Så jeg gik op i passagerpantry'et og fik en snak med skibets tjener (igen passagererne). Vi snakkede vel til omkring ca.22.30. Så gik jeg ned. På det tidspunkt sad koksmathen oppe på sit bord på en stol og boksede med sin lampe. Tak, tænkte jeg og gik. Længere hen på aftenen kom jeg igen ned. Da sad Allan på gulvet mens koksmathen slog æg efter æg ud i hans krøllede hår. Det hele endte med, at Allan forsvandt fra koksmathen, der så gav sig til at æde et ølglas (hans glansnummer). Han fik det hele ned, bund og det hele. Jeg gik ud og fortalte det til en matros, der trak på skuldrene og sagde: "Det bliver han nok træt af!" Men Allan var forsvundet.

Om morgenen havde koksmathen kolossale tømmermænd, mens Allan stadig var væk. Var han faldet overbord? Bekymringen begyndte at brede sig. Nu viste det sig imidlertid at styrmændene ikke kunne komme ind på deres toilet. Ganske rigtigt. Ca. kl.10 kom Allan ud derfra, vækket af kraftig bankning. Hans krøllede hår var stivnet af de mange æggehvider og stod ud fra hovedet som skruer.

På St.Croix gik vi tur på stranden om eftermiddagen. En tropisk ø. Hvidt sand. Nejdende palmer. Dejligt. Skoleskibet havde fulgt os til St.Croix.

Da vi skulle derfra savnede vi ungtjeneren. Vi skulle gå til San Cristobal ved indsejlingen til Panama Kanalen. Ungtjeneren var pist væk.

Nu fik jeg lidt dårlig samvittighed. Sammen med en anden af drengene havde jeg nemlig, på den lange tur over Atlanten, fantaseret med ungtjeneren om at "stikke af" på de vestindiske øer, og derfra drage til Rio de Janeiro. Turen er lidt lang, da man jo først skal over det Caribiske hav og derefter igennem Amazonjunglen. Det skulle vise sig at ungtjeneren havde taget os alvorligt. En matros fortalte nu, at han havde set ham den foregående aften MED OVERFRAKKE PÅ oppe i byen på St.Croix. Han var væk. Vi ventede 3 timer (det er reglen), men så agterudsejlede vi ham. Turen gik til San Cristobal.

San Cristobal er en skrækkelig by. Der er kun værtshuse og bordeller. Af og til hørtes skudsalver i gaderne. Latinamerikanske politibetjente med små overskæg og krydslugte patronbælter, og vældige revolvere, patruljerede.

Jeg husker en episode, der kunne have endt grueligt galt. Bageren og jeg stod på værtshuset "Olympia" og nedsvælgede forskellige latinamerikanske drinks serveret af en nedringet indianerpige.

Bageren blev godt fuld. Dørene var svingdøre som i cowboy-film. Da vi gik ud så vi en latinamerikansk panser stå med ryggen til. Den fulde bager greb hans revolver bagfra og satte den i ryggen på ham, idet han lallede: "Hænderne op eller bukserne ned!" Politibetjenten snurrede rundt og så var det bageren der fik presset et revolverløb ind i maven. Betjenten må have konstateret bagerens tilstand, for han lod os gå.

Jeg husker en anden episode: Jeg kommer gående ned af den beskidte hovedgade. Pludselig føler jeg en tung hånd lægge sig på min skulder bagfra. Jeg vender mig. Jeg ser en mægtig negerkvinde, så stor som en ladeport. Hun siger: "Do you want to make love?" ("Skal vi elske?"). "No thanks".

Så gennem Panama-Kanalens slusesystem til Stillehavets højere vandstand. Man sluses igennem etage for etage. Dernæst kurs Los Angeles langs Mexicos kystlinje. Vejret var godt. Havet dybblåt (havets ørkenfarve). Af og til flokke af hajer, hvis finner sås i små klynger. Man følte for at tage solbad.

Vi kom ind i Long Beach, der er Los Angeles's havneby. Oliepumper. En lang hovedgade. Et tivoli. Vi skulle naturligvis i Tivoli. Der var et bassin hvor man sænkede ned i en glasdykkerklokke og kunne se hajer på nærmeste hold (store hvide hajer). Der var roterende flyvemaskiner. De sidste ville jeg prøve. De så uskyldige ud. Men de var næsten lukkede, bortset fra et lille glughul i "cockpittet". Jeg steg ind.

Til min forbløffelse begyndte disse små maskiner snart at rotere om sig selv. Ikke alene hang de i enden af en svingarm, men de roterede om sig selv. Forestil jer at være inde i en tørretumbler. Yderst ubehagelig oplevelse.

Da jeg kom ud af dette roterende helvede, havde jeg selvfølgelig mistet de få dollars jeg havde i lommen. Mit første indtryk af Amerika. Den der passede disse maskiner må jo have tjent en formue. Dette vil altid stå for mig som U.S.A. Røveri.

Vi var ikke inde i Los Angeles. I San Francisco tog jeg en fridag. Jeg vandrede op ad Market Street med de verdensberømte sporvogne, jeg besøgte kineserkvarteret. Jeg var turist. Så kom Portland, der næsten lignede San Francisco, Seattle, der næsten lignede Portland og Vancouver, der næsten lignede Seattle. I Seattle, en nat vi kom oppe fra byen, så jeg et halvt hundrede mænd stå ved siden af hinanden med ryggen mod muren i et pakhús nær havnen. Flasken, i en grøn pose, gik fra hånd til hånd.

Vancouver ligger smukt blandt høje bjerge. Der købte jeg fiskestang og hjul (lystfiskeri har altid været min hobby), men ellers har jeg intet at sige om disse amerikanske storbyer. Store biler, høje huse. Nogen har masser af penge, andre har intet og må tilbringe natten under halvtaget på et pakhús.

I Vancouver var det stadig vinter (det var vel sidst i Marts) og nu gik turen sydpå igen til sol og varme. Vi var ikke i selve Portland, men i den lille by Longview og laste træ. Der var én hovedgade. Op og ned ad den kørte teenagere i åbne sportsvogne. Da vi var noget så usædvanligt som fodgængere henvendte de sig til os. Hvor vi kom fra? Danmark. Hvilken stat er det? Det er i Europa. Hvor ligger Europa? Vi mistede tålmodigheden: Kender I The Beatles? Oh, you're British!!

Sådan i et væk. Det var deprimerende.

Da vi igen nåede Panama-kanalen og lå og ventede på gennemsejling, besluttede en matros sig til at han ville fiske hajer. Han fik et stykke blodigt roastbeef af kokken og monterede det på en malerkrog, som han igen gjorde fast til et stykke reb. Rebet vikledede han en gang om den stang, der udgjorde rælingen agter. Vi lå med gangvejen nede klar til at modtage lods eller shorebåde. En anden matros ville bade. Han troede ikke der var hajer. Han tog sig en svømmetur rundt om båden (skibet) og gik op til den fiskende matros for at tørre sig og grine af hans tossede forsøg på hajfiskeri. I samme øjeblik brast rebet med et smæld. Matrosen der havde badet, blegnede. Kun en haj på en 3-4 meter kunne have sprængt DEN line!

Igen igennem Panamakanalens slusesystem. Går det op eller ned fra Stillehav til Atlanten? Jeg husker ikke disse detaljer.

Vi sprang over de Vestindiske Øer på hjemturen og det var direkte San Cristobal - Liverpool. En rejse på vel 13-14 døgn. Vejret forværedes som vi gjorde vort langstrakte kryds over Atlanten. Det sidste vi så af Amerika var en gammel 4-motorers propelmaskine fra den amerikanske kystvagt, der vippede til os med vingerne (én motor var gået ud, men det tog piloten sig åbenbart ikke af).

Den lange tur. Midtvejs havde jeg en oplevelse der forbløffede mig. Vi blev mødt i Midtatlanten af "Pasadena's" søsterskib "Pretoria", der var på vej ud, på samme rute som os. Vi måtte vige for hiananden. Det må kaldes præcision. Vores skipper var "Skuffe-Laurids", men vi så ham aldrig. Han holdt sig i ensom majestæt på broen, og fik færgen sprut op af ungtjeneren.

Jeg havde i tropisk Amerika fået en hudsygdom, der bestod i at overhuden skallede af i små pletter. Nogle drillede mig med jeg havde lopper. Jeg blev opfordret til at gå under bruseren med et spejl i hånden. Lopperne ville så, når det varme vand skyllede ned over mig, i ren ubehag hoppe over på huden, der stod i spejlet!! Hopede jeg på den. Jeg tror det ikke. Men alle søfolk frygter i realiteten tropesygdomme. Jeg gik på højskole med en tidligere sømand, hvis hud på en indienstur var begyndt at forhorne. Han ville blive kvalt. Huden kunne ikke ånde. Tropiske sygdomme spøger man ikke med.

Liverpool. Eller "Beatlepool" som taxachaufføren, der kørte mig til hudlæge, kaldte den. Jeg kom til hudlæge. Rødhåret sygeplejerske. Så er vi snart i Dublin, tænkte jeg, der som alle andre er blevet opdraget til at tro at alle irere er rødhårede og fregnede. Jeg fik en salve. Hudlidelsen forsvandt.

Liverpool: Vi var nede der hvor det hele startede for The Beatles: undergrundsdansstedet The Cavern. Thorups Bodega i Århus, bare næsten bælgmørkt. Jerry & the Pacemakers spillede til dans. Det var vel før deres gennembrud med "Ferry `cross the Mersey". Jeg kærede en pige i mørket, men da hun kom op på fortovet viste det sig hun var alt andet end en skønhed.

En anden af "havnens piger" lagde kraftigt an på mig. På et tidspunkt troede jeg "vi havde en aftale". Det viste sig imidlertid at hun kun var ude på at slå mig for penge til drinks. Jeg diskuterede situationen med en matros, der havde en fast kæreste i Liverpool (han sejlede fast med "Pasadena" af samme grund). Vi var rådvilde. Jeg tog hende med til en gammeldags engelsk "dance hall" af den

slags hvor de dansende står som en kødrand rundt om selve gulvet mellem dansene. Imellem to numre bad jeg hende nu blive ude på gulvet "for det gjorde vi i Danmark". Hun blev. Stor undren hos omkring 300 mennesker. Så tog jeg hende på babserne. Et latterbrøl. En knaldende lussing. Sådan endte den affære.

Dublin. Mit senere hen så elskede Dublin! Vi kom ind en Aprildag i 1965. Det var koldt. Vi kom fra troperne. Hvad kunne jeg forvente mig af den by jeg havde taget rejsen for at se? Musikken i navnet Dublin. Eller HAVDE jeg læst Joyce? Jeg tror det ikke.

Da jeg kom ned af gangvejen, blev jeg mødt af to ca.12-årige piger. I hvert fald den ene var rødhåret. De var yderst fattigt klædt. Faktisk var de begge ikklædt en bomuldssæk, hvor der var skåret hul til armene. Et smil: "Do you have a fag, sir?" (Har du en smøg, Hr.?). Disse var de første ord jeg hørte med umiskendelig Dublin-accent.

Jeg oplevede ikke meget. Jeg troede O'Connell Street var Dublins hovedgade og anede ikke der var en by på den anden side O'Connell Bridge. Vi blev venligt modtaget. Selvfølgelig som "vikings". Den faldt altid. Og "Danish pastry". Jeg lagde mærke til at der i forruden af samtlige biler stod en lille, religiøs statue, som jeg fik at vide var St.Christophorus, de vejfarendes skytshelgen. Vi dansede i "The Metropole Ballroom" nær statuen af Parnell. Der er nu biograf (sidste gang jeg var der). Det lykkedes os at snige os til et par drinks (jeg var stadig 17). Men entypisk Dublin pub så jeg ikke. Vi lå der i 3 dage.

Dublin-København direkte. Da vi rundede Skagen var der helligdag i Danmark, vi kunne se et dannebrogflag. 7 timer efter Kronborg til styrbord og Københavns frihavn. Det var koldt. Det var i begyndelsen af Maj 1965 (jeg kan forestille mig det muligvis var befrielsesdagen).

Turen til Amerika var en skuffelse. Det skal ingen hemmelighed være. Ingen slæber mig frivilligt til Amerika mere. Var Dublin en skuffelse? Det var anderledes. Det lyder mærkeligt, men en dag i Dublin på den rejse (jeg stod nær parken oppe ved Parnell Square) havde jeg fornemmelsen af et transcendent lys over jorden, som om en skat lå begravet der. En forudanelse. Jeg ved det ikke.

Jeg var hjemme igen. Jeg fortalte selvfølgelig en del, men turen var ikke det eventyr som turen til Indien var. Det her var begyndt at blive rutine. Der var tale om jeg nu skulle blive hjemme og se mig om efter et arbejde. Jeg fik endog et arbejde, nemlig på nybyggeriet af et olieraffinaderi i Fredericia. Jeg havde truffet en pige på dansestedet Knudsborg dernede. Alice. Jeg havde været nede og besøge en messedreng fra Amerika-turen og vi havde været ude at danse.

Var det en forelskelse. Bestemt nej. Men hun var sexet. Jeg tror hun må have været forelsket i mig. Hun var et par gange på Fruelund. Far og mor kendte til forbindelsen. Men hvad. Jeg var lige blevet atten. Jeg ville til Østen igen, koste hvad det ville. Igen en opringning til Tordenskjoldsgade 24. Jo, minsandten. "M/S Patagonia" lå i Århus og manglede en restaurationsdreng. Destination: det fjerne Østen. Skipper: Orkan-Zacho.

Jeg tog til Århus med min køjesæk. Der lå den "gamle gondol". Hvem stod på brovingen, da jeg

nærmede mig gangvejen: Orkan-Zacho, cigar og det hele. ”Åh nej” råbte han og tog sig til hovedet. Men jeg var forhyret.

Men sådan skulle det ikke være. En dag blev jeg kaldt op til overstyrmanden. ”M/S Asmara” ligger i København. Også den skal til Fjernøsten. De står og mangler en messemand (opvarter). Hyre: 800 kr. om måneden. Næsten dobbelt af hvad jeg var vant til at få. Og ”Asmara” var en moderne båd. Den havde bagskibsbygning, alt lå i bag (vi kaldte dem ”røvskubbere”). Den skød 22 knob. Patagonia og Pasadena havde skudt 16 knob. Jeg fik mit eget lukaf. Jeg var kommet frem i verden.

Turen til Fjernøsten.

Først gik turen til København, for så at sige at ”hente ”Asmara”. Vi skulle nemlig nogle dage til Frederikshavn i tørdok. Her besøgte mine forældre, min søster, hendes mand og deres baby, samt Alice mig. Jeg havde nu mit eget lukaf og var blevet ”messemand” i officersmessen, hvilket hovedsageligt bestod i opdækning, afrydning og opvask. Min søster var ved at amme sin baby i mit lukaf. I samme øjeblik stak en tolder sit hoved ind ad døren, men sagde straks undskyld og gik. Dette vakte stor moro i familien. Jeg, der var vant til det ”sorte gæng” fra mange havne (de kom undertiden ombord og skilte nærmest skibet ad) kunne ikke se det morsomme i det. Om aftenen gik Alice og jeg på dansestedet ”Ambassadeur”, et sted hvor man kunne ringe i telefon fra bord til bord, en mode i Danmark i de dages natklubber.

Ruten var, såvidt jeg husker: Kotka (Finland), Hamburg, Rotterdam, Antwerpen, Genua, Suez, Aden, Singapore, Bangkok, Saigon, Kobe, Yokohama, Otaru, Nagoya, Hongkong og derfra direkte til Hamburg. Det var romantiske navne.

Dette skib var af en anden type end de to foregående. Det var langt mere luxuøst indrettet. Der var air condition i alle lukaf'er og messer. Apparaterne der pustede kold luft ud kunne i koldt klima fungere som radiatorer. Og jeg var rykket et trin op på ”den sociale rangstige”. Der kom ”drenge” ombord, der aldrig havde sat deres ben på andet en Storebæltsfærgerne. Selv for skibets bager, den herlige fyr Henry Dissing fra Nykøbing Mors, var det første tur.

Vi sejlede en aften fra Frederikshavn med kurs imod Kotka, der ligger på nordsiden af den bugt, der fra den Botniske Bugt førte til Leningrad, som det hed dengang. Det var sommer i Skandinavien, og det var lyse aftener. Og de blev lysere som det gik mod nord. Vi skulle laste træ i Kotka. Kotka var en besynderlig by. Alle (og jeg mener alle) unge mennesker bar rundt på en transistorradio ved højre øre!! Mærkværdigt syn. Vi fandt et dansested, en omdannet mølle langt inde i en granskov. Det sværmede af myg i sommeraftenen. Rundt om møllens centrale del, på den runde platform stod vi unge. Pigerne lænet op mod møllens midterpart, vi fyre ude i periferien. Når spillemændene startede

fiolmusikken myldrede drengene over dansegulvet til den udvalgte pige. Jeg havde set noget lignende i engelske "dance halls".

Jeg var lidt i lag med en blondine, og befandt mig på et tidspunkt parkeret med hende i en bil på havnen, foran Asmara. Pludselig advarede hun mig: Hendes storebror var under opsejling. Det lovende møde ophørte brat. Jeg for ombord i skibet.

En dag i mandskabsmessen fik jeg øje på en mand, der grangivelig lignede en lokal bums. Karseklippet hår, alkoholsvømmende øjne. Jeg beordrede ham bort fra skibet (det skete undertiden i udenlandske havne at nogle slap forbi vagtmændene). "Jeg er forhyret her" var svaret med svensk accent fra manden, der åbenbart var finne. Sådan lærte jeg "Finland" at kende. Det blev vores navn til ham, og han er vist trods alt den største og mest konsekvente drukkenbolt, jeg har kendt indtil dato. Han vil dukke op senere.

Rejsen til Hamburg var begivenhedsløs. Den største begivenhed for mig, bortset fra at være steget i graderne, var at jeg var blevet 18: Jeg havde nu ret til 30 øl (det var da der kom 30 i kasseme på udførsel. Flaskerne var saltvandsopløselige), en flaske sprut og 200 cigaretter om dagen (naturligvis røg ingen 200 om dagen. Det betød blot fri adgang). En flaske Johnny Walker 8 kroner. 200 cigaretter 10 kroner. 70 øre pr. øl. Det var gyldne tider.

Vi kom til Hamburg. Det skulle fejres, at jeg nu havde adgang til spiritus. Jeg købte en flaske Gordon Dry Gin og en flaske Martini. Det var ungtjenerens og min ide, at vi skulle have en spids, før vi gik i Sankt Pauli. Sankt Pauli er rasende dyr.

Jeg gik op til ungtjeneren, og vi gik i gang. Han havde sin egen flaske (han havde sit lukaf midtskibs). Før jeg så mig om var ginflasken trekvart tom, martiniflasken ligeledes. Vi måtte afsted.

Næppe var jeg nedenfor gangvejen før verden forsvandt. Jeg gik ud som et lys. Man fik mig slæbt op i mit lukaf. Jeg var dybt bevidstløs. Men i min bevidstløse tilstand holdt jeg en tale, i hvilken min far var nævnt – det fik jeg at vide senere. Jeg blev kørt på hospitalet. Jeg vågnede 36 timer senere. Jeg undersøgte mig selv, men kunne ikke finde noget brækket ben eller andet. Jeg vidste ikke hvor jeg var. Jeg havde kun en sko med. En tysk læge informerede mig nu om min skæbne. Jeg gennemvandrede det halve Hamburg i en sko, på den anden fod en sok. Så var det slut med adgangen til spiritus for Børge Fruelund!! "Høkeren" forbød mig det. Men det betød intet. Jeg kunne frit få af vennerne. Så jeg tog det roligt.

Jeg arbejdede i kabyssen, tæt op af bageren og kokken. Bageren var førmtalte Henry Dissing. Jeg husker ikke kokkens navn (var det Kristian?), men han var en ca.50 årig mand, en stor kleppert, der talte flydende japansk. Han havde sejlet i alverdens rederier. Tatoveringer op ad armene. En sømand.

Nu viste det sig at kokken og bageren havde været på samme bordel i Sankt Pauli den nat jeg havde tilbragt på hospitalet. Efter favntagene havde kokken sneget sig ind og neglet bagerens bukser og underbukser. Kokken var en spøgefugl. Det udløste et forbavsende forhold mellem de to. Jeg har i min "gale" bog Serafen omtalt og beskrevet "heterosexuelle, mandlige romancer". En sådan havde

bageren og kokken på Asmara. Bageren svor hævn. Men da kokken spurgte ham hvorledes sådan en splejs ville hævne sig, begyndte bageren at fantasere. Det hele udsprang af en fantasi om hævn. "Bare vent", sagde bageren (der aldrig havde sejlet før), "I Singapore kalder de mig for Manden med Barberbladet!!" Dette startede hele galskaben, og det fantastiske kammeratskab, der kom til at binde de to sammen. Kokken var nemlig også fantast. Noget de lange sørejser formodentlig havde gjort ham til. Kokken svarede nemlig: "Ja mig kalder de Dræberen fra Frederiksberg!!" Så brød helvede løs. De to fantaserede konstant. De gik op og ned af hinanden i kabyssen, men de var langt inde i en delt fantasiverden. Jeg husker ikke resten af de europæiske havne. Jeg var gammel i gårde og gik vel næppe i land. Jeg husker passagen gennem det befærdede Messina-stræde mellem Italien og Sicilien. Men ellers var der kun kabyssens totale galskab. Bageren var nu gået såvidt i sine fantasier, at han havde fået en sådan ærbødighed for sig selv, at han omtalte sig selv i 3. person som "Den Gamle" (han var 21): "Når den gamle går gennem Singapore flygter man ind i opgangene". "Den gamle har en del kvinder i Singapore. De savner ham". Bageren havde naturligvis aldrig været i Singapore. Jeg skal med mellemrum bringe de to i rampelyset i denne fortælling.

I Genua havde Finland meldt sig syg. Han opdagede to ting: under kontrakten kunne han kun fyres i europæisk havn. For det andet: Som syg havde han ret til samme kvantum sprut som hvis han havde været rask. Finland havde besluttet at gøre rejsen til en lysttur. Sømændenes Forbund var overordentlig stærk i de dage, og ingen overskred reglerne. Havde Finland ikke fået lov til at få sit alkohol var matroserne vel gået i strejke. Det samme med maden. Om aftenen spiste man koldt. Men der SKULLE være 7 slags pålæg. At kun 3 slags blev spist er en anden sag. Matroserne talte nøje efter hver aften.

Finland startede sin dag med en kasse øl på 30 stk. Han placerede sig ved et bord i mandskabsmessen og satte sig til at balle øl ved ca. 9-tiden. Ved middagstid var han temmelig fuld, og det var svundet dramatisk i kassen. Når den ved halvtø-tiden var tom gik han over til sin flaske pernod, hans foretrukne drink. Så når matroserne om aftenen kontrollerede om der nu også VAR 7 slags pålæg sad han og lallede på sin stol. Og ikke nok med det: Finland var ekshibitionist, når han blev fuld. Han strippede gradvist. Det skete at han ved aftensmaden var totalt nøgen, når han sad og lallede. Tilsidst lagde vi end ikke mærke til det!!

Vi passerede gennem Suez: de sædvanlige arabere. Vi så Kap de Gardafui ude til styrbord. Det er den yderste klippeformation på Afrikas horn. Jeg havde ikke set den før. Med "Patagonia" var vi svinget til venstre, da vi forlod Aden-bugten. Nu havde vi kurs stik øst, mod Sumatra og Malacca-strædet. Det her duede. Der var 10 dage til vi nåede Sumatras nordspids og svingede til højre ned mod Singapore.

Imens fantaserede bageren og kokken. Hver morgen jeg kom op i kabyssen var bageren allerede i gang. Var kokken der ikke talte han med sig selv: Han havde fået den ide at han ejede et rederi. Hans skibe hed Dissing-linere, opkaldt efter ham selv. Så han en gammel Liberty-båd, der dengang stadig sejlede (de skød 5 knob og var bygget under 2. verdenskrig) var det kokkens rederi. Han havde en

kikkert. Når han fik øje på en gammel skude, en Liberty-båd eller en anden "Grækervogn" (sømandsudtryk for gammel skude, hvor skruen stikker op af vandet), stak han kokken kikkerten med ordene: "Kok. Her kommer én af dine!" Kom en luksusliner strygende forbi med 28 knob lød det uvægerligt: "Kok! Har du set Dissing-lineren?"

Jeg har hørt ham fantasere følgende for sig selv, højt, en morgen før kokken stod op: "Natten sænker sig over junglen. En mørk skygge skyder ud fra flodbredden. Dissing-lineren hejser det sorte flag!"

En af disse morgener i Det Indiske Ocean løb vi ind i en "flok" hvaler. Men ingen landkrabbe ved hvad en hvalflok er. Der var hvaler så langt øjet rakte, horisonten rundt. Nogle var så nær skibet at vi kunne se deres spout. Var det pukkelhvaler? Var de på rejse mod Sydpolen. Et fantastisk, overjordisk syn.

På den 10. morgen kunne jeg regne ud, der snart måtte være land i sigte. Jeg gik direkte fra køjen ud på dækket. Et fantastisk syn mødte mig. Ret forud for skibet i sejlretningen skød nogle kæmpemæssige, jungleklædte bjergformationer lodret op af havet til måske en 1.100 meters højde. De øverste spidser af de jungleklædte bjerge var belyst af den tidlige morgensol fra øst. Gispede jeg? Det var et fantastisk syn, som det var svært at løsrive sig fra. Langt ude til styrbords sås en lav kystlinje, der måtte være Sumatras nordlige spids. Hvad gemte sig derude? Alle historier om "Østens mystik" som jeg kendte, dukkede op i erindringen. Jeg glemmer aldrig denne morgen. Synet står brændt ind i min erindring. Det dyblå hav, de vældige, dybgrønne, jungleklædte bjergformationer. Østen!!

Efter 4 dage gennem Malacca-strædet nærmede vi os Singapore. Til bagbord Malaysias lave, jungleklædte kyst. Omsider ankom vi. Singapore annoncerede ikke dengang sin tilsynkomst med skyskrabere som i dag. Det var nærmest en "shanty town". Bortset fra kolonitidens bygninger og Chinatown, og naturligvis det verdensberømte "Raffles Hotel", hvor Somerset Maugham boede, var det en lav by med bliktage der reflekterede solen. Vi ankom ved middagstid. Dagens dont skulle gøres. Alle afventede aftenen. Vi havde været i søen siden Genua. I Aden "bunker" man bare på reden. Vi skulle i land.

Hvorledes ville "Den Gamle" (bageren) gøre sin entré i Singapore? Han påstod jo "hans kvinder" så frem til hans ankomst, at de lokale indbyggere ville flygte ind i opgangene ved synet af "Manden med Barberbladet"!! Kokken og jeg ventede spændt. Og hvad sker da den tropiske aften falder på? Ned stiger Dissing af gangvejen i en ulastelig hvid aftenhabit! Forbløffelse!! Han går fra gangvejen til hjørnet af pakhuset. "Rickshaw" råber han. Og der kom en rickshaw, ganske vist en cykelrickshaw, ikke som de mandstrukne jeg kendte fra Indien. Dissing satte sig op. Frem af habitens brystlomme trækker han en stor cigar! Han bider enden af, spytter den ud og tænder cigaren. "Drive" lyder det. Og Manden med Barberbladet var væk!

Singapore. Ikke meget ved den by. En cykelrickshaw trak mig til Raffles Hotel, byens pryd. Senere var der en natklub. Senere igen vist en (lidt for ung) pige i Chinatown. Ikke noget at råbe hurra for. Ikke den højromantiske sømandsby, østens trafikknudepunkt, man var blevet forledt til at tro. En skuffelse.

Efter få dage gik det nordpå. Mod Bangkok. De historier man som sømand havde hørt om Bangkok. Piger der kom roende ud til båden og klatrede op på "kusselejdere". Oceaner af piger. Jeg var temmelig reserveret overfor de historier. En sømand havde i Indien fortalt mig, at Madras var "alletiders plads". Singapore var blevet rost i høje toner. Nej, jeg ville tage det roligt.

Vi forlod Singapore om aftenen. Knap havde slæbebådene trukket os los, og vi var i rum sø, før en vis spænding meldte sig på Asmara. Jeg gik bagud på poop'en (platformen agter). Her fandt jeg 3 matroser klædt i sarong, østens klædning, for mænd som kvinder. Jeg spurgte hvorfor de havde taget sarong på. Svaret lød: "Vi skal til Bangkok. Det er lettere at løfte en sarong end trække bukserne ned". Men jeg var stadig skeptisk. Fjerde morgen gik vi ind i thailandsk territorialfarvand.

Det første tegn var en sværm af mellemstore fiskerbåde med et øje malet på forstavnen, som undertiden Odysseus's skib tegnes i græsk vasemaleri. Men Bangkok ligger et pænt stykke oppe af floden Menam, og der skal først være højvande, så man kan sejle over "barren", en undersøisk sandbanke hvor Menam løber ud i Siambugten. Vi ventede. Jeg skulle forberede middagsmaden for officererne og vaske op (vi havde opvaskemaskiner – ukendt på de to forrige skibe). Så jeg havde god tid. Efter opvasken gik jeg ned i mit lukaf og lagde mig på min sofa. Skønt air condition var det hedt. Før jeg var gået ned og sove havde jeg skimtet et glimt fra "Morgenrødens Pagode" foran til bagbords.

Der var en let banken på døren. Jeg vågnede af den dybe søvn, man hyppigt falder hen i i tropisk varme. "Kom ind!"

Der stod hun så! En thai-pige! Bare fødder, en spraglet sarong, et lille stykke brun mave, en lille, sort top. Langt, let krøllet, knaldsort hår, der faldt ned på hendes brune skuldre. Et overmåde kønt ansigt med mandelformede øjne og kridhvite tænder.

"Do you want to make love?" ("Skal vi elske?") Disse var ordene. Velkommen til Bangkok. Jeg sad på min sofa, stum af forbløffelse. Så kom det op i mig: "Hvorfor vandrer denne skønhed lige ind på mit lukaf? Er der nogle ombord som er ENDNU kønnere?" Var det en sømands tanker? Hvor kom det fra? I hvert fald gennemskuede Thai-pige min tøven: "Do you wanna make a try? For free?" ("Vil du prøve? Gratis?"). Så var jeg solgt. Vi søfolk kaldte den slags for "sympati". ("Jeg fik sgu sympati i aftes!"). Op i køjen. Donneruplundarden. Jeg var solgt. Jeg lærte mere på et kvarter om erotik end jeg havde lært indtil dato. Men den der tror, at erotik i Østen er det samme som i Vesten, tror fejl. Hvordan det er nu i Bangkok, hvor pigerne gennem en lang årrække nu har været under vestlig indflydelse tør jeg ikke sige. Men dengang! Der var ingen antydning af noget "frækt" eller "beskidt" eller blot "liderligt". Victorianismen og Indre Mission har aldrig været i Bangkok. Det var så naturligt som at spise (og andre naturlige funktioner).

Jeg var fortabt. Jeg blev informeret om at "horemutter" snart ville komme forbi, og at jeg så kunne betale for at have pigen under hele vort ophold i Bangkok (vist dengang sat til 7 dage). Efter en del latter blev et lille stykke pap stukket ind af min halvåbne dør. På papret stod prisen angivet i Thai-penge. Jeg regnede det hurtigt ud til at være ca. 30 danske kroner (Det var 34 kr.). Jeg slog til, naturligvis.

Pigen bar navnet Kaoe Jantramart. Hun bragte sin spiseskål ombord og sad på gulvet i mit lukaf i hugstilling og spiste.

Hvordan gik dagene? Der var jo den (blandt søfolk) verdensberømte bar "Mosquito Bar" i havneområdet. Der var et dansested ("Golden Gate"). Ja hvordan gik dagene? Vi var i hvert fald uafbrudt i hinandens selskab. Jeg lyttede til hendes latter og pidgin-engelsk. Hun kunne ikke sige "I", men indledte hver sætning med "me" ("Me have a drink" osv.). Vi drak på Mosquito Bar. Vi dansede på "Golden Gate". Vi elskede. Vi lo. Sådan gik dagene.

Man kunne ikke anvende ironi, eller blot lidt mere "indviklet" humor overfor disse piger (skibet vrimlede med piger). Engang kom Kaoe og jeg vandrende gennem mandskabsmessen. Kaoe havde et par nydelige bryster under den lille, sorte top. Tømreren (som jeg skal vende tilbage til) sagde til hende: "I bet the carpenter made those tits?" ("Jeg vil vædde på tømreren har lavet de babs'er!"). Tårene sprang ud af Kaoes øjne i raseri, og hun løftede sin top. DEM havde tømreren i hvert fald ikke lavet!!

Kaoe boede i en hytte ude i "Sumpen", et sumpområde nær havnen. Henover selve sumpen lå brædder som man vandrede på mellem hytterne. Det var ikke ufarligt. Der var slanger og kviksand. Og vi var ikke altid ædru. Flere søfolk er skvattet i.

Kaoe havde et fotoalbum, hvor hun viste mig billeder af hende fotograferet sammen med en lang række andre mænd. Var det for at gøre mig jaloux? Næppe. Det var en slags naiv stolthed.

Jeg husker den sidste morgen. Vi havde tilbragt natten nede i sumpen (jeg kom aldrig ind til selve Bangkok – skidt være med pagoderne!), og gik hånd i hånd tilbage til skibet. En hane krydsede vor vej. Jeg har stadig hendes lille spiseskål. Også der er billedet af en hane. Hanen er opstandelsens symbol.

Vi tog afsked i silende regnvejr. Stod hun på kajen? Sikkert. Vi havde selvfølgelig lovet hinanden "evig troskab" – sjælelig troskab, naturligvis, det andet var naturligvis umuligt. Jeg husker regnen omkring middag, da vi sejlede ned af Menam mod Siambugten. Badende børn i regnen ved pælehytterne langs flodbreden.

Det var først da vi var i søen historierne begyndte at svirre. I Bangkok havde hver sømand sin pige, og vi havde hvad der lignede "et privatliv". Nu var vi tilbage ved det gamle. Vi var trætte. Mange havde været på "ferietabletter" (amfitamin), der kunne købes på gaden i Bangkok. Vi havde drukket tæt.

Finland var blevet agterudsejlet. Han var ikke dukket op ved afgang. Om tømreren fortalte følgende historie: En matros havde passeret hans åbne køje på dækkets sidegang ved middagstid. Han havde inde fra tømrerens lukaf hørt følgende udtalelse på klingende københavnsk: "Spred benene, for helvede, du knuser mine briller!"

Jeg stod om aftenen, dybt udmattet, ved lønningen og kiggede melankolsk ud over Siambugten. Ville jeg se Kaoe igen? Mange tanker svirrede gennem mit hoved. En messedreng stod ved siden af mig.

Pludselig siger han: "Sig mig, sejler vi ikke i cirkler?" Vi tilkaldte en matros. Jo. Skibet bevægede sig ikke fremad. Vi beskrev en stor cirkelbevægelse i Siambu gten . Matrosen for op på broen. Matrosen var faldet i søvn ved roret, som han havde trukket ned mod højre. Alle sov. Udkiggen sov. Kaptajnen sov. Vi fik skibet rettet op og fortsatte kursen mod Saigon. Krigszone. Der var 100% risikotillæg.

Hvad med Finland? Vi savnede lidt den afklædte, lallende skikkelse i mandskabsmessen. Hvad skete der. Ingen havde set ham siden Bangkok. Så, en dag på det solbeskinnede hav, gik en matros og tjærede dækket foran midtskibsbygningen. Til sin overraskelse ser han et sort hoved dukke op i en af luftventilerne (luftventilerne leder luft ned i lasten): Det var Finland.

Han havde set vi lastede whisky i Bangkok. Han var fulgt med whisky'en ned i lasten. Han havde været konstant fuld en uges tid, men nu var han blevet sulten. Altså kom han op. Finland! Igen den nøgne, lallende skikkelse ved aftensmåltidet.

Finland havde kunstige tænder. Var det omkring dette tidspunkt hans tænder røg ud over siden? Han var en dag blevet så fuld han skulle brække sig, og kom så tilbage til mandskabsmessen, gnidende sin hage: "Mine tænder er røget overbord!" Nu måtte han gå over til rent flydende føde!!

Kokken og bageren var i Bangkok blevet "hulsvogre" (dette var betegnelsen for to mænd, der havde været i seng med samme pige). I et ubevogtet øjeblik havde kokken gjort det ved bagerens pige i Bangkok! Bageren svor en frygtelig hævn. "Den gamle" havde selvfølgelig forbindelser i den japanske mafia osv. osv. Var dette tidspunktet, da han begyndte at vrøvle om sin "bonus". "Når Manden med Barberbladet kommer til København skal han have udbetalt sin bonus. Så vil han blive set med Simon Spies på Stephen a Porta på Kongens Nytorv. Så trækker han sit røde slips på, og så skal han ud og råbe Halleluja". Bagerens faste udtryk for en druktur var "at komme ud og råbe Halleluja".

Saigon. Der var krig. Igen sejlede vi op i et mægtigt floddelta, der mindede mig lidt om Brahmaputra-delta'et, bortset fra at træerne var højere. Og der var en anden væsentlig forskel. Tunge Napalm-skyer væltede op mod den blå trop Himmel. Amerikanerne bombede i delta'et. Der vrirlede med Vietcong. Som vi nærmede os Saigon, der ligger et pænt stykke op af Mekongfloden, så vi, på baggrund af de tunge, sorte Napalmskyer, et mægtigt skilt rage op over palmerne: DRINK PEPSI COLA!!

Saigon var noget af en skuffelse. Der var sømandspiger, og de var billigt til fals. De piger der kunne have fået 25 dollars for et "skjortearme" (dansk for "a short time") hos de amerikanske soldater, kunne vi søfolk få for en tube tandpasta eller et stykke LUX sæbe. Jeg husker en dag i havneområdet. Kokken, 2. Mester og jeg sad i et havneværtshus. Hver af os havde en pige på skødet og en øl i hånden (Var det en Budweiser?). Ind træder en amerikansk officer (en oberst) i fuld uniform. Han troede åbenbart vi var amerikanske soldater i civil. Så kom det: "Who are those damned jinx?". Amerikanerne kaldte de "skævojede" piger for "jinx". Det skulle han aldrig have sagt. "Dræberen fra Frederiksberg" slog en proper næve. Der lå Yankee'en med en blodtud.

Var det i Saigon, eller tilbage i Singapore, jeg havde en mærkelig oplevelse? Jeg stod i et pissoir på et

værtshus. Ind træder en fyr i tyrolerbukser og med en fasanfjer i sin tyrolerhat! Man bliver patriot langt fra Danmark, så jeg råbte: "Fuck off, you bloody German!!". Senere, i Kobe, Sydjapan, der var næste havn efter Saigon, træder den samme mand ind på et pissoir i Motomachi Street (gaden hvor der sker noget i Kobe) iført tyrolerbukser (med seler) og tyrolerhat. Han vendte sig og gik.

Næste havn var Kobe. Det var en længere sejlur, forbi Hongkong, gennem Taiwanstrædet (tidligere "Formosastrædet"). Men vi ankom. Dette var en anden historie. En moderne storby. Nede på kajen holdt en lang række taxi'er. Det viste sig at de kom fra hver sit værtshus. Taxachaufførerne kom nu ombord med "kataloger" over de "værtinder", der serverede i de respektive værtshuse, der havde sendt taxi'erne. Der var billeder af pigerne. Vi skulle blot sætte kryds ved én. Det japanske system, vel en udløber af Geisha-systemet.

Jeg satte et kryds.

Jeg vidste at ØK's mest modeme skib, Andorra, lå i Kobe. Ombord var Peter Ringgaard, fra Indiensturen. Også han var blevet "messeopvarter". Vi skulle naturligvis mødes (vi havde skrevet breve og kort til hinanden). Andorra var på vej hjem, vi på vej ud. Også ØK-båden Boma lå i Kobe. Den var blevet opbragt til søforhør, da den havde sejlet en kinesisk junke ned i Taiwanstrædet. Vist en snes kinesiske fiskere var omkommet.

Om aftenen kom taxa'en fra det værtshus, man havde "kontraheret" sig (med sit kryds) at komme op på. Jeg kørte forbi "Andorra" og hentede Peter Ringgaard. Han tog mig nu med til et andet værtshus (så vi måtte betale taxi'en) i Motomachi Street. Her havde han en pige. Hun så ikke værst ud, det må jeg indrømme Peter. Hun havde en storesøster, der hed Midori. Nå, vi morede os med pigerne. På et tidspunkt var vi alle på åben gade. Peter havde nu fået den ide, at jeg havde fået øje på HANS pige. Og han var på vej hjem. Hvilket åbnede muligheder for mig. Så i jalousi boksede han mig sådan en på kæben at jeg gik omkuld på fortovet!!

I hævn forlod jeg ham og gik hen på det værtshus, hvor jeg havde "forskrevet" mig til "en værtinde" via taxichaufføren. Den hed vist "Bella Bar". Her blev alle misforståelser bilagt og jeg fik min "værtinde" (mod forudbetaling – jeg husker ikke hvor meget). Arrangementet bestod i, at hun hentede mig drinks og drak sammen med mig, når hun havde tid. Hun var en japansk pige, ganske køn, men ikke så mørk som pigerne i Indokina. Ideen var så, at vi skulle gå op i hendes værelse (ovenover værtshuset), når værtshuset lukkede ved midnat.

Hun bragte mig imidlertid derop ved 11-tiden. Hun tog mig under bruseren, gav mig en kimono på, samt et let måltid mad (en fiskeret naturligvis). Så tændte hun for fjernsynet. Det var første gang jeg så farve-TV. Det var i 1965 i Sydjapan.

Så skulle det ske. Hun kom op ved midnatstid.

Men jeg var impotent. Det var vel på det tidspunkt det gik op for mig, at jeg havde forelsket mig i Kaoe Kantramart, Bangkok. Hun gav mig halvdelen af pengene tilbage og bestilte en taxi.

Japan var, stort set, en skuffelse, som Amerika havde været det. Store byer, et utroligt menneskemylder. I Yokohama, Tokyos havneby, havde vi fra kabyssen udsigt til det mægtige Fujiyama. Dens snedækte kegle stod i køjet. Og Finland fik en pige ombord. Det var en forfærdelig historie. Tilsyneladende bestilte han ikke andet end at gennembanke hende. Når man kom forbi hans lukaf, kunne man høre hendes vilde skrig. Da hun gik fra borde, havde hun et blåt øje.

Otaru på den nordligste ø, Hokkaido. En gammel, konservativ japansk by. Kvinder, der gik med opsat hår, hvorigennem der stak lange nåle. De gik i kimono og en slags træsandaler. Jeg spiste nationalretten sukiyaki, en slags stuvning, og drak lunken sake, mens en lokal musikanter spillede og sang sangen, der er opkaldt efter nationalretten, og som jeg først havde hørt i Danmark, sunget af Kuyi Sakamoto. Koksmathen fik ansigtshuden tværet af i et slagsmål. To japanere vendte hans ansigt ned i gruset, satte foden på hans nakke og kørte rundt.

Nagoya. Endnu en moderne storby. Men hvem stod nede på kajen da vi lagde til? Finlands pige. Hun havde krydset Japan i tog for at få flere bank. Og det fik hun. Høje skrig. Endnu et blåt øje. Kvinden er et mysterium.

Så, endelig. Tilbage til civilisationen. Hongkong, som jeg forestillede mig ville være en anelse mere eksotisk end det moderne Japan. Jeg var nu begyndt at modtage breve fra Kaøe i Bangkok, jeg skrev tilbage. Jeg var ikke længere interesseret i piger. Vi løb ind i Hongkong om morgenen, i tropisk mørke. Det første jeg så var en Carlsberg-reklame. I Hongkong havde man "Søndagsskolen", et flydende bordel. Jeg var ikke interesseret. Vi ankrede op ude i bugten, med Kowloon til bagbord og selve Hongkong til styrbord. Det var et flot og for de fleste i dag velkendt syn. Skyskrabere og blå bjerge. Kokken og koksmathen fik fri. Kinesiske kvinder kom ombord for at lave mad. De lavede chow-chow. Herfra har jeg min opskrift, der har gjort mig berømt blandt kulinariske kendere. Jeg giver den hermed videre:

Svits 2 løg (skåret i små tern) i rigelig med stærk karry. Herefter skinkekød ned i gryden, der svitses til det er hvidt. Herefter 3 eller fire porrer skåret i ringe, samt 3 æbler skåret i tern. Der fyldes vand på til grydens indhold er dækket. 3 eller 4 bouillonterninger (grøntsagsterninger). Et glas sød mango chutney. Retten simrer 1½ time. Serveres med løse ris. Velbekomme.

Flere søfolk gik ombord i "Søndagsskolen". Jeg og et par matroser opsogte de kulinariske glæder. Den flydende restaurant Tai-Pak ligger i bydelen Aberdeen. Den består af to hjuldampere, der i gamle dage sejlede frem og tilbage mellem Kowloon og Hongkong. Her udpeger man sit måltid i LEVENDE form. Vil man have hajfinnesuppe, ja så udpeger man hajen, der svømmer i et bassin. Osv. Kunne man få hund? Jeg spurgte ikke.

Opskriften var på kinesisk. Vi udpegede tilfældige retter. Den ene matros og jeg forlangte blot noget "vegetarisk", da prisen (trods alt) stod der i Hongkong-dollars. En sidste matros udpegede en tilfældig ret. Den var dyr.

Tjeneren kom nu ind med en lille abekat. Vi skulle hilse på. Den lille abe holdt vores finger. Store brune, melankolske øjne. Var den all-right? Den var all right! Op på et fad, frem med en kniv. Hovedet af. Værsgod. Abehjerne. Matrosen, der havde bestilt aben, blev bleg. Jeg tror han mistede appetitten. Hold jer til min chow-chow!!

Jeg blev snart træt af det engelsk/kinesiske Hongkong. "Den som Østen først har kaldt på..." Så jeg tog færgen til det frygtede Kowloon. Her, rygtedes det, gik alskens fordærvelse i svang. Narkotika, spillebuler, bordeller osv.

Der gik færgen over bugten uafbrudt. Jeg ankom. Jeg fandt et værtshus, og et par dage før vi skulle sejle direkte til Hamburg drak jeg mig fuld i Kowloon sammen med en flok venlige, engelsk-talende kinesere. Jeg blev hønefuld. Jeg faldt i søvn i et komlager. Jeg vågnede 5.15 om morgenen. Bjergtoppene på Hongkong-siden rødmede svagt i daggryet. Jeg ville have en sampan over til Hongkong. Sampanens ejer sov. Jeg forsøgte at vække ham. Han sov. Jeg kunne se Asmara for anker. Så slog det ned i mig: "Børge! Dette er frihed. Dette er ungdom. Så fri bliver du aldrig, før eller siden". Og jeg svor, for anden gang i mit liv (første gang var da vi forlod Rangoon) at jeg ville til Østen igen før jeg døde. Jeg har ikke været der siden.

Den lange tur hjem. Begivenhedsløs. Min længste tur i søen. Umiddelbart efter Hongkong røg vi ind i en tyfon. Vi "bankede pæle" i 3 dage, dvs. vi kom ingen vegne, skønt vi lå med fuld maskinkraft oppe mod søeme. Der var intet at lave ombord. De fleste var fulde. Jeg har aldrig frygtet at et ØK-skib skulle synke. Den eneste der har gjort det er vist ØK's skoleskib "København" omkring 1920. Men dette var et stort, moderne skib, og vi skrev 1965.

Vi passerede Singapore om aftenen. Vi kunne se lysene derinde. Deroppe, 4 dage mod nord, var Kaoe. Men vi sejlede forbi. Direkte Malacca-strædet, Det Indiske Ocean, Aden (bunke), Rødehavet, Suez (arabere), Gibraltar, Biscayen, Hamburg. Jeg var begyndt at spare op.

Vi var vist i Göteborg og Oslo. I Oslo lå Karl Johan øde hen. Vi gik til banegården. Her blev vi mødt af en yderst hemmelighedsfuld nordmand, klædt som en detektiv i amerikanske film: "Har I noget sprit?" Jotak, vi havde masser af sprit, men ikke til ham.

Hjemme. Jeg afmønstede i København med 3.000 kr. på lommen. Det var en del penge i 1965. Nok til en enkeltbillet til Bangkok. Brevene fløj frem og tilbage. Finland var blevet sat af i Hamburg, første europæiske havn. Han kom ombord i København først i December. I T-shirt. "Hvor bor du?", spurgte jeg. "Hotel Frisk Luft" var svaret. Finland.

Tømrerens kone kom for at hente ham ombord. Hun var en mægtig skude, med 4 børn i hælene. Da de vandrede ud af mandsskabsmessen sagde en matros: "Pas nu på brillerne, tømrer. Der lød et latterbrøl.

Og nu Henry Dissing, bageren. Han tog også med på næste tur (samme rute). Han døde i Saigon af kolera. Han havde drukket vand af én af de skylleskåle, man skyller fingre i før man spiser i Østen. Han var fra Nykøbing Mors. Han døde 22 år gammel. Koksmathen døde også, af samme årsag. Hvor

er du begravet, du skrupgale bager. På kirkegården i Nykøbing Mors. Han kom hjem i en urne. Jeg hørte det i radioen. Da Asmara kom hjem efter denne tur gik jeg ombord i Århus for at bringe mine kondolencer til kokken. "Det var jo forfærdeligt", sagde jeg. "Åh, jeg kunne brække mig!", sagde kokken. Det var én af hans og Dissings faste vendinger når noget var ekstra DEJLIGT. Farvel kok, farvel bager, farvel Finland. I var den herligste besætning.

På Bøgevej

Far og mor havde solgt gården til min kusine Anne og hendes mand Holger. Et hus havde længe været under opførelse på Bøgevej i Give, og efter Østen-turen flyttede jeg hjem. Det var umiddelbart min første plan at tage det første fly til Bangkok. Jeg havde jo 3000 Kr.!! Jeg havde aldrig sparet op før (og næppe siden). Nu begyndte et skrækeligt tovtrækkeri. Min mor og far prøvede af al magt at få mig til at blive hjemme. Men der kom breve: "Me have built a little altar in my house with your picture. Me worship your soul like a god". Jeg havde også et billede af Kaoe. Tovtrækkeriet fortsatte. Kunne jeg ikke tage ind som soldat først? Det endte med, at jeg gav mig.

Jeg kom til Randers til session og blev "taget" til søværnet. Præcis i hvilken rækkefølge skete alt dette? Jeg førte ikke dagbog. Jeg fik et job i Give, såvidt jeg husker, var det på Give Mejeri (jeg havde gået i skole med mejerichefens søn). Eller var det på Give Fjerkræslagteri? Hos Bredvig? Jeg tror det var mejeriet. Efter endt militærtjeneste ville mine forældre så give mig et højskoleophold. Det var en tradition i familien. De havde selv været på højskole.

Jeg har altid fundet manuelt arbejde trættende og kedsommeligt. På skibene var der evig afveksling, men den nye arbejdsplads stod stille. Jeg "vendte oste", jeg var med ved rensningen af den mælk, "mælkekuskene" netop havde bragt ind fra landet. Der kørte et stort antal af sådanne "mælkekuske", der dog nu kørte med traktor spændt for vognen. Jeg fik faktisk engang et "hold i ryggen" ved at svinge med de tunge mælkejunger (fra vognene over på rampen). Fritiden? Jeg mener, jeg læste en del. Jeg tror faktisk det var i den periode jeg kom i besiddelse af James Joyce: "Ulysses" oversat af Mogens Boysen. Jeg læste meget Kierkegaard. Jeg ejede de "Samlede Værker". Jeg købte "De islandske sagaer". Jeg boede hos far og mor i det lille røde hus, med plænen foran, på Bøgevej. Hjem fra Hongkong bragte jeg en lille træfigur, håndudskåren, en kinesisk vismand, der nu stod i stuen. Drømmen om Bangkok var ikke død. Jeg havde naturligvis stadig venner i den lille by, selvom skolekammeraterne var begyndt at spredes. Karsten Egebjerg og Ole Johansen var på universitetet. Kom jeg sammen med Antonsen? Antonsen fandt sig tidligt den pige, han er gift med den dag i dag. Jeg gik vel til kroballer på Give Kro (hed den allerede da Diagonalkroen?), hyppigt på Brande Hotel. Der var dans torsdag aften på "Vester Mølle" en restaurant og dansested ved Rørbæk Sø. Jeg husker en mejerist, der parodierede pigerne derovre. Han vrikkede med hofterne, satte hænderne i en feminin position og sagde "Blablابلابل". Det var hans mening. Og det var vist min mening også. Jeg har

aldrig haft en helt "lokal" kæreste. Det nærmeste er min nuværende kone, Mette, der er født i Brande, og så var der den rødhårede Inge fra Tørring, klinikdamens veninde fra før min sejltid. Men en Give-pige? Aldrig. Så bortset fra læsningen var det en stillestående tid. Jeg indkøbte vist også et 10-bindsværk med en titel som "Tænkning gennem tiderne", hvor jeg for første gang stødte på navne som Platon, Meister Eckehardt og Nicolaus Cusanus.

Marinesoldat.

Vi skulle stille i Auderød, marinens rekrutskole i Nordsjælland. Det var omkring 1. November. Jeg husker tøjudleveringen og vi fik en riffel og en hjelm. Jeg husker de 4 eller 5 bygninger, der hver husede et kompagni (1 kompagni=ca.200 mand). Kompagnierne var opdelt i delinger. En deling delte en stue. Sjovt nok var der en fyr på min stue, der gik under navnet "Burma". Det hele så ret alvorligt ud. Ikke at man forventede krig, men der var ligesom, troede vi, lagt op til at dette "skulle tages alvorligt". Den mening tog vi nu hurtigt op til revision.

Det var jo latterligt at vi skulle "opdrages" som var vi infanterister. Vi var marinere. Mange af os skulle ud i søværnets skibe. Men i Auderød var der ovenikøbet en feltbane. Vi skulle skille vore geværer ad (Garand-geværer, som dem, der brugtes i 2. Verdenskrig) og holde dem rene. Men rekrutskolen skulle kun vare ca.2 måneder ud af de 14 måneder, vi skulle være "inde". Det hele begyndte snart at udvikle sig til en farce. Det kom mest til udtryk ved den uhøjtidelige måde de lidt "højere" officerer gererede sig på. Vi havde "geværgymnastik" adskillige morgener udenfor kompagnibygningen. Jeg tabte gentagne gange mit gevær. Ingen bemærkninger. Vi skulle "exercere" – også lidt af en farce. Vi skulle på skydebanen. Det var således at skød man med et gevær, der ikke var rensset ordentligt, kom patronhylstrene nede fra magasinet lige springende op i ansigtet på én, eftersom skuddene faldt. Så vi tog hjelmene af for at beskytte os mod de flyvende patronhylstre. Men så kunne vi ikke se skiven. Så skød vi blot ind i volden. Ingen bemærkninger. Korporalen kaldte mig "Schopenhauer". Jeg havde nemlig i slutningen af en intelligensprøve, der skulle udføres, under spørgsmålet om min yndlingslitteratur, skrevet "Anders And og Schopenhauer". Men maden var fantastisk god. Jeg har aldrig før i nogen "offentlig sammenhæng" spist så godt som på rekrutskolen i Auderød.

Men tingene blev mere og mere farceagtige. Jeg husker en fenrik, der holdt en lille tale for os: "Vi var på manøvre med Bongodyrene i Grib Skov (Bongodyrene=infanterister). Det var om natten. Tænk sig, vi løb vild (fenrikken trak i fingerspidserne på sine hvide officershandsker. Ved hans side hang en pryddaggert). Vi blev nødt til at bruge vore signalpistoler. Tænk sig. Så så vi nogle Bongodyr komme kravlende inde fra krattet. De var sgu malede i ansigterne. Tænk sig".

Efter 2 måneder skulle vi så udtages til vore tjenestesteder. Jeg blev udtaget til fregatten Peder Skram,

der var på vej hjem fra Madeira netop da. Den var ved at blive prøvesejlet. Vi skulle så i begyndelsen være på Peder Skram, men derefter overføres til søsterskibet Herluf Trolle, og prøvesejle den. Jeg var godt tilfreds.

Peder Skram og Herluf Trolle..

Vi stod linet op ude på Holmen i København foran de to søsterskibe, der lå ved siden af hinanden, så man fra Peder Skrams agterdæk kunne gå direkte over på Herluf Trolles agterdæk. Vi kom alle direkte fra rekrutskolen og skulle afløse det mandskab, der skulle hjemsendes. Oppe på Peder Skrams agterdæk stod en søvrig marinere med huen på sned, begge hænderne dybt i lommerne, og betragtede os uinteresseret. Et stykke tvist stak op af baglommen. "Så er rekruttiden forbi", røg det gennem mit hoved. Og det var den.

De to skibe var vel omkring 110 meter lange og ca. 10 meter brede. Foran pegede et par vældige kanoner (119 mm.?) ret forud, og "på anden sal" 4 drejbare 45 mm kanoner. Skibene var bygget til at kunne affyre missiler og kunne således bære atomvåben.

Indeni var der langt mindre plads end på et handelsskib. En smal gang løb i skibenes længderetning parallelt med maskinrummet. Vi blev installeret i "banjer", en slags "sovesale" agter. I mit luk af på "Asmara" kunne der have sovet 6 marinere. Vi lå i lag. Der var ca. 200 mand ombord. I min tid på Herluf Trolle var vi kun to menige, der havde sejlet før.

Jeg var blevet udset til "depotgast". Vi blev kaldt "gaster". Gaster af alle slags. En vagt, der i høj sø stod agter til styrbord ved redningsbæltet var en "mærsangast". På en rutineret sejler virkede dette ret affekteret.

Vi var 4 depotgaster plus en konstabel i et depot ude for. Vort depot var fyldt med alskens gode sager og dippedutter. Reservedele til det elektroniske system. Gulvklude. Alskens småting. Dem der skulle have en enkelt del skulle så udfylde et lille skema og delen blev udleveret. Vi lærte naturligvis snart hinanden at kende.

Men vi lærte langt fra alle ombord at kende. Mange, mange år senere sad jeg på et værtshus i min hjemby. Fyren ved siden af mig og jeg begyndte at tale om vor soldatertid. Vi havde begge været marinere. Hvornår? 67-68. Hvor? Herluf Trolle. "Gud var du der. Det var jeg også". Han fik en kopi af mit soldaterbillede, da han havde siddet i brummen, da vi andre blev hjemsendt.

Vi skulle først være på Peder Skram, derefter på Herluf Trolle. Vi havde håbet på endnu en tur til Madeira, men det blev kun til Færøerne og Norge. I hvilken rækkefølge de følgende hændelser foregik, husker jeg ikke. Tiden løb ud i ét. Så var vi i søen, så var vi igen hjemme på Holmen.

Skibene var, foruden dieselmaskiner udstyret med 2 DC 8 jetturbiner. På diesel løb de ca. 22 knob, på

turbinerne kunne de komme op på 45 knob (ca.70 km/t). Det var en betragtelig fart, og kølvandsbølgerne var enorme.

Det var under den kolde krig. Russerne, polakkerne og danskene delte Østersøen. På et tidspunkt skulle vi afprøve, hvor meget brændstof Peder Skram (eller var det Herluf Trolle) brugte på en længere sørejse. I stedet for at sejle os til Madeira sejlede vi så fra København til Bornholm, op i den Botniske bugt, hvor vi vendte tilbage igen til København, derefter Bornholm, den Botniske Bugt osv.osv. i én uendelighed. I Østersøen stødte vi på den russiske panserkrydser Sverdlovsk, der var i selskab med en række motortorpedobåde. Disse motortorpedobåde kom sejlede i en lang række med stor fart. Vi gik nu over på jetturbinerne og sejlede mellem to motortorpedobåde på tværs. Torpedobåden, der ramte vores kølvandsbølge bogstavelig talt fløj gennem luften. Jeg tror virkelig, der var en ca.5 sekunder, hvor den overhovedet ingen kontakt havde med vandet. Chikane.

Kort derefter så vi et skræmmende syn. En russisk jagerbomber fløj med ekstrem lav hastighed lige hen over vore hoveder. Netop da den var over os åbnede den bombelugerne. Vi var nogle stykker, der stod og gloede op på den. Et par stykker smed sig ned. Men den fotograferede sikkert bare.

Så var der turen til Færøerne og Norge. Thorshavn. Vi var ikke populære hos færingerne. Jeg gik op igennem hovedgaden og ledte efter et værtshus. Der var et cafeteria, hvor man kunne få en lys øl. Det var ikke Bangkok! Om lørdagen havde man lavet biografen om til dansesal. Vi forsøgte at komme ud og danse med dethorshavnskepiger. Færingerne gloede olmt på os. Der vartæv i luften. Det rygtedes at man distillerede sprit af skosvæerte.

Naturen? Flot, men intet mod Østens farvepragt. Der hvilede grå skyer over fjeldene.

Derefter gik det til Trondhjem. Jeg ridsede i katadralens mur. Den er lavet af limsten. Ellers husker jeg intet fra Trondhjem.

Bergen. En ganske anden historie. Før vi gik ind i fjorden linede skipperen os op på agterdækket. Han var en flink skipper."Husk nu I ikke må være fulde i uniform!" Der eksisterede den regel, at vi skulle gå i land i uniform i udlandet. Skipperens ord var en klar hentydning: Skift til civil alligevvel, hvis I skal drikke jer fulde. Den forstod vi godt!

I Trondhjem havde vi fået en ny søofficer (formentlig en løjtnant) ombord. Var det hans første tur på én af marinens både? Han virkede uerfaren. Én af disse unge knøse med en pryddaggert ved hoften. I hvert fald overhørte han skipperens ord.

Første aften i Bergen skulle han have vagten på agterdækket. Jeg skulle gå, med hvis hjelm og i gamacher på kajen med et gevær over skulderen. Frem og tilbage, frem og tilbage. Der gik jeg så. Det mørkede i Bergen (det var vinter). Hvad ser jeg. En hønefuld mariner kommer vaklende, idet han støtter sig til muren af et pakhus. Han skal over kajen til gangvejen. Han må kravle. Han kravler op af gangvejen."Hils for flaget" brølede den unge løjtnant. Marineren kunne naturligvis ikke hilse for flaget."Grib ham, vagt!" Så vi måtte have fat i ham og sætte ham i brummen. Tilbage på kajen. Efter en times tid kører en taxa op foran gangvejen. Det første vi så var en MEXIKANERHAT bag i taxaen.

Døren gik op. Et par arme. Det var skipper, fuld som en allike. Han var en flink skipper.

Jeg gik tur i fjeldet. Jeg så komponisten Griegs hus. Jeg var på biblioteket, hvor jeg lånte den norske lyriker Olaf Bulls digte. Vi lå længe i Bergen. Der var også et værtshus, der mindede om en hal fra vikingetiden. Alt var i træ. Praktisk talt alle huse. Vi var til bal. Og der var smukt i Bergen.

En dag blev jeg kaldt til skipperens lukaf. Hvad havde jeg gjort? Jeg huskede episoden med Orkan-Zacho. Jeg kom ind. "Sæt Dem ned. Ryger De? Vil De have en cigar?". Jeg var forbløffet. Jeg fik en cigaret. Jeg blev budt på en cognac. Jeg sagde ja tak, dybt forbløffet. "Kunne De tænke Dem en fremtid indenfor Flåden, 296?" Dybere forbløffelse. "Det indgår sådan set ikke i mine fremtidsplaner. Hvad har givet Dem den ide, hvis jeg må være så fri?" Skipper svarede. "Joh, ser De. De blev nr.1 ved intelligensprøven i Auderød. Ud af 800. Godt præsteret. Jeg tror vi kan tilbyde Dem en karriere som flådeofficer!" Jeg takkede nej, men var naturligvis dybt beæret.

Ombord var en latterlig officer. Han var "sekondløjtnant af linjen" eller noget lignende. Han havde ganske afgjort læst for mange kommandoserier. Han lod til at tage det her alvorligt. Når han mødte skibslægen om morgenen, hilste han "Mornig, Doc". Når han modtog en ordre fra en højere officer sagde han "Ay, ay, Sir". Vi menige grinede af ham. Det mest "militæriske" jeg har hørt menige sige var, når vi sad og spillede kort i banjen i arbejdstiden. Man så et par officersben komme ned af lejderen (de var sortklædte, vi gik i blå lærred). Så kom det uvægerligt: "Achtung, Fritz, Engländer!"

Vel, denne sekondløjtnant af linjen havde en luder ombord i Helsingør, da vi lå i tørdok der. Det havde åbenbart været en våd nat i officersmessen. Vi menige vågnede i hvert fald ved at atomalarmen gik i gang. Klokkeren var ca. 2 nat. Reglen var at vi så skulle line op på agterdækket i en hestesko. Vi væltede ud af køjerne og op på agterdækket, halvt påklædte. Midt i hestekoens stod sekondløjtnanten af linjen. Han var godt fuld. Kasketten sad skævt. Ved siden af ham luderen. Han kikkede sløret på os. Så kom det: "Venner. Der er en lort iblandt os." Det viste sig nu, at luderen havde mistet sin pung. Én af os var under mistanke. Den blev fundet næste dag i en sofa i officersmessen.

Og så en pinlig oplevelse. Jeg var gået i Gladsaxe teater for at se Shakespeares "Othello". Vi marinere var fattige (var det 45 kr. om ugen? Eller var det månedligt?). I hvert fald sad jeg på forreste række. Søren Elung Jensen var sværtet i ansigtet og spillede Othello. Ghita Nørby spillede Desdemona. Midt under forestillingen vendte jeg mig tilfældigt om og kiggede bagud. Der sad banjemesteren (den officer der havde opsyn med banjerne) med en mariner i hånden! Det var ikke så godt. Han blev blodrød i ansigtet.

I slutningen af forestillingen, hvor Desdemona dør, sad Søren Elung Jensen på hendes dødsleje og jamrede over sin ugerning. Jeg hørte, ganske tydeligt, Ghita Nørby sige: "Flyt dig, Søren. Du sidder på min hånd!"

På det tidspunkt troede jeg, jeg forstod musik. Jeg havde hjemme en rejsegrammofon med to højtalere. Den tog jeg med ombord. Et par andre "lødige" fyre og jeg sad så i et tomt rum (måske til at oplagre atomvåben i!) og hørte Mozart, Bach og Beethoven, mens vi pløjede Atlantens eller Østersøens bølger.

Hvad fik vi tiden til at gå med. Jeg læsten en del. Jeg husker at have læst Nietzsches "Der Wille zu Macht" på tysk nede i depotet. Og jeg havde selvfølgelig Kierkegaard med ombord. Ellers sov vi. Fire mand var for mange til at passe det depot. Én havde været nok. Så vi spændte hængeskøjler op mellem hylderne og sov. Det var dog ikke sjovt at være i depotet i en brandstorm, når vi "bankede pæle" (skibets forende op imod søerne). Det var som at være i en elevator. Hurtigt 10-15 meter op og hurtigt ned igen. Jeg tror jeg var nærpå at blive søsyg. Mange af "landkrabberne" (især de nye konstabler) lå i køjerne og brækkede sig i stride strømme.

I week-end'erne var det hjem, hvis vi da lå på Holmen. Jeg havde ikke haft en pige siden Kaoe Jantramart i Bangkok. Jeg tror det var i denne periode korrespondencen ophørte. Der kom et brev. Kunne jeg sende penge? Forretningen gik ikke så godt. Jeg havde lidt penge i banken, sikkert sparet op mens jeg arbejdede på mejeriet, eller helt tilbage fra min tid i handelsflåden. Jeg vekslede 600 kroner til dollars og sendte dem til Bangkok. Det må for hende have været en uhyre sum. Brugte hun dem til at skifte karriere? Hvad skete der? Tog horemutter dem. Jeg hørte aldrig fra hende siden.

Men i week-end'en var det hjem. Jeg husker et nytårsbal på Brande Hotel. Episoden viser mig ikke fra min bedste side, men den illustrerer mit forhold til kvinder i den periode.

Vi var en del fra Give, der tog til bal i Brande. Jeg var bl.a. i selskab med bokseren Ole Ellegaard fra Give. Vi drak og dansede. En pige lagde kraftigt an på mig. Jeg dansede med hende. Hun ville danse tæt. Det ville jeg ikke. Jeg brød mig ikke om hendes udseende.

Til sidst inviterede jeg hende med udenfor. Vi krydsede vejen og stillede os ned i en kælderopgang, hvor der skulle kissemisses. Jeg stak hånden op under hendes bluse og afmonterede hendes BH. Jeg stak den i jakkelommen og gik tilbage til ballet. Det var klingrende frost. Jeg fandt straks en anden pige at danse med.

Så kom hun sejlene ind. Hun var rasende. Hun vandrede lige op til mig og stak mig en knaldende lussing.

Det skulle hun ikke have gjort. Ole Ellegaard dansede lige ved siden af mig. Han stak hende en lige højre med ordene: "Ingen slår på MINE venner!". Der lå hun. Hun var gået ud som et lys.

Var det den nytårsaften min ven John Sindt og jeg endte i den lille by Fæsteholt, hvor der i gamle dage var brunkulslejer. Vi skulle følge et par piger hjem. Vi ville så tage toget tilbage til Give nytårsmorgen.

Havde jeg min uniform på? Jeg tror det.

Der var stor kalas hos pigens forældre, da vi kom derud. Vi fik øl og smørrebrød. Vi festede hele natten. Om morgenen gik vi til stationen. Her lagde vi os til at sove på bænke i stationsbygningen. Så kom en af pigernes storebror. Nu skulle vi have bank! John fik et par på kassen, men det lykkedes mig at flygte. Nytår på landet! Vi skulle have taget Ole Ellegaard med!

Hvordan gik hverdagen på Holmen, når vi lå i havn? Vi kedede os med anstand. Sommetider blev vi

kørt til en strand i Helsingør, hvor vi badede. De prøvede også at slæbe os ud på en skydebane på Amager, men vi gad ikke tage det højtideligt. Jeg kom på "lazarettet" med en influenza. Jeg lå sammen med en fyr, der hver morgen stak termometeret op i lampen for at få temperaturen til at stige, så han ikke skulle tilbage til den ministry ger, han var på. Lægerne kunne ikke finde ud af hvad han fejlede.

Det var mens jeg var "inde", at København fejrede sin 800 årsdag som købstad. Et kaffebord, der gik hele vejen ned gennem Strøget. Jeg deltog. Vi dansede også på dansestedet "Jomfruburet" på Strøget. Men jeg led af kærestesorg.

Jeg var med til Dronning Margrethe II's bryllup. Vi lå i Københavns havn og svingede med huerne og råbte hurra, mens dronningen og Prins Henrik passerede skibet i en chalup, og en eskadrille jagere passerede henover hovedet på os. Hvilken farce.

En dag da vi lå i Århus kom mine forældre ombord for at bese skibet. Vi sejlede en tur med dem i Århusbugten for fulde turbiner. Jeg tror min far, den gamle landmand nød det. Jeg har et fotografi af ham stående i et udkigstårn mens vi pløjede vandene i Århusbugten.

De sidste dage. Måske en 14 dages tid før vi skulle afmønstre (den med længsel ventede dag) brød al disciplin ombord sammen. Marineren "Svendborg", der var "maskingast", havde fundet et godt sted nede i maskinen, hvor han kunne sove (en slags rør). En dag stod han med et søvndrukkent udtryk i ansigtet i døren til maskinrummet. En officer gik forbi: "Svendborg. Du skal møde på agterdækket!" Så kom det fra Svendborg: "Nå skal jeg GODT NOK det!"

Dette "godt nok" fløj skibet rundt. Når vi fik en ordre, svarede vi: "Nå skal jeg godt nok det?" Dette lille "godt nok"!! Det forvandlede alt til en total farce. Der røg vist et par fyre i brummen, men officererne valgte at se igennem fingre med det. Vi skulle jo snart hjem.

Højskole

Som ung siger man ikke: "Nu er eventyret forbi. Nu begynder den grå rutine o.l." Ungdommen skuer fremad. Hvad venter? Jeg havde endnu ikke påbegyndt nogen uddannelse. Jeg havde ingen fast kæreste. Intet bandt mig.

Jeg blev vel hjemsendt fra marinen omkring jul, og mine forældre ville give mig et højskoleophold. Det var en tradition i familien. Men det var vel allerede klart dengang, at "min hu stod til bogen". Schopenhauer kom ind i mit liv vel omtrent samtidig med Kierkegaard. Jeg husker at have bladet i en bog, der indeholdt uddrag af "Die Welt als Wille und Vorstellung" allerede i mit barneværelse (jeg flyttede op i loftsværelset på Fruelund og residerede der mens jeg gik i realskolen). En udgave der

stadig kan ses på bibliotekerne. Med forord af Thomas Mann.

Men højskole bliver det altså. Jeg tror faktisk jeg gik ud til Skåde udenfor Århus en vinterdag med høj sne. Mon ikke jeg bar på min køjesæk? Jeg tror det.

Man kom ind i Unge Hjem Højskole gennem en stor "hall" der var forbundet med spisesalen. Også forbundet med hall'en var foredragssalen. Ud fra hall'en strakte der sig flere længer med værelser. Vi boede to i hver. Jeg kom til at bo sammen med Jens fra Stenlille på Sjælland.

Hvad var en højskole dengang? Et sted for unge mennekser, vel mest fra hjem på landet eller i hvert fald middelklassehjem: "pæne hjem". Jeg tror aldrig arbejderklassen har haft tradition for at sende deres børn på højskole. Det var et sted hvor unge mødtes. Vi var omkring 80 piger og 5 drenge. I 18-21 årsalderen. Det siger sig selv, at vi unge mænd havde kronede dage. Der var foredrag om formiddagen og undervisningstimer om eftermiddagen. Jeg husker at have modtaget undervisning i engelsk og latin (mit første møde med latin). Der var selvsagt ingen eksamen.

Men megen tid gik med snak og the-drikning. Hvorfor skulle vi "drenge" modtage gæster på vore værelser, når vi blev modtaget med åbne arme på alle pigeværelserne? Hvorfor drak vi the? Af den simple grund at skulle vi have slubret så meget kaffe i os som vi drak the ville vi have fået delirium. Og the var vel også billigere. The med småkager og kiks. Øl var ikke tilladt inde på højskolen, men vi var selvsagt underiden "i byen" inde i Århus. Vi kom på jazzklubben "Caravellen" på havnen i Århus (den eksisterer ikke mere).

Der var en del kæresteri. Det siger sig selv at vi "fyre" nærmest kunne vælge og vrage. Vi skulle være ude af pigeværelserne klokken 10, men der var ingen kontrol. Men da pigerne også sov to og to var der visse begrænsninger for udfoldelserne. Jeg husker dog min ven Knud. Jeg fik et chok da jeg sidst på opholdet fik underretning om hvor mange piger han havde været "i med"! Jeg havde en flirt med en pige, der hed Vivi (vi nåede til cunnilingus – det er ikke et irsk luftfartselskab). Sidst på opholdet forelskede jeg mig "let" i en pige ved navn Ulla, der dog i mellemtiden havde fundet en århusianer nede fra byen (til min fortrydelse).

Jeg modtog undervisning i engelsk om eftermiddagen af Jørgen Seidelin, en søn af Anne Sophie Seidelin, bibeloversættersken og foredragsholderen. Hvem var disse højskolelærere? Hvilke kvalifikationer havde de? Mon ikke de fleste var uddannede folkeskolelærere. Jeg husker svagt et foredrag om Jung og et om Dante.

Men vi havde det sjovt. Vi sloges i sne. Det var snevinter. Vi vandrede op til den høje TV-mast i Skåde. Vi drak the. Vi flirtede (nogen gjorde mere end det).

Opholdet afsluttedes af en uges ophold i Østrig. Vi kørte derned i bus. En martsdag. Det var en tur på 19 timer. Jo længere vi kom ned i Tyskland, jo varmere blev det. Hjemme stod buske og træer nøgne, men da vi kørte ind i Salzburgerthal stod kirsebærtræerne i blomst og det var det skønneste solskinsvejr. Lange, dybe, grønne dale, hvor alt stod i blomst, omgivet af de snedækte Alper. Af en eller anden grund brød jeg mig ikke om dette syn. Det var som at være inden i et postkort. Det var

FOR pictoresk.

Vi havde vel alle fået lommepenge af vore forældre til turen. Vi smagte på den (tynde) østrigske øl, der serveredes i op til 5 liter pr.glas. Man måtte bruge begge hænder for at løfte disse mægtige glas. Vi smagte på 80% rom. I virkeligheden var vel vi knægte sjældent ædru. Da der var bryllup på det hotel hvor vi boede blev vi inviteret til bryllup. Jeg kyssede bruden. Østrigerne er hjertelige og gæstfri og gemytlige folk. Havde det været i dag ville jeg have givet catholicismen æren, men de tanker lå mig fjernt dengang.

Det eneste jeg virkelig husker, var en aften på Ullas værelse, hvor jeg gjorde det sidste forsøg. Forgæves. Men det var en dejlig nat. Månen stod højt over Matterhorn, eller var det Zugspitze? Jeg fik en kurv. Der er to slags mænd. Dem der, når de ikke kan få den de vil ha´ slet ikke vil have nogen. Og dem der, når de ikke kan få den de vil ha´ta´r den de kan få Jeg tilhører den første gruppe.

Engang mange år senere kørte jeg gennem Århus i min lille bil – min kone, Daniels mor, og jeg boede i Gellerupplanen – det var i min studietid. Jeg blev forfulgt af politiet hele vejen derud. De fulgte mig ind på parkeringspladsen foran blokken. En betjent sprang ud. Jeg skulle ikke blæse i ballon. Han spurgte: ”Kan det passe du har været i Østrig?” ”Ja”. ”I år 1967”. ”Ja”. (Jeg troede på dettidspunkt jeg var blvet viklet ind i en international spionaffære.) ”Stod du og brækkede dig i fuldskab i en håndvask?” Jeg var paf. Så sprang min gamle højskoleven Knud ud af politibilen, der var parkeret lidt borte. Han kom hen og hilste på med et stort grin. Han var blevet politibetjent i Århus!

Job- og studenterkursus.

Jeg tror det var da jeg vendte hjem til Bøgevej til mine forældre, at jeg første gang fik det job at plukke ænder. Der lå et lille fjerkræslagteri ikke mere end 100 meter fra huset på Bøgevej. Lønnen var 350 kr. om ugen. Ænderne fik halsen skåret over og blev slæbt gennem kogende vand. Derefter skulle de plukkes. Når plukningen var forbi skulle de dyppesi et stof, der tørrede på deres hud. Dette stof skulle så pilles af, hvorefter piggene var borte. Jeg må have arbejdet der fra forår og sommeren over, for efter sommerferien var jeg indskrevet på Høng Studenterkursus på Vestsjælland. Denne sommer gik jeg også til privat latinundervisning hos en folkeskolelærerinde i Give.

Sommeren var slut. Nu begyndte fremtiden for alvor.

Man kom til Høng med Høng-grisen, et lille privattog fra Slagelse. Hele det nye hold ankom først i August.

Høng Studenterkursus var en stor gul hovedbygning med fløje bagud mod øst. Den store gule hovedbygning lå på vejen, der førte umiddelbart op fra stationen, og var yderst let at få øje på. Mange

af os unge mænd blev installeret på ”drengekollegiet”, der lå i den anden ende af Høng (Høng var dengang nærmest kun en hovedgade med små sidegader). Det var en kostskole. Alle spiste på skolen. Tog jeg allerede dengang studielån for at klare udgifterne? Jeg tror det.

Der skulle udleveres bøger. Vi skulle præsenteres for lærerne. Rektor var den imponerende Monrad, der sad i en lang række bestyrelser over hele Vestsjælland. Der blev spøgt med han sad i bestyrelsen for kaninavlereforeningen.

Han var også vores historielærer i 1.G. Alle overflødige fag (dvs. fag, der ikke var eksamensfag) var skåret væk, f.eks. religion og gymnastik. Kurset var 2-årigt.

Skal jeg nævne mine gamle lærere. Vi havde Esmann til matematik (vi havde matematik det første år). Jeg begreb ikke et kvæk. Der var mængdelære og differentialregning. Jeg fattede intet.

Esmann var koleriker. Han kunne få de frygteligste raserianfald. En dag drejede det sig om arealet af en trekant. Der eksisterede en slags udtalt underhåndsaftale mellem Esmann og jeg, der gik ud på at han kun skulle spørge mig om de mest simple ting. Han troede at arealet af en trekant var én af disse simple ting. Han tog fejl. Jeg var på Herrens mark. Han blev kokrød i hovedet. Han greb en saks og begyndte at klippe figurer ud af et stykke papir. Han fejede figurerne ned i sin skuffe. ”Hvad tror du jeg har her i skuffen; Børge?” ”Det ved jeg ikke” ”Trekanter, Børge, trekanter!!!” Han smed papirtrekanterne op i luften, så de sneede ned over ham. ”Kom herved, Børge!” Jeg gik derned. ”Kom hen til vinduet”. Jeg gik hen til vinduet. ”Kan du se den mand med en skovl dernede?” Det kunne jeg. ”Du ender sgu også med en skovl i hånden. Gå på plads!!!”

Vi havde Fru Rienecker til tysk. Hun var Esmanns diametrale modsætning. Hun var bange for os. Frygtsom. Hun talte med lav stemme, men i et højt toneleje. ”Jamen det kan da vel ikke passe at I ikke kan kasserollebøjningen? Kan det virkelig? Ja det kan det vel”. Min sidekammerat Claus Madsen formede en fisk af et stykke papir og bandt den i enden af en lakridssnor. Så sad han og løftede og sænkede lakridssnoren som om han fiskede torsk. ”Hvad laver du, Claus?”. ”Jeg fisker”. ”Hvad?” ”Jeg fisker.” ”Det KAN du altså ikke være bekendt, Claus!” Osv.osv.

Monrad førte os med stor autoritet gennem slaget ved Dybbøl. Han var af den gamle skole. Lektien skulle helst kunnes udenad. Efter bogen. ”Børge, hvad eksporterede grækerne?” ”Vin, korn og oliven.” ”Nej, Børge, de eksporterede VARER. VARER”.

Vi havde Fru Brohus til geografi og biologi. Hun var en herlig gammel tøs. Hun havde en søn, der havde et dambrug i Jylland, og halvdelen af tiden fortalte hun om sønnen. Hun var halvskaldet og i tøjlet lignede hun én der var blevet trukket igennem et tærskværk. I 2 G skaffede jeg mig selv høje karakterer i både geografi og biologi. Hvorledes? Fagene interesserede mig ikke meget.

I 2 G var vi på en geografiekskursion i Nordvestsjælland. Her var der litorina. Dette er fårestier. Osv.

Jeg har altid været rimelig god til at tegne. Så jeg hørte ikke efter, men tegnede visse af seværdighederne. Da "rapporten" skulle skrives skrev jeg af efter en kammerat. Så vedlagde jeg tegningerne. Fru Brohus var ovenud begejstret. Rapporten var lagt frem til beskuelse. Årskaracter:10

Jeg var i Høng for alvor begyndt at læse James Joyce. Men ikke alene det. Jeg læste også en del af de bøger, der ligger bag skrivningen af "Ulysses". Deriblandt det kæmpemæssige, okkulte værk, Madame Blavatsky's "Den Hemmelige Lære"(Isis Unveiled). Heri tillægges de menneskelige organer okkult betydning.

Vi skulle skrive en biologirapport om menneskelegemet og organerne. Jeg skrev igen af efter en kammerat. Så tilføjede jeg organernes okkulte betydning, ifølge Madame Blavatsky: hjertets systole og diastole, der symboliserer universets udvidelse og sammentrækning osv osv. Igen var Fru Brohus vild af begejstring. Årskaracter 10. Jeg bestilte intet i de to fag.

Så var der den elskværdige, men faste Frk.Piil, en pebermø på omkring 60. Hun havde os til latin. Vi gennemgik det fra bunden og til Gallerkrigene og den Catilinariske tale. Hun blev mig en stor hjælp senere.

Og endelig vores dansklærer, den elskværdige men noget kyniske gamle Lærer Elkjær. Han underviste med brillerne ned over næsen i et stof han praktisk talt kunne udenad. Han blev min trofaste fan og beundrer i 2 G.

Det var i en tysktid jeg skrev følgende digt. Kaoe Jantramart var stadig ikke ude af mine tanker. Digtet er romantisk, sentimentalt, men viser i det mindste at jeg allerede da havde et godt greb om engelsk:

Come Eastern love on tiny velvet feet
Where my heart lies, beyond the darkened snow,
Leave scents of lotus, shun your sunrise seat,
Beneath the dawn enchanted let us go.

And we will stray forgetful of the day,
Seasons of laughter in the shade of you,
A comely sadness now and then will lay
Your raven eyes with tears of morning dew.

And I will hide my tears in nightly streams
Of your hair's midnight, fall from here
In rivers of oblivion and of dreams
And meet you loving in the field of fears.

Your many voices whisper on the breeze
They play on leaves of aspen as on strings,
A flow of fading music will I seize
And rise some May-born morning on my wings.

(1968)

Det var vel på den tid jeg opsøgte min biologiske mor. Var det i sommerferien efter 1 G. eller var det sommeren før 1G:? jeg husker det ikke præcist. Det ligger mere end 30 år tilbage.

Adoptivbørn havde lov til at søge i et centralt folkeregister i København. Jeg fik hjælp fra en ansat. Da min mor fik mig hed hun Aase Nielsen. Vi fandt nu frem til hun hed Aase Trondhauge og boede i et byggeri i Søborg. Jeg slog hende op i telefonbogen. Jeg ringede op:

"Goddag, det er Aase Trondhauge".

"Goddag, det er sådan set din søn."

Lang lang pause.

"Jeg går ud fra du gerne vil se mig!"

"Det var sådan set ideen."

"Hvor er du nu?"

"På hovedbanegården."

"Hvis du kommer herud gider du så ikke lige tage Information med!"

Jeg kom derud. Sandhedens øjeblik. Jeg ringede på.

Hun var en nydelig, hvis ikke smuk (næsen var lidt for kødfuld – jeg har arvet den) dame i begyndelsen af fyrrerne. Hun havde knaldsort hår, mørk teint og MEGET blå øjne.

Hvad samtalen gik ud på husker jeg ikke præcist. Vi kiggede hinanden an. Jeg fik historien om min far, Mogens Poulsen, der var blevet frikendt i faderskabsretten. Min mor havde fulgt hans karriere. For øjeblikket anmeldte han kunst og litteratur i Kristeligt Dagblad.

Det var en besynderlig følelse at være i selskab med en person, der faktisk LIGNEDE én. Der var blot den forskel at Aases (jeg kaldte hende altid Aase) hår var mere kulsort (mit er ”mørkblondt” meddeler mit pas), hendes øjne mere dybbå end mine. Jeg forstod hun havde haft et ulykkeligt liv. Min biologiske moster, Solveig, fortalte langt senere at hun allerede dengang havde været indlagt flere gange med depressioner. Hun var på førtidspension. Efter affæren med min far havde hun været gift yderligere én gang. Med en ”original” der var medlem af ”Den skånske forening” og kæmpede for at få Skåne tilbage. Solveig fortalte mig (igen langt senere) at han også havde været SS-officer under krigen, og at det var grunden til ægteskabet gik i stykker. Der var også den ”imperiale” mor, der vist havde jaget flere friere fra døren. Nu var der i hvert fald etableret kontakt.

Det var et par dejlige år på Høng Studenterkursus. Kurset blev drevet, såvidt mulig, i højskolens ”ånd”. Der var masser af the-og kaffeslabberas rundt på værelserne hos hinanden, og naturligvis en god del kæresteri. Det første år jeg gik der, nærmede jeg mig forsigtigt en stor, mørkhåret, nordjysk pige ved navn Helga. Helga havde store mørke ”køjne” (dette er ikke ment som en fornærmelse. Homer taler om ”Den kvieøjede Hera”). Helga var imidlertid forlovet. Hun tilbød at jeg kunne blive hendes ”elsker” undtagen i de week-end ´er, hvor kæresten var på besøg. Jeg afslog høfligt. Jeg havde ikke til sinds at dele en pige med nogen.

Der var de lange spadsereture til Tissø, der ligger ca.5 km nord for Høng. Jeg husker dejlige efterårsdage hvor vi plukkede brombær og mirabeller i krattene ved bredden af søen. Jeg husker hvordan vi gik derud entindrende frostdag. Med os havde vi en posefuld bajere. Hvor skulle vi drikke dem? Det var for koldt udenfor. Der ligger imidlertid en kirke ved Tissø. Så vi gik ind i våbenhuset. Jeg var sammen med flere venner (jeg tror Helga var med). Der var også min gode ven Svend, uddannet kontorassistent, som jeg senere holdt kontakten med en del år. Da han knappede en bajer op udbrød jeg i højtravende bibelsprog: ”I skulle ingenlunde drikke bajere i våbenhuset”. Det vakte megen morskab!

Så kom foråret 1969. Og min næste store forelskelse. Kort fra drengeskolen lå en højskole. Højskolens idrætsbaner var adskilt fra drengeskolen af et lille haveanlæg med en dam. Foran dammen stod et nøddetræ, og under dette træ var der en sten, stor nok til to. Hvordan mødte jeg Lisbeth? Jeg tror faktisk vi mødtes en dag ved den lille dam. Hun var kun 17. En velskabt ung skønhed med lange mørke krøller og et ansigt, der var en yngre udgave af Leonardo Da Vinci’s madonnaer. Hun var billedskøn. Hvad talte vi om første gang? Jeg husker det ikke, men jeg forelskede mig. En dag hørte jeg et råb fra højskolens idrætsbaner: ”Lisbeth, Børge er derovre!” Og så kom Lisbeth.

Dag efter dag på den lille sten foran dammen. Jeg fik fat i 2 forladte allikeunger, som Lisbeth og jeg tæmmede (hun var københavner, men jeg kendte teknikken hjemme fra Fruelund). De lange lyse forårsaftener, hvor vi sad "på stenen", erklærede hinanden vores kærlighed og lærte allikeungerne at flyve!

Det var vel hende der "ryddede Kaoe ud af mit hjerte!" For første gang siden 1965 var jeg alvorligt forelsket. Og det var så stemningsfuldt. Når duggen faldt på disse forsommeraftener mødtes vi "på stenen". Snak, kys, erklæringer, allikeunger. Sex blev ikke så meget som nævnt.

Så kom sommerferien. Jeg tog til Give og arbejdede på fjerkræslagteriet i sommerferien. Mine tanker var hos Lisbeth, hvis højskoleophold var slut, og som var rejst hjem til København. En aften tog jeg min løn, tog maskinen fra Billund, fløj til København og gik i Tivoli med hende. Hjem igen ca. kl 11. Jeg var forelsket.

Jeg besluttede at følge hende til København. Jeg meldte mig ind på Ahms Studenterkursus. Mine lærere i Høng fik et chok. Men jeg måtte til København.

Jeg flyttede ind hos Aase.

I den periode var jeg, gennem mine studier af de litterære forudsætninger for "Ulysses" (Se Stuart Gilbert: "The Writing of Ulysses") nået til Plotin. Jeg var også i gang med John Henry Newman. Jeg stødte for første gang på den platoniske teori, at jordisk skønhed, om end den er skøn (og det vidste grækerne alt om) er en illusion og en maske for en dybere skønhed: fra sjælelig til åndelig skønhed til Gud selv. Imens var jeg forelsket i den skønne Lisbeth.

Jeg kom i hendes hjem. Hendes mor fra fraskilt og boede nu sammen med en buschauffør i Ryparken på Østerbro. Jeg holdt foredrag om Plotin. Jeg oversatte hans traktat "Om Skønheden" for hendes mor. Jeg forærede Lisbeth et gipshoved af "Den blonde ephebe". Det var stadig erklæringer, kys og lidt kæleri. Symbolsk brændte jeg mit fotografi af Kaoe Jantramart mens Lisbeth så på det.

En aften var jeg taget til Høng for at hente mine sidste ting. Jeg stod på Slagelse station. Jeg ringede til Lisbeth og sagde jeg kom ud til hende, når jeg nåede København. Hun svarede: "Det er vist ikke så godt....."

Der stod jeg. Min verden brast sammen. Moderen havde blandet sig. Hun lod til at være konstant bekymret for at jeg skulle tage Lisbeths mødom. På et tidspunkt da moderen skulle til Norge måtte jeg sværge ikke at "forføre" hende. Det var moderen.

Jeg besluttede mig til at kaste mig ud foran et tog, hvis der kom et inden 10 minutter. Det gjorde der ikke. Jeg tog tilbage til Høng.

Der snakkede jeg med rektor. Det var OK jeg kom tilbage. Jeg havde vel været væk ca. 1½ måned. Min latinlærerinde, Frk. Piil ville ovenikøbet ændre eksamenspensum.

Så jeg kom tilbage.

Jeg var fortvivlet, men fortrængte det. Jeg lukkede Lisbeth ud af mine tanker, men vågnede hver morgen på en tårevædet hovedpude. Jeg studerede Plotin. Teorien om skønhed som en "maske" for Guds skønhed. Om den jordiske forelskelse i skønhed som i virkeligheden en dybere kærlighed til den højeste skønhed: Gud.

Jeg havde allerede skrevet et par danske stile, der havde fået 13. Elkjær var imponeret. Så jeg fortsatte at brillere i dansk stil. Mine stile blev læst op i alle Elkjærs klasser.

Hvad skrev jeg om: jeg husker det ikke. Jeg husker at jeg i en stil sammenlignede Sartre og Camus – i en stil om Camus's "Faldet". Meget andet husker jeg ikke.

Jeg var nu også kommet ind på at læse Dante. Især Dantes "Nyt liv" om hans ungdomsforelskelse i Beatrice. Plotins teori i katolsk udformning. Dante giftede sig med Gemma. Ikke en kvinde, han var forelsket i, men en kvinde til kroppens og livets fornødenheder. Denne holdning tiltalte mig. En skarp sondring mellem himmelsk og jordisk kærlighed. Min kærlighed til Lisbeth, og førhen Kaoe, fortolkede jeg som "himmelsk" kærlighed. Nu vidste jeg, via Plotin og Dante, at denne kærlighed dækkede over kærligheden til Gud. Jeg fik fat i Augustins "Bekendelser". Jeg fandt Plotins teori i kristen, asketisk udformning.

Så kom studentereksamen. Dansk stil. Emnet var "En forfatters ideverden belyst gennem ét eller flere værker". Jeg skrev om Augustins "Bekendelser". Jeg havde lært følgende passage udenad, da den slog mig som indeholdende alt, hvad der på dette tidspunkt foregik inden i mig, og opsummerede alt hvad jeg havde læst i Plotin, Dante og Augustin: "Sent kom jeg til at elske dig, du skønhed så gammel og så ny, sent elskede jeg dig. Og dog, du var i det indre, men jeg selv i det ydre, og der søgte jeg dig. Jeg forså mig mod alle de ting, du har skabt skønne af form, men mistede min egen form. Med mig var du, men jeg var ikke med dig. Alle disse ting, som ikke var, om ikke de var i dig, holdt mig fjernt fra dig. Du kaldte, du råbte, og du brød min døvhed. Du glimtede, du strålede, og du bortjog min blindhed. Din duft kom til mig, jeg åndede den, efter dig sukker mit bryst i længsel. Jeg har smagt dig, og jeg hungrer og tørster. Du har rørt mig, og det var mig som en gløden, der drog mig mod din fred".

Jeg citerede passagen i min stil, hvor jeg også satte Augustin i relation til Plotin, hans læremester (Augustin døde med et eksemplar af Plotins "Om Skønheden" i sit skød). Jeg var rimeligt sikker på et 13-tal.

Men hvad med en "kvinde til kroppen og livets fornødenheder"? Jeg var ikke katolik, og havde ingen umiddelbare ambitioner om at blive katolsk præst. Skulle jeg ikke gøre som Dante, der fandt sin Gemma? Jeg besluttede at følge i Dantes fodspor.

Jeg kastede køligt blikket ud over flokken af piger på Høng Studenterkursus. Mine øjne faldt på en rimeligt køn, slank blondine fra 1. HF-klasse. Susanne. Jeg forførte hende så køligt som et isbjerg.

Eksamensresultaterne kom. Dansk stil: Ikke alene 13 i eksamenskarakter, men 13 i ÅRSKARAKTER, en præstation jeg ikke kan forestille mig er overgået siden. Jeg blev interviewet til Sjællands Tidende, og stilen kom i avisen.

Så kom afskeden med Høng. Der skulle siges farvel til alle vennerne. Der blev holdt utallige fester, undertiden ude i landet (jeg var til en fest i en villa i Skive). Men det var alligevel sørgmodigt. Det havde været et par dejlige år.

København og universitet.

Jeg fik studentereksamen i 1970. Da jeg flyttede sammen med Susanne (eller lidt før) var det 5 år siden, jeg havde været sammen med en pige på gammeltestamentelig vis: Susanne var vist 18 eller 19. Jeg var forbløffet over at lære om hendes seksuelle erfaringer!

I begyndelsen (vel de første 14 dage eller 3 uger) boede vi hos Aase, mens vi ledte efter noget at bo i. Og jeg skulle meldes ind på universitetet. Der var ikke noget "point-system" som i dag. Alle med studentereksamen kunne optages.

Jeg hældede først mod teologi. Studiet af Plotin, Augustin og Newman m.fl. (deriblandt de græske kirkefædre) havde gjort mig stærkt optaget af "Gud". Det dagedes imidlertid for mig, at jeg aldrig i en folkekirkelig prædiken havde hørt noget om vor kærlighed til Gud, eller at Gud skulle være den højeste skønhed. Så jeg lænede mig mere og mere mod katolicismen.

Susanne og jeg fandt en lille lejlighed nær Trianglen. Det var oprindeligt en 6-værelses lejlighed, som en ret ung fyr havde arvet, og nu lejede han de fleste værelser ud. Vi fik to sammenhængende værelser. Der var fælles køkken.

Da jeg nu havde opgivet teologien besluttede jeg mig for et så "kedeligt" fag som klassisk filologi. Latin havde ikke interesseret mig særligt på gymnasiet. Vi havde kun læst "traditionelle" forfattere som Cæsar og Cicero. Hvorfor valgte jeg klassisk filologi?

Jeg tror jeg følte mig tiltrukket af fagets "tørre" og "objektive" væsen. En slags antitese til romantik, kødelighed og libido. I hvert fald meldte jeg mig til.

Instituttet lå i en lille, gul bygning i Skindergade i det indre København. Og græsk skulle først læres. Fra bunden. Jeg fik min første græske lærebog. Første sætning var "Ho chronos didaskalos ton anthropon estin" (tiden er menneskenes læremester). Jeg sled i det med de græske verber.

Susanne og jeg fandt overhovedet ikke nogen social omgang i København. Vi følte os ikke hjemme. Også Susanne kom fra landet. En lille gård nær Asnæs.

Snart kunne vi ikke bo ved Trianglen mere. Lejligheden blev solgt. Vi fandt så to sammenhængende værelser i en villa hos to samboende ungarlebrødre helt nede på Brøndby Strand.

Jeg dekorerede lejligheden med Leonardo's "Anna Selvtredie" som jeg havde købt i Høng. Som et

katolsk indslag hang der nu en blank lysestage på begge sider af billedet, ofte med tændte kerter. Jeg var under stærk indflydelse af katolicismen.

For at illustrere dette citerer jeg nu et digt, jeg skrev op imod jul det år. Det er en blanding af Platonisme og katolicisme:

An angel.

He is a midnight walker and he wakes at brazen doors,
On flaming feet he hurries over accidental floors,
Of starlight is his mantle made, he wears a diamond stick,
Traversing desert waters where he moves unseen and quick.

And were he seen by human eyes he were considered fair,
When courting Supreme Beauty in her high primordial chair,
Or sliding his wrought dagger from its silent, superb sheath
And carving Beauty's shadow which we gaze at here beneath.

Jeg tog konsekvensen af mine ideer. Jeg gik ind til Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade, til jesuitterne.

Jeg blev modtaget af Pater Knud Aage Nielsen i hans værelse på 1.sal. "Træd nærmere. Der er ingen faldlemme." Og undervisningen begyndte.

Knud Aage var en stor, gemytlig mand, der ikke havde noget imod de våde varer. En del "undervisningstimer" foregik på baren "Bardot" på Gl. Kongevej. Hvem underviste hvem? Jeg rablede løs om de græske filosoffer og kirkefædre (Plotin, Philon, Clemens af Alexandria, Origines) eller om mystikeren Meister Eckehart. Knud Aage fortalte mig om jesuitterne og den katolske kirkes opbygning og struktur. Han var selv konvertit. Og ekspert i kirkelig jura. Han var uddannet jurist fra universitetet.

Jeg skrev andre digte i den periode. Jeg har dog aldrig drømt om at nogle af mine digte kunne

publiceres. I fjernsynet og radien brægede forskellige københanske poeter ”lyddigte”, hvis hovedindhold bedst kan betegnes som ”æh-buh-bøh”. Desuden har jeg helt fra min Kierkegaard-tid affundet mig med at være ”den evigt misforståede”, den der har et rigt indre liv, der ikke kan ”publiceres” eller offentliggøres. Og jeg er ikke, som Kierkegaard var, en rig arving, der har råd til at offentliggøre mig selv.

Digte er ”erindret følelse”. Et digt som det følgende er tydeligvis en erindring om det tidlige forår i Høng sammen med Lisbeth:

Nu rider nattens rytter
Med lys i aftenlande
Mens tusind fugle letter
Langs lyse vårbrudsrande.

Vi søger ad øde veje
Et varsel om ting der gror,
Mens verden lyser og tøver
Tung under usagte ord.

Se, verden bliver en anden
Forvandlet træder den nær:
En nyfødt trolddom går sagte
Og græder blandt vårens træer.

Mens det følgende digt ”blander” Lisbeth og Kaoe:

Du lo så lyst en aften
Så lyst som kun du kan le,
Da brød der en drift delfiner
Af en morgentung dønning et sted.

Du vågnet en morgen og smilte
Og fuglene bag dit blik
Var fugle i flugt over floden
Hvor en brændende dag forgik.
Nu går vi i mørknende byer
Dårskabens datter og jeg
Under hendes hænder forødes
En vé der vaktet af dig.

Digtene er naturligvis ”unge”, ”melankolske”, ”romantiske”. Der er en god del ”Weltschmerz”. Men jeg tog mig lov til at være ung i en periode hvor det såkaldte ”studenteroprør” stod på sit højeste, hvor alt politiseredes og fik en marxistisk forklaring. Jeg har aldrig fulgt nogen ”strømning” eller ”modedille”. Jeg kan ikke for min død se hvorfor man skal føle sig forpligtet til at følge en ”verdensforklaring” fordi den er ”åbne i tiden”. Gjorde Socrates det? Gjorde Platon det? Gjorde Søren Kierkegaard det? Ikke at jeg skal sammenligne mig med genierne, men hvorfor har ikke også vi ”mindre” ånder lov til at bibeholde og stå ved vor individualitet på trods af masseideologier og modestrømninger? Selvfølgelig har vi det!! Det var heller ikke just nogen ”modedille” at konvertere til romerkirken! Min læsning var på det tidspunkt de katolske mystikere (også Johannes af Korset) og T.S. Eliot kom ind i mit liv. Han er stadig den digter, der står højest hos mig. Man siger at Joyce og Eliot grundlagde modernismen. Men Vorherre bevares hvor er deres efterplaprerer dog talentløse. Måske undtagen Tom Kristensen.

Vel, Susanne og jeg boede sammen. Hun gik på Toftegaards Studenterkursus (i 1 G.). Jeg læste græske verber.

Men det gik ikke godt. Jeg havde prøvet at grundlægge et forhold på alt andet end kærlighed. Kropslige og verdslige fornødenheder. Vi flyttede på et tidspunkt fra hinanden. Jeg fik et lille

værelse, også på Brøndby Strand. Jeg tror jeg boede der, da jeg Påsken 1971 blev optaget i Den Katolske Kirkes fulde fællesskab (som man siger i dag). Senere blev hun så gravid. Ja, gravid.

Hun foretrak at få en provokeret abort. Jeg tilbød at gifte mig med hende. Som katolik var jeg modstander af fri abort. Hun sagde nej tak. Hun ville abortere. Det skete vist i forsommeren 1971. Jeg besøgte hende på Glostrup Hospital, og gav hende en buket påskeliljer. Og sagde farvel. Jeg var principiel modstander.

Så rejste jeg til Jylland efter sommerferien var begyndt. Jeg tog mit habengut med mig. København ville blive for ensomt. Jeg lod mig indskrive ved Århus Universitet (samme fag) og rejste til Give, hvor jeg altid kunne få jobbet med at plukke ænder.

Der skete en del den sommer. Jeg tror det var denne sommer jeg "så" min biologiske far, Mogens Poulsen. Aase havde fuldt hans karriere og nu fundet ud af han var blevet sognepræst i Alderslyst Sogn i Silkeborg. Allerede i 1968 havde jeg skrevet et brev til ham, idet jeg naturligvis gerne ville i kontakt med denne "litterære" (Han havde udgivet to bøger, en om De fynske malere og en om Regine Olsen, Søren Kierkegaards forlovede) og "religiøse" type, med hvem jeg lod til at have en del tilfælles. På dette brev fik jeg følgende svar:

"Hr. Børge Fruelund Jensen! Tak for Deres brev, som naturligvis både chokerede og overraskede mig. Men jeg forstår Deres bevæggrunde, ja, jeg respekterer Dem. Det er desværre rigtigt at jeg på et tidspunkt i min grønne ungdom havde forbindelse med Deres mor, som dengang var gift. Efter Deres fødsel var jeg indkaldt i en faderskabs sag – men blev ikke udlagt og hørte aldrig mere noget om den.

De vil sikkert kunne forstå, at selvom jeg den dag i dag føler erindringen om alt, hvad der dengang skete, som noget meget trist og tragisk, er selve faderskabs sagen blevet trængt i baggrunden af min bevidsthed.

Det er rigtigt at jeg måske skal være præst, og derfor beder jeg Dem meget indtrængende om at betragte disse oplysninger som fortrolige. Venlig hilsen. Deres Mogens Poulsen".

Jeg mener at jeg havde sendt yderligere et brev, da han var blevet indsat i Alderslyst Sogn. På det fik jeg et lignende, svævende svar, denne gang dog med tilføjelsen, at brevet "havde chokeret hans kone og bragt forstyrrelse i hans hjem".

Jeg besluttede nu, mens jeg var i Give i sommeren 71 sammen med min gamle ven, politimandens søn Lars Mortensen (i hvis værelse jeg som nævnt havde citeret Shakespeare), at tage til Silkeborg og høre ham prædike. Det var en underlig oplevelse. Han prædikede bl.a. om at ringen var et symbol på ægteskabets stabilitet (den symboliserer jo evigheden). Jeg husker han stod med ryggen til menigheden med kalken i den ene hånd og råbte ind mod alteret: "Hellig, hellig, hellig..." En højkirkelig prædiken og ceremoni.

Og det var denne sommer jeg genså Irland. Jeg havde i én eller anden anledning været i Århus (vel i forbindelse med min optagelse på Århus Universitet) og der været til messe i jesuitterkirken i

Rymsgade. Her havde jeg mødt min senere nære ven, den unge irlænder Aidan O'Brien, fra Middleton ved Cork. Faktisk var Lars Mortensen og jeg blevet inviteret med til ham og hans danske kones bryllup på Sosttrup Slot. Da jeg røbede planer om at besøge Irland sagde han, at vi endelig måtte besøge hans familie i Middleton. Jeg havde naturligvis James Joyce's "Ulysses" i baghovedet.

Anden gang i Irland.

I Oliver St. John's bog "As I was walking down Sackville Street" siger en dubliner, i anledning af, at der viste sig en fare for, at Dublin p.g.a. "Ulysses" skulle blive et "pilgrimsmål" for litterære pilgrimme:

"Jeg ville hade at se tyske professorer på mine pubs. Professorer der tog "pub-crawling" (at vandre fra pub til pub) alvorligt. I det øjeblik vore pubs bliver et litterært motiv, er de færdige. Selv vi kunder ville blive selvbevidste. Det sidste drikkeri skulle forårsage er at blive selv-bevidst. Vi ville blive skuespillere, så at sige, i et skuespil, og ikke blot kunder i vores pub".

Nu tog jeg til Dublin som "litterær pilgrim" og ikke mindst for at se "hvordan katolicismen fungerer i virkeligheden". Vi rejste med studenternes rejsebureau.

Dublin var for mig på dette tidspunkt i alt væsentligt O'Connell Street. Den huskede jeg fra 1965. Vi fik nu oplyst at "den katolske katedral" (Pro-katedralen) lå i Lower Gardiner Street, hvor vi i øvrigt også boede i en "Bed & Breakfast" (det system som jeg skulle komme til at kende så godt). Lige om hjørnet fra Pro-katedralen ligger Nth. Earl Street, og her fandt jeg "Madigan's Pub". Udenfor den gamle pub står der nu en staute af James Joyce, og pubben har skiftet navn til "The Joyce Lounge".

Madigan's (senere kaldet "The Old Madigan's" (Madigan's var en kæde af pubs), var en rigtig gammeldags, folkelig, Dublin pub. Den var nærmest en slags "hall", idet dagslyset strømmede ind gennem et stort skylight i loftet, hvilket gav et underligt lys i selve pubben. Rummet var langt, vel en 50-60 meter. Langs venstre væg stod høje barstole. Her sad, lænet op af en hyld til ens drink og albue, en række dublinere (alle mænd). Væggen var ét stort spejl. Til højre "the long bar". En vel 30-40 meter lang bardisk strakte sig ned mod pubbens bageste ende. Her sad der tæt med den slags dublinere, jeg skulle lære at kende som "gurriers". Mænd i alle aldre, dog mest midaldrende og lidt ældre. De var klædt i gamle krøllede habitter, og nogle af dem havde en lille hat på hovedet, der mindede om en tyrolerhat. Deres fingre var gule af cigaretrøg, og mange af dem havde skægstubbe. Der sad de. Mand ved mand, og foran næsten alle, på baren, stod en sort Guinness. Nogle få læste aviser.

Vi gik igennem den lange bar og endte i et aflukke for enden af den lange disk. Denne, lærte jeg, kaldtes "the back room" eller "the snug". Her slog vi os ned. Det blev i en del år "mit sted" i Dublin, og det var faktisk herfra jeg senere blev sendt op til "Grogans" i South William Street, der nu er min

stampub derovre, og har været det en del år.

Kunderne i "the backroom". Her skulle jeg få år senere møde min ven Brian Gillen, der arbejdede på RTE (irsk radio & TV), der havde til huse i "The GPO" (General Post Office – Dublins postkontor), der ligger næsten direkte overfor, på O'Connell Street. Men først og fremmest husker jeg "The Referee" (Gamle Bill). Han var en mand på ca. 80 år da jeg mødte ham. Han kaldtes "The Referee" (fodbolddommeren), fordi han havde det med at bryde mæglende ind i andres samtaler. Han havde sin faste plads. Han sad under en klokke på væggen, der kunne tilkalde bartenderen. Ved en lodret bevægelse med tommelfingeren, bagover hovedet på sig selv, ramte han hver gang, med dødelig præcision. Han drak "chasers". En "chaser" er et glas whisky skyllet ned med Guinness. Whiskey'en varmer, mens Guinness køler. Dvs. Guinness'en "jager" (chases) whisky'en ned. Han drak hurtigt, i store mængder, men jeg har aldrig set ham fuld.

The referee. Om ham skal følgende lille historie fortælles. Jeg husker ikke om han fortalte den under første besøg. Jeg tror han fortalte den med en enkelt afbrydelse. The Referee var nemlig en ivrig katolik, og sommetider gik han om hjørnet, op i Pro-katedralen for at "shoot a prayer up" (skyde en bøn op).

Jeg spurgte ham, hvorledes det gik til, at han havde råd til at tilbringe sine dage på "Madigan's". Det var ikke min formening, at den irske folkepension var SÅ høj.

"Jo, ser du, jeg får en pension fra den britiske hær". "Hvad?" (jeg var chokeret).

"Joh, ser du, jeg havde 8 børn her i Dublin. Der var mange munde at mætte. Og arbejdsløsheden var stor. Så jeg meldte mig som lejesoldat. Det var under 2. Verdenskrig. Jeg var skam med på D-Dagen!". "Hvad var du? Fortæl!" "Joh, vi lå nede i Portsmouth og ventede på afgangsbilletter til Normandiet. Operation "Overlord". Vi ventede og ventede. Rygtene svirrede. Et vedholdende rygte var, at englænderne havde planer om at sætte os irske lejesoldater ind i første angrebsbølge. For at slå to fluer med et smæk.

Så kom afgangsbilletterne. Jeg havde ikke tænkt mig at blive skudt i første angrebsbølge. Så jeg bællede en flaske whisky, jeg havde med mig, ned i tre slurke. Jeg blev bevidstløs. Jeg kom på lazarettet.

Da jeg næste dags aften nåede Normandiet, var det værste overstået. Stranden var oversået med lig. Vi skulle blot "rense ud i klitterne". Jeg kom gående der med min maskinpistol under armen. Så springer en tysker op foran mig, men han når ikke sit våben. "Skrid. Jeg arbejder her!" (Fuck off. I work here) sagde jeg, og han forsvandt. Jeg havde ikke til hensigt at dræbe nogen". Og væk var the referee. Han skulle vel op og "Shoot up a prayer"!!

Senere kom turen til Cork. Lars og jeg forsøgte at blaffe, men det mislykkedes. Så vi tog toget.

Vi blev indlogeret hos O'Brien familien. Aidan's far var en herlig gammel gut. Når vi skulle spise blev Lars og jeg placeret ved bordet med Mr. O'Brien for bordenden. Kun vi tre "mænd". Mrs. O'Brien serverede gennem en serveringsluke til køkkenet. Sådan. Derefter sagde Mr. O'Brien

hyppigt til sin kone: "We're going to church". "The church" var en pub ved navn "The Copper Kettle". Mr. O'Brien drak whisky med lidt vand i. Bartenderen hed Johny. Så når han kom ind i pubben, med tommelfingrene bag selerne, råbte han: "Keep the water running, Johny" ("Hold vandet løbende, Johny!").

Men vi skulle naturligvis til kirke. Vi gik derop i selskab med to af Aidan's mindre søstre (det var en stor familie). Undervejs passerede vi to grave belagt med blomster. De to små piger kniktede og gjorde korsets tegn. "Hvorfor?", spurgte jeg. "Det er helgener der ligger begravet der!" Jeg så på gravstenene. Begge bar dødstallet 1916, tiden for Påskeoprøret ("The Easter Rising"). Nå sådan, tænkte jeg. Jeg spurgte Mr. O'Brien om dem i "The Copper Kettle" om aftenen. "Jeg kendte dem udmærket, da jeg var dreng", svarede han, "det var et par værre slyngler".

Det var mit første længere ophold i Irland. Men jeg elskede det allerede. Som jeg vidste fra James Joyce er Irland "Den frygtelige tørsts Ø". Det fik jeg bekræftet. Og, som The Referee's eksempel viste, var det også den dybe katolicismes ø. Og katolicismen var ikke puritansk. Det var ikke Indre Mission, det her. Pubberne lå tæt. Kirkerne lå tæt. Druk og religion, men "druk" har en dårlig klang på dansk, hvor alt er gennemsyret af den ide, at det er socialt nedværdigende at gå på værtshus. Vi fik dog også besøgt "The Joyce Tower" i Sandy cove, hvor "Ulysses" tager sin begyndelse.

Hjemme igen.

Det var en hektisk sommer. Jeg fik et brev fra Susanne. Hun manglede penge. Og kunne jeg tilgive hende? Hun var sikker på vi to var bestemt for hinanden, og ville jeg tage hende tilbage?

Jeg sendte 300 kr. Og var det DEN sommer vi malede lysmaster på Århus Havn. Eller plukkede jeg ænder igen. Universitetet begyndte jo først d 1. september, så det MÅ have været den sommer.

Jeg havde fået en god ven på Høng, Claus Madsen, hvis far var malermester i Århus. Claus ville også begynde på universitetet. Vi fik en kontrakt om at male lysmaster på Århus havn, og senere rense og male en bedding. Under arbejdet med lysmasterne var jeg nær blevet dræbt. Den tunge metalstige vi hejste op for at male det øverste af lysmasterne styrtede ned en halv meter fra mig. Vi havde glemt at bremse de hjul, der holdt den ubevægelig på asfalten.

I mellemtiden havde jeg forbarmet mig over Susanne. Hun var kommet til Århus. Vi boede i et lånt værelse på Trillegårdsskollegiet i Hasle. Vi søgte en lejlighed. Og vi fik én. I Grøfthøjparken i Viby. Susanne skulle i 2G på Akademisk Studenterkursus i Århus.

Jeg ville have en hund, og vi måtte have dyr i Grøfthøjparken. Jeg ville have en stor hund. En Sct. Bernhardshund. Så vi skaffede en hvalp. Den var den nydeligste lille hvalp med kæmpemæssige poter, og allerede utrolig doven. Vi måtte nærmest lære den at gå. Hvad husker jeg fra Trillegårdsskollegiet? Jeg husker, at jeg skrev et brev til Colin Sett, Rangoon. Så vi havde stadig forbindelse.

Århus Universitet.

Jeg var tilbage til studiet. Århus universitet var en dejlig forandring fra Skindergade i det indre København. Store parker og plæner, bygninger der så splinternye ud.

Hvad husker jeg fra det første år i Århus? Propedeutisk latin. Vi skulle vænne os til sproget. Jeg brød mig ikke om Cicero fra gymnasiet, men her var vi tilbage til ham. "De officiis" (Om Pligterne). 6 sider for til hver gang. Vi havde den italienske lektor Giuseppe Torresin fra Venedig, der blev en livslang ven. Han var vel dengang en 47 år, men allerede gråhåret. Han var korpulent og havde en stor, latinsk, aquilinsk næse. Han var i begyndelsen svær at forstå. Men vi vænnede os til hans dansk. Han var temperamentsfuld. Jeg husker de lange aftener i Grøfthøjparken, hvor jeg tævede Cicero. Til glæde for dem som har tilegnet sig latin, skal jeg nedskrive en sætning, der halvvejs "omvendte" mig til Cicero. Jeg spærrede øjnene op, da jeg nåede følgende sætning om den unge Hercules, der skulle vælge livsbane, lastens eller dydens vej:

"Nam quod Herculem Prodicus dicit, ut est apud Xenophontem, cum primun pubesceret, quod tempus a natura ad deligendum, quam quisque viam vivendi sit ingressurus, datum est, exisse in solitudinem atque ibi sedentem diu secum multumque dubitasse, cum duas cerneret vias, unam Voluptatis, alteram Virtutis, utram ingredi melius esset, hoc Herculi "Iovis satu edito" potuit fortasse contingere, nobis non item, qui imitamur, quos cuique visum est, atque ad eorum studia institutaque impellimur; plerumque autem parentium praeceptis imbuti ad eorum consuetudinem moremque deducimur; alii multitudinis iudicio feruntur, quaeque maiori parti pulcherrima videntur, ea maxima exoptant; non nulli tamen sive felicitate quadam sive bonitate naturae sine parentium disciplina rectam vitae secuti sunt viam".

Det er vel en "periode"! Der er lidt langt fra punktum til punktum!! Selvfølgelig er måske trivielt og lidt clichéagtigt, som megen ciceroniansk filosofi, men sprogbehandlingen er i top!! Og jeg skulle lære at skrive latinsk stil! Ville jeg nå de højder? Næppe.

Vi var i Grøfthøjparken. Jeg gik tur med Sct. Bernhardshunden, jeg kaldte Tanja. Vi havde ikke mange penge, men vi klarede os. Jeg fik SU og tog statslån. Jeg husker vi i et TV, vi havde fået overdraget af mine forældre (havde de fået farve TV), så sørgemusikken sætte ind, da Kong Frederik IX var død i vinteren 1972. Men vort forhold skrantede. Var det mig der ikke kunne gennemføre mit oprindelige projekt, en munkeagtig, mystisk kærlighed til Gud (jeg var praktiserende katolik) og en kvinde til "Kroppen og de verdslige fornødenheder". Var Susanne i realiteten for ung til at binde sig i et fast forhold? Vi havde en smule social omgang i Grøfthøjparken med et andet studerende par (han studerede økonomi). Jeg lærte nye venner at kende i forbindelse med min katolicisme. Det må have været i denne periode, jeg lærte Hans Jørgen Frederiksen at kende. Han var på II del i kunsthistorie og var født katolik. Han havde en lillebror, der hed Niels Erik, men han boede vist endnu ikke i Århus. Jeg lærte også den polske præst Herbert Krawczyk at kende, samt præsten Karl Heinz Westarp og

Pater Bernhard Kiel. I forvejen kendte jeg i menigheden Aidan O'Brien.

I hvert fald gik det ikke godt med Susannes og mit forhold. Jeg tror aldrig hun begreb, hvorfor jeg var konverteret til katolicismen. Så vi besluttede at gøre en ende på det. Jeg fik et værelse på Jordbrovej lige i nærheden af universitetet (jeg kunne se stakladen ud af mit vindue), og hun flyttede ind på et kollegium i nærheden ad Akademisk Studenterkursus. Alt det overflødige habengut, jeg ikke kunne medbringe på mit lille værelse, efterlod jeg i et kælderværelse i Grøfthøjparken. Ikke første gang jeg har mistet mange ejendele ved en flytning. Jeg mistede bl.a. et gipshoved af "Den blonde ephebe", som jeg også havde givet Lisbeth en kopi af. Jeg var på egen hånd, selvom Susanne og jeg stadig sås med mellemrum. Der gik længere og længere tid imellem, og der gik rygter om, at hun havde fundet sig en medicinstuderende.

Ud over mine studier læste jeg vidt og bredt. Min gamle lærer, Eg Jensen, ville måske have kaldt det "planløst". Men det var det nu ikke. Jeg lærte Thomas Aquinas at kende. Jeg læste ham både i oversættelse og i originalen. Jeg læste OM ham. Jeg kan anbefale Etienne Gilson's bog. Så jeg kom meget på Statsbiblioteket, hvis mur jeg havde umiddelbar udsigt til. Mange timer sad jeg i sofaen foran udlånet. Man ventede på de bøger, man havde bestilt. Det blev i en vis forstand min skæbne. Havde jeg ikke været en ivrig læsehest, var min søn måske ikke kommet til verden.

Mødet med Inger.

Mens jeg sad i en af sofaerne foran udlånet, havde jeg lagt mærke til en ung, mørk, velbygget kvinde på ca. min egen alder. Undertiden sad hun også ved selve bogudleveringen. Jeg var begyndt at følge hende med øjnene, ventede på at hun skulle dukke op. Mine forelskelser har altid, på ægte platonisk vis, været i "synlig skønhed" ("love on sight"). Jeg havde forelsket mig i Kaoe ved første blik og i Lisbeth også på grund af hendes unge skønhed. Jeg tror ikke, at jeg direkte kom i katalogsal og udlån for at se hende, men som sagt var jeg en utrolig læsehest. Jeg havde jo min "skyggeuddannelse" (i James Joyce's fodspor) at tage vare på, såvel som min faglige uddannelse. Faktisk, må jeg indrømme, var det mere hele den verden af dannelse og litteratur James Joyce havde introduceret mig til, jeg søgte, end det var snævert faglige bøger. Jeg var endnu ikke "dybt" interesseret i mine fag.

Der var hun så. Som dagene gik forelskede jeg mig. Man må huske jeg sad i disse sofaer måske én eller to timer hver dag.

En dag, jeg formoder det var efteråret '72, tog jeg mod til mig. Jeg skrev bagpå en udlånsseddel: "Kære Inger (jeg havde lært hendes navn at kende, da de andre bibliotekarer kaldte hende det) kan vi ses ved udgangen efter arbejdstid".

Hun kom. Jeg var i en lang brun overfrakke med kraven oppe om ørerne. Det var en fugtig, men ikke regnfuld efterårsdag. Hun skulle igennem universitetsparken for at springe på en bus. Vandringen gennem parken varer vel et kvarter, måske kun 10 minutter.

Jeg erklærede mig hurtigt og uden omsvøb. Jeg var forelsket. Jeg pegede på et tidspunkt på det nedfaldne løv under træerne og sagde: "Vort leje er grønt!"

Jeg fik hurtigt hendes historie: Hun var gift med en spanier, og havde været det en 5-6 år. De havde en lille søn på 4, Miguel. Ægteskabet var ulykkeligt: "Han holdt hende nærmest indespærret. Det var et resultat af at hun var blevet gravid med ham som AU PAIR-pige i Lausanne, Schweiz. Der havde været skandale. De havde giftet sig. Nu var hun ulykkelig."

Hun fik min adresse på Jordbrovej, umiddelbart overfor Statsbiblioteket: "Kig op i middagspausen".

Hun kom. Hun var mere ulykkelig end jeg havde regnet med først. Hun var på porter og sov piller. Hun havde en elsker på Statsbiblioteket. Jeg erklærede hende igen min kærlighed.

Hvornår begyndte den at blive gengældt? Langsomt, i løbet af det efterår. Jeg husker en dag, hvor Inger var der i middagspausen, og Susanne pludselig vandrede ind. Vi sås stadig, men ikke jævnligt. Al sex var for længst afbrudt. Men vi havde én fælles interesse: Den der blev ofret i "forholdet": Tanja, vores Sct. Bernhardshund. Den var nu på Susannes forældres husmandssted ved Asnæs. Den var den første dejlige hund, der blev "ofret".

Susanne vendte om og gik. Vi sås aldrig siden. Der var en vis "apostolisk" succession i mine "forhold" foran Lisbet havde jeg brændt et billede af Kaoe. Nu udvandrede Susanne ved synet af Inger.

Sex kom forholdsvist hurtigt ind i vores forhold. Jeg skrev nogle enkelte digte (imitationer af Yeats), men ikke noget bevaringsværdigt. Hvorledes havde jeg det med at have et forhold til en kvinde, der var gift med en spansk katolik? Jeg var selv praktiserende katolik.

Jeg havde spurgt Fader Westarp. Inger og ægtemanden Fernando var gift i den lutherske kirke. Gifter en katolik sig i den protestantiske kirke, er ægteskabet ugyldigt. Iøvrigt hylkede jeg Chateaubriand, der havde kaldt spanierne "Les Arabes Chrétiens" (De kristne arabere). Og Fernando var Andalusier. Der var sikkert maurisk-muslimsk blod i hans årer (viz. "indespærringen"). I øvrigt var der et "kompleks", der senere skulle vise sig i en lignende situation: trangen til at redde en person ud af "et brændende hus". Og jeg var forelsket.

Faktisk var situationen heller ikke nem at holde ud for mig. Jeg var dog ikke totalt alene i Århus. Med mine medstuderende havde jeg på det tidspunkt ikke megen kontakt. Men en bekendt fra Høng Studenterkampus, Poul Nørbo, der på Høng havde gået en klasse under mig, boede nærved. Og der var Claus Madsen, ligeledes fra Høng, malermesternes søn, der også boede nærved. Jeg tror ikke jeg betroede dem mine problemer, men de var en afveksling. Det evige tema var katolicismen. Jeg tror det var omkring på dette tidspunkt, at Max Webers bog "Den protestantiske etik og kapitalismens

ånd" kom ind i min verden. Den var (og er) en glimrende sociologisk analyse af den protestantiske verden, og da den giver calvinismen skylden for kapitalismens opståen var den et glimrende argument i en tid, hvor alle (i hvert fald studerende) var mildt venstreorienterede. Snakken gik ivrigt i Claus's og Poul Nørbos værelser. Jeg var p.g.a. af besøget i Irland blevet "irsk katolik" og sagde gerne, når Poul åbnede sin dør for mig: "Hello, you fucking Prod. Why are you still a Prod?" Poul har senere, faktisk fornyligt, gjort mig opmærksom på, at jeg gennem katolske kilder havde lært at hykle "indifferentia et jocunditas" (ligealdighed og munterhed) som de centrale katolske værdier. Jeg holdt foredrag for ham.

Men jeg var ikke lige gyldig. Inger slap først af med sin elsker. Derefter forlangte hun skilsmisse. Nytårsaften 1972/73 tilbragte jeg i badekarret i værelset på Jordbrovej, idet Ingers liv var i krise.

Var det på denne tid TIK (teologisk interesserede katolikker) opstod. Jeg tror det. Vi var en samling, nærmest en omgangskreds af unge, ofte nygifte katolikker, der samledes en gang om måneden og diskuterede teologi. Var det mit initiativ? Jeg tror det. Men sommetider tror jeg også det var mig, der tog initiativet til "kirkekaffen".

Karl Heinz Westarp var konsulterende præst. Vi mødtes rundt omkring i hjemmene. Mit venskab med kunsthistorikeren Hans Jørgen Frederiksen og hans unge kone, Bente, forstærkedes. Men heller ikke dem betroede jeg noget.

Den dag Fernando Carnerero (Ingers spanske mand) rejste hjem til Spanien (en søndag), sad vi i Olaf Pedersens (den katolske videnskabsprofessors) hus på Djursland. Jeg så et Sterling Airways fly stige mod himlen fra Tirstrup og vidste, at en ny fase af mit liv var begyndt.

Sammenflytning og ægteskab.

Inger boede stadig i den gamle lejlighed ikke langt fra Tivoli "Friheden". Jeg kom der naturligvis hyppigt. Det var i førstesalen i en gammel villa. Det var nu forår, og jeg husker en forårsdag, hvor Inger og jeg sad på en altan, mens jeg læste en biografi om T.S. Eliot. Da sommerferien kom, fik jeg et feriejob i FDB's salatfabrik i Viby. Der arbejdede også Aidan O'Brien. Der arbejdede også en midaldrende spanier, der spiste en dåse sardiner til frokost. Jeg skulede ondt til denne "Arabe Chretien".

Jeg blev fyret. Jeg kom for hyppigt for sent om morgenen. Desuden var det det mest trivielle, manuelle arbejde, jeg nogensinde havde haft. At stable dåser fra stationære paller til mobile paller og køre dem op i tilberedelsesafdelingen. Stable, stable, stable. Dag ud og dag ind. Jeg blev fyret.

Inger og jeg besluttede nu at flytte sammen. Gellerupplanen var ved at blive færdigbygget. Et byggeri for den danske arbejderklasse. Lejlighederne var store og rummelige. Vi kunne overtage en lejlighed ubesat fra et ældre ægtepar (dvs. uden indskud). Vi tog derud. Ægteparret tilhørte en obskur sekt, jeg

har glemt navnet på, men manden var interesseret i astronomi, og havde en astronomisk kikkert stående på gulvet. Vi sagde ja.

Nu skulle TIK-møderne også holdes der. Jeg var naturligvis i gang med at overtale Inger til at konvertere. Jeg var også godt i gang med Claus Madsen, der dette år forlod universitetet, men som var ovenud begejstret for Webers bog "Den protestantiske etil og kapitalismens ånd". Jeg tror også det var på dette tidspunkt vi fik Poul Nørbo (der studerede religionshistorie) med i TIK.

I sommeren '73 tog jeg Inger og hendes lille søn, Miguel, med til Irland. Det var Ingers første besøg i landet.

Naturligvis gik vi straks ind i "The Old Madigans". Børn er ikke velkomne på pubs i Dublin (det går bedre på landet, hvor de vander ud og ind). Men Miguel blev tolereret. Vi var jo "tourists", og en del kunder i "The Back Room" kendte mig.

Det var en sådan dag en fyr på min alder pludselig henvendte sig til mig. Hvor vi kom fra? Han og en anden fyr havde væddet. Den anden sagde vi kom fra Holland, men Brian Gillen (det hed fyren, der henvendte sig) sagde vi kom fra Danmark. Det kunne han se på Tordenskjold-tændstikkeme. Brian vandt.

Brian og Inger og jeg faldt i snak. Hvor vi boede? En Bed & Breakfast. Det mente Brian var en dårlig ide. Hvorfor bruge sine penge på den måde? "Flyt hjem til Laura og mig. Vi bor i Dundrum (en forstad til Dublin). Som sagt så gjort. Samme aften var vi installeret i Brian og hans kones, Lauras, soveværelse. De rykkede ind i et barneværelse.

Således lærte jeg Brian og hans venner at kende. Brian arbejdede som tekniker på RTE, den nationale radio- og TV-station, der havde til huse oven på GPO (general post office) på O'Connell Street. Bortset fra "Madigans" kom vi også på Brians "local", en mondæn pub i Dundrum.

Blandt Brians, og nu mine venner, var en distræt herre ved navn John McCCasey. Han udmærkede sig ved at tale BBC-engelsk, ganske uden Dublin accent. Og ved at være helt utroligt åndsfraværende. Jeg spurgte hvorledes han klarede sit job på RTE. "Den slags fyrer vi ikke. Den slags forfremmer vi". Jeg husker en regnvåd dag i "Madigans", hvor McCCasey, der var godt lakket til ("under the influence", som dublinerne siger), ringede til sin kone, Bridy, for at bede hende hente sig. Parret ejede en bil. Efter 1½ time, da McCCasey var døddrukken, kom Bridy. Han havde glemt at fortælle hende, hvor han var. Hun havde været på 15 pubs i den indre by.

"Prøv at lægge mærke til hvordan han omtaler Bridy, når han fortæller sine historier", sagde Brian. "Hun optræder altid i periferien. Ved han overhovedet, han er gift med hende?"

Jeg lyttede.

"Jeg husker engang jeg kom igennem tolden på Jersey i den engelske kanal. Tolderen ville undersøge mig for bomber (der var på det tidspunkt betydelig uro i Nordirland). Jeg holdt ham hen med snak. "Åh, sagde toldereren, "Du kommer fra den grønne ø osv.osv. " Vi snakkede. Jeg gik igennem. ÅH JA,

BRIDY VAR DER: ”Sådan dukkede Bridy altid op i en bisætning eller parentes.

Jeg husker en aften jeg var inviteret til et ”stag party” (polterabend) i McCCasey´s hjem. En fælles ven, Pat, også fra RTE, skulle giftes den efterfølgende dag.

Det var alt andet end dansk polterabend. Ganske vist flød der øl og whisky i rigelige mængder, men der var en slående forskel fra den danske gemytlighed. Som aftenen skred frem, lukkede kredsen sig om Pat. Og nu begyndte hvad der lyder som en total farce i danske ører, men som var dybt alvorligt. Man begyndte at tale ham fra det. ”Se på mig, Pat. Du husker mig fra før jeg blev gift. Hvad er jeg nu Pat? En færdig mand. Gør det ikke, Pat.” osv. osv. Pat giftede sig.

Brian kendte en del mennesker fra underholdningsverdenen. Det var mit første perifere møde med Dublins fordrukne ”elite” af skuespillere, digtere og lærde. Han fortalte en del historier om Eamon Keane, skuespilleren, en bror til Kerry -forfatteren J.B. Keane.

Eamon havde et dårligt syn, og han var ekstremt fordrunken. Engang i den såkaldte ”hellige time” (mellem 12.30 og 15 om eftermiddagen, mens pubberne i Dublin holdt lukket), ville han se filmen ”Dødens Gab”, som han havde hørt meget om. Han ville se hajen. Den gik i en biograf i Stephen´s Green. Dette var imidlertid en ”dobbeltsbiograf”, med en A & B biograf. Han gik nu ind i den forkerte biograf, hvor man spillede ”Det tårnhøje helvede”. Da han så dårligt, gik han ned på forreste række. De fleste i Dublin kendte den fordrukne skuespiller, og der sad han altså. I slutningen af filmen styrter skyskraberen om med et mægtigt brag. Eamon, der imidlertid i sin brandert var faldet i søvn, for op. Han så ud over biografen og råbte: ”Hvor er den forbandede haj?”(”Where is that fucking shark?”).

En anden gang kom han ekstremt fuld ind i en manden pub i Dublins udkant. Han var i selskab med tre overordentligt kønne piger, måske fotomodeller. ”Hvem er de piger, Eamon?”, spurgte bartenderen. ”Åh, det er ægyptiske piger”, svarede Eamon og kollapsede på gulvet. Han blev venligt men bestemt sat udenfor døren.

Da han et stykke tid efter vågnede op derude, var pigerne væk, og han havde mistet sine briller. Han befandt sig nu i den vildfarelse, at han befandt sig udenfor sin stampub i Dublins midte. Og at han var blevet sat ud derfra. Han vidste, at der en blok længere nede (fra stampubben) skulle ligge en anden pub, hvor han ikke havde karantæne. Han famlede sig langs med muren. I stedet lå der et hotel med en glasdør. Eamon kunne ikke se døren og brasede igennem den, så splinterne fløj. Naturligvis blev han straks sat ud.

Nu gik det op for Eamon, at han havde gjort noget skrækkeligt. Han havde smadret en glasdør. Så han samlede en brosten op fra gaden, viklede en 5-pundsseddel om den og smed den ind gennem et (lukket) vindue.

Jeg har aldrig mødt Eamon, der vist stadig (år 2000) er i live. Men jeg skulle snart møde en lang række lignende typer.

Naturligvis konverterede Inger. Under sit urolige ægteskab havde hun, vel også under indtryk af sin

spanske omgangskreds i Århus, ofte søgt den katolske kirke i Ryegade for "et par øjeblikkes fred". Jeg forklarede at Sydsaniere var en afart, "Les Arabes Chretiens" (Inger kunne fransk fra sin tid i Lausanne). Nej, irsk katolicisme. Det var sagen.

Imidlertid var jeg dumpet i propedeutisk græsk på universitetet. Synderen var Bent Dalsgård Larsen. Jeg var godt forberedt. Men Dalsgård Larsen, ivrig katolik, af en nyplatonisk-puritansk art (meget u-irsk) var censor. Han var en dødsfjende af min ven, Giuseppe Torresin, fra propedeutisk latin. Under eksaminationen sad han og nedstirrede mig. De græske bogstaver flød ud. De blev sand for mine øjne. Jeg stoppede ved et "alla"(men). Så var det slut.

Var det dengang, foråret '73, eller var det efteråret '74, omkring Ingers og mit bryllup, jeg opgav klassisk filologi? Inger og jeg blev gift d.19. oktober 1974. Jeg tror, at jeg da havde opgivet klassisk filologi. Jeg besluttede mig for latin som hovedfag, og engelsk som bifag. Jeg var nu gift. Inger og jeg ville have et barn. Der var ikke megen fremtid i den klassiske filologi. Alle stillingerne på universitetet var besat af unge lærere, og der var kun få gammelsproglige gymnasier. Jeg valgte engelsk.

Inger og jeg holdt et stort bryllup. Desværre var kun min mor med, da min elskede far, Karl Kristian, var død d. 13/3-1974. Brylluppet blev holdt i den katolske præstegård i Ryegade. Jeg var venner med alle præsterne. Min mor deltog. Og min gamle ven, min bedste ven blandt præsterne, den gamle, konservative Jesuit, Pater Otto. Han kom i vores lille familie i Gellerupplanen.

Det var en våd fest. Jeg tror den overraskede de protestantiske deltagende, og ikke mindst min mor. Karl Heinz viede os. De tilstedeværende børn, bl.a. Miguel, smurte brun sæbe på trappeme i præstegården, så præsteme var ved at falde. Der blev taget fotografier af irske venner (vi kendte også et irsk ægtepar, Theresa og Patrick) og af humangenetikeren Ursula Friedrich. Alle fotografierne mislykkedes. Et forvarsel? Om aftenen dansede jeg en irsk reel i vores lejlighed, på glasskår af knuste glas. Det var en god fest.

På engelskstudiet var der to "spærrefag": engelsk grammatik og engelsk fonetik. Engelsk grammatik blev der undervist i efter et transformationsgrammatisk system opfundet af en New Zealænder. Fonetik var fantastisk tørt. Begge disse to fag var jeg i gang med dette efterår.

Der skulle holdes et "efterbryllup" for familien i Give. Det blev holdt, på ægte grundtvigians vis, på Grønbjerg Hotel 5 km fra Give. Min mor afholdt udgifterne. Jeg tror ikke Inger følte sig godt tilpas. Hun var datter af en "stor" bogtrykkerfamilie fra Aars i Himmerland, og ikke vant til gilder på landet. Der blev sunget efter højskolesangbogen: "Vi pløjed og vi såede". Osv. Jeg havde lånt et slips af min storesøsters mand. For mor var det vel "det egentlige bryllup".

Min fars død den foregående marts dette travle år var brat. Et hjerteslag. Jeg husker den forårsdag med dejligt solskin, da Inger og jeg gik på "dækket" foran blokken på Gudrunsvvej for at tage til Give. Jeg sad foran i rustvognen med min mor, da han blev kørt fra Vejle Sygehus til begravelsen på Give kirkegård. Jeg læste min rosenkrans hele vejen. "Hjælper den?", spurgte mor.

Kort efter brylluppet blev Inger gravid. Vi var vel katolikker. I julen var Ingers mor, Fri Rafaelsen fra Aars sikkert tilstede (hun havde i mange år været enke), og sikkert også Ingers storebror Hans. Vi var en familie. Vi var lykkelige. Fremtiden tegnede lys.

Inger var med mig i Irland en gang mere, før hun fødte. Vi tog den polske jesuit Herbert Krawchuk med os. Jeg har på fornemmelsen det var ved den lejlighed, at jeg var taget derover en uge før præsten og Inger. Jeg var naturligvis vandret lige ind på "Madigans".

Mit engelsk var på den tid meget præget af Shakespeare. Jeg havde, ganske vist for en del år siden, nemlig da jeg kom hjem fra marinen, læst hele Shakespeare i originale. Jeg havde følt mig åndeligt "tilsandet". Den sonnet der "konverterede mig til Shakespeare, var følgende:

Full many a glorious morning have I seen
Flatter the mountain-tops with sovereign eye,
Kissing with golden face the meadows green,
Gilding pale streams with heavenly alchemy;
Anon permit the baser clouds to ride
With ugly rack on his celestial face
And from the forlorn world his visage hide,
Stealing unseen to west with this disgrace:
Even so my sun one early mom did shine
With all triumphant splendour on my brow;
But out! Alack! He was but one hour mine,
The region cloud hath masked him from me now.
Yet for him this my love no whit disdaineth
Suns of the world may stain, when heaven's sun staineth.

Hvorom alting er, havde mange af mine elizabethanske vendinger vakt stor moro i "Madigans". Jeg husker engang, da jeg ville standse en bartender. "Tarry" råbte jeg (elizabethansk: "tøv") "Mit navn er ikke Terry!" råbte bartenderen, halvkvalt af grin.

Nu var jeg imidlertid i "Madigans" på egen hånd. En dag siger en fyr til mig: "Hør nu. Dette er ikke en "intellektuel pub". Du taler om Shakespeare. Gå op i "Grogans" i South Williams Street. Der forsamles de såkaldte intellektuelle!"

Som sagt så gjort. Jeg krydsede O'Connell Bridge til "The South Side". Vidste jeg da at Dublin skiller meget skarpt ved Liffey, der løber under O'Connell Bridge? "The North side" er "Det gamle Dublin", arbejderkvarteret. Stedet hvor man træffer IRA-mænd. Jeg havde truffet flere i Brians selskab. Blandt andet en "dobbeltmorder" fra Nordirland, som jeg havde drukket med en hel eftermiddag, og som jeg om aftenen traf i selskab med en politibetjent. De drak sammen. "Ved betjenten det?" havde jeg spurgt Brian. "Naturligvis" svarede Brian. I Eire nyder IRA protektion. Og ikke langt fra "Madigans" blev en pub sprunget i luften af protestantiske ekstremister fra Nordirland (nogle mener SAS). 30 omkom. "Glassene rystede" sagde de i "Madigans".

The South side er mere "mondæn", mere "middelklasse". Her finder man Trinity College, det protestantiske universitet, som katolikker først fik adgang til i '66. Her finder man gågaden Grafton Street og parken Stephen's Green. Jeg fandt pubben. Den er stadig min stampub.

Hvem traf jeg ved min ankomst. I hvert fald bartenderen Paddy O'Brien. Jeg var kommet i besiddelse af Anthony Cronin's bog "Dead as Doornails", hvor det skildres, hvorledes Dublins største forfattere, navne som Brendan Behan, Patrick Kavanagh og Myles naGopaleen havde drukket "under the benevolent aegis of Paddy O'Brien, the barman of all times". Og jeg traf digteren, kritikeren og litteraturlektoren John Jordan. Jeg traf vel også min senere nære ven, Liam Brady, IRA-mand i 30erne. Han havde været i fangelejr i 6-7 år og der lært sig gælisk. Han var i sin tid "confidante" for de tre ovennævnte berømtheder, deres nærmeste fortrolige.

John Jordan var en høj, mager mand med et langt smalt ansigt. Han drak gin & tonic, og han drak tæt. Liam Brady er af middelhøjde, med et jovialt ansigt og en stemme, der af en aller anden grund har den egenskab, at den får alle til at lytte. Jeg faldt i hvert fald til, vel ikke mindst på grund af den helgenagtige Paddy O'Brien. Han var lidt under middelhøjde, dengang vel midt i 60erne, et venligt, rødmossøt ansigt og hvidt hår. Man drak stadig under hans "aegis". Pubben var samlingssted for afdankede skuespillere, digtere, professorer fyret på grund af druk m.m. En forfatter har skrevet: "Skal en instruktør finde statister til en film om den franske revolution, lad ham gå til Grogans!" Jeg mødte også der de to digtere Paddy Finnegan og John MacNamee, der udmærkede sig ved at have fået deres digte UDGIVET. Disse er nu gode venner af mig. Traf jeg min gamle ven Colm Doyle og hans kone Phyllis ved den lejlighed. Traf jeg de festlige originaler, den okkulte "Rembrandt" og den gamle, rødmossede "Gift"? Jeg trådte i hvert fald ind i pubben ved denne lejlighed, og jeg er blevet der siden. Jeg er blevet en "Groganite". Pubben er blevet mit "motherhouse". Traf jeg den charmerende eventyrer og svindler Billy Wolohan, der kom til at betyde meget for mig? Jeg husker det ikke.

Det var ved dette besøg jeg blev fotografret sammen med forfatteren til "Dead as Doornails", Anthony Cronin. Jeg spurgte "The barman of all times, Paddy O'Brien, om han "drak der i pubben" (Dublinerens karakteristiske spørgsmål: "Hvor drikker du?"). Ikke for tiden. Ville jeg møde ham?

Gerne. En halv time efter stod han der, med sit karakteristiske ansigt (af en eller anden grund syntes jeg han lignede en dyrlæge) og sin ternede sixpence. Vi snakkede vidt og bredt, især om Brendan Behan. Jeg tilbød ham en drink. "Jeg drikker ikke fortiden. Lægen har forbudt mig det ("doctor's orders")". Så tog Herbert Krawchuk et billede af os ved baren ude i loungen.

Bagefter gik jeg ind i baren til John Jordan: "Sagde han at lægen havde forbudt ham at drikke, spurgte John. "Ja". "Fucking liar!", hvædede John. De to kunne ikke udstå hinanden.

Man kan komme ind i pubben ad to indgange. En direkte fra South William Street. Herfra kommer man ind i "lounge'n", et rum vel på ca. 40-50 kvadratmeter med små borde, sofaer og polstrede taburetter. Fra lounge'n fører en glasdør ind i "baren", Grogans "back room". Her drikker stamklientellet for det meste. I loungen samles tilfældige kunder fra gaden, samt ofte mænd i kvindeligt selskab. En kvinde kan ødelægge sit rygte ved at drikke i baren. Mange gør det alligevel. De er ligeglade med deres rygte. De er anarkister som de fleste af pubbens kunder. Det er ikke en speciel "katolsk" pub, men katolikker er naturligvis velkomne. Paddy O'Brien var ivrig katolik og "Gifted" var hver morgen "ministrant" i den overfor liggende kirke. John Jordan var militant katolik. Men alle er naturligvis en slags "katolikker", da de er opvokset i en kultur gennemsyret af katolicismen.

Man kan også komme ind i pubben, der ligger på et hjørne, gennem en dør i sidegaden. Går man ind her kommer man direkte ind i baren. Man kan således vandre ind i baren og ud igen uden at komme i kontakt med kunderne i loungen, og man kan komme ind og ud af loungen uden at komme i kontakt med kunderne i baren. Forudsat man ikke skal på toilettet, der ligger i barens fjerne ende, bag endnu en glasdør.

Den fordrukne, intellektuelle elite, der drikker i Grogans, har fulgt deres bartender Paddy O'Brien, der førhen serverede i MacDaids i Harry Street. Jeg kender ikke årstallet for denne "exodus" fra MacDaids til Grogans, men mener det var midt i 60'erne, altså tidspunktet for mit første visit i Dublin. Mange af begivenhederne i "Dead as Doornails" udspiller sig i MacDaids. Før MacDaids var det The Palace, umiddelbart ovre på The North Side, tilvenstre når man går over O'Connell Bridge.

Grogans ejes af Tommy Smith, en mand, der vel nu er først i 60'erne, har langt hvidt, krøllet hår og fuldskæg. På et tidspunkt ville Paddy O'Brien have købt baren, men der var nogle "komplikationer med en præst".

Jeg drak i dette ophøjede selskab vel en lille uge. Så hentede jeg Inger og Pater Krawchuk i lufthavnen. Inger var gravid. Jeg fik hende installeret i den Bed & Breakfast, jeg boede i, i forstaden Rathgar. Jeg havde lovet hende, at hun skulle hilse på Dublins "største nulevende digter", John Jordan.

Vi kom ind i Grogans. Gennem loungen. Jeg åbnede døren til baren og her sad John ved bordet umiddelbart tilhøjre. Han sov. Hans hoved svømmede i en sø af Gin & tonic. Det var ved middagstid. Eller først på eftermiddagen. Jeg prikkede ham på skulderen: "Vil du hilse på min kone, John?" Han løftede sit våde hoved. Så kom det: "Goddag. Du er ikke svensker!" Mig: "Hvordan kan du vide

det, John?”. ”Du smilede da du blev introduceret!” (”You smiled upon being introduced!”).

Herbert Krawchyk skulle celebrere messe. Jeg fik en aftale med sognepræsten i den katolske kirke i Rathgar (sikket via vores værtinde i vores Bed & Breakfast). Han celebrerede en gammeldags, latinsk messe med ryggen mod ”menigheden”, der bestod af os og en flok ældre, irske kvinder. De hviskede nysgerrigt til mig: ”Hvor kommer Fader fra?”. ”Polen”, oplyste jeg dem om. En del opstandelse. Både i Polen og Irland ser man sig selv som katolicismens ”bastioner” i Nordeuropa.

Jeg havde ikke helt opgivet ”Madigans”. Jeg tog Herbert med derind. Herbert kunne lide de våde varer. Efter en del Guinness og whisky informerede jeg mine venner derinde (deriblandt ”The Referee”), at vi havde en præst iblandt os. En del opstandelse. Men snart var et par stykker på knæ (ingen var ædru): ”Giv os den apostolske velsignelse, fader!” Og Herbert velsignede.

”Madigans” var en yderst katolsk pub sammenlignet med Grogans. Jeg husker at være blevet båret ud af pubben med fødderne forrest sidst på eftermiddagen en palmesøndag. Det sidste jeg så var de mange ”palmer”(vist buksbom), som tjeneren havde fejlet op i et hjørne af pubben. Alle havde åbenbart været til Palmesøndagsmesse. En anden gang så jeg en tandløs kone bede rosenkransen i ”The Backroom”. Hun mente åbenbart, at hun efter en rosenkrans havde gjort sig fortjent til en ”pint” (forlangte man en ”pint” fik man ”a pint of Guinness”).

Vi lejede en bil og kørte til Galway. Vi kørte rundt i bjergene i Vestirland. I en ”Gaeltacht”(et gælisktalende område) havde de lokale overmalet de engelske navne på vejskiltene. I et vejkryds, i et område der lå fantastisk smukt i de vestirske bjerge, gik min kone over for at spørge en mand om vej. Hun indledte med at sige, at heroppe var der fantastisk smukt. ”Men langt til den nærmeste pub”, lød svaret.

Vi kørte tilbage til Dublin via Tipperary. Som i Mayo var der et pilgrimsbjerg. Men Pater Herbert havde ikke energi til at bestige det.

Jeg var endnu en gang i Irland før jeg blev far. Min ven, kunsthistorikeren Hans Jørgen Frederiksen, og jeg tog derover sammen. Det faktum at jeg tog derover, mens Inger var højgravid, meddelte min kone langt senere, ”var begyndelsen til enden på vort ægteskab”.

Turen var forholdsvis begivenhedsløs. Hans Jørgen var interesseret i ruiner af gamle abbedier og borge, reformationens og Cromwell’s efterladenskaber i Irland.

Vi kørte rundt i en lejet bil. Skærtorsdag overværede vi messen i Trappistklosteret Mount Mellerey i Tipperary Mountains. Det var Skærtorsdag aften. Abbeden tvættede fødderne på 12 udvalgte munke. Efter fodvætningen kiggede han på munkene fra talepulten og sagde: ”Dette var et symbol. Tro nu ikke jeg vil jage jer rundt med en spand hver dag!”. Vi var også i ”det katolske Clonmel” i det samme bjergmassiv. Her var vi på en pub, der også var et musik-og dansested. En pige, der i modsætning til det store flertal, der var i nederdele og kjoler (oh velsignelse!), var i et cowboysæt,

lagde an på mig. Hun troede vi var dublinere, der var kommet på landet, skønt vi insisterede på, vi var danskere. Under samtalen med hende blev jeg flere gange advaret af unge mænd i pubben: "She's no good" ("Hun er en slem pige"). Hun var åbenbart Clomel's "faldne skønhed". For køn var hun. Morgenen efter, det var Langfredag morgen, kom jeg ned i køkkenet i vores "Bed & Breakfast" og forlangte "Irish breakfast" (bacon og æg). Så faldt hammeren. Værtinden gav mig en mægtig skylle. Kød Langfredag!! Var jeg hedning? Det var "en sort dag"!! Vi nøjedes med toasts!

Vi kom tilbage til Dublin.

Vi gik ind for at danse i "The Metropole Ballroom" på Parnell Square, for enden af O'Connell Street. Til vores overraskelse blev vi kropsviseret ved indgangen. Vi troede de ledte efter indsmuglet sprut. Men det viste sig at være et IRA-bal. De ledte efter våben og bomber.

Da ballet, der var yderst muntert og festligt, var ovre, spillede man nationalmelodien "A nation once again". Alle rejste sig. Jeg blev siddende. Jeg kendte ikke nationalmelodien. Alle lo. En individualist er altid velkommen i Irland.

Den 3. august det år blev jeg far. Inger fik veer om aftenen, og vi tog en taxa til fødeklinikken på Randersvej. Jeg var ikke med til fødslen. Det var ikke så modeme dengang.

Det var en vidunderlig augustmorgen, den dag jeg første gang så min søn. Solen skinnede fra en skyfri himmel. Det var vindstille og varmt. Jeg holdt for første gang min søn i mine arme. Hans næse var en smule trykket ved fødslen, en lille boksertud. Men ellers var han sund og velskabt. Det var 1975.

5 års studier.

Efter jeg havde skiftet græsk ud med engelsk krydsede jeg fra latin til engelsk og tilbage. Det blev karakteristisk for næsten hele resten af studietiden. Jeg sneg mig imidlertid stadig over til seminarer i græsk (Torresin forstod at Dalsgaard Larsen havde "jinx'et" mig og var rasende). Jeg gik til et seminar i Sappho, og læste hendes vidunderlige hymne to Afrodite:

Poikilothron' athanā' Aphrodita

Pai Dios doloploke, lissomai se,

Me m'asaisi med'oniaisí damná,

Potnia, thymon.

”Den udødelige Afrodite på sin mangefarvede trone”. Siden skulle jeg, i den ”mani” der førte til min ”gale” bog ”Hvor er den dovne Seraf med ambrosia” i allerhøjeste grad vende tilbage til Afrodite!!

Men ellers krydsede jeg mellem latin og engelsk. Jeg kunne ét semester gå til engelsk fonetik, engelsk historie samt et seminar i Æneidens 4 sang hos Otto Steen Due, evt. yderligere et seminar i et romersk emne. Jeg kunne efter et semester gå op til én deleksamen i engelsk samt én deleksamen i latin. Mine lærere i engelsk forekom ”farveløse”. På engelsk institut arbejdede Karl Heinz Westarp S.J. som lektor, men jeg gik aldrig til noget seminar hos ham. Min lærerinde i engelsk stil var en lille, væver, mørkhåret englænderinde, der var gift med en dansker. Hun var ansvarlig for at fjerne anakronismerne i mit engelsk. Professor Otto Steen Due på latin var uhyre arrogant, men knaldende dygtig til faget latinsk stil. Latinsk stil var, sammen med engelsk fonetik og engelsk transformationsgrammatik de fag, der kostede mig mest blod, sved og tårer under hele mit universitetsstudium. Engelsk fonetik (lydlære) var uhyre teknisk. Man skulle være i stand til nøjagtigt at beskrive tungens bevægelser i munden ved udtalelsen af en bestemt lyd. Man skulle kunne transformere en engelsk tekst til lydskrift. Jeg bestod efter 3. forsøg med laveste karakter (6). Engelsk transformationsgrammatik bestod i et kompendium på 500 sider, der praktisk talt skulle kunnes udenad. Jeg satte mig i mit lille værelse (vi var da flyttet ned på Annettevej, syd for Silkeborgvej) og skrev alt ned på lapper, som jeg hængte overalt i værelset. Jeg fik fat i en båndoptager, hvor jeg stillede spørgsmål til mig selv, som jeg så besvarede mundtligt efter en pause, hvor jeg havde givet mig selv tid til at svare på båndoptagrens spørgsmål. Igen bestod jeg i 3. forsøg med laveste karakter.

Latinsk stil var vanskeligt, men ikke destomindre en fornøjelse. Man skulle skrive ”guldalderlatin” dvs. latin som Cæsar, Cicero og Sallust skrev det. Ikke ”sølvalderlatin som Seneca og Tacitus!! Fyfy!! Jeg sled i det, men hver time i latinsk stil nød jeg i fulde drag. Det var en fornøjelse at få sine brandere peget ud af en kompetent lærer. På et tidspunkt kommenterede Otto (vi var alle på fornavn og dus på latinstudiet) mine præstationer med følgende bemærkning på tavlen : ”iste taurorum stercus” (ordret: ”this bullshit”). Men jeg blev gradvist og langsomt bedre. Det lysnede. Jeg begyndte at få ros. Jeg bestod med et 8-tal, der var en god karakter i faget. Mange bestod med laveste karakter. Den dag i dag, 14 år efter jeg er holdt op med at undervise, har jeg ingen problemer med latinsk grammatik. Det er blot en masse gloser, der er ”smuttet”.

”Institut for Oldtid & Middelalder” var et lille institut. Alle kendte alle. Professorer omgikkes de studerende på lige fod. Jeg husker flere episoder.

Holger Friis Johansen, professor, ud af en gammel akademikerfamilie, var noget af en pedant. Jeg husker han kom ned i kantinen i oprør: ”Jeg har til min forbavselse fundet ud af, at Plautus et sted i sine komedier bøjer ”lux”(lys) i maskulinum!! ”Hvordan kunne en indfødt romer begå denne brander? Var der tale om en overleveringfejl? Friis Johansen udbredte sig vidt og bredt om sin ”opdagelse”.

I samme øjeblik kommer Lars Nørgård, den gang 1. dels studerende (nu lektor i ny græsk ved Københavns universitet) hen til bordet. Han sagde ganske roligt: ”Men er du da ikke klar over at

Plautus ALTID bøjer "lux" i maskulinum!" Det var yderst pinligt. Blev Friis Johansen rød i hovedet af at blive irettesat af en 1. dels studerende? Jeg husker det ikke. Men der var mange undertrykte smil.

En anden gang kom jeg ned til frokostbordet. Friis Johansen havde nu fået sin egen mening om metrikken i frøkoeret i Aristophanes komedie "Frøerne". "Quax, quax, quax, quax, quax", råbte han, så de omkringsiddende ved de andre borde vendte sig undrende om. Var den dengang midaldrende professor blevet gal? Jeg tænkte mit.

Engang ville Torresin, der hældede mod marxismen, i hvert fald den "unge" Marx, give et seminar i Marx's "Grundrisse" uden vederlag. Vi, hans trofaste disciple, troppede selvfølgelig op. Torresin var altid begejstret for det materiale, han underviste i. Det var meget forfriskende. Ved den lejlighed havde han jakken knappet med en knap hen over sin trinde mave. Han råbte og gestikulerede. I samme øjeblik sprang jakken. Knappen fløj som et projektil gennem klasseværelset. Undertrykte smil. Torresin lod sig overhovedet ikke forstyrre af den detalje.

Jeg mener jeg blev færdig med 1. del i latin kort før jeg blev færdig med bifagseksamen i engelsk. Litteraturspørgsmålet i skriftlig engelsk var "Den elizabethanske sonnet", et felt hvor jeg var næsten ekspert. Jeg beskrev sonnettens "evolution" faktisk fra Petrarca, over Tudor poeterne, til Daniels og Shakespeare. Karakter: 11 (højeste karakter var 13, 12 eksisterede ikke). I mundtlig engelsk kom jeg op i Joyce's "Portrait of the Artist as a young Man". Glimrende forelæsning. Tilslut spurgte professoren mig, om jeg kunne nævne nogle fælles punkter mellem Joyce og Yeats. Jeg svarede "no". Er der nogen? I hvert fald fik jeg 10. Tilstede var en fonetiker, der skulle bedømme min udtale. Jeg fik 7. Den irske accent var for tydelig!

I mundtlig latin bifag kom jeg op i en tale af Cicero. Jeg tror det var "Pro Caelio". Man havde 24 timer til at forberede sig, med adgang til alt litteratur om emnet. Jeg fik 11. Jeg grundlagde ved den lejlighed mit ry som en "meget håbeful" ung student, faktisk lidt af "et lys". Man forventede sig noget af mig.

Social omgang i studietiden? Privat var der vennerne fra TIK samt den gamle Pater Otto og Pater Herbert. Vi var ivrigt praktiserende katolikker. Mine medstuderende i latin havde vi ikke megen omgang med. Jeg fandt en del af dem "tørre". Det var tydeligt at det var SPROGET der studeredes, ikke den romerske litteratur. Og jeg havde min styrke på litteratursiden.

På universitetet var der de teologistuderende. Jeg drak hyppigt med dem i Stakladen om eftermiddagen. De studedrak. Vel i den viden at studietiden fik en ende, og de skulle ud i et "kald". Et par af dem, hvis navne jeg ikke husker, var "høj Kirkelige" og flirtede konstant med katolicismen. Vi diskuterede teologi, der stadig interesserede mig. Jeg var en ivrig læser af Thomas Aquinas, nu i originalsproget (legende let ved siden af klassisk latin!). Jeg mener jeg fik gennemført, at vi læste dele af Summa Theologiae i TIK. Meget mod Westarps vilje. Han var en ivrig advokat for det II Vatikanerkoncil og den hollandske katekismus. En modbydelig bog. Et knæfald for protestantismen. Har den nogensinde fået et "imprimatur"? Og så var der den tyske teolog Hans Küng. Endnu en udvander af den sande lære. Han blev kaldt til orden og mistede sit læreembede, da Johannes Paul II blev pave.

Netop den aften var vi i vore venner Ursula og Walther Friedrichs sommerhus i Blokhush, sammen med skoleinspektør Else Brask og Pater Herbert. Jeg husker da nyheden kom. Herbert var dybt forbløffet, men ellevild. Som novice havde han tabt et fad med mad ned over "Kardinal Wojtyla", da han skulle servere for ham i Krakow. Stor overraskelse.

Så kom 2. del i latin. Jeg klemte på. Derhjemme stavrede min lille søn, Daniel, rundt. Min studiegæld voksede. Jeg måtte ud som gymnasielærer.

Hvorfor valgte jeg den romerske satiriker Juvenal? Jeg havde tidligt anskaffet mig Highet's bog "Juvenal the Satirist". Juvenal slog mig som en mand, der "tog bladet far munden" overfor sin samtid. Der var meget i min egen samtid jeg var utilfreds med. "Studentermarxismen" hang mig langt ud af halsen. Den evige uro på idehistorie, hvor Johannes Sløk (som jeg så hver dag i Stakladen og havde en enkel snak med) og Mihail Larsen var i totterne på hinanden. Disse sønner af det bedre borgerskab, der troede de stod på "proletariatets" og arbejderklassens side, fordi de kunne levere en marxistisk analyse af "Hist hvor vejen slår en bugt"!! Jeg græmmedes. Jeg mindedes det proletariat, jeg havde set i de indiske havnebyer. Hvad vidste de om proletariatet? Juvenal talte lige ud af posen. Han var min mand.

Alt var dog ikke studier. En fjern ven af Inger og jeg selv, der studerede statsøkonomi og som boede i Gellerupparken med sin kone (han blev senere privatsekretær for Statsminister Anker Jørgensen) havde skaffet mig et sommerferiejob i Tivoli Friheden. Jeg passede spilleautomaterne. Jeg skulle pille fastsiddende mønter ud, og sørge for der altid var spillemønter i maskinerne. Det var et godt job. Der skete altid noget. Alle os, der arbejdede derude, var studerende. Gang på gang "nedlagde vi arbejdet" og holdt "faglige møder". Den teori, der blev undervist i i visse fag på universitetet, kom til at gå ud over de stakkels tivoligængere. Og vi fik som regel vore ting igennem.

Der var mange originaler blandt de folkepensionister, der sad ved spilleautomaterne hver dag, fra vi åbnede til vi lukkede. Mange af dem, rygtedes det, levede af leverpostejmadder om vinteren og spillede deres pensioner op hos os om sommeren. Jeg husker "Støvsugeren". Han gik rundt og lod fingrene glide gennem spilleautomaternes møntbægre, i al ubemærkethed, for at se om nogen skulle have glemt en mønt. Engang limede vi en spillemønt fast til gulvet. "Støvsugeren" så den og satte sin fod over den. Han vendte sig rundt og spejdede vagtsomt til alle sider. Så bukkede han sig ned for at samle den op. Hov. Den sad fast. En gang mere. Vi grinede, så vi fik ondt i maven. Ved en anden lejlighed tilbød jeg en ældre, kvindelig folkepensionist, der var en frygtelig kværulant, en tur i rutschebanen. Hensigten var "at give hende et hjerteslag" når vi kørte ned ad den "store bakke". Hun klarede turen strålende. Det var det (de?) år gruppen "Abba" var en landeplage. I min sejtid havde det været The Beatles. Nu drønedes Abba ud over pladsen fra morgen til aften. Det job beholdt jeg i 3 år, og var godt tilfreds.

Studierne. Jeg begyndte studiet af Juvenal. Naturligvis læste jeg samtlige satirer. Jeg studerede sekundærlitteratur i lange baner. Jeg gik tilbage til slutningen af 1700-tallet. Jeg arrangerede det således, at en ven af familien gav mig (og resten af familien) privatundervisning i italiensk, så jeg kunne læse den italienske faglitteratur. Jeg tyggede mig igennem den franske. Jeg læste afhandlinger

på latin. Jeg læste tyske afhandlinger. Jeg fik amerikanske, upublicerede afhandlinger mikrofilmet i amerikanske biblioteker, og fik dem tilsendt. Jeg læste bunker af tidsskriftartikler.

Som et kuriosum ved studiet af Juvenal skal jeg her fortælle en lille hemmelighed. Juvenal har en stor mængde erotiske udtryk, som ikke findes i noget ordinært latinsk leksikon. Altså måtte jeg have fat i den franske Leksicon Eroticum, vist fra begyndelsen af 1800-tallet eller fra slutningen af 1700-tallet. Jeg fik den hjem fra Paris i et gammelt optryk.

Hvornår udgravede man Pompeii? I hvert fald stod Vatikanets folk og overværede udgravningerne dag for dag, for at se om noget "hedensk og uhumsk" skulle dukke op. Det gjorde der. Massevis af mosaikker med erotiske motiver.

Hvorledes var nogle af disse mosaikker gået hen og blevet afbildet i Leksikon Eroticum? Der var rids af mange af dem. Var det en tysker, der havde fået lov til at aftegne dem i Vatikanets kældre, hvor de stadig er under lås og slå. Skete det før Vatikanets folk fik fingre i dem. Men der var de!!

De var interessante. Et uhyre hyppigt motiv er dette. En romer tager en kvinde bagfra. Kvinden ligger på at bord, der er forsynet med hjul. Så det eneste, romeren behøver, er med venstre hånd at trække bordet frem og tilbage. I sin løftede højre hånd holder romeren et fuldt glas vin hævet i en strakt arm. Et uhyre almindeligt motiv. Men hvorfor. Bordet kan forklares med dovenskab. Men vinen i den strakte arm. Den har jeg grundet meget over. Jeg har aldrig praktiseret den. Hvor skulle jeg få fat i et rullebord. Men en teori er denne: Kvinden er sig bevidst at manden i højre hånd har et glas fuld af vin. Ideen er ikke at spilde! At holde sig på højdepunktet. Min teori, som jeg hermed viderebringer.

De laster Juvenal hyppigst revser er aktiv og passiv gerrighed (grådighed og nærighed), ofte i kombination (luxuria & avaritia). En ny teori om Juvenals hele produktion var netop udgået fra forskeren W.S. Anderson i U.S.A: "Personateorien", at Juvenal taler igennem "masker" (persona=maske). At han ikke er "ærlig" men indtager to grundattituder: "Den vrede satiriker" (De første 9 satirer) og den "leende satiriker" (de sidste satirer). Giuseppe Torresin var min vejleder. Jeg blev den der kom til at introducere persona-teorien på Århus Universitet! Torresin var ligeså begejstret for min forskning som jeg selv. Han kom cyklende fra Risskov hver morgen, med håret i uorden og med nye ideer. Det her var ved at blive interessant. Jeg havde et kontor på universitetet, hvor jeg arbejdede. Jeg var aldrig hjemme. Senere skulle min kone anklage mig for "intellektuelle ambitioner"!

Jeg ville undersøge, og eftervise, om Juvenals lasteskildring, især "luxuria og avaritia" ændredes væsentligt under den "spaltning" Anderson havde fundet i Juvenals produktion. Mit speciale fik derfor følgende titel: "Socialsatire og formalsatirisk konvention i Juvenals behandling af de to VITIA, AVARITIA & LUXURIA". Det lyder meget "specielt". Men ikke desto mindre indeholder specialet en kritik af Andersons teorier. "Den vrede satiriker" er, efter min mening, primært "socialsatiriker", de lastefulde menneskers laster går ud over andre, mens "den leende satiriker" lader de lastefulde menneskers laster primært gå ud over dem selv, som Horats havde ladet dem gøre (deraf udtrykket "formalsatirisk konvention").

Jeg havde arbejdet halvandet år på specialet, nærmest i døgn drift. Jeg mener det skulle indleveres d. 1. oktober 1979. De sidste to dage havde jeg nogle medstuderende til at hjælpe mig med at skrive det hele ind.

Jeg havde håbet på et 13-tal. Jeg ønskede at "afslutte" min tid på universitetet med en "triumf" som jeg havde gjort i gymnasiet.

Jeg fik 11. Som begrundelse for ikke at give et 13 tal blev der sagt at der var nogle stavefejl i visse græske citater. Hvem havde lavet dem? Mig, eller en kammerat der skrev ind de sidste to dage. Men der var aldrig faldet et 13-tal for et speciale på instituttet! Hinc illae lachrymae!! ("heraf disse tårer"!).

Jeg skrev senere en tidsskriftartikel i det internationale fagtidsskrift "Classica et Mediaevalia" udgivet på Århus Universitet. At artiklen vakte en vis opsigt kan ses af et kort resumé på fransk i "L'Annee Philologique" et fransk opslagsværk over årets "resultater" i den klassiske forskning på alle felter:

FRUELUND JENSEN B., Crime, vice and retribution in Juvenal's satires: C&M XXXIII 1981-1982 155-168. Étude de latitude, et des changements d'attitude, de Juvenal à l'égard de l'avarice et du gout du luxe. Il apparaît notamment que l'indignation cède chez lui la place à la moquerie quand il traite du vice comme d'un syndrome, sorte d'aberration pathologique qui porte sa punition en soi. D'une manière générale, l'indignation souvent ne doit pas être prise à lettre: elle est présentée comme une réponse inadéquate à la réalité dépeinte et relève d'une attitude ironique. Considérations sur les travaux de W.S. Anderson (passim de 1962 à 1970) et de sa théorie de la persona." Man var vel blevet lærd!

Og mit elskede Irland! Jeg mener at jeg selv var derovre en påske mellem 1975 og 1980, og at jeg havde Inger og Miguel (kone og søn) med derovre ved én lejlighed.

Da jeg selv var derovre var jeg vel en del på Grogans i Dublin, men dette har ikke fæstnet sig stærkest i erindringerne. I Danmark kendte jeg Theresa O'Connor fra New Ross i grevskabet Wexford. Hun var blevet skilt fra sin man, Patrick, der havde fundet en dansk pige. Hun tilbød nu, at jeg kunne besøge hendes familie i New Ross.

Jeg ankom i mørkningen et par dage før Skærtorsdag. Det var en stor familie, vel en børneflokk på en 10-11 stykker. Theresa havde bl.a. en lillebror ved navn Billy, en fregnet og rødhåret fyr lidt yngre end jeg. Han og jeg gik på kaninagt i bjergene (New Ross ligger i et område med lave "hills".)

Skærtorsdag skulle ved naturligvis til messe. Jeg havde tænkt mig at modtage kommunionen denne aften, hvor Kristus jo indstiftede nadveren.

Vi havde Therasas ungarleonekel, Peter, med i kirke. Han gjorde mig opmærksom på, at jeg naturligvis ikke kunne modtage kommunionen uden at gå til skrifte først. Der var ingen vej udenom.

Vi var store mængder, der skulle til skrifte. Vi lå side om side på knæ i et "køsystem" og rykkede så efterhånden ind i de mange skriftestole, hvori der var præster. Jeg skulle altså skrifte på engelsk!

Så blev det mintur. I danske skriftestole er der en anelse lys, men inde i denne her var der bælgmørkt. Jeg begyndte: "Father, I have sinned...." Det er de færreste irere, der på mit engelsk kan høre jeg er udlænding. Teorien derovre er, at jeg er en irer, der har tilbragt nogen tid på "kontinentet". Men denne præst tog ikke fejl. Jeg begyndte nemlig at skrifte mine HENSIGTER. Hvilke syndige tanker og hensigter jeg havde haft. Lidt efter kom det fra præsten: "Er du udlænding?" Den slags skrifter irlændere ikke!! Jeg havde et hyggeligt ophold i New Ross.

Jeg mener Inger og jeg og Miguel var i Irland sammen en tredje gang. Eller blander jeg begivenheden sammen med én af de første to gange? I hvert fald gjorde jeg sammen med Inger igen et ophold i "det katolske Clonmel". Vi boede i en "Bed & Breakfast" i en villa med en dejlig have foran, og det var en strålende sommerdag. Vores værtspar tilbød os nu at tage os med på en køretur i bjergene. En ældre datter ville passe Miguel. Da vi kom hjem lidt tidligt, og ikke mente Miguel (der var en 4-5 år) endnu sov, blev vi overraskede over, at han sov en dyb søvn. "Hvordan klarede du det?" spurgte jeg datteren af huset. "Åh, jeg puttede blot en sjat whisky i hans mælk!" lød svaret. Det var man sikkert kommet i fængsel for i det puritanske, regelfikserede Danmark. Jeg giver hermed fidusen videre.

Embedseksamen, utroskab og depression.

Inger og jeg havde haft bil de sidste år af min studietid. Først en gammel Rekord, derefter en brugt Morris Minor, og nu sidst en stor Rekord 1900. Det var i denne, jeg en sen eftermiddag i slutningen af specialeskrivningen (eller var det umiddelbart efter) sammen med min ven, Henrik Mossin fra engelskstudiet, skulle hente min kone, der havde været til en sammenkomst med sine kolleger fra Statsbiblioteket inde i Århus.

Da jeg kom ind i lejligheden, noterede jeg mig straks at hun sad ved siden af hendes kollega Jens fra biblioteket. Jeg bad hende om at gøre sig færdig. Hun brast i gråd. Jeg var yderst forbavset. Hun måtte ud på toilettet "og græde ud". Jeg spurgte hende, hvad der var i vejen, da vi kom hjem, men hun slog det hen. Men mistanken var sået.

Jeg havde nu kun én opgave tilbage før afslutningen på mine studier: en 10-dages opgave i romersk filosofi. Det drejede sig om Ciceros opfattelse af "ret handlen", der var stærkt influeret af de græske stoikere. Jeg var træt efter halvandet års intens specialeskrivning, men vandt mig dog et 10-tal.

Nu var der mundtlig embedseksamen i latin tilbage, og mine universitetsstudier var til ende. I den periode, der gik mellem skrivningen af opgaven i romersk filosofi, til den afsluttende, mundtlige prøve, voksede min mistanke om, at Inger var utro konstant. Hun var anderledes. Der var noget galt.

Noget sådant signaleres gennem en lang række ubevidste signaler, en person udsender. Vores sex-liv gik ikke godt. Der var mange signaler.

Embedseksamen i mundtlig latin foregik som den mundtlige eksamen til 1. del. Man fik en tekst udleveret, først i romersk poesi, og man havde adgang til al relevant litteratur i 24 timer, hvorefter selve eksaminationen skete. Det samme i romersk prosa. Det hele med én eller to dages mellemrum.

Jeg havde det ikke godt. Mistanken var nu på sit højeste. Da jeg skulle til den afsluttende prøve i romersk prosa (jeg fik en tekst af Tacitus udleveret), bad jeg min ven, Bruce Kyle, en katolsk, amerikansk medicinstuderende, jeg havde lært at kende, udspionere min kone. I de 24 timer jeg havde til at forberede Tacitus var min tanker helt andre steder. Da jeg skulle "op", jeg tror det var 18. januar 1980, måtte jeg bede mine medstuderende om IKKE at overvære eksaminationen. Jeg var udmattet, mine nerver var flossede. Jeg følte mig dårligt forberedt. De efterkom mit ønske, men modstræbende. Der havde på instituttet været store forventninger til mig. Havde jeg ikke brilleret mig til et 11 tal ved eksamen til 1.del? Havde jeg ikke afleveret et strålende speciale, der kun ved et tilfælde ikke fik 13? Der var en del skuffelse.

Jeg kom igennem med skindet på næsen. Et 8-tal. Mine universitetsstudier var forbi. Vi (mine medstuderende og jeg) fejrede det med en kasse øl i lejligheden på Annettevej. Jeg faldt i søvn i lænestolen.

Nu var der 12 dage til jeg skulle i "pædagogikum", den praktiske uddannelse og eksamen til gymnasielærer. Jeg skulle til Grenå. Jeg kunne bo hos min ven Palle Rasmussen, min engelsklærer fra Høng Studenterkursus, med hvem jeg havde sluttet et varmt venskab.

Jeg var i en frygtelig tilstand. Jeg spurgte og "eksaminerede" min kone. Nej, der var intet galt. Jeg var overanstrengt. Jeg led af jaloux vrangforestillinger osv. osv.

Der skulle holdes en fest i anledning af studierne afslutning. Min kone og jeg havde allerede været til en sådan fest på Mors. Jeg skulle holde festen sammen med en medstuderende, der også var blevet færdig. Den skulle holdes i festlokalerne i Gellerupcentret (nu City Vest) i Brabrand. Alle universitetslærerne og professorerne var indbudt. Min kone forlod festen, længe før den sluttede. Der var noget galt.

Jeg skulle nu til Grenå. Jeg skulle bo hos min ven Palle Rasmussen og hans kone, Ulla. Til pædagogikum skal man have en "vejleder", en rutineret gymnasielærer, der overværer undervisningen. I latin fik jeg en ældre latinlærer, der ganske vist kun havde bifag i latin, men som havde udviklet et "begyndersystem" som hans "kandidater" skulle følge ved undervisningen i, 1 G. Systemet var særegent og idiosynkratisk. Jeg var blevet advaret imod ham. Jeg brød mig ikke om det. Men jeg startede.

Den første uge skulle man "overvære" undervisningen. Derefter skulle man selv "i ilden". Jeg skulle også til pædagogikum i oldtidskundskab, som hovedfag i latin gav adgang til. Jeg var kandidat i 3 fag.

Det gik slet ikke. Tanken om at min kone nu kunne gøre, som det passede hende hjemme i Århus plagede mig dag og nat. Jeg meldte mig syg. Jeg VAR syg. Mentalt.

Jeg kom hjem til den lille lejlighed på Annettevej. Jeg havde på det tidspunkt en studiegæld på 190.000 kroner, der skulle afdrages over 10 år. Det er mange penge nu, men det var flere penge dengang. Det var prisen på et pænt parcelhus.

Det var en forfærdelig redelighed. Min kone skulle på arbejde om dagen. Jeg havde en 5-årig søn. Jeg havde Miguel. Jeg satte mig i en lænestol og græd. Forhøret af min kone fortsatte. Jeg vidste det, men blev mødt ikke alene med fortsatte benægtelser, men også af rasende udfald: Hvorfor kunne jeg ikke bestå pædagogikum, når mine venner kunne? Jeg havde jaloux vrangforestillinger. Hvad skulle der blive af os. Hun havde hjulpet mig økonomisk under min uddannelse. Osv. osv.

Så kom prikken over i'et. Karl Heinz Westarp S.J., præst i den katolske kirke i Århus, vejleder i TIK, lektor i engelsk på universitetet, aflagde besøg. Han fortalte mig, at jeg "hvis jeg havde forladt pædagogikum" ikke kunne vende tilbage. Jeg fik aldrig en ny chance. Færdig.

Og jeg var færdig. Der sad jeg, dag ud og dag ind, i en lænestol i den lille lejlighed med den lasede sofa og overvejede min skæbne. Færdig. "Rejiceret" som det hed med et latinsk fremmedord, jeg havde alt for nemt ved at forstå. Og dag ud og dag ind en rasende kone. En tillidsfuld lille femårig der stavrede rundt i lejligheden. Jeg havde bragt familien på ruinens rand.

Vennerne? Ikke en lyd. Vist en enkel opringning fra Torresin, der blot undrede sig, et enkelt besøg af Claus Madsen. Ellers ikke en lyd. Jeg lå foran telefonen på gulvet hele dagen. Ikke en lyd. Mine medstuderende. Ikke en lyd. Det var dengang jeg lærte at Danmark er et statussamfund. Er du ude, er du ude, færdig med dig. Det skulle ikke blive første gang, jeg havde den oplevelse.

Og det var naturligvis min skyld. Jeg led af jaloux vrangforestillinger. JEG var den skyldige. Jeg var slynglen. Jeg havde ledt Inger og hendes lille søn ind i ægteskabet under de forudsætninger, at jeg ville ende som gymnasielærer. Jeg havde fået en søn med hende. Og nu mistænkte jeg hende for at gøre noget, hun ikke gjorde. Jeg havde vrangforestillinger, jaloux vrangforestillinger.

Og naturligvis var det også alle vennernes mening. De ringede jo ikke. De kom jo ikke. Jeg fortjente at dø. Min familie var bedst tjent med at slippe af med mig. Alle vennerne vidste dette. Måske ventede de blot på, jeg skulle tage mit eget liv! Så de alle kunne slippe for mig. Jeg var en taber. Jeg vidste at jeg fortjente at dø, og jeg begyndte nu at få den forestilling, at Claus Madsen og Hans Jørgen Frederikesen "ville hjælpe mig til at dø". Jeg var katolik. En selvmorder kommer i helvede. Men ikke hvis de tog livet af mig. De var begge katolikker (Claus var konverteret efter læsningen af "Den protestantiske etik og kapitalismens ånd"). Altså ville de hjælpe mig til at dø.

En dag kom Claus. Han ville, for at muntre mig op, tage mig med til en stor udstilling af lystbåde i Middelfart. Men jeg vidste naturligvis, at det var ikke den virkelige årsag. Hans Jørgen ville vente ved

Lillebæltsbroen. Han og Claus ville smide mig i Lillebælt.

Jeg tog afsked med dem derhjemme. Jeg fulgte sløvt med. En lam til sin slagting.

Der stod ingen Hans Jørgen ved Lillebæltsbroen. Nå, vi skal over den igen på vejen hjem. Ingen Hans Jørgen. Jeg blev nu nysgerrig efter at få at vide, hvordan de to venner ville tage livet af mig, så jeg begyndte diskret at stille Claus spørgsmål på vejen hjem. I begyndelsen tror jeg ikke, det gik op for ham, hvad jeg mente, men efterhånden begyndte han at fatte pointen. Han indså, jeg var psykisk syg.

Da vi kom hjem, snakkede han med Inger om det. En natlæge blev tilkaldt. Inger og han og natlægen blev enige om, jeg skulle besøge det psykiatriske hospital (et statshospital) i Risskov samme aften. Jeg husker, som det var i går, turen derud denne januaraften. Det var selvfølgelig en anden måde at gøre det på. Spærre mig inde på et galehus for evigt. Jeg kendte på det tidspunkt intet til det psykiatriske system, og troede den slags var "for evigt". Evig indespærring blandt de håbløst gale. Jeg huskede scener fra "Bedlam" i London fra gamle Dickens-film.

Psykiateren var desværre kun at finde på Afd. B2, den lukkede modtageafdeling for mænd. Havde hun været andetsteds, havde alt fået et anderledes forløb.

Vi gik derind. Det var Bedlam. På den lange gang var der mindst 35 graders varme, men en fyr sad ved væggen med luffer på. Arme strakt frem mod mig. Velkommen blandt de gale!

Vi gik ind i samtalealeverelset. Situationen blev forelagt. Jeg skulle om mandagen indlægges, ikke på denne afdeling, men på en åben afdeling, vist Afd.30. Vi kørte hjem.

Jeg husker, jeg om søndagen besøgte min irske ven Aidan O'Brien og fortalte ham om "Bedlam". Og at jeg skulle indlægges om mandagen.

Så kom søndag aften (tror jeg). Jeg var overbevist om at "den med afd. 30" var et trick. Jeg skulle på B2. Bedlam. For evigt.

Jeg var kommet i besiddelse af et glas sovepiller i perioden op mod min embedseksamen. Jeg tog nu beslutningen. Skulle jeg i helvede, hvorfor så tage omvejen omkring B2? Det var jo irrationelt. Jeg kunne ligeså godt gå den direkte vej.

Inger gik i seng. Jeg var alene oppe.

Jeg gik ind, kiggede på de to sovende børn, især Daniel. Inger værdigede jeg ikke et blik. Så gik jeg tilbage til stuen.

Jeg gik hen mod vinduet, med udsigt over Brabrandssøen. Det var en stjerneklar nat. Jeg vidste, at det var kujonagtigt at gøre selvmord i lejligheden, men udenfor var det frost. Havde det været en sommernat havde jeg været død i dag.

Jeg vinkede farvel til stjernerne. Ingen bønner. Hvad hjælper bønner i helvede. Jeg satte mig ned på

gulvtæppet og begyndte at spise sovepiller.

Afdeling B2.

Jeg vågnede gående. Inger fortalte mig senere, at jeg havde været en tur omkring Amtssygehuset for at blive pumpet ud, jeg havde oven i købet drukket en kop kaffe der, hvorefter jeg var kommet på B2. Men min oplevelse var, at jeg vågnede gående. Jeg gik ved siden af et par andre mænd ned ad gangen på B2.

Der var varierende grader af galskab der, det indser jeg naturligvis nu. Der var skizofrene og mani-depressive, der var manier og depressioner. Men først var alt kaos. Jeg VAR kommet i helvede.

På andendagen mødte jeg "Allan". Det var et skæbnesvangert møde. Allans øjne var vidtåbne af angst. Han trak i mig: "Kan du se at vores navne er på tavlen?", spurgte han. Vi kiggede ind på tavlen i rummet, hvor plejerne holdt til. Det kunne jeg. "Det betyder, at vi skal ned på B1", sagde han, rystende af angst. "Hvad er B1?", spurgte jeg. "Det er kælderens", sagde Allan, "De sidder i bure dernede. De er nøgne. De kommer aldrig ud."

Jeg hoppede lige på den. Jeg kendte intet til det psykiatriske "system". I øvrigt havde jeg forsøgt, ja måske BEGÅET selvmord. Måske var dette helvede. Eller åbenbart helvedes forgård. B1 var den endelige destination.

Alt gik således galt, bortset fra at jeg indså, jeg var i live. Jeg havde aldrig hørt om, at de døde spiser og ryger. Men B1!! Så gik det galt igen. Der var ingen seng på en stue til mig. Jeg skulle sove på gangen. Nærvæd dagligstuen, hvorfra der gik en dør ud til en trappe. Den var naturligvis aflåst, men plejerne åbnede den undertiden. Der var en vindeltrappe. De ville køre mig derned i søvne!

De trak mig oven i købet ud i dagligstuen for at sove. Midt på natten, da en plejer opdagede, at jeg ikke sov, kørte de mig ind i radiostuen. Her trak jeg en lampe tæt hertil min seng i den hensigt at jage fingeren ned i pærens fatning skulle de komme og "hente" mig.

Intet skete. Jeg kom ind på en stue den følgende dag. Jeg lå sammen med en økse-morder og en ca. 25 årig mand, der havde voldtaget en 80-årig kvinde. De var til mentalundersøgelse fra Horsens Statsfængsel.

Dagene gik. Inger kom på besøg. Det viste sig, hun om natten ved mit selvmordsforsøg havde opdaget, ved 4-tiden, at jeg ikke lå i min seng. Hun havde fundet mig bevidstløs på badeværelsesgulvet.

Jeg ville væk fra B2 og Allan. Der var også "Digter Hans", der troede han var Kristus og jeg var Judas. Han har senere udgivet bøger, hvori jeg er nævnt ("min katolske ven").

Man flyttede mig ned på "udslusningsafdelingen" Afd.13 En åben afdeling. Men jeg omgikkes stadig med planer om selvmord. Jeg havde stadig en studiegæld på 190.000, jeg havde stadig ingen udsigt til at komme i pædagogikum. Jeg kiggede på vinduer og overvejede at jage hånden igennem og snitte pulsåren.

En fyr fortalte mig nu, at den bedste "taktik" var "sygdomserkendelse". Var det min ven Torben Loklint? Jeg tror det. Han havde haft en høj stilling hos LEGO og rejst meget i Sydamerika. Han var maniodepressiv og svingdørspatient. Da jeg fortalte ham, jeg "havde taget piller" replicerede han: "Ja skal der være fest så lad der være fest!". Men "sygdomserkendelse"! Jeg skulle indrømme overfor min psykiater, Fru Strømgren (kaldet "Maria Antoinette"), at jeg var meget syg. At jeg ville tilbage på B2. At jeg var bange for at tage mit eget liv. Når jeg først havde "sygdomserkendelse", havde jeg selv kontrol med min skæbne. Man skalter og valter ikke med en person, der har sygdomserkendelse.

Som sagt så gjort. Jeg kom tilbage på B2. Ikke at jeg holdt af det, men jeg mærkede en vis forskel i den behandling jeg fik. Man spurgte mig ud efter et standardspørgeskema: "Vagabonderer du?", "Føler du dig i kontakt med højere magter?", "Føler du dig som en tikkende bombe?" Jeg svarede som det passede mig. Latterligt. En skizofren person vi kaldte "mureren" sprang op på spisebordet under middagen og udråbte B2 til en "maoistisk, fri kommune".

En dag kom 2 plejere og hentede mig. Jeg skulle ned på Afd.13. Da vi passerede døren til kælderen, hvor jeg stadig troede B1 var (det lød ulogisk med kun et B2) skete der noget yderst mystisk. Aldrig så snart var vi ude i det fri, SÅ LETTEDE DEPRESSIONEN!!! Den var fejlet væk som uvejrsskyer en stormsvejrsmiddag. Jeg begyndte at smile, og endnu inden vi havde nået Afd.13 havde jeg fortalt de to plejere at "nu glædede jeg mig snart til at komme ud og fiske". Om jeg var lystfisker? Ja, gedder på løs line i Borum Mose!! Jeg var i glimrende humør.

Utroskab?? Pyt med det. Jeg havde en dejlig søn. Jeg måtte tilbage til pædagogikum.

Resten af tiden på Risskov? Jeg morede mig herligt. De "gale" var de herligste mennekser. "Digter Hans" kom fejende ind og fortalte mig at socialdemokratiet var "den ottearmede vej til sandheden". Han blev kæreste med en dansk, kvindelig hindu fra Gyllingnæs, der havde fået en "kondalinirejsning". Ihukommende "Gøgereden" arrangerede jeg en fisketur til Borum Mose for hele afdelingen. Afdelingen betalte bussen. Det var forår. Jeg havde vel været der 3-4 måneder."Digter Hans" blev forfulgt af en hveps, han troede var Djævelen.

Der var to yderst ubehagelige episoder. En dag kommer en høj, flot, sporty fyr (joggingdragt og kondisko) ind på afd. 13. "Hvorfor kommer du igen?" blev der spurgt. Et stort grin: "Min kone siger jeg er deprimeret". Næste morgen blev han fundet død på stranden ved Risskov. Han havde druknet sig. En anden, yngre fyr, hoppede ud foran Grenå toget. Der var konstant indsamling til begravelser.

Inger besøgte mig. Ikke et ord om utroskab. Jeg ville hverken høre eller tale om det. Jeg tror, at jeg

ved den lejlighed var begyndt at "lukke hende ude". Ligeså stille. Hun var for farlig. Jeg havde oven i købet en flirt med en ung sygeplejerske. Jeg havde hende med ved Borum Mose. Men det blev naturligvis aldrig til noget.

Jeg blev udskrevet og vendte hjem. Sagen med Pædagogikum blev undersøgt. Selvfølgelig kunne jeg vende tilbage. Jeg var jo blevet syg. Jeg kunne oven i købet vende tilbage til Grenå Gymnasium. Jeg var i højt humør (måske lidt unaturligt højt?). Livet skulle til at begynde.

Sommer & pædagogikum (1980)

Enhver "frygt" jeg måtte have haft for pædagogikum (der gik rygter om det på universitetet) var forsvundet. Det eneste fag jeg havde lidt betænkeligheder ved var oldtidskundskab. Ganske vist havde jeg været omkring græsk og Grækenland i klassisk filologi, men det var mest i form af tørre sprogstudier. Der skulle også undervises i oldgræsk kunst og vasemaleri i oldtidskundskab.

Så jeg beholdt mit lille "kontor" på universitetet. Jeg satte mig til at studere græsk kunst og kunsthistorie (der ganske som vestens kunsthistorie er inddelt i "perioder"). Jeg studerede vasemaleri og tempelbyggeri. Jeg satte mig for at nedskrive en særdeles omfattende "kronologi" over den græske oldtid, samt over hellenismen (fra Alexander den Store til slaget ved Actium år 31 f.Kr). Det involverede at jeg lavede både en "tværgående" kronologi" (hvilke fænomener indenfor historie, kunst, filosofi osv. der var samtidige) og en "lodret kronologi" (hvorledes fænomenerne på alle disse felter fulgte efter hinanden). Det var et kæmpearbejde, da der af en eller anden grund ikke forelå en sådan kronologi i nogen af de bøger, jeg fik fat i. Jeg var yderst stolt af resultatet og høstede megen ros hos Giuseppe Torresin. Vi var under specialeskrivningen blevet særdeles gode venner, og han har altid holdt fast, i op- og nedgangsperioder.

I pauserne i studierne tog jeg ofte ud til Borum Mose og fiskede gedder. Jeg bragte min amerikanske ven, den medicinstuderende Bruce Kyle, samt min ven Henrik Mossin fra engelskstudiet med derud. Det var en dejlig og foretagsom sommer.

Ved skoleåret begyndelse i Grenå skulle jeg så starte på Pædagogikum. Jeg var i glimrende humør. Al "frygt" var blæst bort. Jeg skulle bo hos Palle og Ulla Rasmussen. De underviste begge på gymnasiet.

Det var et dejligt efterår. Så vidt jeg husker var det et af disse fantastisk flotte efterår, vi kan have i Danmark. Høj himmel og glødende farver.

Jeg fik nu den "frygtede" latinlærer som vejleder i engelsk (hans hovedfag). Mine vejlederes navne i oldtidskundskab og latin husker jeg ikke, men de var forholdsvis unge lærere. Vejlederen i oldtidskundskab var en kvinde, der Gud ved af hvilken grund havde fået undervisningskompetence i

faget.

Som min vejleder i latin sagde: "Der er intet at frygte. Vi er vildt overkvalificerede til det her job".

Og det var vi, og det var jeg. Undervisningen gik legende let. Mine timer "flød" afsted uden hindringer og afbrydelser. Jeg forberedte mig aldrig. Aldrig. Skulle jeg gennemgå en novelle på engelsk, "skimmede" jeg den lige. Det var alt. Jeg nød at undervise. Jeg følte, jeg var født til det her.

Jeg var populær på lærerværelset. Mange af lærerne var gået "den lige vej" (gymnasium-universitet – gymnasium), og de nød at høre sømandshistorier. Efter skoletid var vi nogle sytthver, der drak nogle øl "og lagde dagen bag os". Underiden gik vi i sauna'en i forbindelse med gymnasiets swimmingpool. Jeg har altid været "kendt" for at besidde en rigelig fond af vittigheder. Jeg var en succes i lærerværelset.

En dag kom jeg uventet hjem til Århus en fredag. Jeg stod udenfor Statsbiblioteket, da Inger fik fri. Bilen holdt parkeret udenfor på parkeringspladsen. Jeg tilbød at køre hjem. "Ja, men vi skal lige op til Jens med en sæk kartofler". Jens!! Der var den igen. Jeg valgte simpelthen at ignorere det. Det var min felte. Det var blandt årsagerne til min depression, min nedstigning til helvede. Jeg kørte op til Jens (der boede i et hus på Randersvej), afleverede kartoflerne og kørte hjem uden så meget som en kommentar.

Pædagogikumperioden var alt for kort. Jeg nød det her. At Inger var alene i Århus det meste af ugen, rørte mig overhovedet ikke. Jeg "valgte" ikke at skænke "Jens" en tanke. Det kaldes vel fortrængning.

Der skulle skrives en udtalelse. Den ville blive udslagsgivende for mine chancer for senere ansættelse som gymnasielærer. Men alle sagde: "Du bliver snart ansat. Du har tre fag. Du er let at passe ind i et skema".

Udtalelsen blev god, om ikke brilliant og fremragende. Den gamle latinlærer, Ørberg, som altså var min vejleder i engelsk, komplimenterede mig med bemærkningen: "en omfattende baggrundsviden på en lang række felter". Den blev vurderet af mine kolleger til at ligge mellem 9 og 10.

Til jul var det slut. Jeg ville savne at undervise.

Vinteren og foråret 80-81 gik med at skrive ansøgninger. Blot der søgtes i et af ens fag skrev man en (standard) ansøgning, medvedlagte eksamensresultater og pædagogikumudtalelsen. Alt i alt tror jeg, jeg kom op på at skrive over 60 ansøgninger. Det var ikke ualmindeligt. Jeg blev tilbudt få og spredte timer, men ideen var at komme op på "fuldt timetal" (22). Det gav begynderlønnen som gymnasielærer.

Til sidst gav den pote. Rektor på det helt ny oprettede Munkensdam Gymnasium i Kolding var også tilforordnet rektor for HF-kurset i Fredericia. Han tilbød mig nu 5 timer i oldtidskundskab på selve gymnasiet og 15 timer i engelsk på HF-kurset i Fredericia. 20 timer. Jeg kunne ikke håbe på noget bedre til en begyndelse. Og Munkensdam Gymnasium var helt nyt. Det lovede godt.

Jeg skulle rejse mandag morgen og komme hjem torsdag aften. Jeg indlogerede mig på Hotel Lattakia i Kolding. Det blev ejet og drevet af en syrer, der var gift med en dansker. Det var det billigste tilbud. Men det jeg betalte kunne trækkes fra i skat, da det var i forbindelse med arbejde.

Arbejdslivet.

Jeg begyndte efteråret '81. Som sædvanligt nød jeg det. Mest dog oldtidskundskab på Munkensdam Gymnasium. Jeg nød at undervise i grækerne. Vasemaleriets perioder, skulpturens perioder, Aristoteles og Platon. Som sædvanligt havde jeg overhovedet ingen vanskeligheder. Jeg underviste i sproglige klasser med stor overvægt af piger, og derfor ikke store disciplinære vanskeligheder. Jeg krydrede mine timer med vittigheder fra de 7 have. Jeg oplevede en stigende popularitet.

HF-kurset i engelsk i Fredericia var for voksne. Det var voksenundervisning. Heller ikke her var der store disciplinære vanskeligheder, men klasserne var lidt "tunge" at danse med. Især fandt mange udtalen svær. Skriftlig engelsk på HF-niveau er ikke så vanskelig som på gymnasieniveau. Alt i alt var det problemløst.

Jeg husker en juleafslutning i Fredericia. Vi holdt en lille kalas i HF-lokalerne, og så gik vi i byen. Knudsborg i Fredericia, hvor jeg 15 år tidligere havde truffet den sexede Alice, var væk. Vi gik på værtshus. En fraskilt gymnasielærerfrue fra holdet havde et godt øje til mig, men jeg undgik hende systematisk.

Jeg "røg i" med en flok søfolk. De lå i Fredericia Havn. Da jeg sagde, at nu måtte jeg bryde op, tilbød de mig at jeg kunne sove ombord på deres skib. Jeg var vel gammel sømand.

Ved to-tiden om natten gik vi ombord på den mellemstore fragter. Her skete der noget, der var ved at få mig til at gå bagover af forbløffelse. En matros råbte: "Væk tjenerne!" Som sagt så gjort. Tre iranere, eller var det pakistanere, blev "purret", som vi søfolk siger. De var skibets tjenerne. De vartede op og gjorde rent. De bukkede og skræbede. Vi forlangte øl. Buk og skræb. En kasse øl. "Anything else?" "Smut op i byen og hent nogle pizza'er". Afsted gik det. Pizzaer. Buk og skræb. Jeg lo så tårerne trillede ud af øjnene. De blev kostet rundt med. Det sidste eksempel jeg har set på slaveri. Men efter egne forhold var de vel godt betalt.

På Munkensdam Gymnasium sluttede jeg et varmt venskab med Finn, dansk- og musiklærer. Han ville bruge al sin indflydelse på at få mig fastansat. Mangen en eftermiddag sad vi i hans villa og hældte øl ned og diskuterede litteratur (jeg var ganske godt bevandret også i den danske litteratur). Ingen af os brød os meget om flertallet af vore kolleger, der var unge og stadig lidt "lyserøde" efter studentermarxismen på universitetet. Hans kone havde en underdirektørstilling i "Cold Stores" i Kolding. Han selv spillede i Kolding Byorkester. Jeg skulle fastansættes. Det var planen. Og han havde en del indflydelse hos rektor, der heller ikke brød sig om studentermarxister.

Jeg blev fast ansat med begyndelse efteråret '81, med den klausul at jeg skulle afslutte et HF-hold i Fredericia. Nu skulle der købes hus. Min fremtid var fastlagt.

Der skulle ses på hus. Vi indhentede tilbud. Finn kørte os rundt. Efter lange overvejelser købte vi en gammel villa på Seestvej i nordvestkolding. Vi skulle flyte.

Tiden kom, da langt det meste af vort fattige indbo var blevet flyttet til Kolding. Børnene var meldt ind på Sct. Michaels Skole, den katolske skole i Kolding (de kom fra den katolske privatskole i Århus). En af de sidste, hvis ikke den sidste nat i Århus, sov Inger og jeg side om side på to madrasser i lejligheden i Århus. Pludselig vågner jeg ved hun ruller over mod mig, lægger armene om halsen på mig, og siger: "Åh Jens". Så for fanden!

Jeg stod op. Jeg tændte en smøg og gik rundt i den tomme lejlighed. Jens!! Skulle jeg vække hende og forlange skilsmisse. Jeg tror jeg vækkede hende, og fik en søforklaring. Jeg røg videre. Skulle jeg ødelægge vores fælles fremtid nu og her? Jeg havde ansvaret for Miguel, jeg havde Daniel. Ikke om jeg ville. Nu var den fremtid begyndt, jeg havde svedt for. Fonetik, engelsk grammatik, latinsk stil. Alt for at vi skulle komme til dette punkt. Jeg lagde mig til at sove.

Gymnasielærer.

Jeg var i hovedsagen sproglærer, og det betød store pigeklasser. I reglen var der kun én eller to, højst tre drenge i en klasse på den nysproglige gren. En pigeklasse betyder indbyrdes konkurrence og rivalisering. Fagligt, med hensyn til mode og udseende, konkurrence om lærerens gunst og bevågenhed. Som et eksempel kan jeg nævne to piger fra en ny sproglig klasse, som jeg førte helt frem til 3 G. De sad lige midt i hesteskoens bageste arm, så de konfronterede mig uafbrudt. De var begge knalddygtige til engelsk. De var slyngveninder. De var altid sammen. I frikvartererne, i fritiden.

Engelsk stil er faktisk en vanskelig disciplin. I hvert fald i den forstand at censorerne i skriftlig engelsk til studentereksamen ikke rutter med de høje karakterer. Jeg advarede klassen om, at der skulle gøres en indsats. Jeg var selv hård i min karaktergivning for ikke at skrue forventningerne op.

I slutningen af 2 G gav jeg den ene af pigerne et 11-tal, den anden et 10-tal. Det var flotte karakterer i engelsk stil. Men aldrig så snart var timen forbi, hvor jeg havde uddelt karaktererne, så kom hende der havde fået 10 fejende ind: "Hvorfor skal DEN KÆLLING have 11, når jeg kun skal have 10?" Slyngveninder. Jo tak. Jeg mistede en del for kvindeskønnet ved den lejlighed.

I oldtidskundskab blev jeg konfronteret med de matematiske klasser. I de fleste var der overvægt af drenge. De larmede forfærdeligt i begyndelsen af timerne. Når jeg fik dem til ro, i den første time i 1 G, holdt jeg et lille foredrag: "Det her interesserer jer måske ikke et klap. Jeg tror nu mange af jer vil

komme til at finde det interessant. Men til de af jer, der vil blive ved at finde det kedeligt vil jeg sige følgende: Det er et lille fag, med et forholdsvis lille pensum. Så blot en lille indsats vil kunne skaffe jer en rimelig god karakter. Og karakteren tæller med ved studentereksamen, og hæver gennemsnittet. Så hvis I ikke er totalt idioter holder I kæft og hører efter. Amen.”

Jeg scorede en faglig triumf i oldtidskundskab. Jeg havde tilrettelagt et forløb i de græske sofister. Disse filosoffer og tusindkunstnere, der ”underviste” grækerne før Socrates, er ret oversete. Jeg taler om navne som Antiphon, Gorgias og Protagoras. De startede en århundredlang debat i Grækenland om forholdet mellem NATUR (physis) og KULTUR (nomos). Skal vi lytte til vore ”naturlige” instinkter, eller til den vejledning og de regler, vi har fået ind gennem opdragelsen? Problemet var akut i Grækenland, der bestod af hundreder af små bystater med hver sin lovgivning (nomos).

Det var forholdsvist overskueligt at placere de varierende sofister på hver sin side i den standende debat. Efter forløbets afslutning holdt jeg et timelangt foredrag om debattens indflydelse på den vestlige kultur. Over romersk lov til kirkeret, fra kirkeret til oplysningens ”naturret” og menneskerettighederne. osv. For hver periode gav jeg med pile henvisninger til Encyclopedia Britannica. Der kunne de følge udviklingen HVIS DE GAD. Gad de, var de sikret en himmelhøj karakter ved mundtlig eksamen i dette stof.

Eksamensdagen kom. Lene, en høj pige med fletninger, trak Antiphon, en sofist. Men det var kort før middag, og censor ville gerne spise frokost. Så jeg sagde til Lene: ”Censor vil gerne spise frokost. Men hvis du siger det, tager vi dig op NU i Antiphon. Det er dit valg!” ”Skidt med det”, sagde Lene, ”Jeg trækker om efter frokost”. Vi spiste frokost. Lene trak om, men trak igen Antiphon.

Nu gik hun ind og leverede et foredrag, der fik censor OG MIG til at gabe af forbløffelse. Vi stillede hende ikke ét spørgsmål. Hun havde været i Encyclopedia Britannica. Men ikke alene det. Hun fulgte antitesen natur-kultur igennem til Marx og Freud! Vi var stumme af overraskelse.

”Der findes jo ingen 18-taller i karakterskalaen”, sagde censor, der var idehistoriker. Sig til hende hun med lethed ville have bestået 1. del i idehistorie på universitetet med den forelæsning!!” Den slags varmer en lærers hjerte.

Irland og ”dimensionen”.

Jeg havde overtalt min voksne HF-klasse i Fredericia til at tage en tur til Irland med mig som guide. Jeg fik naturligvis turen betalt. Vi skulle være en uge i Dublin, hvor jeg skulle ”vise dem rundt”, og derefter 3 dage i Westport i County Mayo, hvor vi skulle ”slappe af”. Det må have været sommeren mellem ’82 og ’83.

Vi kom til Dublin og blev indlogeret i en Bed & Breakfast. Den fraskilte gymnasielærerfrue var med, men, som jeg fandt ud af, det var for at ”score” mig. Hun kom ind på mit værelse på vores B&B ved

sengetid. Jeg prøvede at få hende til at gå. Hun begyndte at råbe. Vores værtinde kom og forlangte ro. Jeg smed hende ud og låste døren.

Næste dag ville hun til Paris. ”Jeg vil ikke være her. Der er beskidt og ingen system i tingene. Jeg vil til Paris”. Jeg fulgte hende til lufthavnen i en taxa. Jeg gjorde hende opmærksom på, at hun ikke skulle forvente at få de penge tilbage, hun havde betalt for overnatning og morgenmad. De skulle indgå i det samlede budget. Hun var ligeglad. Hun ville til Paris. Jeg satte hende på et fly og vendte tilbage til Dublin.

Jeg viste holdet rundt. Kilmainham Jail, nationalbiblioteket, et par museer. Katolske kirker i massevis, og ikke mindst Grogans. Det er en ”litterær pub”. Brendan Behan, Myles og Kavanagh drak der. Vi havde læst Behan og Myles. Liam Brady var der, en bekendt af disse celebriteter. Det var ”levende litteratur”. Og masser af Guinness.

Dagen for afrejsen til Westport skulle jeg på Connolly Station (hvorfra togene kører nordpå, bl.a. til Belfast) afhente en gruppebillet til os, der imidlertid skulle vestpå fra Heuston Station. Som sædvanligt en irrationel ordning. Vent ikke at Irland skal være rationel!

Da jeg havde afhentet billetterne var der stadig tre timer til afgang fra Heuston. Min gruppe var installeret i en pub/restaurant på Heuston. Så jeg gik ind i den nærmeste pub og satte mig ved baren. Jeg havde siddet der et stykke tid, da en mand nede ved et af bordene rejste sig op. Han havde en overfrakke på (det var højsommer), skægstubbe og gule fingre. Han lignede en ”gurrier”, men hans pint stod urørt foran ham. Så begyndte han: ”Til helvede med IRA. Bekæmp dem, ovenpå og nede i korridoren. Til helvede med dem. Mordere. Dræber uskyldige børn (der havde været en episode i Hyde Park). Svin og mordere. Lad os alle rejse os. Lad os stå sammen. Bekæmp de svin! Osv. osv.” Han holdt med andre ord en tale til hele pubben. En meget unuanceret tale.

Jeg skulle lige til at vende mig om og tage ordet. Men irlænderen ved min side standsede mig med et diskret nik, og ved at tage mig i armen.

Fyren standsede og gik. Hans pint stod urørt.

Så brød snakken løs. Fyren ved siden af mig sagde: ”Godt du ikke sagde noget. Hvis du havde givet ham ret havde du ingen knæskaller haft iaften!” Alle mente at han var en IRA-mand, der var i Dublin for at lodde stemningen efter bomben i Hyde Park, hvor et barn var omkommet. At have givet ham ret ville have været farligt. Og HVIS han mente det han sagde, havde han været en Orangemand. Så hvis vi havde argumenteret med ham, ville også DET være farligt. Husk bomben, som protestanterne lagde, og som dræbte 30! Bedre at holde kæft. Irland!

Vi kom til Westport. Igen en B&B. Faktisk en halv mile fra byen. Nu skulle der slappes af. Der var kun en halv times gang ud i bjergene, ud til Croagh Patrick, eller St. Patrick’s Skærsild, Irlands mest besøgte pilgrimsbjerg. Syndere fra Dublin (de svære) tager derud og vandrer til toppen på skarpe sten med bare fødder. Ikke uden grund er der mange chiropodister (fodplejere) i Westport.

Jeg fandt naturligvis en pub: "Coyne's". Som jeg altid gør, når jeg er i Irland, holdt jeg mig til én pub. Jeg ville lære stamkunderne at kende.

Jeg lærte George at kende. George var byens manufakturhandler, men måtte ikke sætte sine ben i sin egen forretning. Den passede hans kone og døtre. Han drak overskuddet op. Man kunne se på hans vandede øjne, at han var et svært tilfælde. Han var ca. 60.

Han kom ind ved åbningstid kl.10.30 med en frisk morgenavis. Han holdt avisen sammenrullet og bankede den ned i bardisken: "One double whisky, Mary!" Mary var indehaverens kone, en meget mørk pige, sikkert en efterkommer af den skibbrudne spanske armada. George drak kun whisky.

Efter et par timer gik han. "Bare rolig", sagde Mary: "Kl.16 præcist er han tilbage!"

Ganske rigtigt. Jeg kiggede på uret. Avisen var nu en las. Han var ude på sin daglige tur.

Det var en besynderlig oplevelse at lytte til George's konversation. Det var billede efter billede, metafor efter metafor, allegori efter allegori. Intet var konkret. Vi var langt fra englændernes måde at bruge engelsk på. At lytte til George var ligesom at være i biografen. Men var der nogen sammenhæng mellem billederne? Ikke nogen konkret sammenhæng. Men brugte man sin intuition, kom der en vis logik i tingene. Logik er vel ikke det rette ord. Man øjnede en mening bag den tilsyneladende mening. Jeg lyttede til ham i timevis i en uge. Jeg var med en gammel ungarl ude i hans stråtte hytte på landet og drikke opvarmet whisky. Mary ville have et stævnemøde med mig. Jeg tog hende dog ikke højtideligt, for hun aftalte det mens hendes mand, indehaveren, hørte på det. Så jeg kom ikke. Jeg troede det var en spøg. Næste dag sagde hun: "Hvor blev du af. Jeg ventede en halv time". Pokkers også. Hun var lidt af en skønhed.

Dagen kom da jeg måtte forlade Coyne's. Jeg var ør og mærkelig i hovedet efter George's konversation. Til afsked gav han mig et lille krucifiks.

Jeg stod i Coyne's og fik min sidste pint. Så sagde jeg til Mary: "Jeg må gå nu. Toget kører 12.30!" "Bliv du bare her. Toget venter på dig". Jeg blev højst besynderlig til mode. Nå, pokker stå i det. vis Mary siger det, så... Jeg blev en halv time mere.

Da jeg kom op på perronen holdt toget til Dublin og ventede! Det var fuldt af mennesker. Ikke så snart var jeg ombord, så lød fløjten. Jeg var yderst mærkeligt til mode. Pilgrimsbjerget (som jeg havde besteget, dog ikke på bare fødder), Coyne's, George, Mary. Der var en "overnaturlig" atmosfære over Mayo. Og nu toget der ventede.

Denne følelse vedblev i toget. Et par unge fyre spillede oprørssangen "The men behind the wire" på deres båndoptager. Jeg følte mig hjemme, men mere end det.

Vi kom til Heuston Station, Dublin, sidst på eftermiddagen. Vi skulle i en B&B nord for Dublin, i Foxfield Road, inden aften. Vi tog bussen.

Det var et hyggeligt ægtepar på vel omkring de 45. Jeg tro jeg var i Grogans om aftenen. Disse

underlige oplevelser fortsatte i Dublin. Da jeg trådte ind i bussen hjem til Foxfield Rd. om aftenen, slog en række kvinder korsets tegn. Mon ikke det var fordi vi passerede en kirke, hvor sakramentet lå i tabernaklet? Sikkert. Men jeg var besynderligt til mode. I denne B&B havde jeg fået teenage-datterens værelse. Jeg lå og stirrede på en plakat af James Dean, og på modedronningers røde læber. Jeg var underligt til mode.

Om morgenen kom jeg ned, før morgenmaden skulle serveres. Jeg satte mig i en lænestol i den hyggelige dagligstue ("lounge"). Jeg tændte en cigaret. Lidt efter kom fru en i huset ned i underkjole, knælede på gulvet foran mig og spurgte "Har du ild?". Jeg tændte hendes cigaret. Vi fik morgenmad. De sædvanlige corn-flakes og bacon & æg. Jeg placerede mig igen i lænestolen. Det var aftalen vi skulle "slappe af" de sidste dage i Irland. Folk kunne gøre hvad de ville.

Jeg tændte en cigaret. Klokken var vel ca. 9.30 om morgenen. Pludselig noterede jeg mig at cigaretten, vist en "Major" var parfumeret. Ikke den sædvanlige Major-parfume, men en overjordisk, paradisk skøn parfume. Jeg inhalerede igen. Igen denne overjordiske parfume. Jeg kiggede mig rundt i dagligstuen. Alle farver, på skabe, borde og reoler havde fået en dyb, mørk lød. Jeg mener jeg hørte radioen fortælle, at General Jaruzelsky og Lech Walensa var stødt sammen i et vejkrud i Warszawa. Resten af nyhederne var det samme, vidunderlige nonsens. Jeg greb ud efter en bog, der lå på bordet foran mig. Igen nonsens, som ud af Myles naGopaleen, men vidunderlig nonsens. En nonsens der afspejlede at alle problemer var løst, på kosmisk og individuel plan. Der var kun sjov tilbage.

Cigaretens parfume blev dybere, mere intens. Hvornår følte jeg, at universets galakser strømmede ud fra mit indre? Kort før jeg forlod stuen og gik ud.

Det var en vidunderlig sommermorgen. Solen strålede fra en næsten skyfri himmel, men en let morgendis lå endnu over vejen med de mange, hvide, irske parcelhuse. Jeg begyndte at gå ned ad vejen.

Alt var hvidt, gyldent og varmt. Blomsterne jeg gik forbi i vejkanten syntes at neje for mig. Skønt jeg ikke røg, indåndede jeg endnu cigarettens vidunderlige parfume.

Så skete der noget. Fra det gyldne fortov vældede en enorm magt op i mig. For hvert skridt jeg tog blev det mere intenst. Magt er et svagt ord, "power" er et stærkt ord. Dette var "power". Alt var gyldent, blomsterne nejede, den vældige "power" syntes at vælde op fra det gyldne fortov op i mig, og den intensiveredes med forbløffende hast. Var jeg Gud? En gud, i den græske stil? Det havde jeg ikke tid til at tænke på. Jeg søgte ingen forklaring. Det var der bare. Det rationelle intellekt var udslettet. Jeg var i saligheden.

Hvor længe varede dette. Nogle minutter? En halv time? En time? Jordisk tid var udslettet. Jeg anede det ikke.

Jeg "vågnede" liggende på en grønsvær. Jeg så mig om. Den samme bløde, hvide dis dvælede over vejens huse. Hvor var jeg? Jeg anede det ikke. Men til venstre kunne jeg se tårnene i det indre Dublin.

Jeg begyndte at gå derind ad. Verden var forandret, totalt forandret. Det var en vidunderlig verden. En na Gopaleensk verden. Vejskiltene var absurde. Én viste "Andromeda Galaxy 1½ m." Alt hvad der stod skrevet afspejlede den verden, som også bogen i vores B&B lagde for dagen. Jeg passerede en slagterbutik. Der var kød i vinduet, men det så lidt "kunstfærdigt" ud. Som om en hånd og en hjerne, der kendte "rigtigt" kød havde lavet en vellignende imitation. Jeg var nu kommet ind i Dublin. Jeg gik nede omkring Lr.Gardiner Street, tæt ved Pro-katedralen. Ingen mennesker var i sigte. Jeg kiggede i endnu et udstillingsvindue. Dameundertøj, der var så "risque" at man aldrig ville se det udstillet i det katolske Dublin. Jeg nærmede mig "The Old Madigans".

Jeg gik ind. Ikke et menneske. End ikke en bartender. Men der stod en nyskænket pint (Guinness) på bardisken. Jeg konkluderede, at "Dommedag" nu var ovre, privat ejendomsret afskaffet, og at denne pint var til mig.

Jeg begyndte at drikke. Pludselig fik jeg øje på en mand lige til venstre for mig. Han sad på en barstol, lænet op af et spejl i en af barens "partitions". "Hey you. You're drinking my pint!" Jeg fik et chok. Var der stadig privat ejendomsret efter dommedag? Måske var han Gud? Måske var Gud protestant og tilhænger af privat ejendomsret. Jeg blev rædselsslagen.

Jeg knælede ned for hans fødder. "Can you forgive me?" Jeg så at tunge sveddråber brast frem på hans pande. Han så rådvild ud.

Så kom bartenderen. Jeg kendte ham fra gamle dage. Ham med gummiansigtet. Han sagde: "Oh, hello Borg. Are you here? How are the wife and kids?" (Goddag Børge. Er du her? Hvordan har konen og børnene det?). Han spurgte mig nu, om jeg ingen penge havde, siden jeg drak mandens pint? Jeg gennemrodede lommerne. Ingen penge. De lå i vores B&B.

"Vel, gå til "St.Peters Community Centre" nede ved floden (Community centre betyder socialkontor, men det vidste jeg ikke dengang). De vil sikkert hjælpe dig!"

Bartenderen og manden forklarede mig vejen. Ned til floden, op til venstre. Den og den gade på højre hånd. Du finder det!"

Jeg forlod Madigans. Dublin var totalt forandret. En beskidt, uordentlig by, hvor ensomme mennesker jog af sted på fortovene. Og det var blevet efterår. En kold vind blæste langs O'Connell Street. Jeg skulle nu møde St. Peter. Dommen skulle fuldbyrdes. Jeg gik mod floden.

Jeg drejede op til venstre. Til højre. Til venstre igen. Jeg for vild.

En lille mand kom imod mig. Besynderligt ansigt. "Hello. I'm John. I'm a catholic. Can I help you?" (Hej. Jeg hedder John. Jeg er katolik. Kan jeg hjælpe?). Jeg noterede mig straks at det var "den elskede discipel, Johannes" (John= Johannes). "Ja, jeg skal til St. Peter's Community Centre". "Kom blot her. Jeg følger dig derhen!"

Det var ikke noget socialkontor. Det var en pub. En kvadratisk, lille, snavset pub, hvis indre stadig står klart i min erindring. Jeg gik op til baren, hen for enden til højre. Der stod en mand på ca. 60, med

det underligste ansigt, jeg nogensinde har set. Et ansigt som i en drøm. Furet, rynket, som et vældigt landkort. Små øjne. "Hello, are you Peter?" (Er du Peter?) spurgte jeg. "I am Peter" svarede han, og pegede på et billede af Johannes Paul II, der hang på pubbens væg, bag baren. "But what are you doing here? We're down and out here" (Men hvad laver du her. Vi er på samfundets bund.). Jeg bad ham om en cigaret. Han vendte sig om og råbte ud i baren: "Does someone have a fag for Borg here?" (Har nogen en cigaret til Børge?). Han kendte mit navn!! Jeg fik en cigaret og forlod pubben.

Udenfor var sommeren tilbage. Det var skønt vejr. Skyfri himmel. Nonsens-verdnen. Jeg var igen i Paradiset.

Jeg besluttede mig til at gå tilbage og få de stakkels fyre ud (der var ingen kvinder). Jeg må have gået et par gader, da jeg tog beslutningen. Jeg vendte om. Jeg ledte. Pubben var væk!! Forsvundet fra jordens overflade.

Jeg gik mod Grogans. Jeg fandt Grogans. Alt var ved det gamle. Rembrandt og Gifty var der. Jeg skulle måske her beskrive disse to originaler, som jeg havde lært at kende ved tidligere besøg.

Rembrandt var en forholdsvis lille mand. Han bar altid en kasket (en sixpence) og havde en "vissen arm", hvilket gjorde ham endnu mere mystisk, og som erhvervede ham en lille invalidepension. Han var en mystisk mand. De kaldte ham "myriad-minded". Han havde et sind som en labyrint, og han kendte den okkulte verdenshistorie. Når han berettede om verdens dybeste hemmeligheder, sagde han altid at dette var SUB ROSA, "under rosen", dvs. under Jomfru Marias beskyttelse, og derfor dybt, dybt hemmeligt. Jeg skal senere vende tilbage med nogle af hans afsløringer. Én af dem var, at da Hiroshima bomben faldt, kastede japanerne sig næsegrus i støvet og tilbad ildguden. Den slags.

Gifty var en stor mand på ca. 70. Dag ud og dag ind, højsommer som vinter, stod han for enden af disken i baren i Grogans i en stor tyk, mørk overfrakke. Han var totalt karmoisinrød i sit hoved, en farve der stod i kontrast til hans kridhvide hår. Han løb ærinder for bartenderen, mest Paddy O'Brien, og tjente således til de 30-40 pints (Guinness), han nedsvælgede hver dag. Han var hver morgen ministrant (messedreng) i den katolske kirke i smøgen overfor Grogans. Han var skrækkeligt puritansk og tålte end ikke at man NÆVNEDE sex. Hvor vanvittigt det end lyder havde han været gift. Da en irsk bokser giftede sig med én af Marlon Brandos eks-koner, Marion, giftede han sig, idet han var venner med bokseren, med Marions veninde. Dobbeltbryllup i Pro-katedralen. Gifty og bokseren vinker til pressen. Bokseren var mangemillionær efter en forlovelse med en stålmagnats datter fra Detroit (magnaten havde bestukket ham til IKKE at gifte sig med datteren, der var enebarn). Gifty var en omsorgsfuld gammel fyr. Han var fuld af uforløst kærlighed til stamkunderne i Grogans, en kærlighed, der kom til syne gennem konstante råd og vejledninger og, især, reprimander.

Nu kom jeg ind på Grogans den eftermiddag. Jeg berettede om St. Peter's Community Centre til Rembrandt. Han fortalte at der ikke var nogen socialkontorer af det navn i Dublin, og at der ikke var nogen pubs i det område. Mystikken voksede.

Jeg hang ved baren, i en slags "mellemverden", mellem den verden jeg havde forladt og den "virkelige verden". Rembrandt sagde, jeg skulle gå en tur "round the block".

Jeg gik ud. Jeg mødte en digter, der falbød sine digte på gaden til et par pund. Der stod noget om Dronning Margrethe af Danmark. Jeg blev endnu mere forvirret. Jeg gik tilbage.

"Kom," sagde Gifty, "Vi går en tur". Så tog han mig med ned på plænen i Stephen's Green. Jeg lagde mig ned i græsset for at sove. Gifty vogtede over mig som en stor hund. Jeg lå der vel et par timer. Så tog Gifty mig med ind på en pub og købte mig en pint. Efter denne barmhjertighedsgerning satte han sig på en barstol seks eller 7 stole væk. Han vogtede stadig over mig.

Så gik jeg. Alt var kaos. Jeg kunne slet ikke klare byens menneskenylder og larmende trafik. Jeg kolliderede vist med en bus. En dobbeltdækker. Det lyder vanvittigt, men jeg har på fornemmelsen jeg blev slæbt ind i bussen, og BUSSEN kørte mig på hospitalet!! Vanvittigt, men Dublin er en vidunderlig, vanvittig og skideskør by!!

Jeg tilbragte den sidste dag før hjemrejsen på hospitalet. Jeg må have opgivet adressen på vores B&B i Foxfield Road, for vores værtinde kom og besøgte mig. Den sidste dag kom mit "hold" og hentede mig. Det gik hjemad.

Ruten hjem var København-Esbjerg-Billund. Da jeg landede i Billund var det strålende solskinsvejr. Jeg tiggede mig til en krone i lufthavnen (jeg havde ingen danske penge, og kun få irske mønter) og ringede til Inger i Kolding. Intet svar. Jeg ringede til min mor i Give. Intet svar. Nuvel. Jeg ville gå mig en tur i Billund, indtil nogen svarede i telefonen. Hvad hjalp det jeg tog en taxa til Kolding, hvis der ikke var nogen til at betale, når vi kom derned.

Det var en strålende dag. Billund lå praktisk talt øde hen. Jeg fandt et torv, hvor der var én bæk ved et busstoppsted. Og pludselig begyndte det igen. Det paradiske, det nægopaleenske. Verden forvandlede for mine øjne. En mild brise kærtegnede mit hår. På en bæk ved min side lå, af en eller anden grund, et opslået ringbind, hvor ringene ikke mødtes i midten. En busplan. Jeg ved det ikke. Pludselig satte en mand sig ned ved siden af mig. Endnu et "underligt" ansigt. "Goddag. Hvad hedder du?", spurgte jeg. "Jeg hedder Leo, og jeg undrer mig over, hvorfor disse blade i ringbindet ikke flyver bort, når ringene er åbne" svarede han, og gik. "Pave Leo!!" tænkte jeg. I samme øjeblik drev brisen en avis tværs over vejen i min retning. Nu lå den for mine fødder. Det var "Give Avis". Jeg tog den op og læste. Det samme vidunderlige vrøvl, som jeg havde læst i vores B&B i Foxfield Road. Bl.a. var min gamle ven Lars Mortensen nævnt i nogle skøre forbindelser. Efter nogle minutters læsning rejste jeg mig og gik.

Jeg gik ned ad en øde villavej. Vejret var vidunderligt. Solen skinnede ned fra en skyfri himmel.

Pludselig hørte jeg en fløjten bag mig. Et fløjt af den slags, hvormed man tilkalder folk. Jeg vendte mig om. Der var ingen at se. Jeg gik videre. Igen et fløjt. Denne gang mere insisterende. Jeg vendte om og gik tilbage. Inde i en villahave (døren til villaen stod åben) hang der et papegøjebur i grenen fra et æbletræ. I buret var der en papegøje. Den fløjtede igen. Det var papegøjen. I samme øjeblik kom en

schæferhund ud af den åbne villadør. Jeg stod inde i haven. Ville den flyve på mig? Men nej. Den nærmest slentrede hen mod mig og stillede sig på en afstand af ca. 3 meter. Den havde RATIONELLE øjne, ikke som dyreøjne, men som menneskeøjne. Så slog den med hovedet i retning af den åbne villadør. Jeg gloede. En gang mere. En gang mere. Den inviterede mig ind!

Jeg gik ind. Villaen var den mærkeligste blanding af et typisk irsk hus, og en typisk dansk villa. Tapetet var irsk. Dørene var danske. Jeg gik igennem korridoren. I værelset for enden af korridoren stod en lille mand (igen et "underligt ansigt"). Han justerede sine seler, som var han lige stået op af middagsøvnen. "Jeg er ked af det", sagde han, "Men vi tager ikke imod i dag." Jeg spurgte om jeg måtte låne toilettet. Det måtte jeg. Igen en typisk blanding af et dansk og et irsk toilet. Håndtaget man skyllede ud med, var irsk. Jeg gik.

Jeg svungede nu rundt og begyndte at vandre af en vej, der førte tilbage til Lufthavnen og Legoland. Da jeg havde gået et stykke vej, så jeg en tom pakke "Sweet Afton" i vejgrøften. Mit mærke i cigaretter, når jeg er i Irland. Kort efter så jeg en tom "Harp"-dåse, en irsk øl. Jeg var i en blanding af Irland og Danmark!!

Jeg lagde mig på grøftekanten og begyndte at fundere. Der var to muligheder: Enten drev nogen gæk med mit sind, eller så havde en fantastisk magtfuld "faktor" ændret den materielle verden. Jeg spekulerede på om Gamle Gifty og den mystiske Rembrandt var "mind-benders", om de gennem en slags hypnose eller lignende havde forandret mit sind. Den anden mulighed var denne almægtige faktor, som jeg i tankerne refererede til som "infinite power" (jeg tænkte stadig på engelsk), på dansk "uendelige magt". Det kunne jo komme an på en prøve. Var jeg "i kontakt" med en uendelig magt? Kunne jeg tale til den? Jeg prøvede: "Uendelige magt! Du besidder evnen til dramatisk at forandre den materielle verden. Kunne du vise mig et billede af Mælkevejsgalaksen, som den tager sig ud, lad os sige 50.000 lysår lodret op (eller ned) fra nucleus?" Jeg ventede. Jeg døsed. Pludselig noterede jeg mig at himlen var blevet totalt overskyet af et gråt, bølget og foldet skylag. Jeg så mod horisonten. Der langs horisonten kunne jeg se spiralarmene!! Havde jeg sagt "30.000 lysår" havde jeg ikke kunnet se spiralarmene!! "Tak", mumlede jeg. "Og nu Andromedagalaksen!!". Snart stod Andromedagalaksen tydeligt tegnet på himlen, meget i den vinkel som astronomerne fotograferer den i. "Tak". Jeg rejste mig op. Jeg gik videre.

Jeg var vist i Legoland, og her var det ikke så underligt at alt var nægopaleensk. Jeg slentrede over i lufthavnen. Det var begyndt at mørkne. Jeg overvejede at stjæle et fly og flyve til Irland. Der stod et Sterling Airways fly på startbanen.

Jeg besluttede mig for, der kun var én løsning. At begynde at gå til Give, til min mors hus. Det var en distance på 18 km. Det var nu en måneløs, stjerneklar sommernat.

Jeg gik tilbage og svungede ind ad vejen mod Give. Jeg gik i venstre side. Pludselig, efter ca. 10 minutters gang, så jeg et besynderligt syn. På indfaldsveje til lufthavne i udlandet (ikke mindst i Irland) finder man disse kæmpemæssige reklameskilte med Marlboromanden eller en reklame for Gordon's Dry Gin. De er forbudt i Danmark.

Men her stod ét!! Det ragede vel en 8 meter i vejret. Det stod på to stålpæle. Jeg kiggede op. Billedet forestillede en millionær på toppen af en burger. Men hvor der skulle være skinke eller ost i burgeren stak der menneskeben og menneskearme ud. Millionæren havde et næsten cirkelrundt, grinende ansigt. Med hænderne strøede han dollarssedler ud. Der var det.

Jeg troede ikke mine egne øjne. Skiltet bar ingen indskrift. Hallucinerede jeg? Jeg gik hen og rørte ved de kolde stålpæle, der holdt skiltet oppe. Jeg stod vel og rørte ved det kolde stål en 3-4 minutter. Det var ingen hallucination. Jeg gik videre. Jeg vendte mig flere gange tilbage for at kontrollere at skiltet ikke var forsvundet, når jeg vendte ryggen til. Jeg kunne se det som en skygge i lygterne fra forbipasserende biler. Det var der!

Jeg gik og gik. Jeg begyndte at blive træt. Jeg gik videre. Så slog det mig! Hvad med ”den uendelige magt”? Kunne den ikke skaffe mig en bil? Nu havde den, ikke alene i Dublin, men også i Danmark, ændret den materielle verden tilsyneladende for min skyld. Jeg ville prøve.

Jeg så træerne fra en gård over en bakkekam. Jeg kunne ikke se selve gården. ”Åh uendelige magt”, sagde jeg, ”Jeg garanterer for, at i denne gård står der en bil til min rådighed. Nu går jeg op og ser efter”.

Jeg gik derop. I gården holdt en Opel Rekord 1900, samme mærke som Inger og jeg havde ejet i Århus. Nøglerne sad i!! Jeg drejede nøglen. Den startede. Jeg gled ud af gården mod Give. Mine problemer var løst.

Jeg kørte til min mors hus på Bøgevej. Ingen hjemme. Men jeg vidste, hvor nøglen hang i garagen. Jeg gik ind og forsynede mig med cigaretter. Jeg tog også et par øl. Så satte jeg kursen mod Kolding.

Det var vel omkring kl. 5 en sommermorgen. Der var ikke megen trafik. På en eller anden måde endte jeg i det centrale Vejle. Jeg tågede rundt i gaderne derinde i høj fart. Jeg fandt vejen til Kolding. Før jeg kørte op på Seestvej, kørte jeg omkring Seestvej og hentede et par øl (Faxe Fad) i køleskabet på lærerværelset. Så gik det hjem.

Stor opstandelse. Inger var chokeret. Hun havde besøg af et par venner, Victor og Marianne (en århusiansk gymnasielærer og hans kone, der var arkæolog). Jeg må have set forfærdelig ud. Jeg havde ikke skiftet tøj siden den dag i Foxfield Road. Chok. Jeg kom i en stjålet bil. Skrækkeligt.

Victor gik ned og tog bilnøglerne og smed dem ind i krattet. Inger ville ringe efter en læge. Jeg skulle indlægges. Jeg ville ikke pumpes med psykofarmaka, som jeg var blevet på Risskov. Jeg ville væk. Inger stillede sig i vejen i døren. Hun har senere sagt jeg tog ”med en hånd” og flyttede hende, med et greb i skulderen, ca. en halv meter hen over gulvet. Hun har også sagt: ”At kigge ind i dine øjne var som at se ud i det tomme univers!” Jeg løb. Jeg var i strømpe sokker.

Jeg var snart nede i Kolding. I strømpe sokker. Inger alarmerede min ven Finn, kollegaen der hjalp mig til min ansættelse. De fandt mig nede i Kolding. Eller fandt politiet mig? I hvert fald var Finn og jeg snart på politistationen. Finn har senere fortalt, at jeg var fuldt rationel. Politiet var ved at tro det

var ham, der var skør. Jeg nægtede at lade mig indlægge. De fandt ingen grund til tvangsindlæggelse.

Jeg var tilbage på Seestvej.

Vi fik morgenkaffe. Marianne, arkæologen, har sagt det var ”som at drikke morgenkaffe med Gud”.

Men nu begyndte balladen. Inger VILLE have mig indlagt. Hun pakkede, tog børnene, og forsvandt til Århus. Hun ville kun komme tilbage ifald jeg lod mig frivilligt indlægge.

Jeg gik rundt oppe i huset og overvejede næste træk. Jeg forsynede mig med øl fra kiosken overfor. Kollegaer kom og vi rådførte os. Også de søgte at overtale mig til at lade mig indlægge. Børn og kone var forsvundet.

Til sidst indvilligede jeg. Men jeg ville have min skrivemaskine med. Og mit speciale. Hvad skulle jeg lave under indlæggelsen. Jeg fejlede ikke noget. Jeg havde blot været i en anden verden, den verden Rembrandt ved en senere lejlighed benævnte ”dimensionen”. Nuvel, jeg blev indlagt. Inger og børnene vendte tilbage.

Jeg var under observation. Det var på Kolding gamle sygehus. På mit værelse stillede jeg skrivemaskinen op og gav mig til at skrive. Det blev til min internationalt publicerede artikel om Umbricius i Juvenals 3. satire. Den er nævnt i Oxfords klassiske bibliografi. I hvert fald én forsker, ved navn Sarkissian, har citeret den vidt og bredt. Opholdet på sygehuset var ikke spildt.

Dagligdag igen.

Jeg vendte tilbage til gymnasiet efter sommerferien, måske med nogle få dages forsinkelse. Alt var ved det gamle. Inger havde for længst fået et job som bibliotekar på Kolding Bibliotek, men et job som hun bestandigt klagede over hun var ”overkvalificeret til”. Som om JEG ikke var overkvalificeret til mit job. Jeg skrev forskningsartikler i romersk litteratur, men underviste i begynderlatin: ”Sicilia insula est”. Vi havde anskaffet en hund, en dejlig New Foundlænderhvalp, der ankom i et træbur med toget fra Randers. Det var en dejlig hund. Men svær at holde styr på. Mange morgener når jeg skulle lufte den, løb den fra mig, og jeg begyndte at komme ca.5 minutter for sent i skole. Der var ingen kommentarer.

I al hemmelighed var jeg begyndt at længes efter ”dimensionen”. Jeg ledte efter tegn. Et ”skørt” vejskilt. Enhver anomali i den daglige rutine. Jeg begyndte at læse Joyce’s obscure bog ”Finnegans Wake” særdeles intenst for at finde en forklaring. I en vis forstand er det som om hele denne bog foregår i ”dimensionen”.

Det var blevet hverdag. Jeg forelskede mig en smule i en gymnasiepige, Karin, som jeg havde til "Old". Den slags var ikke usædvanligt på Munkensdam Gymnasium. Vi lærere var unge, ofte ikke mere en 7-8 år ældre end vore elever. En matematiklærer kom åbenlyst sammen med en pige fra en matematisk klasse, Marina. De sad altid og snakkede i spisefrikvarteret. Rektor ikke så meget som rynkede panden.

Det var igen en forelskelse "gennem synet" (on sight). En Platonisk forelskelse. Karin var en høj, flot, velskabt, langhåret blondine med et sødt, meget dansk ansigt. Nu vil man måske sige, at JEG gik bag min kones ryg. Men det hele var yderst platonisk. Med Ingers og mit sexalliv gik det skidt. I virkeligheden havde jeg vel lukket hende ude af mit "sind" efter affæren i '80. Vores ægteskab var blevet en formssag. For børnenes skyld, især for Daniels skyld. Jeg brød mig ikke om, at hun havde fået mig indlagt efter min vandring i "dimensionen".

Hvorledes skulle jeg erklære Karin min kærlighed. Mon dog ikke den var ved at være lidt af en offentlig hemmelighed i 1U, senere i 2U, da jeg fik klassen to timer ugentligt. Jeg husker følgende episode, som det var i går.

Det var første time. Det var dagen for den første sne. Jeg skulle have 2U. Karins klasse. Det var en "vild" matematikerklasse med stor overvægt af drenge. Da jeg kom ind i klassen, havde flere i klassen været ude af vinduerne og kaste i sne. Nogle havde taget sne med ind i klassen.

Jeg fik, syntes jeg selv, en genial ide.

"Vil I høre mit yndlingselskovsdigt", spurgte jeg klassen. "Selvfølgelig vil vi det!"

Jeg skrev den op på tavlen. Den er fra den sene, engelske middelalder. Jeg fandt den i en biografi af min yndlingshelgen St. Thomas More. Her kommer den:

"I did not know fire could be in snow

Until Juliet threw a snowball".

Aldrig så snart havde jeg skrevet digtet ned, før en snebold landede for mine fødder. Så kom det fra en af pigerne: "Børge. Karin kaster snebolde efter dig!"

Det var et af mit livs "tableau'er". Et tableau er når alt sværger sig sammen om at gøre et øjeblik "gyldent". Meget som det James Joyce kalder en "epifani", en slags åbenbaring. Det der er "indad" i tilværelsen vender sig udad. Der sad hun, blussende efter årets første sneboldkamp, atten år gammel. Kunne noget være mere poetisk?

Sommerferien kom atter. Inger ville til Århus. Hun var jo "overkvalificeret" til sit job. Det var ved

den lejlighed, jeg opdagede at hun overhovedet ikke havde sagt sit job op. Hun havde taget orlov. Hun var åbenbart flyttet til Kolding ”på skrømt. Det var også på den tid, hun blev ”miljøbevidst” og ”kvindesagskvinde”. Hun fik en veninde på biblioteket, der var begge dele, og som vist oven i købet var lesbisk. Kvinden havde bil. En dag de to kvinder havde været ude at køre, havde de taget Daniel med sig. Da de kom hjem, kom Daniel grædende hen til mig: ”Far, er det rigtigt hele verden er ved at blive forgiftet?” Kællingen havde haft en ”miljøsnak” med Daniel. Jeg havde nær smadret hende. Jog jeg hende ud af huset? Jeg blev rasende. Havde det været ved en lejlighed, hvor jeg lige var kommet ud af ”dimensionen” havde hun været død i dag.

Om sommeren tog Inger solbad i haven. Topløs. Den nye rolle klædte hende ikke. Det var ikke Inger (og det har tiden bekræftet).

Efter sommerferien vendte Inger tilbage til Statsbiblioteket. Hun skulle være i Århus fra mandag til fredag. Jeg skulle ”passe” børnene i Kolding. Tænkte jeg på, at hun måske skulle tilbage til sin elsker? Jeg skænkede det ikke en tanke. Jeg var lige glad.

Ægteskabets sidste år.

Jeg havde ofte haft forskellige akademiske ”bijobs”. Der skulle tjenes penge. Jeg havde en høj studiegæld. Det foregående år havde jeg i Vamdrup udenfor Kolding haft et aftenskolehold i ”Dannelsesromanen i den vestlige litteratur”. Vi havde læst Osyseen, Augustins Bekendelser, Rousseau og Joyce. Jeg havde høstet megen ros og der var en avisartikel om min præstation i Kolding Folkeblad. Dette år fik jeg et aftenhold i engelsk på HF i Kolding. Mon ikke Miguel passede Daniel den ene aften om ugen. Jeg tror det.

Her var der til gengæld en pige, Helle, der forelskede sig i MIG. Det er ofte uundgåeligt. Hun var kun 18. En køn, sød og dygtig pige. Vi begyndte at ses på et værtshus (Irland har gjort mig til ”pub-menneske”) efter lektionerne. Jeg fortalte om turen ind i ”dimensionen”. Jeg fortalte om Irland (vi læste Frank O’Connors noveller på holdet). Jeg tror hun var godt forelsket. Det blev til lidt kæleri, men der standsede jeg. Det var åbenlyst, at jeg kunne være gået videre. Men hun tog mig med op på sit værelse derhjemme. Hendes barndoms bamser lå i sofaen. Der bakkede jeg ud. Jeg sagde do g til hende: ”Jeg er gift. Mit ægteskab er ikke godt, men jeg er katolik. Jeg står på mine principper. Men jeg giver dig et råd. Find dig en katolik, gerne en italiener eller irlænder. Det er det bedste. Disse var mine afskedsord. Og hun fandt sig en katolik. Mon ikke. Mere om det senere.

Inger vendte tilbage hver weekend. Hun boede i Århus hos en tidligere studiekammerat af mig, Kirsten (hun er nu lærer på Århus Katedralskole). Men ægteskabet gik ikke godt.

Så kom afgørelsen, vist kort efter jul 1984. Inger ville skilles. Jeg lod mig slæbe ind i toget til Vejle, da separationspapirerne skulle skrives under der. Inger fik forældremyndigheden over Daniel.

Da det var afgjort, og vi var tilbage i villaen, stillede jeg hende så det afgørende spørgsmål: Havde hun været mig utro i 1980, da jeg mistænkte hende?

Svaret var ja. Hun havde haft en affære med Jens, hendes bibliotekskollega. Jeg tror oven i købet jeg spurgte hende, om han var en god elsker. Hun svarede bekræftende.

Andrew M. Laing har i sin bog "Paradisfuglen og erfaringens politik beskrevet fænomenet "double bind" ("dobbelt binding"). Fænomenet opstår, når en person i en kritisk situation med sin krop udstråler signaler, der går modsat de verbale signaler, i.e. hvad vedkommende siger. I en sådan situation må modtageren af signalerne træffe et valg. Træffer man det forkerte valg kan man blive drevet til vanvid (skizofreni). To modsat rettede ting kan ikke være sandt om den samme person. Jeg havde truffet det forkerte valg, dvs. jeg havde troet, at JEG var synderen. Var jeg blevet drevet til vanvid gennem "double bind"?

Inger havde fået en lejlighed i det gamle, gule byggeri syd for Silkeborgvej, hvor vi før havde boet. Jeg tror det var Louisevej. Huset skulle sælges. Jeg havde ikke råd til at blive boende. Jeg husker den første nat alene. Inger havde fået alt af værdi. Hun skulle jo opbygge et hjem omkring børnene. Jeg lå på en madras i det tomme hus. Min New Foundlander sov på gulvet ved siden af mig. Det var trist.

Alene igen.

Huset blev solgt. Jeg mener vi tabte 40.000 på det. Den forrige ejer havde fusket. Han havde bygget et badeværelse i kælderen uden tilladelse. Vi havde købt huset beset. Men vore købere var mere kritiske. Fugten havde ødelagt gulvet i kælderen. Så vi gik ud med tab. Vi delte gælden.

Jeg skulle have noget at bo i. Min ven Finn kom mig til hjælp. Han spillede i Kolding Byorkester med formanden for Lejerbo. Top-socialdemokrat i Kolding. Jeg blev inviteret ud til Lejers nye rækkehusbyggeri på Morbærvej.

Finn og jeg blev inviteret ind i formandens kontor. Sekretæren serverede rundstykker, Gammel Dansk og guldøl. Hvad var problemet? Jeg manglede noget at bo i. Det er ikke noget problem. Hvor stort skal det være? Ca. 100 kvadratmeter. Ikke noget problem.

Jeg røg foran i køen. Vennernes venner. Den ottearmede vej til sandheden.

Jeg flyttede ind i et gult rækkehus på Morbærvej 16. Jeg havde nogle havemøbler, jeg placerede i stuen, men i mit soveværelse sov jeg på en madras. Jeg fik min bogreol og mit skrivebord stillet op. Et nyt liv skulle begynde.

Irland og Apokalypsens heste.

Denne sommer rejste jeg selvfølgelig igen til Irland. Jeg var ved at blive et kendt ansigt blandt Grogans "indvånere". Min gamle ven, Liam Brady, der nu er over 80, siger vort bekendtskab går tilbage til 1973. Nu skrev vi 1984.

Det er en forbløffende pub. Vi konverserede os gennem lange eftermiddage, og tog aftenerne med. Blandt pubbens stamkunder var 3 digtere, der havde fået deres "ting" udgivet: John, Jordan, Patrick ("Paddy") Finnegan og John McNamee. De fleste andre havde, som jeg selv, "ting liggende i skrivebordskuffen". Pubben frekventeredes desuden af flere skuespillere og en enkelt kunstmaler. Desuden var der pubbens "kæledægger", originalerne ("characters") Gifty og Rembrandt. Og min nære ven, den charmerende svindler og forfører Billy Wolohan, samt den charmerende tyv og svindler "Mick the Robber". Samt naturligvis en lang række andre, som alle syntes at "kende" mig, den danske katolik og "writer" Borg Fruelund fra Danmark. Derovre er man "writer" når man har skrevet nogle få digte. Desuden havde jeg vel også sendt dem mine engelsksprogede, videnskabelige artikler, samt oversat et par aviskronikker fra danske dagblade.

Det hele overvågedes af "the barman of all times, Paddy O'Brien", der også havde kendt 50ernes og 60ernes "store navne", Patrick Kavanagh, Myles naGopaleen og Brendan Behan. Brendan Behan havde han hyppigt smidt på porten.

Det var også i denne periode jeg lærte mine senere nære venner, ægteparret Phyllis og Colm Doyle, at kende. Også de frekventerede hyppigt Grogans. Colm var (og er i skrivende stund) en nær ven af Paddy Finnegan. Deres forhold nærmede sig den "heteroseksuelle, mandlige romance" jeg havde konstateret mellem kokken og bageren ombord på "Asmara".

Snakken gik, næsten altid om poesi, litteratur, filosofi eller teologi. Der var praktisk talt ingen "teoretiske materialister" i pubben, dvs. ingen godtog den moderne, vulgær-materialistiske verdensforklaring (det skulle da lige være Colm Doyle!). Som Guinness'en (eller, for John Jordans vedkommende, utallige gin & tonics,) løb ned, spredte vi vore "åndelige vinger". Det virkede som om konversationen blev dybere og dybere. Argumenter fra renæssancens platonister fløj gennem luften. Digte blev reciteret som dokumentation. Hele "baren" (vi drak alle i "the back room": "baren".) svingede i en lydfri rytme mod de platoniske himmelstrøg. Det var når "the craig" var god. "The craig" er et gælisk ord for en "flydende konversation". Så, ved 10-tiden, når vi syntes at nærme os Guds fodskammel, kom der nye ølmåtter (de påpskiver der ligges under fadøl) på bordene. På disse ølmåtter stod der citater fra Platon, Jung og Upanishaderne.

Som "poeten, John McNamee" engang sagde, da jeg kom ind i baren: "From a corner in this pub we go right round the universe". ("Fra et hjørne i denne pub gennemrejser vi universet") Det var pragtfuldt. Der findes ikke (i hvert fald ikke siden Baggesens tid) noget tilsvarende i Danmark.

Da jeg dette år havde tilbragt et par aftener i pubben (jeg husker ikke om jeg havde planlagt et ophold på to eller tre uger) sagde en af indvånerne, Kevin Burke ("hvad han "lavede" ved jeg ikke. Det spørgsmål stiller man ikke i Irland) pludseligt til mig: "Hvorfor går du ikke på støtten?" (støtten var "the dole"- socialhjælp). Det fandt jeg slet ikke, var nogen dårlig ide. Det er bekosteligt dag ud og dag ind at sidde i en bar. "Her er vi næsten alle på støtten", sagde Kevin (jeg blev langt senere anklaget for at have "drevet Kevin til vanvid"). "Hvorfor prøver du ikke. Det kan supplere din formåen".

Jeg spurgte, hvordan det foregik. Det foregik på følgende måde. Jeg skulle stille mig op i køen på socialkontoret. Når jeg kom frem til lugen, skulle jeg sige jeg var ubemidlet, men søgte arbejde i Dublin. Jeg var berettiget, for Danmark er medlem af EU. Jeg ville blive bedt om at opgive min adresse. Jeg skulle så opgive Kevins adresse. De ville så efter en dags tid komme og "kontrollere" jeg boede på denne adresse. Jeg skulle så blot sidde i Kevins lænestol og læse en avis. Derefter ville jeg få et lyserødt kort, der berettigede mig til at hæve socialhjælp hver uge i Dublin.

Det lød jo let. Næste dag stillede jeg op i køen i Werburgh Street. Der var mange, bl.a. Gifty, der var inde i sagen. Han blinkede til mig.

Jeg kom frem til lugen. Jeg op gav navn og adresse. Var Danmark medlem af EU? (sic). Javel. OK. Vi kommer i morgen og besøger dig mellem 14 og 15. Som sagt så gjort. Jeg røg på støtten. Det var dog på det tidspunkt kun ca.£50 (ca.500 kr.) om ugen. Men det skabte luft. Og jeg følte "jeg var én af dem".

Det var vel på dette tidspunkt jeg for alvor kom ind på livet af digteren, engelsklektoren og kritikeren John Jordan. Liam Brady husker, at vi forbløffede pubben med vores højtravende konversation. Vi var "røv og skjorte" som man siger i Dublin. På et tidspunkt, under en livlig konversation (der var flere involveret) citerede Jordan pludselig Horats – på latin: "Bene vixit qui bene latuit" ("Den har levet godt som har levet skjult). Jeg replicerede på latin, vist med en bekræftende sentens. Jordan lyste op. Han vidste jeg havde et "M.A." i latin, men havde ikke tænkt over det. Fra det tidspunkt slog vi hyppigt over i en slags gebrokkent kirkelatin, når vi ville tale alene indbyrdes (andre havde det med at slå over i gælisk, men jeg tror ikke John beherskede gælisk). Jeg kan forestille mig rygterne i omkringliggende pubs, især i McDaid's, hvor nu "de mindre ånder" forsamledes: "Now they are talking fucking latin in Grogans!!" Vi vakte en del opsigt.

Og Rembrandt!! Og "Hitler". En anden af pubbens indvånere. Var det ved den lejlighed, at Rembrandt fortalte mig følgende historie, selvfølgelig SUB ROSA:

Han sad ved siden af mig med en bog om II Verdenskrig. Han var, som sædvanligt, yderst hemmelighedsfuld. Jeg skelede ned i bogen, der indeholdt gamle fotografier, bl.a. af Hitler. Rembrandt lagde sin visne hånd over dele af teksten. For "farligt" for mig!! Så pegede han på et billede af Hitler, der stod oprejst i bagsædet af en limousine og kiggede mod himlen. "Kan du se på hans ansigt, han får en åbenbaring fra Gud?", hviskede Rembrandt. Jeg blev lidt overrasket, men holdt mund. Hvilke "okkulte" åbenbaringer kom den lille, mystiske mand nu med? Han berettede nu, SUB ROSA, at jødeudryddelserne havde haft følgende årsag. En jødisk rabbiner var gået op til Hitler. Han havde sagt: "Vi jøder ved nu, vi myrdede Guds søn. Det hviler over os som en forbandelse. Vi vil

nu gøre bod. Kan du hjælpe os?" Og som vi ved, kom Hitler jøderne til hjælp!!

Således gik de to eller tre uger. Højtflyvende konversation, masser af Guinness, rystende åbenbaringer. Jeg var måske en anelse højspændt dagen før jeg skulle hjem.

Jeg var løbet ud for penge. Jeg havde (sikkert) boet på en B&B, men pengene var sluppet op. Hen på aftenen forklarede jeg situationen til Rembrandt. "Gå ned til "poeten John McNamee", sagde Rembrandt. Han bor i Weaver's Court i The Coombe (det gamle Dublin: arbejderkvarteret).

Som sagt så gjort. Jeg slæbte min kuffert hele vejen fra Grogans til Weaver's Court.

Jeg blev gæstfrit modtaget i hans étværelses med cementgulv. På midten af gulvet stod et lille bord med en rejseskrivemaskine. Rummet var kulfyret og der stod en ovn, som han også tilberedte maden på. Det flød med bøger. En digterhybel. Jeg skulle tilbringe en nat hos en mand, der "faktisk havde fået udgivet noget". Han viste mig sin bog "The Worm in the Heart" (efter Blake). Billy Wolohan kaldte den "The Pain in the Arse". Det viste sig at være socialsatirer over Dublins public, og indeholdt mangan en dyster beskrivelse af pengestærke folk ("Gombeen men") og letlevende piger. Ikke mindst bartendere var genstand for McNamee's undertrykte vrede: "Hvem er årsag til at du er pengeløs? Hvorfor står der fattige, lasede børn i dit kølvand? Hvem er synderen? Det er såmænd din egen bartender osv. osv." Han havde forsøgt at få digtet hængt op i Grogans, men den gik ikke! John McNamee hævdede en invalidepension, fordi han var stemplet som skizofren. Også John Jordan havde i øvrigt været indlagt (med en depression). Siden blev Kevin Burke svingdørspatient.

John McNamee havde besøg af sin ven "Mad Sweeney"(gale Sweeney). Ham skulle jeg senere lære godt at kende. Han drak på pubben "The Foggy Dew" i Dame Street.

Vi fik et måltid mad og kaffe og så var det i seng. Jeg vågnede midt om natten (jeg sov på en drømmeseng) ved at se McNamee og Mad Sweeney i en dyb konversation over et tændt primus. Jeg faldt i søvn igen.

Det blev morgen. Jeg skulle flyve ca.10.30. McNamee ville følge mig til lufthavnen.

Vi tog bussen til Bus Aras i Amiens Street, hvorfra lufthavnsbussen gik. Det sidste stykke mellem lokalbussen og Bus Aras skulle vi dog spadsere. McNamee bevægede sig kolossalt langsomt. Han nærmest slæbte sig afsted i sin store overfrakke (som han, ligesom Gifty, bar sommer og vinter). Jeg kiggede på uret. Det begyndte at blive kritisk. Men jeg vovede ikke at forstyrre den store digter, der syntes at være i dybe tanker.

Da vi kom til Bus Aras, var lufthavnsbussen kørt. Ingen af os havde råd til en taxa. Jeg hang på den. Med egentlig havde jeg slet ikke lyst til at tage hjem. Så på sin vis slappede jeg af. Vi ville ikke nå flyet.

McNamee gik ind i en telefonboks på Bus Aras (busstationen). Han forklarede med sin stemme, i et sprog der var præget af en langsommelig forlængelse af alle vokalerne – han talte så langsomt som han gik – at lufthavnsbussen var kørt for tidligt, og nu var hans udenlandske ven strandet. Typisk

Dublin, sagde han til damen i den anden ende. ”Jeg har selv i årevis lidt under, hvad denne by har budt mig”, begyndte han, ”Nu står min udenlandske ven i en håbløs situation. Han er blevet berøvet sine penge i denne tyvagtige by (McNamee var selv dubliner) og vi er rådvilde osv osv.” Vi fik besked på at komme til lufthavnen

På vejen ud til lufthavnen steg mit humør, trods jeg skulle forlade denne herlige flok mennesker. Jeg kan ikke forklare det. Men netop som vi passerede en Maria-statue på venstre hånd KOM PARFUMEN FRA FOXFIELD ROAD. Parfumen, der havde været i cigaretten, parfumen der havde været i mit åndedræt. Jeg brast i gråd. ”Vær ikke ked af det, ”sagde John, ”Jeg er selv skizofren”.

Vi kom til lufthavnen. Alt var smukt og gyldent. Der hvilede et overjordisk gyldent skær overalt.

Det viste sig, de ville sætte mig på et fly til Amsterdam (Aer Lingus), og derfra til København. De beklagede overfor JohnMcNamee, at lufthavnbusen var kørt fra os (som om chaufføren vidste vi var undervejs – dette var Irland!!). McNamee blev ved med at beklage sig overfor den kvindelige repræsentant fra Aer Lingus over ”den elendige by, der ikke havde givet ham andet end besvær osv.osv.” Jeg var i højt humør.

For højt humør.

Det blev ikke bedre, da jeg blev placeret på Business Class i Amsterdam-flyet. Der sad jeg. McNamee´s beklagelser var blevet taget til følge. Service. Jeg sad der med et par schweiziske forretningsfolk, omgivet af tre eller fire stewardesser, der opvartede os, som var vi oliesheiker. Dæmpet musik. Champagne. Røget laks. Jeg begyndte at tro jeg var ”Somebody Else”. Konversationen i Grogans må være steget mig til hovedet.

Hvordan jeg fandt igennem Schiphol til SAS-flyet til København, aner jeg ikke. Jeg blev hele vejen behandlet som en fyrstelig person. Var jeg også i SAS-flyet på Business Class? Jeg husker det ikke. Men alt var tilrettelagt, og alt klappede.

Da jeg kom til Kastrup Lufthavn kunne jeg ikke finde ud af lufthavnsbygningen. Absolut ikke. Alle de glasdøre! Til sidst kom jeg ud.

Jeg vandrede rundt i nærheden af lufthavnen og længere ind på Amager. Min kuffert havde jeg glemt alt om.

Hen på aftenen besluttede jeg, jeg ville tilbage til lufthavnen. Jeg ville tilbage til Irland. Jeg gik ind på en politistation og spurgte om de kunne køre mig til lufthavnen. Det gjorde de! Det danske politi har altid behandlet mig pænt.

Jeg forsøgte at skubbe nogle vagter til side for at komme ud på startbanerne. Jeg blev placeret i lufthavnsarresten. Her kunne jeg på væggene studere alle de indskrifter, der var skrevet af udlændinge, der var blevet udvist og placeret i arresten: Fuck Denmark!

Det var en frygtelig nat, mellem himmel og helvede. Sommetider troede jeg jeg lå i Cleopatras skib på

Nilen (Shakespeare: Anthony og Cleopatra), sommetider syntes jeg jeg hørte Paddy O'Brien's røst, som om han var der for at befri mig. Da jeg kunne se dagslyset gennem det lille vindue, bankede jeg på døren indefra. Jeg havde fået en ide.

Jeg forklarede betjenten, "at jeg havde vist været lidt fuld i går. Det måtte de undskylde". Han lukkede mig ud. Jeg fik kaffe. Jeg læste avis. Jeg blev lukket ud, vel ved ca. 7-tiden. Jeg bevægede mig igen, totalt forvildet, ud på Amager.

Det var på en villavej på Amager jeg så følgende syn: En gammeldags charabanc trukket af 4 kulsorte, vidunderlige hingste kørte langsomt og tæt forbi mig. Jeg tror kusken var en ung pige. Hestene var overjordisk smukke. De var ganske nær. Jeg kunne se dem "lægge sig i selen" og fnyse. De var ganske afgjort materielle. Jeg indså, jeg var i "dimensionen". Mine mange rejser til Irland havde gjort mig til glødende republikaner (hvad jeg stadigvæk er), og jeg planlagde at den dag vor danske, republikanske martyr, Dr. Dampé, og jeg skulle til Dronning Margrethe for at sætte hende fra styret, skulle vi arrivere på Amalienborg Slotsplads i denne charabanc.

Jeg endte i Tårnby Rådhus. Jeg sad på en bænk i hall'en. Jeg følte mig virkelig dårlig. Jeg havde en voldsom pressen i mellemgulvet. Jeg indså straks, at jeg var "ude af dimensionen". Folks travlhed. Deres tillukkede ansigter. Jeg gik op til en luge og forklarede overfor en dame, at jeg havde det "meget dårligt". Der blev tilkaldt en ambulance. Jeg kom på et somatisk hospital, hvilken ved jeg ikke. Der blev taget en EKG. Tilsyneladende fejlede jeg ikke noget legemligt. Mens jeg kørte rundt på deres bårer, havde jeg dog en stærk fornemmelse af, at en himmelsk rose, der befandt sig over mit hjerte, strålede ind i mig. Jeg gjorde nogle underlige, flydende armbevægelser, som tang i strøm, mod rosen. Så jeg tror de indså, at jeg var hvad man kalder "psykotisk".

I hvert fald kom jeg igen i en ambulance. Loftet i denne ambulance viste tilsyneladende hele evolutionshistorien, fra de første amøber over dinosaurer til krokodiller.

Jeg var på Nordvang, et psykiatrisk hospital udenfor København, hen på eftermiddagen. Jeg var helt tilbage ved mine fulde fem. Jeg var i højt humør. En sygeplejerske spurgte, om jeg ville have smørrebrød på stuen, "ellers sidder vi tre piger ovenpå og venter på dig". Jeg fik den på stuen. Om aftenen spadserede jeg i haven, der var omgivet af et højt trådhegn. Jeg sov godt.

Om morgenen blev jeg kaldt ind til lægerne. De sad bænket om et ovalt bord. En læge spurgte mig: "Hvad laver du her, Børge?" Havde de set mit pas, eller havde de konsulteret en computer? "Det ved jeg heller ikke", svarede jeg. "Der var et par uheldige episoder i lufthavnen og på Tårnby Rådhus. Men nu fejler jeg ikke noget."

Jeg blev lukket ud op af formiddagen. Min eks-kones bror, Hans Rafaelsen, der boede i Albertslund, kom og hentede mig. Jeg drog til Kolding, til mit rækkehus.

En uge efter kom min kuffert. Den var blevet efterladt i Dublins lufthavn. Den kom, med taxa. Service.

Keld & Flavio: Vilde Dage.

Jeg var en populær lærer. Ifølge Finn skulle rektor have sagt til ham, at jeg var "hans bedste lærer". Jeg tror, jeg havde den sagnomspundne "evne til at lære fra mig". Ikke desto mindre var jeg en højst utraditionel lærer. Jeg underviste hyppigt med benene smidt op på katederet. En dag, da jeg således sad med benene oppe på katederet, kom rektor pludselig ind. Jeg overvejede hvad jeg skulle gøre. Jeg beholdt dem deroppe. Jeg har aldrig hørt et ord for det.

Min 3 G. (den med de rivaliserende slyngveninder) var kede af de ikke skulle op til studentereksamen i mundtlig engelsk. Jeg mener selv, jeg gennemgik nogle af perlerne i engelsk litteratur med den denne klasse (bl.a. Blake). I oldtidskundskab var jeg populær, både hos sproglige og matematikere. Jeg læste bl.a. en del Aristoteles med dem, hvilket ikke er sædvanligt. Det anses for vanskeligt. Men jeg disponerede teksten (bl.a. definitionen af borger-begrebet) for dem, og vi nærlæste den.

I frikvartererne omgikkes jeg mine elever. Det havde Giuseppe Torresin gjort med os studerende på universitetet, og jeg fortsatte traditionen. Jeg sad ikke på lærerværelset i frikvartererne. Jeg snakkede med eleverne om løst og fast, somme tider faglige ting. Om fredagen mødtes de gerne på pubben "Bacchus´ Bistro" på Axeltorv i Kolding, og jeg sluttede mig til dem. Torresin havde festet med os studerende. Der behøver ikke være et uoverstigeligt skel, selvom vort statusfikserede samfund indbyder til det.

I Kolding "drak jeg", som dublinerne siger, på Dorotheas Pub. Da mine fag i hovedsagen var mundtlige (i oldtidskundskab og latin var der intet skriftligt), og det var begrænset hvad der var at rette af engelske stile, var der masser af tid til pubben. Hvad skulle jeg få mine eftermiddage til at gå med? Taberen blev min (nu)udvoksede New Foundlænderhund, som jeg havde fået "forældremyndigheden" over. Den var for hyppigt alene hjemme.

Hvem traf jeg først. Keld (kaldet "Profeten") eller min italienske ven Flavio Paladino? Jeg traf dem begge dette efterår. Lad mig begynde med Keld.

En dag da jeg fra rækkehuskvarteret var på vej op i supermarkedet (et stykke på ca.400 meter), mødte jeg en jævnaldrende, lyshåret mand på stien. Jeg havde set ham før, og vidste han boede i mit kvarter. Mon ikke jeg havde "Rufus" (min hund) med mig? Jeg tror vi faldt i snak over hunden. Det viste sig vi begge var "ungkarle" (vore koner havde forladt os) og vi boede tæt på hinanden. Jeg blev inviteret over.

Da jeg havde siddet et stykke tid i sofaen over en øl, spurgte Keld pludseligt: "Ryger du?" Jeg sad jo med en cigaret i hånden. Et mærkeligt spørgsmål. "Jeg mener tjald? Hash?". Jeg sagde at det havde jeg vist aldrig prøvet (der var en klassekammerat i Høng i 1969, der "røg"). Om jeg ville have "en

pibe"? Det kunne jeg da godt. Keld tændte en pibe. Vi delte den. Jeg tror ikke den havde den store effekt.

Keld fortalte mig nu om sig selv. Han havde været blandt de første "blomsterbørn" i Kolding. Han var den første til at tage LSD. Han var tidligt med på hash-bølgen.

Jeg fik alt at vide om velsignelserne ved LSD. Det var stærkt "bevidsthedsudvidende". Man "så" ting, man ikke så i normaltstanden. Han havde f.eks. på LSD opdaget, at visse sten på Axeltorv i Kolding lå formet som et hagekors!! Han havde nærmest "set" træerne gro, han havde opdaget mikrokosmos i en græsplæne. De stoffer han kaldte "paradisofferne", som heroin og kokain "havde han prøvet", men de "sagde" ham intet. Nej, lad os udvide vores bevidsthed!

Han havde uddelt LSD til "folket" sidst i 60erne, og folk var begyndt at kalde ham "profeten". Han brugte også hash til at udvide sin bevidsthed. Han kunne tænke dybere på hash. "Se længere". Keld var, med andre ord, "60er hippie". Hans kone, Tove, havde forladt ham med to børn. Og så talte vi om Tove. Om kvinders lunefuldhed og utroskab. Tove havde, inden hun forlod ham, ligget i med halvdelen af hans mandlige omgangskreds. Vi fik en misogyn snak og et par piber.

Jeg fortalte ham om katolicismens og republikanismens sandhed. Også jeg havde ofte ønsket at lære mine landsmænd at indse disse sandheder, men det var altid mislykkedes mig. Det slog mig nu, at man måske skulle prøve ad "kemisk vej". Keld morede sig med at tænke på, hvad der ville ske, hvis man hældte LSD i kaffen i Snapstinget. Det han sagde lød slet ikke så tosset. Så vi begyndte at komme sammen. Vi røg piber. Vi drak gerne vin til. Vi var livsnydere, men ikke "behovsdyrkere", som Keld kaldte dem, der "misbrugte" hash og vin. Ikke desto mindre blev vi ofte både fulde og "høje". Vore konversationer spændte vidt. Han kendte lidt til Østens religioner og en (noget udvandet) version af vestens visdomslære. Vi sås hyppigt. Da Daniel var på sit første besøg hos mig efter skilsmissen, sad vi i Kelds rækkehus. Vi havde røget. Jeg fortalte Daniel om hans mors utroskab. Det har jeg siden fortrudt bitterligt. Han gik hjem og anklagede hende. Han var for lille til at forstå sagen.

Helle, HF-eleven der var blevet forelsket i mig, og som jeg havde anbefalet at "finde en katolik", mødte jeg en dag i Gågaden foran Dorotheas Pub. Hun kom smilende imod mig. Nu havde hun fundet en katolik!! Han hed Flavio, var syditaliener og boede i Odense. Han skulle snart flytte over til hende i Kolding.

Jeg sagde, at hun måtte endelig introducere os, når han kom til Kolding. Hun svarede, smilende: "Det behøver jeg ikke. I mødes."

Og det gjorde vi!! En dag stod jeg ved baren i Dorotheas, da en lille, mørk, velklædt mand på alder med mig selv trådte ind i baren med to skønheder i hælene. Jeg hørte ham tale engelsk med stærk italiensk accent til skønhederne. Flavio, tænkte jeg!!

Jeg introducerede mig. "Oh, you are Borg. Helle told me about you!!"

Så var det venskab sluttet. Til min forbavselse ignorerede han de noget forbavsende to skønheder og gav sig til at tale med mig. Men jeg var selvfølgelig også, som italienerne altid har kaldt mig, ”professore”!! Vi fik en lang snak.

Flavio var en af mange børn (9?) i en familie fra Campobasso, en lille by mellem Rom og Napoli. For at uddanne ham havde ”la famiglia” uddannet ham som frisør. Han havde fået en kam og en saks i en lille æske. Så skulle han klippe familien.

Hans storesøster var tidligt, vist som 14-årig, rejst til London. Da Flavio var på omkring samme alder var han fulgt efter. Der var stor arbejdsløshed i Syditalien.

I London var han nu blevet ”hjemmefrisør”. Han tog ud til ofte midaldrende damer, hyppigt når deres mand ikke var hjemme, og klippede og friserede dem. Han lagde ikke skjul på, at der også var tale om andre ”ydelser”. De midaldrende kvinder betalte godt.

I sin tidlige ungdom kunne han købe sin egen salon. En sværm af kvinder, vist igen mange midaldrende, favoriserede den lille, mørke syditaliener (de kaldte ham ”The latin lover”), og han favoriserede dem. Det gik strålende. Han havde været i London i 14 år. Han var så rejst til Canada en overgang.

Her havde han spillet centerforward på det canadiske fodboldlandshold, og var blevet (katolsk) gift. Han havde fået et barn med sin kone. Men de var blevet skilt.

Han havde så arbejdet som croupier i et kasino ejet af den sicilianske mafia i Montreal. Den sicilianske mafia ”ejer” det meste af Montreals underverden. Han havde den aftale med chefen, at han skulle betjene de (hyppigt amerikanske) kvinder, der vandt store gevinster ved spillebordet.

”Jeg blev træt af det”, fortalte Flavio. ”De spillede nærmest om mig. Fede, amerikanske kvinder med blå hår.” Så en aften tog han overskuddet, et stort beløb (vist 45.000\$) og rejste til New York med natflyveren. Han gik ind i en bar, hvor der var en jukebox, og ringede til mafiabossen i Montreal. Han forklarede ham situationen. I mellemtiden havde han sat et stykke latinamerikansk musik på jukeboxen.

”Mafia’ens arm er lang!”, lød kommentaren fra Montreal. ”Nå er den det?” sagde Flavio, og sænkede telefonrøret til jukeboxen, der tordnede Salsa-musik ud i lokalet. Lang pause i røret. Så sagde mafiabossen: ”Det er vel nok godt der engang imellem kommer nogen fra Det Gamle Land og lærer os hvor vi er henne!”

Så kom han tilbage til London. Havde han på dette tidspunkt solgt sin salon. Solgte han den først nu? Jeg husker det ikke. I hvert fald blev den solgt, vist også til mafia’en. Flavio havde forelsket sig i en dansk pige. Han ville med hende til Danmark. Han var rejst med. Han havde boet et halvt års tid hos hende i Odense. Så havde hun forladt ham.

Han var blevet meget overrasket over Danmark. De havde boet i pigens families hus. Pigens far var oberst i hæren. Den første morgen Flavio kom ned, havde han set obersten stå OG STRYGE SINE

EGNE BUKSER!! Flavio fik et chok.

Han ville gerne lære danskerne at kende. Han havde spurgt på barerne (naturligvis), hvordan dette kunne lade sig gøre. ”Man må lære dem at kende på arbejdspladserne” havde man fortalt ham.

Han var gået på arbejdsanvisningen. Han skulle købe en skovl og stille ved et bestemt hul, man var ved at grave på Strøget i Odense på dette tidspunkt.

”Børge. Jeg kørte op i min Mercedes til hullet kl. 6.30 om morgenen. Det var en vinternat. Stjernerne tindrede. Jeg tog skovlen op af bagagerummet og sprang ned i hullet. Hvorfor blev jeg fyret?” Det var svært at forklare om Janteloven.

Tiden i Odense gik med at spille poker med ”den calabresiske mafia”, som ejede nogle restauranter i Odense. Det var store penge. Såvidt jeg husker fik Flavio 3 millioner danske kroner for sin salon i London. Store pengebeløb krydsede frem og tilbage. Når der kom opgørelser fra banken, eller andre papirer fra ”offentlige instanser”, smed Flavio dem i en sportstaske og stillede den i et hjørne. Han havde Bikubens hovedsæde i Odense som bank.

Hvert år, når der skulle betales skat, sendte Flavio bud efter en revisor. På et tidspunkt sagde revisoren til ham: ”Jeg tror banken snyder dig. Det ser ud til de tilbageholder 100.000 kroner som en slags sikkerhed. De kan sikkert ikke overskue dine transaktioner. Det er imidlertid forbudt ifølge bankloven. Tal med dem.”

Den lille, mørke mand gik hen i banken. ”Må jeg tale med direktøren?” Damen i banken stirrede forbavset på ham. Hun har sikkert troet, han var en tyrkisk fremmedarbejder. ”Er det ikke noget, jeg kan ordne?” ”Jeg vil tale med direktøren!! Nu!!” ”Hvad er dit kononummer”. Flavio oplyste det. Nu så hun, at der stod en pæn sum penge på den konto. ”Vent et øjeblik”, sagde hun. Han fik foretræde.

Han kørte op med elevatoren og fremlagde sin sag. Han sagde, han havde en aftale med Ekstrabladet. Han havde tænkt sig ”at sladre”, hvis han ikke fik en forklaring.

Han fik et checkhæfte. Han måtte bruge et stort beløb. Var det 100.000? Måske.

”Børge, jeg blev deprimeret. Jeg indså, hvordan dette land hænger sammen. Jeg tog min bil (og min hund) med til Syditalien og brugte en masse penge. Bagefter kørte jeg tilbage til Danmark og indlogerede mig på et luxushotel udenfor Odense. Jeg købte byens dyreste luder. Den sidste check rullede jeg en joint af, og gik op og smed den i hovedet på hoteldirektøren”.

Flavio var en festlig, temperamentsfuld fyr. Han ledsagede sin snak med de sædvanlige italienske gestikulationer.

Flavio mente, jeg kunne hjælpe ham. I forbindelse med mit speciale havde jeg lært mig selv tåleligt italiensk (jeg kan forstå en italiener, når han taler langsomt, og jeg kan selv gøre mig forståelig.

Sviger det italienske slår jeg over i latin med italiensk udtale). Der ventede en faderskabssag i Odense. Flavio var blevet ”røvrødt” af en pige. Hun havde sagt, hun var på pillen, men det var hun ikke. Han var blevet misbrugt som ”tyr”. Skandinaviske kvinder bruger køn, begavet italiener som avlstyr. Og nu skulle han i faderskabsretten.

Flavio forestillede sig vist en retssal som en italiensk retssal med mange tilskuere. Der er også tilhørere i engelske retssale. Han ville sige sin mening. Jeg skulle oversætte. Jeg skulle med som tolk. Vi ville optage det hele på en lille, medbragt båndoptager. Derefter ville vi snakke med Ekstrabladet. Han havde allerede en aftale med Ekstrabladet.

Som sagt så gjort. Vi togtoget fra Kolding til Odense. Vi kom til retssalen. Hvad så vi da vi kom ind? Et stort portræt af en kvindelig dommer over dommersædet. OG DOMMAREN VAR KVINDELIG!! ”Jeg tror vi er i vanskeligheder”, sagde Flavio. Det var vi. Dommen var kort og kontant: ”Har I været sammen i den periode? Hvad viser blodprøven?” Ikke en chance for at tale til folket og overlade sagen til den folkelige retsbevidsthed. Vi gik, men grinende.

Flavio viste mig nu, hvor det hul havde været på Strøget, hvortil han var ankommet i nattens mulm og mørke i sin Mercedes. Vi talte med Ekstrabladets journalist. Vi fik imidlertid det indtryk, at journalisten ville bruge historien stik modsat. Til at udlevere mørke italienere, der forførte danske uskyldigheder. Så vi forlod redaktionen.

Vi gik til en restaurant ejet af ”den calabresiske mafia”. Restauranten var i to etager og forsynet med spejle. ”For at calabreserne kan flirte med pigerne i spejlene”, sagde Flavio. Man kunne få al den pasta man kunne spise, den pastasovs der passede én, samt et glas rødvin: 25 kr. Billigt, selv dengang.

Flavio fortalte mig om den høje, blege Calabreser (fra Italiens støvlespids), der stod bag disken. ”Han er lidt farlig”, sagde Flavio, og fortalte mig historien.

Calabreseren havde været gift med en dansk fotomodel. De var blevet separeret, og hun havde fået forældremyndigheden over deres barn, ”hans bambino”. Nu var hun flyttet sammen med en fyr i Odense Byråd. Det var nu kommet calabreseren for øret, at parret tænkte på at flytte til Sverige. Han stod dengang på god fod med fyren fra byrådet, for ”hans bambino’s skyld”.

Han ringede til barnets nye stedfar. Han ville give en middag på en restaurant udenfor Odense. Det var i orden. Calabreseren hentede ham 19.30. For at komme derud skulle man køre igennem en skov. Calabreseren stoppede midt i skoven og trak en Beretta. ”Ud”, kommanderede han. ”Ind i skoven”. Fyren fra byrådet gik foran italieneren med pistolen. Ind i krattet. Derinde kommanderede calabreseren: ”Ned med bukserne”. Fyren fra byrådet måtte smide bukserne. Så kom det på gebrokkent dansk: ”Jeg synes ikke det er nogen god ide, at I tager min bambino med til Sverige”: Det syntes barnets stedfar pludseligt heller ikke.

Flavio og jeg mødtes ofte på Dorotheas Pub. Jeg forklarede ham pointen i Max Webers bog: ”Den protestantiske etik og kapitalismens ånd”. Det kaldsbestemte forhold til arbejde. Retfærdiggørelseslæren. Prædestinationslæren. Flavio anede intet om Lutherdommen. Vi stod en dag

foran en kirke i det centrale Kolding. Det var ved gudstjenestens begyndelse om søndagen. ”Nu kommer der nok en 10-20 mennesker”, forklarede jeg Flavio. ”Oh, they are unhoused” (Åh, de er hjemløse”), lød kommentaren.

Flavio var opsat på at ændre dette samfund, eller rettere: ændre dets mennesker. Det danske drikkemønster forbavsede og chokerede ham. Højtråbende mennesker, nogen faldt i søvn i værtshusene. Han var overbevist om at danskerne var ”ulykkelige” og, ikke mindst, undertrykte. Af et uretfærdigt og allestedsnærværende retssystem. Syditalienere, hvis ikke alle italienere, og ikke mindst sicilianere, elsker retssale. De elsker at få ret i en retssal. Ret mod systemet (”La sistema”). Hans debut i retssalen i Odense skulle ikke blive sidste gang, han gik til retten.

Det var Flavios ide, at vi skulle ”få dem til at smile” (”put a smile on their faces”). Det var Kelds ide at gøre dem bevidste. Det var min ide at gøre dem til katolikker, og ikke mindst ændre mentaliteten på værtshusene. Jeg ville gøre værtshusene til ”høj-niveau” – værtshuse, som Grogans i Dublin. Jeg ville gøre danskerne til irere. Vi havde noget fælles.

”La Contra Riforma”

Nu skulle ”modreformationen”(ital.”la contra riforma”) iværksættes. Flavio blev introduceret til Keld, der dog vist aldrig kom til at bryde sig meget om ham ”som menneske”. Han mistænkte ham også for ikke at have så idealistiske motiver som mig. Han mindede ham for meget om de typer, der havde ”forført” Tove, eks-konen (de var nu aldrig gift). Protestantismen (for Flavios og mit vedkommende), og ”manglen på bevidsthed” for Kelds vedkommende, skulle bekæmpes i pubberne og i natklubberne. Joyce har defineret protestantismen som ”ærlighed, selvretfærdighed og dysterhed”. For mig var det det utålelige drikkemønster og den vulgære konversation. For Flavio skulle de bringes ”til at smile”.

Det blev snart klart at Flavio havde sin suveræne overlegenhed overfor kvinder. På det område var han hedning. Han kom, med god grund, ikke langt fra udgravningerne i Pompeii (Venus´ og Bacchus´ by). Han troede på sex-orgier. Det gjorde han virkeligt. Ikke alene var det fornøjeligt for mænd, men kvinder elskede det, efter hans udsagn.

Det blev til utallige værtshus- og natklubbesøg. Flavio og jeg mødtes efter skoletid på Dorotheas Pub, og vi fortsatte til langt ud på natten i natklubben Don Quixote. Keld skulle lufte og fodre min hund. Det var vilde dage. I Kolding var Flavio ikke den eneste italiener. Der var en stor flok sicilianere, der ejede en ”ristorante”. Dem var vi som regel i selskab med om natten i Don Quixote.

Der var ankommet en skønhed fra Bari. Theresa fejede gennem Norden på jagt efter fornøjelser og hash. Når hun havde været i natklubben et par timer, var hun i besiddelse af meste hash, der var der.

Hun gik ud og dansede med dem, som hun vidste, var i besiddelse af hash. Midt under dansen klemte hun dem hårdt om testiklerne og forlangte deres hash. Hun klemte til. De ville ikke nedværdige sig til at skribe. De udleverede deres hash.

Ovenpå natklubben lå hashbullen "Kanylen". Hertil var der fri adgang fra natklubben. Der røg hun så i al gemytlighed med de fyre, hun havde afpresset.

En sen aften skulle jeg "introduceres" til Theresa. Flavio havde fået den ide, at hun skulle være min "husholderske". Kan man forestille sig en enlig "professore" i Italien uden en husholderske? Sikker ikke.

I min fritid læste jeg hyppigt Dante på originalsproget. Så da jeg blev introduceret til den faldne skønhed fra Bari, citerede jeg "Oggi ogni stalla cade" ("I nat synker enhver stjerne"). Det vakte stor moro blandt italienerne. "Il professore citerer Dante!"

Flavio aflagde hyppigt besøg i mit rækkehus. Gerne i forbindelse med besøg i Kelds mere velindrettede hus. Jeg havde nogle havemøbler, et skrivebord, en bogreol og en madras. Flavio hævdede dog, at han holdt mere af dette simple "hjem" end af danskernes overdådige villaer.

Det var ved et sådant besøg, jeg fortalte ham om min kones utroskab, "double bind"-fænomenet med mere.

"Do you want to have her killed, Borg?" ("Vil du have hende dræbt, Børge?") var svaret. Det kunne han sørge for. Det ville komme til at ligne en trafikulykke. Jeg kom til at tænke på den calabresiske mafia. Jeg overvejede et par sekunder. Så sagde jeg nej tak. Hun var jo min søns mor!

En aften skulle jeg introduceres til glæderne ved gruppesex. Flavio havde "spottet" et par flotte, unge kvinder, der sad og delte en flaske champagne på Don Quixote. Han gik straks i gang med dem. Den slags forstod Flavio.

Det lykkedes. Vi skulle køre til mit hus i en taxa (vi havde et kæmpeforbrug af taxa'er).

På vejen, i Låsbygade, stod den ene imidlertid af. Flavio sad i bagsædet hos den anden. Ideen var nu at vi skulle "dele" hende.

Vi kom til huset. Flavio spurgte, om jeg ville med ind i soveværelset. Jeg betakkede mig. Jeg gjorde det efter Flavio. Jeg gik ind i stuen, lagde mig på sofaen og røg en cigaret. Efter et stykke tid kom Flavio ud. Nøgen, med en cigaret i munden. En hedensk guddom. "From me to you!" var ordene. Jeg betakkede mig igen. Jeg blev inviteret ind i soveværelset, hvor jeg sammen med pigen og Flavio (de var begge nøgne) delte en joint.

Om morgenen var jeg først oppe (jeg skulle i skole). Derefter pigen. Vi fik morgenmad sammen. Hun fortalte nu, hun ejede en pomoforretning i Horsens og undertiden gjorde kunderne visse "andre tjenester". Så tog hun en taxa.

Dette fortalte jeg Flavio, da han kom op. Han blev dødbleg. Det var under Aids-forskrækkelsen. Sådan var "La Contra Riforma".

Flavio gjorde meget ud af, at hans mor altid havde været hans far tro. Han talte meget om sin mor (italienerne benævner det "mammismo"). Hun var nu blevet lidt grå, men var ellers i fin form.

Hans far havde taget del i Mussolinis felttog mod Abyssinien. Han havde fået orlov. Han ville overraske sin kone. Eller rettere: han ville komme uventet hjem for at se "om hun havde noget kørende" med en anden mand under hans fravær. Han vandrede uventet ind i Campobasso. Hans kone stod ved brønden med de andre kvinder. Hun gennemskuede straks hans motiver til at komme uventet. Hun gik smilende hen imod ham: "Hvad var der sket, hvis jeg HAVDE haft en elsker?" Flavios far trak sin håndkant hen over sin hals i en hurtig bevægelse: Hun havde fået halsen skåret over!! Italia, Italia!!

De dage der ikke foregik med "slaget i marken" konverserede jeg med Keld over en pipe og et par flasker vin. Det var naturligvis min hensigt at få ham til at indse den "fulde sandhed" dvs. omvende ham til katolicismen. Det gik ikke så godt. Han blev ved med at føre orientalsk visdom frem. Der diskuteredes og debatteredes. Det ville ikke lykkes.

Mit eget liv var ved at gå i spåner. I begyndelsen var det blot det, at jeg ikke holdt min have. Der indløb klager fra boligforeningen. Naboer havde klaget. Det var dengang jeg skrev artiklen "Fra forargelsens baghave" til Kolding folkeblad. Jeg havde læst Sven Ranulfs sociologiske bog fra 30erne om forbindelsen mellem protestantisme og fænomenet "forargelse" ("social indignation"). Jeg høstede megen ros fra Folkebladet. Jeg fik et stykke guldrandet papir fra redaktøren, hvori det hed, de "så frem til flere artikler fra min hånd". Endelig en (lille)succes!

Irland igen!!

Den sommer fik jeg overtalt en geografilærer fra gymnasiet, Jens, til at tage med mig til Irland. Jeg havde stadig lidt forbindelse til min gamle ven, Aidan O'Brien i Århus. Ideen var bl.a., at vi skulle besøge hans bror Ray, som jeg huskede fra han var lille (besøget hos familien sammen med Lars Mortensen i '71). Ray boede sammen med en ungarlekammerat i et hus udenfor en lille landsby nær Mallow.

Vi kom derover. Vi indlogerede os på et lille, folkeligt hotel, "Kelly's Hotel" i en gade nær Grogans. Jeg havde en flaske toldfri whisky med til vennerne.

Jens sov længe den første morgen. Jeg var i Grogans til åbningstid. Der fandt jeg Gifty, Paddy Finnegan (digteren) og Liam Brady. Da "den hellige time" kom, tog jeg dem med til hotellet. Også en

anden af Grogans indvånere var med.

Vi startede på whisky'en, som vi drak af tandkrus. Jens sov, eller foregav at sove. Den ukendte indvåner fra Grogans stod på hovedet i en Yogastilling for enden af værelset, vi andre ignorerede ham og sad rundt om og snakkede og drak whisky, da Jens vågnede, eller foregav at vågne. Han holdt ikke af det syn, der mødte ham. Første indtryk af Dublin! Det har Liam Brady altid grinet meget af.

Der var de sædvanlige konversationer i Grogans. Så gik turen sydpå, mod Mallow.

Landsbyen var formet som et Y. En lang hovedgade med en del pubs og et par dansesteder, og inde i Y'et kirken og kirkegården. På kirkegården var der stadig grave fra "Den store hungersnød" (1849-51).

Ray og hans kammerat beboede en villa et stykke udenfor byen. Men det blev fredag, og vi skulle ud og slå til Søren.

Vi varmede først op på et par pubs, og så gik vi hen på dansestedet "The White Horse". Ray forklarede mig, at det var et sted for piger med "uplettet" rygte (med andre ord: jomfruer), der søgte efter en mand. Både de unge mænds og de unge pigers fædre var også til stede, og overværede begivenhedernes gang. Ganske rigtigt. Da vi kom ind sværmede dansestedet af unge, irske skønheder. Og unge mænd. De sad rundt om ved bordene. Oppe ved baren sad en kødrand af ældre mænd, åbenbart fædrene.

Jens var ungkarl. Han var velsitueret. Han ejede en villa i Kolding. Hjemme beklagede han sig altid over, han ikke kunne finde "en dame". Dette måtte være stedet. Jeg forklarede ham hvorledes forholdene på stedet var. Når en fyr syntes at kunne lide en pige, dvs. danset med hende flere gange i træk, mødtes de to fædre i baren og begyndte at snakke "fremtid" (af typen: Jeg har en mejetærsker, du har en stor lade osv. osv.) Et ægteskab var en økonomisk transaktion.

Men Jens nægtede at tro det! Han simpelthen nægtede, at dette kunne finde sted i Europa i 80'erne. Men det kunne det.

Jeg faldt i snak med en køn ung pige ved navn Marina. Jeg forklarede hende om Jens's situation. Hus og mange penge (i hvert fald efter den tids irske målestok). Et øjeblik efter sad hun ved hans side.

"Giv hende en drink, Jens!" Det ville Jens ikke. Han var uhyggelig nærig. Jeg gav hende en drink.

Jeg forklarede nu Ray situationen. At Jens ikke troede på det. Ray spurgte: "Hvad hedder 'Fuck her!' på dansk?" Jeg sagde "Knep hende!" Så gik Ray op til musikken. Han lånte mikrofonen. Og snart efter gjaldede det ud over dansestedet på dansk: "Knep hende, Jens!" Jens var rystet!

Der var ikke noget at hente. Ingen var i giftehumør den aften. Vi gik til det andet dansested "The Red Fox". Det var stedet for "de faldne piger", dem der havde "ødelagt" deres rygte. Deres jomfruelighed

var med andre ord diskutabel. Der var ingen fædre. De måtte klare sig selv.

På "The White Horse" havde der været, hovedsageligt amerikansk, sødladent dansemusik. Sjælere hele tiden. Her var stemningen helt anderledes. Der var drønende irsk folkemusik, med violin og trommer og harmonika. For fuld udblæsning. Og alle trampede i gulvet og dansede så det fløj. Guinness i stride strømme. Og masser af piger. Nogle få mænd. Resten var vel rejst til Dublin eller England.

Vi drak, vi dansede. Jens surmulede.

Da aftenen nærmede sig sin afslutning, meddelte Ray, at han planlagde at tage nogle piger med ud i huset. "Spørg Jens, om han vil han en mørk, en blond eller en rødhåret!!" Jens rystede på hovedet. Var han på Månen?

Som sagt så gjort. Aftalerne blev lavet, vi købte et par "six-packs" og gik ud på vejen.

Her krydsede flere mødre rundt i deres biler med deres døtre på bagsædet. De havde ikke haft held i "The White Horse". Ray standsede en bil. Moderen rullede vinduet ned. "Jeg vil kysse dine døtre!" "Moderen snakkede lidt med døtrene. Så blev bagvinduet rullet ned. "Stil jer op i kø" råbte Ray til Jens og mig. Jeg stillede op. Så fik Ray og jeg et par ordentlige tungekys af de rødhårede, krøllede skønheder, og moderen kørte videre. Jens rystede på hovedet. Irland!

Vi kom ud til huset. Flere piger havde indfundet sig. Jeg genkendte et par stykker fra "The Red Fox". De var ved at forberede sandwiches. Nu stillede også violinisten fra "The Red Fox", medbringende sin violin. Vi mænd blev nu bænket foran kaminen i lænestole. Der stod en flaske whisky på kaminhylden.

Pigerne serverede. Violinisten spillede op til dans. Vi hyggede os.

Ray spurgte mig nu "om jeg ville gøre ham en tjeneste". Hans pige lå ovenpå i en seng. Hun var sur, fordi han ikke havde taget hende med i byen. Hun var taxachauffør. "Men hun klæber til mig. Jeg er træt af hende. Gå op og knep hende. Sig jeg har sagt, at hun skal gøre det med dig. Så gør hun det. Hun tør ikke andet. Bagefter fyrer jeg hende for utroskab."

Ray og jeg var venner. Jeg kunne vel gøre ham en vennetjeneste. Jeg gik ovenpå.

Der sad hun i en seng i trusser og BH. Mørkhåret. Hun så ikke værst ud. Jeg forklarede, hvad Ray havde beordret hende til. Hun indvilligede. "Come on", sagde hun og slog dynen til side. "No, I'm no rapist" (Jeger ikke voldtægtsforbryder), svarede jeg og gik nedenunder. Ray var lidt sur, men det blev hurtigt glemt i strømmene af whisky og øl.

Næste dag skulle vi i kirke. Ray var rettroende katolik.

Som sædvanligt var kirken stuvende fuld. Ude på landet er der 100% praksis. Vi overværede messen. Pludseligt stak Ray en albue i siden på mig. "Kig på ham foran", hviskede han. Der sad fyren med

ryggen til, knælende ned. ”Kig på gulvet!”, sagde Ray. Der lå en opslået Play boy. Fyren studerede bare damer. I kirke skulle han jo.

Tilbage til Dublin. Jens gik rundt og fotograferede. Jeg sad i Grogans. Jens ville hjem. Om det var et led i aftalen, husker jeg ikke, men det var det sikkert. Han rejste et par dage før mig. Godt det samme. Jeg var træt af ham. Han fattede ikke Irland.

Jeg tror det var ved denne lejlighed, ved hjemkomsten til København, jeg havde en yderst ubehagelig oplevelse. Jeg sad på en bænk på hovedbanegården og ventede på toget til Jylland. En mand på min alder satte sig ved siden af mig. Han medbragte en stor, sort plasticpose. Han var ubarberet.

Han vendte sig nu mod mig og sagde: ”Ja, i posen har jeg alle mine ejendele. Jeg var ansat i bagmandspolitiet. Jeg kom på sporet af nogle beskidte forbindelser mellem kongehuset og Benneweis-koncernen!”. Jeg troede først manden var gal. Så fortsatte han pludseligt: ”Og dig. Du er vist gymnasielærer. Det skulle vel aldrig være i Kolding? Ved Munkensdam Gymnasium?” Så rejste han sig grinende og gik. Han vinkede til mig.

Der var på den tid en del uro i Irland. Der var hyppige bombealarmer i stormagasiner. Var man under observation, hvis man rejste hyppigt til Irland? Som hvis man var rejst til Libyen? Det har altid været den eneste forklaring jeg har kunnet se. Det var yderst ubehageligt. Oplevelsen fjernede den sidste rest af monarkisme, der måtte have været i mig. Jeg havde da allerede læst en biografi om Dr. Dampé, der i 1810 stiftede en sammensværgelse mod kongehuset. Han fik livstid i et specialfængsel på Kristiansø. Torresin havde introduceret mig til europæisk forfatningshistorie, og jeg havde læst noget af den teoretiske baggrund for enevælden (”Konger af Guds Nåde”). Det var kvalmende læsning. Jeg blev republikaner om en hals.

Mine rejser til Irland blev i 80erne så hyppige, at jeg ikke rigtigt kan datere dem i erindringerne. Jeg mener jeg boede i rækkehuset endnu et år. At det var den følgende sommer, jeg forlængede mit ophold i Irland med nogle uger efter sommerferiens slutning. Og at det var denne sommer, jeg for alvor sluttede et varmt, og varigt, venskab med Phyllis & Colm Doyle.

Sommer i Irland.

Det må vel have været sommeren ’85. Der var de sædvanlige dage og aftener i Grogans. Jeg drak hyppigt med Billy Wolohan, som jeg før har nævnt. Billy Wolohan var, hvor der var penge. En sådan person kaldes i en irsk pub en ”toucher” eller en ”scrounger”. Billy var begge dele. Men han var yderst charmerende. Og vel tæt på at være alkoholiker. Han lagde kvinder ned på stribe, men kun med det formål at få fat i nogen af deres penge – til Guinness.

Jeg husker en sådan aften i Grogans. Jeg tror jeg var løbet ud for penge, og Billy var forsvundet ind i loungen, hvor han var ved at ”chatte en pige op” (dvs. ”nedlægge hende – for gratis drinks). Jeg troede

Billy og jeg var venner, så jeg sluttede mig til dem. Det blev Billy yderst fortrønet over, især da pigen hellere ville snakke med "udlændingen". Det var det første glimt, jeg fik af Billy's sande karakter. Men han var simpelthen så charmerende, at man tilgav ham.

Jeg boede i Billy's lejlighed, hvor også vennen Phelim boede. De følte begge det var spild af penge at bo på en B&B. Vi boede på nordsiden. Hver morgen kom Rembrandt og fik morgenmad. Jeg var naturligvis igen på "støtten", bortset fra at banken sendte min månedlige løn til den internationale bank i Baggot Street (hvor Paddy Kavanagh havde boet). Jeg lærte også en fælles ven af Billy og Phelim, Pat, at kende. Via han blev jeg blandet ind i et svindelnummer, karakteristisk for Dublins "overlever" (som jeg har skrevet en kronik om) og "eventyrere".

Det var det år med hungersnøden i Etiopien, Bob Geldof og "Giv en hånd til Afrika". En fyr der hed O'Neill havde oprettet "Irish-African Friendship Society", der havde kontor i en gade nær Stephen's Green. Pat "arbejdede" der.

Han tog mig med derned. Kontoret lå i et stort kælderlokale. Det så yderst tilforladeligt ud. Der arbejdede en 3-4 "kontorpiger". Der var et stort kort over Etiopien, der var tæt besat med knappenåde med runde, røde hoveder. Havde jeg ikke fået historien af Pat, ville jeg have troet på det. Men det var "a front". Det hele var et svindelnummer. Der blev fra kontoret ringet og skrevet til regeringer verden over, men mest i Europa. Man bad om køretøjer fra de forskellige landes militære overskudslagre. De skulle leveres i Marseilles. Problemet i Etiopien var at få bragt mad, især korn, frem til de hungersnødsramte. Det ville O'Neill sørge for. Blot han fik køretøjerne.

Han fik en del. Dem der var i god stand blev solgt videre, og dem der var for dårlige blev stående på en lagerplads i Marseilles. Det gik vist strålende. Jeg mødte O'Neill. Han havde nogle yderst mærkelige øjne (Billy sagde at han og jeg så lige "gale" ud, og vi passede godt sammen). Jeg tilbød at stile et brev på dansk til den danske regering. Jeg skrev brevet. Det tog 20 minutter. Det fik jeg en flaske whisky for! Om O'Neill nogensinde fik noget fra Danmark ved jeg ikke. At "skøre" O'Neill drev denne virksomhed i Dublin var mere eller mindre en offentlig hemmelighed. Jeg så en humoristisk artikel om ham i "The Irish Independent", hvor galningen skulle have foreslået en svævebane fra Wicklow Mountains til det centrale Dublin!! Jeg elskede det her. Disse mennesker var ikke "ordinære typer", som danskerne er flest. De var eventyrere, excentrikere, originaler. Det var herligt.

En aften i Grogans havde jeg drukket sammen med en fyr, hvis navn var Colm Doyle. Jeg var vist på dette tidspunkt hjemløs, da Billy var blevet smidt ud af sin lejlighed (vel på grund af natlig støj). Da pubben lukkede, spurgte Colm, hvor jeg skulle sove. Det vidste jeg ikke. "Kom med hjem til mig", sagde Colm. "Det siger Phyllis ikke noget til". Colm var åbenbart gift.

Vi tog bussen til Colms bopæl. Der blev banket på. Konen stod derinde i underkjole. Colm smed min kuffert ind. Phyllis (det hed hun) rasede og råbte. Hun smed kufferten udenfor døren. Colm smed den ind igen. Tilsidst faldt hun til ro. Jeg blev inviteret indenfor. Vi drak the og så fjernsyn. Det var en lille, typisk irsk étværelses, med køkken (et komfur og en grill) i værelset.

Hvor skulle jeg sove. Til min utrolige forbavselse blev jeg inviteret op i sengen til dem. Jeg skulle ligge i midten. Den var ikke gået i Danmark!

Colm havde en "heteroseksuel mandlig romance" med digteren Paddy Finnegan. De to kunne ikke undvære hinanden. Jeg tror Colm på dette tidspunkt havde et job som bankbud.

Når aftenen faldt på, skulle de mødes. Det begyndte med en del ringeri. Hvem var hvor? På hvilken pub? (man ringede fra pubbene). Så startede de hver deres Odysseé mod Grogans, hvor de uvægerligt mødtes hen på aftenen. De var altid i hinandens selskab. Sådan lærte jeg Paddy Finnegan rigtigt at kende.

Han var langskægget dengang. Han lignede lidt George Bernhard Shaw, som der stod en statue af foran Trinity College. Han talte med en dyb, raspende stemme og skar de morsomste ansigter. Han var en vittig hund. Altid et svar på rede hånd. Var jeg ikke sammen med Colm var jeg sammen med Finnegan, hvis ikke sammen med Finnegan med Billy Wolohan. Eller Phelim. Eller svindleren "Mick the Robber". Og så var der altid Liam Brady eller John Jordan i Grogans. Eller Rembrandt og Gifty. Jeg var blevet "én af dem", en "Groganite" (vi kaldte Grogans "The Motherhouse").

En dag (jeg var vist allerede gået over tiden efter sommerferiens slutning) kom der penge til mig i "The International Bank" (£800). Det var kommet Billy Wolohan, Paddy Finnegan, Colm Doyle og Rembrandt for øre. Nu skulle der festes.

Billy og Paddy gik forrest op ad fortovet forbi The Shelbourne (Dublins D'Angleterre). De ryddede fortovet. Colm og Rembrandt eskorterede mig bagved. Jeg gik som en konge under en baldakin.

Jeg fik pengene. Vi gik til den nærmeste pub. Jeg var ikke tilsinds at have selskab af dem alle til pengene var brugt. Så jeg lagde £300 på baren. De var over dem som gribbe. Jeg følte mig som Egil Skallagrimson på vikingetidens Island, da han strøede sine skatte på jorden.

Paddy gav en omgang. Så forsvandt han. Vi andre drak sammen resten af dagen.

Næste dag i Grogans viste det sig at Paddy O'Brien havde givet Paddy karantæne (he was "barred"). O'Brien havde hørt om begivenhederne dagen før. Det var Paddy's pligt at drikke pengene op i mit selskab. Det gjorde han ikke. Karantæne i Grogans. Grogans havde sine egne love, og hvis man ikke opførte sig ordentligt "ude i byen", var der karantæne i "The Motherhouse"!!

Hvor mange dage boede jeg hos Phyllis & Colm? Jeg husker det ikke. I hvert fald "kaprede" Mick the Robber mig. Jeg var i en vis forstand en "omstridt guldfugl". Jeg havde en fast, høj indkomst (£800 om måneden var mange penge i Dublin).

Det begyndte med at Mick inviterede mig på middag i et hotel, hvor vi i øvrigt kunne drikke i "den hellige time". Det var en dyr restaurant. Jeg skulle bare forlange ind. Østers? Kaviar? Hvad ville jeg have? Jeg forlangte en dyr menu. Dyr hvidvin til østers, senere årgangsvine til vores steak. En stor dessert. Cognac og cigar.

Da der skulle betales, spurgte Mick tjeneren: "Tager I imod kreditkort?" "Yes, Sir!!"

Mick tog en læderfolder op med en stor mængde kreditkort. Han udvalgte et, tilsyneladende tilfældigt. Anede jeg, at han ry stede på hænderne? At han svedte? Overhovedet ikke. Han var kølig og arrogant. Tjeneren kom tilbage, takkede og bukkede. Det var i orden. Nu skulle vi på Grogans.

Da vi kom ud, grinede Mick: "Jeg gad vide hvem der betalte for den middag", sagde han. Han svindledes med kreditkort.

Jeg skulle nu bo hos Mick. Vi kom derud (efter Grogans). Vi drak kaffe. Vi fik et let måltid. Så ringede det på døren.

Det var Billy Wolohan. Han ville tale med mig. Mick skulle ikke "stjæle" mig!! Det kom til håndgemæng i døren. Mick fik et blåt øje. Men tilsidst kom Billy ind.

Han var fuld. Meget. Han blev lagt i et ledigt værelse. Han tisede i sengen. Det var det.

Da Mick stod op "ville han hente morgenmad. Hvad ville jeg have? Bacon, æg, pølser, toasts, cheddar-ost, tak! Billy gik.

En halv time efter kom han tilbage med et hele. Han åbnede frakken. På indersiden var der mindst 20 lommer. Han havde stjålet det hele i supermarkedet!

Mick var "gentleman-tyv". Jeg har aldrig, heller ikke i England, mødt nogen der mere lignede den perfekte engelske gentleman. Et kraftigt overskæg, der gav ham et anstrøg af Nietzsche. Et kønt ansigt. Altid ulasteligt påklædt. Ingen ville mistænke denne noble herre. Det var hans force.

Jeg "gik" et stykke tid sammen med Mick. Jeg prøvede hans livsstil. Ikke at jeg kunne sætte mig ind i kreditkortsvindel eller tyverier i supermarkeder. Men jeg må med beklagelse indrømme, jeg var med til at stjæle kollekten i den katolske kirke i Rathgar.

Mick satte sig på nederste bænk ved døren, yderst til højre ved udgangen. Jeg skulle stå udenfor kirken. Da kollekten nåede Billy, spændte han. Jeg skulle stå der som "en sikkerhed", hvis han blev snuppet. Vi spændte, over gærder og stok og sten, indtil vi var i sikkerhed. Vi talte pengene. Ca. £30. "Jeg troede de var bedre katolikker i Rathgar", kommenterede Mick.

Vi ville gentage succes'en i det indre Dublin, hos methodisterne. Vi satte os ind.

Det er den mærkeligste gudstjeneste, jeg har været til. "Har nogen begået synder, siden vi sidst sås?", sagde præsten. Nogle begyndte at græde. Så rejste de sig og bekendte. Offentligt skriftemål. Vi var så chokerede, at vi glemte alt om kollekten. Jeg tror ikke Mick havde tænkt sig at rejse sig!!

Mick endte med at blive snuppet. Der var en privat fest på vejen. Vist en reception. Mick deltog og stjal alt sølv og krystalglas i huset. Han kom tilbage til lejli gheden. Han troede den hellige grav var velforvaret. Så stillede politiet (gardai). Mick var kokrød i hovedet. "Hvis I ikke arresterer mig, rejser jeg til London", sagde han. De arresterede ham ikke. Men han måtte aflevere tyvekosterne.

Jeg snakkede en del med Colm & Phyllis Doyle i Grogans. De fleste ”dybe samtaler” havde jeg med Phyllis, og ofte følte jeg at Colm ”var i vejen” Det var så tydeligt, at John Jordan en dag spurgte Colm ”hvorfors han ikke bare forsvandt?”

En fredag eftermiddag ringede jeg til Phyllis på hendes arbejde. Hun havde en ret høj stilling i den medicinske afdeling på Guinness bryggerierne. Kunne vi ses uden Colm skulle ”blande sig”. Hun tøvede lidt. Så sagde hun: ”OK. Mød mig på Colman´s Pub i Rathgar kl.18”.

Jeg tog derud. Jeg bestilte en pint i den formodning, at Phyllis ville betale den, når hun kom.

Det gjorde hun. Vi sad et godt stykke tid og snakkede oppe ved baren. Så spiste vi et måltid mad (man kunne spise på Colman´s). Derefter op til baren igen. Da det nærmede sig lukketid, spurgte jeg Phyllis: ”Phyllis! Hvorfor book´er vi os ikke bare ind på et hotel?”

Den var Phyllis med på. Vi bookede os ind på et hotel på nordsiden. Et hotel med ”room-service”, dvs. der er servering hele natten. Hotellet hed ”Belvedere”.

Der tilbragte vi nu weekend´en. Vi morede os herligt. Mad, whisky, selv pints.

Da vi kom hen på søndag eftermiddag, spurgte Phyllis mig, hvor jeg skulle overnatte. Jeg havde ingen planer.

”Du kan overnatte hjemme hos Colm og jeg!” sagde Phyllis.

Jeg tog med. Skik følge eller land fly.

Vi kom ind i den lille lejlighed. Colm lå fuldt påklædt henne i sengen, under dynen.

Phyllis smed blot sin taske hen på sengen og begyndte at lave mad. Jeg forholdt mig tavs.

Efter et stykke tid skulle Phyllis på toilettet. Jeg var alene med Colm.

Han vinkede mig hen til sengen. ”Så”, tænkte jeg, ”Nu får du dit livs skideballe”. Men Colm spurgte .”Har hun flere checks i sit checkhæfte? Jeg har ikke fået en drink siden fredag!!”

Så gik vi i byen og festede til langt ud på aftenen. Jeg overnattede den nat hos dem. Selvfølgelig liggende imellem dem i dobbeltsengen. Dette var ikke Danmark!!!

Hjemme igen.

På gymnasiet havde man sat vikarer ind i min stilling. En læge, der frekventerede Grogans, havde meldt mig syg "på ubestemt tid" ("for the medium term"). Nu var det tilbage til Danmark, gymnasiet og "La Contra Riforma". Det gik hektisk til.

Det kneb mig at følge med i Flavio's "livstempo". Tilsyneladende formår sydlændinge (ihvertfald Flavio) at leve længere oppe på "de høje nagler" end jeg gjorde. Det var skole, værtshus, natklub dag efter dag, nat efter nat. Det sled ikke alene på mig, men også på min pengepung. Tilsidst fik jeg ikke betalt min husleje. Det var i den periode tingene gik "i koks" for mig. Papirer fra banken, fra offentlige myndigheder osv. væltede ind. Jeg ringede en gang til Grogans og snakkede med Rembrandt. Jeg sagde, at der i Danmark var bjerge af bureaukrati.

"Go skiing on them" (Stå på ski på dem) var svaret. Og det gjorde jeg. Med katastrofale følger. Jeg tror det var i november, jeg blev sat ud af min lejlighed.

Jeg mener det var på det tidspunkt, jeg fik et værelse hos en folkeskolelærer, der drak på Dorotheas Pub. Jeg var der ikke særlig længe, vel 1½ måned. Han fik mit farvefjernsyn i husleje. Hvad skulle jeg med et fjernsyn? Jeg kiggede ikke på livet. Jeg levede det.

Jeg tilbragte megen tid oppe hos Keld, ind imellem værtshusbesøg og natklubber. Tilsidst flyttede jeg ind. Han boede sammen med sin datter (der vel var en 9-10 år) i et rækkehus på størrelse med det jeg havde haft. Min dejlige New Foundländer fik min mor i Give anbragt på en gård.

Det gik nu derudaf med de lange konversationer, den megen vin og de mange piber. Ind imellem værtshuset og Don Quixote og Flavio. Vi holdt også enkelte fester i Kelds rækkehus. Hyppigt måtte jeg med taxa i skole om morgenen.

Det var denne vinter en pige, Beth, lagde an på mig. Hun så ikke værst ud. Men hun var nær alkoholikerstadiet. Hun slæbte rundt på en odenseaner, der tilstræbte hendes gunst, men som ikke fik den. Han var hendes tro slave i Koldings natteliv. Dvs. når hun var hjemme, for hun arbejdede som kahytjomfru på en af Englandsbådene.

Hun hævdede i begyndelsen, at min konversation "fascinerede" hende. Det blev ikke ved konversationen. Jeg husker at have tilbragt en nat i hendes soveværelse, mens slaven fra Odense sov udenfor på gulvmåtten. Var det den nat hun stillede vækkeuret frem, så jeg nær ikke var kommet i skole? Jeg tror det. Jeg måtte flyve i en taxa op til Keld efter min taske, derefter med samme taxa til gymnasiet. Det lykkedes mig. Jeg så således på det "at jeg havde mødt Flavio's Gud". Det held man må sidde i, skal man leve det vilde liv.

En nat, da jeg sov på Kelds sofa, ringede det på. Det var Beth. Hun stod i døren med en flaske whisky. En taxa holdt med tændte lygter. Måtte hun komme ind? Efter en del parlamentaren fik hun lov. Hun smed straks tøjet. Jeg kaldte på Keld. Vi fik et godt grin. Det var "vilde dage"!!

Jeg havde hørt om den høje pension, magistrenes gav medlemmerne af Magistrenes Pensionskasse. I al hemmelighed var jeg på den tid begyndt at drømme om denne store pension. At tage den med mig

til Irland. At bo der. Bortset fra Beth lykkedes det ikke rigtigt at "trække sumpe op af danskerne" (en irsk graffitti fortalte: det er let at trække en mand op en sump. Det er sværere at trække en sump op af en mand). Jeg var begyndt at drømme om "flugt".

Den følgende påske skete det. Påsken faldt omkring den første i måneden, og en morgen hjemme hos Keld registrerede jeg, at der stod ca. 6000 kr. på min bankbog. Jeg ringede til Mærsk Air og Air Lingus. Sent den eftermiddag stod jeg i Dublin.

Det gjaldt naturligvis Grogans. Jeg blev modtaget med åbne arme. Jeg var "tilbage i suppen", de højt flyvende konversationer, Platon og Shakespeare.

Der blev ringet fra Danmark. Finn ville komme og hente mig. Man ville give mig en pension. Jeg var himmelhenrykt.

Det der skete glemmer Liam Brady aldrig. Han har fortalt vidt og bredt om det i Dublin. Han hævder, at der kom "en delegation". At der var flere. Jeg husker nu kun Finn! Jeg fik lov til at tilbringe den sidste aften i Grogans. Finn (eller var der andre) gav runder i massevis. Finn var indlogeret på Clarence Hotel. Han var musiklærer. Efter Grogans drak vi videre på hotellet, og Finn underholdt på klaver. Vi havde det strålende.

Så gik turen hjem. Over London. Næste dags aften sad vi i toget fra København til Kolding.

For at få en pension måtte jeg indlægges. "Der stod en seng til mig" på Psykiatrisk Afd. på Kolding Sygehus (det nye). Jeg kom derop.

Det var ikke så hyggeligt som det gamle. Men det værste var jeg faldt i hænderne på en forfærdelig psykiater. Finn kaldte ham Dr. Hagenbusch. Han havde sagt til Finn: "Jeg er ikke læge. Jeg er kemiker." Og det var han.

Han udspurgte mig. Jeg nævnte en hel del om McKinney Møller. Jeg havde læst Helge Andersens bog "Magtens Mange Mænd". Jeg mente jeg havde gennemskuet "systemet". "Og hvad skal vi så gøre ved det?" spurgte psykiateren. Her var en fælde! Jeg huskede fyren på Københavns banegård. "Demonstrere selvfølgelig", svarede jeg. Ikke desto mindre fortalte en sygeplejerske mig, at han havde sagt ved konferencen, at jeg var "farlig". Det måtte sygeplejersken ikke sige. Men hun var en hippie-type. Hun var brændt lidt varm på mig. Hun advarede mig mod psykiateren: "HAN er farlig. Se at komme ud herfra. I hvert fald ud af hænderne på ham!"

Hvor længe var jeg der? Måske 14 dage. Pensionsansøgningen blev nedskrevet og underskrevet. Jeg ventede. Psykiateren pumpede mig fuld af trilafon. Det er et modbydeligt stof, og har skrækkelige bivirkninger. Nu først fik jeg det rigtigt dårligt.

Men jeg måtte have en bopæl.

Hippie-sygeplejersken og jeg fandt i fællesskab et møbleret kælderværelse på en villavej. Jeg flyttede derud i forsommeren '86. Værelset var lille og fugtigt. Mine ejendele var: en gryde, en pande, en

grydeske og en palet, kniv og gaffel og en sovepose. Mine bøger var opmagasineret på Kelds loft.

Jeg lagde mig i soveposen. Den var gammel og laset. Jeg måtte have medicinen ud af kroppen. Jeg havde det skrækkeligt. Jeg følte mit liv var til ende. Ingen besøgte mig. Jeg var blevet et offer for statussamfundet. Nu hvor jeg ikke længere "var" noget, duede jeg åbenbart ikke. Ingen gamle kolleger besøgte mig. Åh ja, dette dejlige, tiltalende Danmark!! Vi hyggelige danskere!! Jeg var ved at brække mig.

En dag gik jeg ned og ringede fra en telefonboks til min mor. Måtte jeg komme hjem? Kom du bare! Der var altid åbne arme. Min kære, gamle mor! Jeg måtte nu afvente, at mine pensioner gik igennem, og så videre fra Give til Irland.

På Bøgevej igen!!

Jeg kom hjem. Jeg havde det rystende forfærdeligt. Trilafon er et skrækkeligt stof. Man har konstant spyt. Man har uro i benene. Men det er kun de fysiske bivirkninger. De psykiske bivirkninger er langt værre. Sindets vinger stækkes totalt. Man føler sig "under" alting. Verden bliver et skrækindjagende sted.

Mor sad i sin lænestol i hjørnet af det lille værelse, hun havde gjort til sin "aftægtsstue" (det havde tidligere været husets soveværelse). Jeg lagde mig på sofaen. Og blev liggende. Jeg ventede på mine pensioner skulle gå igennem, og trilafonhelvedet skulle ophøre.

Der var på det tidspunkt tre værtshuse i byen: "Proppen", der lå ved Diagonalkroen, "Dragonen" på den anden side af Torvet, og "Tunnelen" i Allégade. Hvad skulle jeg gøre? Det var det eneste sted at møde mennesker.

Os der har "været igennem turen" kan udmærket forstå det klichéagtige billede af førtidspensionisten på en bænk i en park med sin bajer. Der er, i vort højt priste velfærdssystem, ingen tilbud til førtidspensionister. Vi får en (lille) pose penge og overlades til os selv. Vi lever i et land med en calvinistisk arbejdsetik. Arbejde er løsningen på alt. Arbejde adler. Er man ude af arbejdsmarkedet, er man ingenting, man er knapt nok et menneske.

Jeg fik lidt af et chok på Gives værtshuse. Der er en tilbøjelighed til, i lidt større byer, at folk fra alle socialgrupper går på værtshus. Naturligvis ikke som i Irland, hvor det ikke alene er høj og lav, mænd og kvinder, men hvor også værtshusene huser forskellige "interessegrupper" (Grogans er en "litterær" pub.)

I Boyle, i grevskabet Roscommon, bor 2000 mennesker, og der er 34 pubs! I Give bor 4000, og der var tre.

Det er i hovedsagen arbejdere, faglærte og ufaglærte, håndværkere og pensionister, især førtidspensionister, man ser på byens værtshuse. Her er ingen Paddy O'Brien, der skifter ølmåtterne når "the craig is good". Konversationen er om det saliggørende "arbejde". Eller damer. Eller om hvor mange hestekræfter, der er i den nye Scania Vabis. Der var en afgrund til forskel fra Grogans højtflyvende konversation. Men skik følge eller land fly. Og jeg kunne endnu ikke "flygte"! Jeg måtte igennem møllen.

Der var (og er) skal der siges, gemytlige og venlige mennesker på disse værtshuse. Jeg mødte den gamle modstandsmand Ame Johansen (folkepensionist), "Gamle Folle" og "Gunnar Petroleum". Lokale "vækster". Det hjalp ikke meget at underholde disse mennesker om forholdene i det store udland. Kun lokale affærer interesserede dem. Jeg blev engang forbudt (mod karantæne) at tale om Shakespeare og græsk mytologi!! Men et langt liv i vidt divergerende miljøer har gjort det let for mig at omstille mig. Men Vorherre bevares hvor var der mange kedsommelige timer.

Der var Troels. Han røg hash. Jeg havde stadig et lidt idealistisk syn på hash efter mødet med Keld. Vi røg undertiden en pipe. Men så fik han guldbajere oveni hash. Og så var han ikke let at holde ud.

Jeg fik en god ven i Henrik. Han var arbejdsløs ingeniør og på min alder. Han var interesseret i mine teorier, i mit kendskab til litteratur, historie og filosofi. Han var lydhør, når jeg talte om katolicismen. Vi har haft mange "gode timer" sammen.

Hvordan var det at vende tilbage til en lille by, man havde forladt for 22 år siden (sådan omtrent!). Meget var forandret. Veje, der førhen var grusveje, var blevet asfalteret. Bykernen var forandret. "Nytorv" og "Bøgetorv" var kommet til. Der var nu 2 supermarkeder. Der var bygget store villakvarterer omkring byen, hvor en ny middelklasse boede i dyre villaer.

Personligt havde jeg en stærk følelse af "tab". Det blev ikke gjort bedre af den "trilafon-døs", jeg gik rundt i. Min mor og jeg havde dog mangen en god snak, om gamle dage, om familie osv. Jeg lærte at læse den slags litteratur, som folk læser for at "slå tiden ihjel": John Le Carré, Robert Ludlum, P.D. James, Ruth Rendell. Men også "lødig" litteratur som Iris Murdoch. Jeg har altid fundet hende fuld af psykologisk indsigt, især i bevidsthedens væsen. Men først og fremmest læste jeg om Danmarks oldtid, om jægerstenalder, bondestenalder, bronzealder og jernalder. Vikingetiden, som man altid blev skreget ørerne fulde med i Dublin (vikingerne har grundlagt Dublin), har aldrig rigtigt interesseret mig. Især blev jeg fascineret af ældre bronzealder (ca. 1800-ca. 1100 f.Kr.) Jeg læste om de mange egekistebegravelser, man har draget frem, og især fundet af Egtvedpigens fascinerede mig. Jeg læste udgraveren Thomas Thomsens beretning om fundet, om "Hvorledes vi gennem fundets omstændigheder kan forestille os bierne summe i lindetræernes blomster, og de brune får gumle i engen" (sikkert ikke korrekt citeret). Men jeg var fascineret. Jeg aflagde besøg ved Egtvedpigens grav fuld af pietet. Af pietet for et hedensk Danmark (de var soldyrkere) uden arbejdsetik og protestantisme, uden pengebegær (men sikkert allerede dengang et statussamfund).

Jeg havde kontakt til en socialrådgiver på Give Rådhus. Psykiateren i Kolding havde diagnosticeret mig "skizofren paranoid", måske den sværeste sindssygdom af dem alle. Lee Harvey Oswald havde denne diagnose. Jeg besluttede mig til at skumme fløde på diagnosen, og fortalte socialrådgiveren (ret

fantasifuldt) om hvorledes det var at være skizofrent paranoid. Jeg fik bevilget den højeste, sociale invalidepension. I dag er jeg diagnosticeret "skizo-affektivt skizofren", en diagnose der ikke leder tanken hen på præsidentmordere.

Bopæl i Dublin.

Sommeren '87 rejste jeg til Dublin i den hensigt at blive derovre. Min mor græd ved afskeden i Billund Lufthavn.

Jeg var "tilbage i suppen". Grogans. Billy Wolohan. Alt var ved det gamle. Rembrandt og Gifty og John Jordan var stadig i live.

Billy Wolohan boede i en lejlighed på Nordsiden. På 1. sal i den ejendom, hvori han boede (var det Russell Street?) var en lejlighed ledig, en såkaldt "bedsitter", der var udstyret med seng og møbler, med kedel, gryder, gaffeltøj og pletter og pander. Jeg lejede den. Jeg havde for første gang fod under eget bord i Irland. Jeg husker den første aften, da jeg stod i min lejlighed og kiggede ud over byens mylder af skorstene (på ejendommene, ikke industriskorstene). Jeg følte mig glimrende tilpas. Man skal ikke på folkeregistreret for at slå sig ned i Dublin. Jeg ved slet ikke om et sådant findes. Jeg tænkte ikke på sygeforsikring. Jeg var i fint humør.

Dagene gik i Grogans. Jeg var mildest talt lettet over at have forladt Give, ikke min gamle mor, men den elendige snak på Gives værtshuse. Her var vi igen langt inde i litteratur, Shakespeare, historie og filosofi. Det gik strålende. Jeg mødte også Mick the Robber.

En aften var Wolohan og jeg på vej hjem gennem Grafton Street. Vi mødte en 3-4 hippier. Wolohan, meget mod min vilje, inviterede dem hjem. Vi drak en del i Wolohans lejlighed. De var hjemløse. De skulle sove hos os.

To-tre stykker skulle sove på gulvet i min lejlighed.

Om morgenen ved 10-tiden skulle jeg ned og hente socialhjælp. Jeg var selvfølgelig gået på "støtten" ved ankomsten, og især nu hvor jeg havde egen lejlighed.

Hippieme var endnu ikke stået op, da jeg gik hjemmefra.

Da jeg kom hjem var der en farlig ballade i huset. Hippierne i min lejlighed havde tømt "the electric metre" for 50 pence-stykker. Dette apparat skulle man putte 50 pence i med mellemrum for at have lys og varme. De havde brækket den op og tømt den og var forsvundet.

Værtinden var rasende. Hun beskyldte mig for tyveriet. Jeg hævdede jeg var udlænding ”og katolik”. Den med udlænding hoppede hun ikke på. Billy og jeg blev begge smidt ud. Jeg skyldte i husleje. Hun beholdt mit pas som pant, indtil huslejen var betalt.

Jeg måtte fortælle Wolohan det i Grogans. Han surmulede lidt, men det var jo ham, der havde slæbt hippierne hjem. Jeg var rasende. Og hjemløs.

Hvordan jeg sov de næste par nætter, husker jeg ikke. Den dag kom imidlertid, hvor jeg skulle hæve ”støtten”. Og jeg skulle dokumentere, jeg havde fast bopæl. Værtinden skulle skrive under. Men det kunne jeg naturligvis ikke få hende til. Så Mick the Robber forfalskede hendes underskrift.

Det blev opdaget henne på socialkontoret. Det var strafbart. Jeg kunne være blevet straffet for socialt bedrageri. Men i stedet gav man mig derhenne adressen på et herberg nede ved kajerne.

Så jeg endte blandt de fattige i Dublin for en tid. Herberget lukkede kl.22 og da skulle alle være inde. Om morgenen gik vi hen på det nærliggende socialkontor, med en underskrift fra lederen af herberget, og hævdede £5 i understøttelse. Det var ikke meget. Et par sandwiches og en pint. Pr.dag. Man var nu flinke til at give drinks i Grogans, men man smilede lidt af denne dansker med sin høje pension, der var endt blandt de hjemløse i Dublin.

Straks man gik ud af herberget, var der naturligvis en pub. Hver morgen jeg forlod herberget, stod ”vennerne” derhenne og forsøgte at vinke mig ind. Længere kom DE ikke. Men jeg gik videre til Grogans.

Det skete om søndagen, at Finnegan og jeg gik ned til Franciskanernes folkekøkken på kajerne og fik et måltid mad. Der lå en del folkekøkkener i Dublin, ligesom der var en del herberger. En fyr på mit herberg havde en liste over dem alle, og han havde givet dem stjerner, som var de hoteller. Han fortalte mig også, hvor jeg kunne få gratis tøj.

Ved Franciskanernes folkekøkken var der altid en lang kø om søndagen. Jeg faldt i snak med en sagfører fra Cork, der stod i køen. Han var ”røget på røven” i Dublin i weekenden.

Pludselig kom en turistbus forbi. Den var fra det fjerne Chicago. ”Tara Tours” stod der på siden af den. Turisteme derinde begyndte at filme os. Nogle irlændere sprang frem og knyttede næverne af dem. Sikkert rige irsk-amerikanere, der skulle have et glimt af ”det fattige Dublin”.

Man taler om en fattigdoms-cyklus i Dublin. Har man først mistet sin lejlighed, er det jo ikke sikkert, man har til indskuddet til en ny. Så er der kun herbergene tilbage. Det er en ond cirkel. Jeg fik et glimt af denne ”onde cirkel”. Men jeg må sige, der var højt humør i herbergene. Alle tog det fra oven og ned. Der var ingen selvmedlidenhed, der var ingen svære alkoholikere, der bragte sprut med ind i herbergene. Der var ro ca. 22.30 (vi sov i sovesale). Jeg ville ikke have undværet den oplevelse.

Jeg besøgte også Finnegan. Han boede i en lille hybel på kvisten i Rathgar. Der var en seng, et bord og en stol. Da vi var kommet derud, rakte han ind under sengen og frembragte en primus. Han hældte vand i fra håndvasken. To store kartofler. Da de var kogt spiste vi dem med smør. Finnegan var fra

Øst-Galway. Han levede af det irlændeme havde levet af i århundreder. Jeg sov i hans lejlighed på en luftmadras et par gange

Finnegan & Colm, dette heteroseksuelle "kærestepar", havde karantæner i mange pubs. I øjeblikket har de det begge i Grogans. Jeg synes Finnegans digt, hvori han beder bartenderen i Mac Daid's ophæve hans karantæne, hører hjemme her:

THE PLEA OF THE BARRED MAN (1977)

I sing of McDaid's, a tavern grand,
From which jovial bar I am now banned;
It's Guinness stout so wit inspiring,
It's decor quaint and most beguiling.

Alas, that fate so cruel, unkind,
To mundane inns myself should bind
Where music gay is rarely played
And bardic lays are ne'er relayed.

No damsels fair of exotic race
Frequent my present drinking place;
No arist Boske's famed niche could fill,
Or writer equal Johnston's quill.

Those merry toppers from far and near
Who'd quaff with me a glass of beer:
Their company I miss most sore
My present haunt is but a bore

I place the blame upon a guard
Who lacked respect for a famous bard-
Now Kevin, friend, and Brian I pray ye,
Lift the ban and reinstate me.

Min "sygdom", eller mine "alternative bevidsthedsstadier", var begyndt at melde sig. Først i det små. Konversationen i Grogans cirklede tit om ad de græske guder og de græske filosoffer. Ierne, i hvert fald Grogans "indvånere", drak i høj grad som en form for intellektuel stimulans. "Guinness giver tanken vinger". Når jeg taler om mine "alternative bevidsthedsstadier" var der ofte kun tale om en form for "højere galskab", der passede fint ind i jargonen i Grogans. Jeg tror det var omkring dette tidspunkt, at jeg begyndte at tænke på Grogans som en slags metafysisk rastepåds for vandrende ånder. Grækerne kaldte reinkarnation for "metempsykose", ikke "reinkarnation", der gav for mange hinduistiske og buddhistiske associationer. Alligevel betyder "metempsykose" sjælevandring (Cf. den platoniske myte om Er). Jeg tror, jeg var begyndt at tænke på os indvånere i "The Motherhouse" som vandrende frie ånder, på rejse gennem rum og tid. Især det græske rum, den græske tid. En dag nærmede jeg mig Grogans, og det faldt mig ind at vi muligvis alle var genopståede græske søfolk fra slaget ved Mylae i den græske oldtid. Jeg trådte ind i baren. Der sad Paddy Finnegan. Langskægget dengang, alene, i ophøjet majestæt, over sin pint. Jeg henvendte mig til ham på følgende måde: "Finnegan, do you remember in the ships at Mylae?" ("Finnegan, husker du i skibene ved Mylae?"). Svaret kom prompte, med dyb, raspende røst: "It was a hot day!" ("Det var en varm dag!")

Colm og jeg kom en del sammen med skotten Blair. Han var, hvad han altid understregede "Highlander"(højlænder). Han havde udspreedt det rygte om sig selv, at han var blevet "forvist" fra Skotland. Han boede i en lille "bedsitter" i Rathgar. Han konsumerede omkring 2 flasker skotsk whisky om dagen, der ad mærkværdige omveje altid skaffedes ham af engelske kvinder, der boede i Dublin. Blair havde karantæne på et utal af værtshuse.

En af Blair's "acts" (mange har et yndlingsnummer, som de giver en pub. Kaldet deres "act") var at skælde ud på irerne, fordi de ikke forstod at bekæmpe englænderne i nord. "Vi skotter forstår at bekæmpe dem på hjemmebane", var den evige besked til dublinerne, der i almindelighed ikke gider tale om konflikten i nord.

En dag blev man trætte af at høre på ham. Han kom godt beruset ind i en pub og startede sin "act". "Har du nogensinde været i Belfast, Blair?" lød spørgsmålet. Nej, det havde Blair da ikke. "Så kom her, vi kører dig til Connolly Station. Tag derop og hold dit foredrag!"

Som sagt så gjort. 1½ time efter var Blair i Belfast. Han så sig om efter en "god" (dvs.republikansk) pub. Han fik øje på en pub, der hed "The Scotsman". Han gik ind og startede sin "act". Han måtte flygte med kuglerne piftende om ørerne.

Blair er vel, når man undtager mine indlæggelser, den mest "gale" person, jeg har mødt i Dublin. Skuffen var fuld af digte til whisky's pris. Han havde sin klankilt hængende på væggen. Han mente han kunne fjerne ligtorne "ad psykisk vej". Det meste af tiden lå der i hans seng en eller anden afklædt, engelsk kvinde. Som drikkegildet skred frem løftede han dynen og klappede hende voldsomt bagi. Jeg husker et drikkeorgie, hvor jeg faldt i søvn på græsplænen udenfor hans hus. Næste morgen vækkede han mig (jeg var blevet lagt i et tilstødende rum) og sagde, at hvis "Colm og jeg viste os igen, ville han skyde hovedet af os med et jagtgevær." Det var sidste gang jeg så Blair. Nu er han død. Kremeret. He'll be in Scotland afore me.

Det var omkring det tidspunkt Billy Wolohan, Paddy Finnegan og Colm Doyle og jeg gik hen på den amerikanske restaurant "Trocadero" en sen aften, efter Grogans havde lukket. Vi var, i vores rus, blevet enige om, at vi var sultne. Ingen talte om penge. Jeg nævnte ikke penge. Det var først senere det gik op for mig, at de andre formentligt så hen til mig, som den der kunne betale.

Vi bestilte op til flere flasker hvidvin, forret, middag og dessert. Vi nød det kongeligt. Efter middag en cognac og cigar.

Så kom det kritiske tidspunkt. Hvem skulle betale? Da Paddy og Colm begyndte at kigge på mig, og jeg så tvivlrådigt ud, fløj Billy Wolohan ud af døren. Vi var alene.

Jeg kunne ikke betale. Tjeneren kom. Paddy og Colm kunne ikke betale. Ejeren kom. Paddy Finnegan begyndte at se vred ud (der ligger en anarkist dybt begravet i hans sjæl). Politiet ("Gardai") blev tilkaldt. Finnegan protesterede voldsomt. Han begyndte at tale om "hvad det var for en stat republikkens fædre, Conolly & Pierce, havde indført? En politistat som den spanske? Det sidste Colm og jeg så til ham var, da han sad bag i et salatfad i håndjern og bankede sin stok ned i gulvet. Han fordømte republikken. Han bandede.

Colm & jeg skulle møde for retten næste morgen kl.10.00. Jeg sov ude hos Colm. Vi tog bussen ind.

Vi ankom i "Four Courts" (retsbygningen) rettidigt. Vi kom ind i retssalen. Der var offentlig proces. Tilskuerbænkene var fyldte. Til vores overraskelse sad en hel del af Grogans indvånere på bænkerne. De havde hørt vi skulle "for".

På de tre dommersæder sad dommere iført paryk. Der var en retsskriver. Foran dommerpanelet stod en mikrofon. Det lod til, at det hele bestod i, at anklagen blev læst op, hvorefter den anklagede gik op og erklærede sig "guilty" eller "not guilty". Colm og jeg blev i første omgang placeret nede blandt tilskuerne.

Det var korte processer. Anklager. Spritanklager. En enkelt voldtægt. Var der et mord? Midt under processerne rejste én af Grogans indvånere sig op og råbte ud over retssalen, mod dommerne: "All power to the people" ("Al magt til folket"), og han blev smidt ud. I samme øjeblik blev Finnegan ført ind. I håndjern.

Jeg brast i latter. Synet af den skæggede Finnegan i håndjern, med et dybt indigneret udtryk i ansigtet blev for meget. Colm brast i latter. Grogans indvånere brast i latter.

Dommeren blev vred. Finnegan, Colm og jeg blev sendt ned i en celle for at "køle af".

Der var vi ca. 3 timer. Vi var i højt humør. Der lød så mange latterudbrud, at Finnegan blev bange for, vi blev sendt til "The Joy" (Mountjoy= det hårde fængsel). Men vi fik et godt måltid mad. Intet at udsætte på det.

Vi blev sendt op i ressalen ca.13.30. Vi havde besluttet at erklære os skyldige. Vi fik en bøde på £10 hver. Jeg har stadig anklageskriftet. Det er skrevet på legaslistisk irsk/ engelsk. Her kommer det:

Pearse Street.

785/ '87

The director of Public Prosecutions at the suit of Garda Francis Walsh 171B.

Patrick Finnegan

Colm Doyle

Borg Jenson

For that you the said accused, on 4/6/'87 at St. Andrew Street in the Dublin Metropolitan District, were drunk, quarrelsome and disorderly on the premises of one Robert Doggett, a licensed person, and refused to quit same when requested by the said licensee to do so.

Contrary to Section 18 Licensing Act, 1872.

For that you the said accused on 4/6/'87 at St. Andrew Street in the Dublin Metropolitan District, in incurring a debt to Robert Doggett obtained credit to the amount of fifty two pounds and twenty pence (£52.20) from the said Robert Doggett by means of false pretences.

Contrary to section 13(1) Debtors Ireland Act, 1872.

Vi var blevet dømt efter en lov, der var 150 år gammel! Men vi kunne forlade retsbygningen.

Så gik turen til pubben overfor retsbygningen, "The Tilted Wig". Her drak vi sammen med en del af Grogans indvånere, bl.a. Rembrandt.

Jeg stod oppe ved baren. Efter en del "pints" fandt jeg ud af, at fyren ved siden af mig var en fyr jeg havde set før. Jeg spurgte: "Vi har vist set hinanden før? I en pub? Jeg husker dit ansigt!" Ja, lød svaret, "Det var mig der var dommeren". Dublin, Dublin.

Min skizofrene lidelse begyndte at melde sig. Ingen tog nogen notits. Jeg boede skiftevis hos venner, ofte hos "Poeten JohnMcNamee" i The Coombe. Jeg bad Billy Wolohan hjælpe mig med at finde en lejlighed.

Vi fandt en. I det mondæne kvarter Donnybrook (Eden Road). En gammel dame, der fornyligt var blevet enke, var min "landlady". Selve lejligheden lå i en skurvogn, hun havde i baghaven. Hun havde fire sådanne skurvogne, der var opdelt i lejligheder ("flats") med fælles køkken og toilet. Jeg havde igen benene under eget bord.

Min pension blev på dette tidspunkt overflyttet fra Bank of Ireland til en filial i Donnybrook. Jeg lavede en aftale med min "landlady" om månedlige indbetalinger. Og nu gjaldt det om at finde en "lokal pub". Alle der færdedes i den indre by havde en "local" i nærområdet.

Og ganske rigtigt: Om hjørnet lå "The New Madigans", en særdeles mondænpub. Dets indvånere var skuespillerinder og fotomodeller, og gennemgående folk, der arbejdede i Irlands version af "Gyngemosen", folk fra Radio-Tv-Stationen Montrose i Donnybrook.

Jeg havde set "Mad Sweeney" "svæve" i "The Foggy Dew" og modtage sine "retainers", der gav ham "tips" til hestevæddeløbene. Jeg besluttede, at jeg ville "svæve" som "den lokale filosof" i "The New Madigans"! At musikere fra U2 kom der med deres "groupies" anfægtede mig ikke.

En dag sad Billy Wolohan og jeg i "The New Madigans". Jeg var langt inde i en fortælling om den guddommelige skønhedskonkurrence, der startede den trojanske krig. Jeg havde ikke lagt mærke til en lokal skønhed, der sad vel en meter fra mig. Hun lod imidlertid til at lytte intenst til min udredning. "Sig noget til hende!", sagde Billy.

Jeg vendte mig mod hende. Hun VAR en skønhed. Lang satinkjole. Jeg spurgte hende, hvad hun hed. "Noella", lød svaret. Jeg improviserede så et digt:

When Paris of Troy penetrated Helen the Beautiful with his silver prick

Helen of Troy received him with her velvet.....??????

"Her velvet WHAT, Noella?" Og hun svarede prompte: "tongue".

Vi faldt i snak. Hendes mand, der var sadist ("Vil du se mærkerne på min ryg? Så gå med på toilettet!"), var rejst til London. Om jeg ville med på natklub? Ind til byen?

Men, som sædvanligt, var jeg inde i en lang udredning, og havde ikke lyst til larmen fra et orkester

eller diskotek. Jeg var Groganite.

Således havde jeg også talt mig igennem en hel nat sammen med "Big Joan" i hendes lejlighed, mens jeg var hjemløs. Har jeg stået i et valg, om jeg skulle tilgodesee legeme eller sjæl, har jeg altid valgt sjælen.

Jeg sad ofte om formiddagen og oversatte digte fra dansk til engelsk i "The New Madigans". Men "The New Madigans" var ikke Grogans. Det var en "poshy pub", en pub for de nyrige og de succesfulde. Jeg havde valgt forkert. Jeg endte med at få karantæne.

Mit hoved var for alvor begyndt at "blomstre". Det er følelsen, når en konceptuel tankeverden overtager magten fra hverdagens prosa. Jeg havde det bedst, når jeg lå på en seng i min "flat". Tanker begyndte at melde sig som stemmer. Jeg havde naturligvis ingen "sygdomserkendelse". Jeg lå der på min seng dag efter dag, nat efter nat. Til sidst, da mine drømme og tankeverden havde ladet den konkrete verden tilbage, eller rettere, da de to verdener kolliderede, tog jeg en lænestol og smed den ud af mit vindue (der var lukket). Det gav et helvedes brag. Klokkeren var ca. 5.30 om morgenen. Jeg blev hentet af politiet i et salatfad.

St. Brendan's Hospital.

En irsk, psykiatrisk afdeling er vidt forskellig fra en dansk. I Danmark tales der nu om enestuer for hver patient. Her på St. Brendan's var vi en ca. 30 mand stuvet sammen på en slags sovesal, der var adskilt i 3 afsnit af lave skillevægge. De mandlige plejere gik rundt med nøgler dinglende fra hoften.

Hvad der straks slog mig, var de irske mænds helt forskellige måde at bære deres "galskab" på. Man skulle have troet, der ville være en skrækkelig larm, når man tager blandingen af maniske, deprimerede og skizofrene i betragtning. I stedet var der stort set ro. Der blev selvfølgelig undertiden ført lavmælte samtaler fra seng til seng, men det var alt. Jeg blev for første gang udsat for stoffet "serenase" (der hedder det samme på engelsk), et stof i familie med den hjemlige trilafon, men som, af en eller anden grund, ikke gav mig så mange bivirkninger.

Jeg var faktisk ikke ganske ukendt med afdelingen. Jeg havde været der med "poeten John McNamee", når han skulle op til sin psykiater og have sin sprøjte. Jeg havde set frem til at skulle have den samme psykiater, der var en flink fyr, der lod John McNamee ringe til slægtninge i U.S.A. på hospitalets telefon. I stedet fik jeg en mørk mand, vel en inder eller pakistaner. Vi snakkede i hovedsagen religion.

Mine vrangforestillinger var faktisk lettet i samme øjeblik, jeg havde smidt lænestolen ud af vinduet i Eden Road. Det var som om virkeligheden var trængt ind gennem hullet i vinduet. Derfor kom

opholdet på St. Brendan's nærmest til at virke som en slags "straf".

Jeg ville i hvert fald hjem. Det var ikke noget behageligt sted at opholde sig. Vi var for mange i et rum. Vi var alle låst inde. Plejerne var ikke de mest behagelige typer. Vi kæmpede alle for at blive udskrevet.

Undertiden blev vi trukket ned på græsplænen foran bygningen. Græsplænen var omgivet af et stort ståltrådshegn. Om søndagen fik vi lov til at gå til messe i kirken, der var tilknyttet hospitalet.

I begyndelsen havde jeg ingen penge, hvilket betød at jeg måtte "bomme" cigaretter fra de andre. Så løb pensionen ind. Penge blev hentet i banken i Donnybrook. Jeg skulle også betale vinduet: £190. Men det lettede at få penge. Jeg kunne nu sende bud til købmanden efter cigaretter og chokolade. Men jeg ville stadig hjem.

Min gamle mors veninde Vita Hyldgård var engelsklærerinde, og via hende blev der arrangeret kontakt til hjemlandet.

Efter ca. en måned kom jeg gud. Jeg blev kørt til lufthavnen i en lukket bil under opsyn af en plejer. Det var dog ikke så slemt, som det så ud til. I lufthavnen bød jeg ham på et par "pints", og vi sad og talte hyggeligt i pubben "The Silver lining" i lufthavnen. Så gik det over Kastrup til Billund.

3 år på Bøgevej.

Jeg vendte hjem til sofaen hos min gamle mor. Jeg glemmer aldrig synet af den sofa, da jeg stod i døren. Det er, bortset fra illusionen om evig indespærring på Risskov, det nærmeste jeg er kommet til at opleve, hvad Hegel kalder "den slette uendelighed", en følelse af et evigt tidsforløb. Nu vil man sige: Du kunne have flyttet. Fået dit eget. Men jeg magtede det ikke. Følelsen af tab var for overvældende. Den anden mulighed, som jeg så den, var en étværelses i et socialt boligbyggeri. Og jeg havde ingen ambitioner om at forlade Give. Danske storbyer er kolde (eller sådan slog de mig dengang), upersonlige og uden atmosfære. Den lille by er overskuelig. Alle kender måske ikke alle, men mange kender mange. Og det var min barndoms by. Jeg havde min gamle mors selskab. Jeg kendte mennesker i værtshusene (de fortjener ikke navn af "pubs"). Jeg blev.

Det var også en tilbagevenden fra Dublins charmerende kaos og uorden til en lille dansk bys rolige, for ikke at sige søvnige, livsrytme. Til det lille bibliotek, hvor jeg havde været igennem stort set hvad der interesserede mig, men hvor man velvilligt bestilte bøger hjem til mig. Gud ske tak og lov for den danske bibliotekslov. Måske i endnu højere grad end den sagnomspundne "velfærdsstat" landets største pryde. Jeg har levet blandt Dublins fattige, og i et land, hvor der ikke er lovgivet på kryds og tværs for alverdens ting, lader det til de klarer sig. Dublin vrimler med charmerende humbugmagere som Billy Wolohan og O'Neill ("Irish-African Friendship Society"), og de klarer sig enten ved småvindlerier eller ved større "numre" (O'Neill). Paddy Finnegan sælger bladet "Big Issues" som

gadesælger foran Trinity College, og det medfører ikke, at man skærer ned i hans sociale bistand ("The dole"). "Mick the Robbers" småvindlerier har jeg omtalt. Alle er med i kampen om at komme ind på en pub og få et par "pints", og når konversationen, der er de irskepubbers *raison d'être*, kaldet "the craig", er god, ja så drikkes der i runder, og man bliver hyppigt inviteret med i runderne, hvis man er interessant at konversere med (Paddy Finnegan's styrke).

Nu var jeg tilbage i Give. 3 værtshuse, hvor alle stort set kendte alle. Her er konversationen en ganske anden. Det er ikke landets historie, litteraturen eller religionen, der diskuteres. Man skal endog være heldig, hvis der diskuteres politik. Det er hyppigt, her i arbejdsetikens land, arbejdet. Eller hvor fuld man var i går aftes. Grove vittigheder om sex. Biler, sport, og fremfor alt: penge. Det var sørgeligt at ombytte Grogans med dette. Men irske galehuse var for "middelalderlige", og jeg var åbenbart i farezonen.

Jeg fik dog mangan en god snak med min gamle mor. Vi kom rundt om mange ting. Fra hendes liv, fra mit liv. Religion og tro. Jeg lærte at respektere hendes stoute accept af sin skæbne. Hun havde mistet sin mand tidligt. Hun havde fået et øje opereret ud p.g.a. grøn stær. I skæbnen så hun Guds vilje. Lydighed mod Guds vilje var kernen i hendes tro. Hendes yndlingsang var "Lær mig nattens stjerne". Jeg bebrejdede hende undertiden at hendes kristentro måske mindede for meget om stoicisme. Men hvorfra skulle hun vide noget om stoicismen? Hun var landmandskone. Og hvem var jeg, at jeg skulle bebrejde hende denne accept af sin skæbne. Lå jeg ikke på hendes sofa? Accepterede jeg ikke min egen skæbne som "sindslidende"? Som romerne sagde: "Qui non Fatis ducuntur, Fatis trahuntur" ("Dem der ikke lader sig føre af skæbnen, bliver trukket ved håret")

Der var midt i denne treårige periode endnu en episode, hvor jeg måtte indlægges på psykiatrisk i Vejle, efter et kort ophold på Give Sygehus. Endnu en "mani". Jeg har skrevet meget ned om, hvad der foregik i mit hoved under disse episoder (min udkomne bog "Hvor er den dovne Seraf med Ambrosia?" dækker episoden i Dublin i '87), men om denne mani har jeg intet skrevet ned. Skulle jeg skrive noget ned, skulle den kaldes "Vandrer-manien". Jeg oplevede mig selv som en kosmisk vandrer. Om man vil, er dette et af mit livs "arketyper". Morgenen før jeg blev indlagt var jeg på vandretur. Det er ikke et ualmindeligt fænomen blandt psykisk syge. Det kaldes, med et tysk ord, "Wanderlust". Jeg var blevet spurgt på Risskov om jeg vagabonderede. Eller ligger der her minder om en tidlig følelse af "ikke at høre hjemme"? Jeg må skuffe dem der tror, at de, hvis de kommer i kontakt med det psykiatriske system, bliver konfronteret med en Freudiansk orienteret dybdepsykolog, der begynder at grave i den slags. Aldeles ikke. Man bliver fyldt med medicin for at komme ud af psykosens. Det er alt.

Jeg kom hjem igen. Mine rutiner fortsatte. Jeg læste meget. Jeg drak en del. Blandt min yndlingslæsning var (og er) P.V. Glob's "Højfolket" og "Mosefolket". Jeg blev nærmere knyttet til mit hjemland gennem denne læsning om en fjern fortid. Jeg, der er født i København, blev nært knyttet til Jylland. Jeg omgikkes jyder til dagligt. Jeg har altid ment, at der i min gamle mors lydighed mod sin skæbne, hendes AMOR FATI, som Nietzsche kaldte det, lå en god del gammel, jysk skæbnetro. Vi kender skæbnetroen gennem folkeviserne. Den går sikkert tilbage til hedenskabet. Katolicismen lærer, at vi har en fri vilje, og at det sommetider endog er en pligt at gøre oprør mod sin

skæbne. Men disse tanker harmonerede godt med min tilstand. Jeg følte jeg havde opgivet alt. Jeg havde ”fået den onde skæbne som den gode ikke kan få”, som der står i en folkevise.

Min mors alderdom formørkedes, fordi min storesøster og hendes man havde sat hende ”under administration”. Alle udgifter skulle der gøres rede for. De styrede hendes økonomi. Hun havde en stor omgangskreds, og mange penge gik til gaver ved fødselsdage. Ofte måtte hun ”låne” penge af mig sidst på måneden. Hendes hus var betalt ned, så jeg spurgte hende, hvorfor hun ikke tog et lån i huset. ”Det vil T... jo ikke ha” nærmest klynkede hun. Hun var bange for dem. Ofte, når de havde givet hende en skideballe i telefonen, ringede hun til familien og græd i telefonen. Jeg kunne intet gøre.

1989-90 og ”Rosemanien”.

Det var vel kort efter nytår ”at humøret steg igen”. Når dette skete, registrerede jeg ikke faresignalerne. Det var en periode, hvor jeg grøg en del hash med min ”ven” Troels. Fra Keld havde jeg stadig den romantiske ide, at dette stof var ”bevidsthedsudvidende”. Det var det, desværre, i mit tilfælde, i ekstrem grad.

Det var på det tidspunkt, at Monica Ritterband læste nyhedene op i TV-Avisen. Det lyder latterligt, men jeg forelskede mig i hendes kønne ansigt. Jeg har altid været yderst følsom for ”synlig” skønhed. Og for ”levende” skønhed. Et dødt billede har aldrig appelleret til mig. Men dette levende, kønne ansigt, der ledsagede selv de mest forfærdende nyheder fra den store verden med et glimt i de kønne blå øjne, kunne jeg ikke stå for. Jeg havde ligget og kigget på hende aften efter aften. Det var på et tidspunkt, hvor jeg modtog antabus i en afholdsklub i Give (for min mors skyld).

Da jeg forlod afholdsklubben, var jeg i (for) højt humør. Jeg besluttede mig til at gå ind på værtshuset ”Proppen” og drikke en NAB (en alkoholfri øl). Undervejs derind bemærkede jeg ved døgnkiosken en reklameplakat for en avis, der viste Monica Ritterband, der duftede til en rose. Det var formentlig det, der i et lynglimt drev mig til vanvid.

Jeg havde kun siddet kort tid i pubben, så kom Vorherre ind i selskab med Monica Ritterband, eller i hvert fald en lignende skønhed. Vorherre var en distingveret, hvidhåret gentleman i 60-årsalderen i en nålestribet habit. Jeg bestilte øl til dem. Servitricen, Rie, der vidste jeg var på antabus, var yderst forbavset. Jeg må have siddet og talt ud i luften..

Jeg kom hjem til villaen på Bøgevej. Jeg var stadig i dette udsøgte selskab. Jeg kom først på Give Sygehus, dernæst på den psykiatriske afdeling i Vejle.

Her befandt jeg mig i en tilstand af vidunderlig dyb fred, da disse stemmer meldte sig for mit indre

øre:

”Vi er stemmer der kommer fra universets allerinderste hjerte. Vi taler fra mahavantara til mahavantara (mahavantara: et kosmisk år, én omdrejning af Mælkevejsgalaksen –226.000 jordår) ned gennem evighedens korridorer. VI kender dig. Du kendes af ingen, men for os er du velkendt. Du er en spiller og først og fremmest: en elsker. Du har spillet med dit hjerte og din ånd. Du satte alt på spil i ét herligt, frygteligt terningekast, selv dit åndelige helbred. Du kastede dit hjerte ind, og den pris du spillede om, var Rosen selv. Misforstå os ikke: Der er andre spillere i universet, andre elskere, ligesom der er andre priser og præmier. Men lad det stå til alle tider, fra evighed til evighed: Denne mand, der ligger her på en seng på psykiatrisk afdeling, denne mand spillede om ROSEN SELV, og med en så frygtelig risiko skulle han tabe, at kun vi kan og MÅ kende de odds han spillede mod. Og, kære Børge, én måtte jo vinde. Der er mange der vil misunde dig denne pris. Der har været andre vandrende riddere, der har vundet liljer og violer. Men husk altid i dit hjerte: Du vandt den dejligste af alle: rosen.”

Det er ikke altid ubehageligt at være gal!! Der er lyse øjeblikke. De fleste af de gange jeg har såkaldt ”hallucineret” har været øjeblikke fyldt af kærlighed og sødme. Og jeg er ikke sikker på, at menneskets metafysiske ”position” er så fastlagt, som det hedder sig i vort lille land, der er i grebet på en altdominerende teoretisk og praktisk materialisme. I et land hvor det højeste man kan stile imod er penge (sommerhus, lystbåd, rejser til New York) eller magt (udvalgsposter og ministertaburetter) vil jeg gerne fastslå, at der har været øjeblikke i mit liv, øjeblikke hvor jeg ville blive diagnosticeret som skrupskør, der har været så skønne, at de var det hele værd. Jeg ville ikke bytte oplevelsen på Foxfield Road, Dublin, eller disse minutter i en hospitalsseng i Vejle, med en præsidentpost i U.S.A. Det har været øjeblikke hvor jeg vel ikke var så tæt på det guddommelige skue, som Plotin og St. Augustin kom, men som lå snublende nær på.

Jeg kom langsomt ”ned” fra disse højder. Man bliver ”hevet ned” med neuroleptika.

Jeg fik lov til at gå nogle uger på hospitalet. Det blev bestemt fra højere sted, under anmodning fra min søster og svoger, at jeg ikke kunne vende hjem til min mor. Hun var for gammel og for svag til mine ”udskejelser”. De havde vel ret, men set i bakspejlet er der noget forkert i, at den slags beslutninger tages på et tidspunkt, hvor man ikke selv, i praksis, kan tage hånd om sin skæbne. Det samme var sket for mig i Kolding, da man placerede mig i et fugtigt kælderværelse. Men på dette tidspunkt, i vinteren ’90, var jeg stadig for ”højt oppe” til at organisere en praktisk ordning for min fremtid.

Jeg blev tilbudt et ”psykiatrisk bofællesskab” i den lille by Vonge ca. 17 km fra Give. Det blev lovet mig, at det var folk med ”psykiske lidelser” der boede derude. Jeg var derude på besøg. Men ærligt talt var jeg nærmest lige glad. Familien pressede på for, at jeg sagde ja. Jeg sagde ja.

Så jeg flyttede derud i februar 1990. Jeg fik et værelse som jeg selv møblerede. Der var fælles spisning i køkkenet.

Men folk der frekventerede stedet slog mig langt fra som egentligt psykiatriske. Jeg har intet

principielt mod "retarderede", men de kan være lidt svære at dele hus med. Deres konversation er ikke af den slags, man kan deltage i. Jeg var faktisk ret isoleret på det sted.

Jeg var i grebet på den græske kærlighedsgudinde Afrodite. En kvindelig sygeplejeelev på hospitalet havde været så glad for mig, at hun græd, da jeg rejste. Jeg var under den overbevisning, at kvinder var en slags hemmelige agenter for kærlighedsgudinden, en slags "manchuriske kandidater". Så jeg værgede mig ved at spille sexgalning overfor pigerne på stedet. Jeg kom med vilde forslag til dem. De var hunderædde.

En mand på min alder, Asbjørn, var under uddannelse som pædagog, og var i "praktik" på stedet. Ham fik jeg et fint forhold til. Jeg vævede om græsk mytologi og græsk filosofi, og han lyttede opmærksomt. Han var det mest positive indslag.

En dag fik vi besøg af en kvindelig pædagog, Mette, der arbejdede i et bofællesskab for lidt ældre retarderede i samme by. Hun var en tiltalende og særdeles køn pige i begyndelsen af 30'erne. Jeg kørte mit sædvanlige show som sex-galning.

En dag stod hun og lavede mad. Jeg sad ved køkkenbordet. Jeg vævede løs om sex. Pludselig vendte hun sig og sagde, at hun ikke gad tale med mig om den slags, men hvis vi skulle tale sammen, måtte jeg komme til fornuft.

Jeg var lamslået. Mit velorganiserede show (der til syvende og sidst var til ære for Afrodite, som jeg derigennem viste min foragt) var faldet til jorden. Hun har senere sagt, jeg holdt mund en rum tid.

Så fik vi en fornuftig snak. Jeg fortalte lidt om mig selv. Hun fortalte lidt om sig selv. Hun var gift og havde en lille datter. Vi havde det særdeles hyggeligt.

Senere skulle vi til forårsfest i den lokale idrætshal. Asbjørn, en anden mandlig pædagog og jeg ankom ret anløbne. Bofællesskabet var ikke just noget afholdshjem. Mette var der med de retarderede. I min beruselse bød jeg hende op til dans. Da hun var vant til at "føre" de retarderede mænd i dansen, førte hun også mig. Jeg afsluttede dansen med at sige, at det "som regel var manden der førte". Jeg tror hun blev ganske flov.

Jeg begyndte at tænke en del på Mette. Hun var sjældent ude af mine tanker. En aften ringede jeg til hende. Jeg fortalte hende, at jeg hyppigt tænkte på hende. Kunne hun komme på besøg? Jeg havde jo ikke mange at tale med på stedet.

Hun kom. Sommetider om dagen, når hun havde en time. Så kom hun en times tid om aftenen.

Den aften, da hun skulle køre, bad jeg hende om at køre med op til kroen. Jeg trængte til en "nightcap" og vist også cigaretter. Lige før jeg stod af, gav hun mig et kys.

Jeg fik nærmest et chok.

Jeg har beskrevet oplevelsen af denne "nedstigning" fra hendes "socialgruppe" til en "gal"

invalidedepensionist i et bofællesskab således overfor venner:

”Oven i dette er der den MANIODEPRESSIVE gymnasielærer, der tilbringer perioder sammen med de gale. Den syge mand. Manden der sidder på værtshusene og taler sort om de græske guder. En sådan mand har i Danmark 1000 grunde til at ende i den dybeste ensomhed og meningsløshed og isoleretthed. Han bærer sit livs fiasko som et bannermærke og et Kainsmærke. Dette har været min ørkenvandring i tre år. Er der noget at sige til, at jeg lavede op, da jeg første gang i denne periode blev mødt med forståelse af noget så normalt utilgængeligt som en smuk kvinde? Hun nedsteg fra det protestantiske borgerskab, og opdagede, at der bag masken på dette sociale udskud var et menneske, der var værd at interessere sig for. I begyndelsen tror jeg nærmest, hun så på mig som et kuriosum, men det endte med et kærlighedsforhold....”

Og jeg fortsætter: ”Alt i alt er denne kvinde en ligeså stor undtagelse i sin egen samfundsklasse, med dens forlorte pænhed og blankpolerede facader, som jeg selv er fra reglen om, at man kun finder uuddannede personer i de klasser i Danmark, der drikker offentligt. På en måde beundrer jeg Mette langt mere end Phyllis og Big Joan i Dublin, eller Jane og Bente i Koldings hashbohème, fordi Mette skiller sig ud fra sin samfundsklasse.....”

Og videre: ”Vi er begge undtagelser. Originaler. Individualister, der ikke lader os underkue af det sociale rollespil. Vi fortjener hinanden, fordi vore liv er en daglig kamp mod de konventioner, der gør livet i Danmark uudholdeligt i længden. Forlorenheden, Janteloven, der endog hersker i værtshusene og på sindssygehospitalets gange; hun risikerer et stigma, fordi hun bekymrer sig om en social paria, og jeg er for længst glemt og forkastet af de pæne akademikere og de hykleriske katolikker i deres villaer. Hun har fået lidt af duften fra værtshusene og bohemen gennem sit kendskab til mig, og i hendes hjerte er der et opør mod konventionernes forlorenhed. I mig er der en længsel tilbage til familielivets trykthed, trods mine nu mange år i Dublins og Danmarks bohemer....Mette har tilsyneladende givet mig en chance i livet....”

Jeg var med andre ord dybt imponeret. Jeg havde (og har) ikke levet så mange år i dette land uden at kende til jernreglerne for social gruppering. Jeg var rullet fra ”socialgruppe 1” til ”socialgruppe 6” på få timer. Jeg var en sindssyg invalidedepensionist. Hvad hjalp det, at jeg har et ganske godt kendskab til den græske og romerske oldtid, eller til engelsk litteratur og katolicismen? Intet. I dette land drejer hele spørgsmålet sig om, hvorvidt ”man har tilknytning til arbejdsmarkedet”. Den calvinistiske arbejdsetik fejrer her uhørte triumfer. I Irland har jeg aldrig fået spørgsmålet stukket ud: ”What do you do for a living?” (”Hvad laver du?”). Men her er det det første der spørges om. Og du er bedre stillet, hvis du svarer, du er asfaltarbejder, end hvis du svarer, du kan Plotins Enneader og Shakespeare udenad. Det er sandheden.

Tilbage til Give igen.

Jeg tilbragte sommeren i bofællesskabet. Skønt der var et par personer derude, der irriterede mig usigeligt, kan jeg ikke sige det var den rene elendighed. Jeg skrev dog et lille, kritisk skrift til stedets pædagoger som jeg her citerer lidt af:

"Jeg er mig naturligvis bevidst, at visse klienter kan være socialt "dårligere" end jeg erkender, at næppe alle selv har kræfter til at gå tilbage i de alternative "netværk", der findes i det "normale" samfund. Men hvorfor bygger pædagogerne ikke de broer, der skal føre os ud? Medmindre vi skal inviteres til at opfatte bofællesskaberne som alternative plejehjem? Selvfølgelig kan den individuelle patient isolere sig ligeså effektivt ude i en lejlighed som i et bofællesskab, og hvorledes griber man ind i det sygdomsbillede, hvori en del består i trangen til at isolere sig? Dette er en væsentlig psyko-social problemstilling, og et punkt hvor tættere samarbejde mellem lægerne og pædagogerne er påkrævet. Men istedetfor at pille ved dette ømme punkt vælger både institutionerne og bofællesskaberne ofte "at søge at aktivere klienterne/patienterne" f.eks. på daghospitalet. Jeg har selv et sådant sted fået en sten at slibe på, og denne oplevelse står stadig for mig som en levende dramatisering af den meningsløshed, man kastes ud i på pension. Mange former for beskæftigelse er flugtformer selv for "normale" mennesker, der ofte flygter fra deres personlige problemer ind i arbejdet. Min opfattelse er, at en forbedring af ens livssituation kun kan tilvejebringes gennem en ærlig konfrontation med ens problemer i deres gyserige nøgenhed. Når nu de psykiatriske institutioner intet gør for at konfrontere patienterne med deres reelle, sociale situation, hvorfor tager socialpædagogerne så ikke dette kildne punkt op til behandling i bofællesskaberne?"

Igen en kritik af en mentalitet, der synes at mene, at "arbejde" er det eneste saliggørende!!

Men som sagt, vi havde mange sjove timer. Der var ikke rigtig nogen afholdsmænd på stedet, og vi havde gerne en kasse øl stående. Vi tog på en tur til Tyskland. Vi tog med Rømø-Sild båden, mens vi var i sommerhus på Rømø. Der herskede en vis jovialitet.

Jeg syntes dog selv jeg var "yderst fejlanbragt" (som om jeg ønskede at "anbringes" nogle steder) og Mette var enig. Jeg fik, med Mettes hjælp, fat i en lille lejlighed i Give (hvor jeg alligevel tilbragte mange eftermiddage), og i november '90 rykkede jeg igen tilbage til barndomsbyen, denne gang endelig for mig selv, ind i en lejlighed. En situation jeg havde frygtet, da jeg år tilbage kom ud af hospitalet i Kolding pumpet fuld af trilafon. Men her i "distriktspsykiatriens" velsignede dage, er der vel ikke så mange sengepladser, at man kan få lov til at komme til sig selv, og tage sin skæbne i sin egen hånd, før man lukkes ud??

Jeg var kommet tilbage til Give. Til de værtshuse og mennesker (og biblioteket!!) som jeg kendte så godt. Jeg kunne lejlighedsvis besøge min mor. Jeg fik mine rutiner. En snak med menneskene på værtshusene. Biblioteket (jeg læste en blanding af spændingslitteratur og "lødige" litteratur, især af historisk og arkæologisk art). Jeg fik undertiden besøg af den arbejdsløse ingeniør, Henrik, med hvem jeg kunne dele mange meninger og tanker.

Det var vist i det efterår jeg fik at vide, at min biologiske mor, Aase, var død. Jeg havde ikke været i kontakt med hende i en længere periode. Jeg ringede så til min (biologiske) moster, Solveig. Hun havde en bungalow på Tenerife. "Det er et stykke tid siden, Aase lukkede sine øjne" fortalte hun. Hun

var dødpå et plejehjem i København. Senere fortalte Solveig, at ”hun var blevet meget religiøs før sin død.”

Jeg fik mange besøg af Mette. Det var på dette tidspunkt hun for alvor begyndte at ”åbne” op. Der var en del vold i hendes ægteskab. Det gik ikke godt. Jeg ”åbnede op” og fortalte om min fortid, mine ”manier” og hallucinationer. Om irske pubs og vennerne i Irland. Om mine drømme. Men forholdet var stadig ”platonisk”. Jeg overøste hende med digte, som hun nu er i besiddelse af en stor samling af. Hun fik breve. Når jeg læser disse breve kan mit liv dengang forekomme som en ørkenvandring, hvor hendes besøg var de eneste højdepunkter. Sådan gik tiden. Således gik det meste af et år.

Det er svært helt at gøre rede for mit daværende forhold til Mette. Når jeg slår op i de mange digte, jeg skrev til hende i denne periode, har jeg indsæt hende i mange roller, og mig selv i mange roller. Jeg er ofte den bedagede kyniker, den gamle komediant, der har gennemskuet livets gøglespil, mens hun stadig spiller med i ”den sminkede verden”:

”På sine højglanspolerede fotografier
Smiler Mette til fotografen
En komediant bevæbnet til tænderne
Som sin gøglerbror, med lyseblå balloner.
Men pas på, lille frøken Himmelblå
Der kommer en time efter tæppefald
Hvor du må se ind i dit klovnehjerte,
Den ensomste time i dit liv,
Et Gethsemane,
Tak din Gud for det.”

Men i et ”digtbrev” er jeg også Odysseus, skyllet op på hendes, Kalypsos, ø, som en skibbruden. Og hun blev, på Blake’sk manér, ”solen til min solsikke”:

”Dit hjerte boede i en lukket have,

Der levede det sit ensomme liv.
Du blev solen til min solsikke
Men jeg kaldte dit hjerte frem fra haven
Og gav dig et liv der var ukendt for dig..."

Hendes besøg i min lille lejlighed betød alt:

"Du står på tærsklen til et nyt liv,
Jeg nægter at cirkle tilbage i mørket,
Jeg væmmes
Når mine venner fra mit forrige skråplan
Fylder min hybel med øllugt og hashrøg,
Jeg driver det bort med kunstig blomsterduft
Her skal din ånd herske,
Din magi skal fylde mit liv.
Før så jeg alt i djævelens troldspejl,
Alle havde de en bjælke i øjet;
Du har lært mig at alle er mennesker,
De er vækster i den have
Du har vist mig i glansen fra dit lys.
Du stod på en grænse i mit liv
Jeg håber din lyse pigelatter
Vil følge mig hele min livsvej..."

Jeg er en pilgrim, en vandrer, der har slået sit telt op ”i hendes oase”. Jeg sætter hende og mig selv i utallige roller. Hun er Puk og jeg Oberon i Shakespeare’s Skærsommernatsdrøm osv. osv.

Sommeren ’91 fortalte Mette mig, at hun og hendes mand planlagde at flytte til Norge. Det kom som et chok. Hun havde altid givet mig det indtryk, at det var et ulykkeligt ægteskab, med en del vold, faktisk at det kun var en slags ”bofællesskab”. Men nu ville de til Norge. Hendes mand var oprindeligt halv nordmand, halv englænder. Hun selv havde været på højskole i Norge, og familien havde været på utallige ferier i landet. Og nu ville de altså rejse derop.

Jeg var rådvild. Hvad skulle jeg gøre? Siden jeg var flyttet ud for mig selv, havde hendes mange, korte besøg, og min ”platoniske” kærlighed til hende, holdt mig oppe. Der var faktisk en vanvittig plan om, at jeg skulle flytte med! Jeg skulle bo i huset sammen med dem! Det gik så vidt, at min bogreol blev pillet ned. Den skulle med derop. Der var noget ”Iris Murdoch’sk” over hele arrangementet. Men tilsidst bakkede jeg dog ud. Ægtemanden og tilbederen isoleret i et hus i ødemarken! Det lovede ikke godt.

Jeg hjalp dem med at flytte flyttekasserne ud i bilen. Da dagen kom, kom de forbi min lejlighed for at hente min bogreol. Jeg skulle komme på et ubestemt tidspunkt senere. Mette græd. Jeg gav hende en rose.

Det var en tom fornemmelse, da bilen var kørt. Jeg var som Pinocchio, der havde fået tråden, der holdt ham oppe, klippet over. Jeg var langt nede. Jeg gik på værtshus.

Hun var i Norge. Jeg fulgte familiens rejse mod Telemarken i telefonen. Hun savnede mig allerede. Det lå stadigvæk ”halvvejs i luften”, at jeg ”kom senere”.

Men dagene gik. Mine rutiner var de vanlige. Mange timer henslængt på sofaen med telefonen indenfor syns- og rækkevidde. Mange timer med bøger, ofte igen om en fjern fortid, eller om rummets mysterier. Det fjerne, det der var forbi forlængst, fyldte mine drømme. Jeg vandrede med bronzealderens soldyrkere i Egtved Ådal, jeg udforskede Mælkevejen og Andromeda-galaksen. Irland svævede vel også et sted som en mulighed (jeg havde ”truet” Mette med Irland, da hun begyndte at ”true” med Norge). Jeg tilbragte nogle timer hver dag på værtshuset med tom snak. Jeg tilbragte en del timer sammen med den arbejdsløse ingeniør Henrik. Som sagt: dagene gik.

Hen på efteråret blev jeg inviteret derop.

Mettes far og mor havde været deroppe, og hendes mand kunne så aflevere dem ved Norgesbåden i Larvik, samtidig med han samlede mig op.

Som sagt så gjort. Jeg ankom i mørke til Larvik, og Kevin kørte i rasende fart ad de snoede veje mod Åmot i Telemarken.

Jeg ankom. Modtagelsen havde vel været mere hjertelig, havde Kevin ikke været til stede. Det var et yderst besynderligt arrangement, som Mette dog tog som om det var en selvfølge. Jeg blev installeret, først på en sofa i dagligstuen, senere i et lille værelse, i huset de havde fået stillet til

rådighed af kommunen.

Den første morgen jeg vågnede, var de gået på arbejde. Jeg stod op og betragtede det unægteligt spektakulære landskab med de høje fjelde, hvor der lå huse langt op i lierne. På de fjernere fjeldtoppe lå der allerede sne. Jeg havde aldrig før været i det indre Norge. Selvfølgelig var landskabet flot, men jeg havde samme fornemmelse som dengang i Østrig: lidt for glansbilledagtigt.

I weekenden tog vi alle en køretur nordpå, til Rjukan, hvor den gamle amerikanske film "Telemarkens Helte" udspilles. Her forsøgte Hitler at fremstille "tungt vand" til sit atomprogram.

Vi stod ud overfor det berømte kraftværk. Mellem os og kraftværket var en flere hundrede meter dyb klippeslugt. Kevin spurgte, om vi to ikke skulle gå en tur langs kanten. Jeg sagde nej tak!! Vi spiste pizza i Rjukan.

Efter en uge kom afskedens stund. Jeg var forelsket i Mette, men situationen i Telemarken var uudholdelig for mig. Det var det med at holde "gode miner til slet spil". Det var det ene. Det andet var, at Mette og jeg praktisk talt aldrig var alene. Jeg åndede et suk af befrielse den morgen færgen løb ind i Frederikshavn.

Mette var hjemme i julen, og vi udvekslede julegaver på værtshuset "Vadestedet" i Vejle (der dengang gav sig ud for at være en "irsk pub").

I foråret ringede Mette og sagde hun var gravid. Mettes og mit forhold var stadig "platonisk", så det var ihvertfald ikke med mig. Det måtte være med den mand, som hun levede i "bofællesskab" med! Hvordan reagerede jeg? Hun havde ofte erklæret mig sin kærlighed og troskab. Jeg var chokeret! Breve og kærlighedsdigte i massevis. Kærligheds- og troskabserklæringer. Daglige telefonsamtaler. Og nu var hun gravid!!

Var der et øjeblik stilhed i røret? Mon ikke? Jeg tror ikke ligefrem, jeg ønskede hende tillykke, og har jeg gjort det har det været ironisk ment.

Men jeg slugte kamelen! Det det hele drejede sig om for mig var at få hende hjem. Jeg var stadig "det 3. hjul". Jeg kunne ikke stille krav uden at risikere at miste hende. Jeg måtte have hende hjem.

Genoptagelse af erindringerne.

Jeg genoptager nu, efter en halv snes år, nedskrivningen af "Det var en varm dag". Regner jeg tilbage - jeg er notorisk dårlig til at huske årstal - må jeg være nået ind i begyndelsen af 90erne.

Hvad det nu drejer sig om, er forholdet til Mette og hvorledes dette udviklede sig.

Det er muligt der nu vil blive lagt andre synsvinkler på tingene end der blev i erindringerne op til dette tidspunkt. Der er flydt en del vand under broerne siden jeg sidst var i gang med ”Det var en varm dag”. Måske er jeg blevet mere kølig overfor de nedenfor fortalte hændelser. Ingen tvivl om de mellemliggende år må have forandret mig, og det ikke så lidt.

Jeg havde ventet at Mette, der altså nu var gravid, snart ville vende hjem. Deri lå min længsel.

Så kom der pludseligt en telefonopringning. Mette var i røret. Jo, fortalte hun, hende og hendes mand havde fået tilbudt jobs højt oppe i Norge, kun 200 km syd for polarcirklen. De havde sagt ja.

Jeg var naturligvis chokeret. Jeg som havde afventet hendes snarlige hjemkomst!!

Men jeg var jo stadig dybt forelsket i hende. Men håbet begyndte at synke.

Men efter hvad jeg kunne forstå på breve og telefonsamtaler var hendes kærlighed til mig stadig levende som altid.

Nu begyndte der så et tovtrækkeri.

Tovtrækkeriet bestod i, at hun snart lovede hun ville komme hjem (så mit håb steg), hvorefter hun, igen telefonisk eller per brev, blot talte om sit job, stedets naturskønhed eller lignende. Så sank mit håb igen og blev til dyb skuffelse. Dette blev ved med at ske.

Det endte med jeg i ren frustration og skuffelse trak mit telefonstik ud og skrev et digt kaldet

ELEVATORPIGEN.

Jeg husker ikke digtet helt tydeligt (Mette konfiskerede det senere), men essensen var følgende:

Jeg er i din elevator, du er min elevatorpige

Du giver mig håb og min stemning stiger opad,

Så skuffer du mig og det går nedad igen,

Håb igen og derfor opad igen.

Jeg har fået nok.

Jeg vil ikke længere være i din elevator.

Farvel elevatorpige.

Jeg fik fat i en konvolut, frankerede brevet og sendte det. Jeg ønskede hende virkeligt ud af mit liv.

Telefonstikket var trukket ud. Jeg var alene i min lille, støvede lejlighed.

SKRIVNINGEN AF SERAFEN.

Jeg traf nu den beslutning, at jeg ville nedskrive de besynderlige oplevelser, der var overgået mig i Dublin, da jeg beboede skurevognen i Eden Road, Donnybrook, Dublin. Jeg ville nedskrive dem for deres komiske effekt.

Jeg skal ikke her komme ind på indholdet af det værk, jeg har kaldt ”Hvor er den dovne seraf med ambrosia?”.

Jeg kastede mig over skrivningen af den.

Jeg skrev intenst, dag og nat.

Det var som om beretningen fra dengang bragte det hele tilbage mig. Jeg var pludseligt i den verden, jeg på brutal vis var blevet revet ud af dengang i Dublin. Handlingen greb mig med sig. Jeg skrev og skrev. Profeten havde fortalt mig, hvorledes hans LSD oplevelser ofte bragte ham tilbage til præcist det punkt, hvor den forrige LSD oplevelse havde bragt ham. Således også her. Jeg blev revet med af min beretnings flod. Jeg skrev i i alt 11 dage og jeg sørgede for at lægge siderne pænt i orden, i den takt de forlod min gamle skrivemaskine.

Tilslidst endte det næsten som automatskrift.

Siderne sprøjtede ud af maskinen og i en vis forstand blev jeg deres første LÆSER ligeså meget som deres egentlige forfatter.

Jeg husker det sug det gav i maven på mig da det dages i dette værk, hvorledes vi 4 rumzigeunere, Constrictor (Zeus), Posy (Poseidon), Caretaker (Hades) og Floodhorse (Afrodite) var landet i Grækenland ca. 1300 f. Kr. og hvorledes ”vi havde taget landet Punt med os”.

Det måtte jo ende galt.

Og det gjorde det. Constrictor (mig) endte naturligvis til observation på den psykiatriske afdeling på Vejle Sygehus.

Romanen ”Where is that Lazy Seraph With Ambrosia” var skrevet på engelsk. Den virker i en vis forstand som en gradvis afskrælning af identiteter, så jeg fra i begyndelsen at have set mig selv som den græske gud Zeus langsomt finder ud af, at min sande identitet var rumzigeuneren Constrictor. Jeg og de 3 andre rumzigeunere havde fra tidernes morgen strejft rundt i universet. Ingen af os kendte sin

alder eller oprindelse. Det var så at sige rumzigeuneren Constrictor, der var endt på den psykiatriske afdeling i Vejle.

Det var i en tid hvor man, når jeg blev indlagt, gerne stillede en skrivemaskine til min disposition..

På denne nedskrev jeg digtet om elevatørpigen. Jeg gik derefter rundt inde i den tids dagligstue og viste digtet til andre indlagte.

En meget sød og ganske tiltrækkende pige ved navn Gudrun proklamerede højlydt, at det digt havde HUN forstået. Hun var tydeligvis i særdeles højt humør og havde en vis flamboyant opførsel på afdelingen. Hun kaldte alle, fra sygeplejersker til lægerne, ja selv overlægen, for "personalet". Denne overlegne holdning morede mig højlig. Jeg anså hende for at have FORMAT, noget der passede rumzigeuneren Constrictor (mig). Så vi talte meget sammen, hvilket ofte foregik på denne måde:

"Lille Gudrun!! Du skulle lige have set, da vi rumzigeunere i mellemistiden stod bag et træ og fotograferede nogle mammutter, der bollede! Nej hvor blev de bange, lille Gudrun! Osv.."

Mens Gudrun hørte på sådanne og lignende beretninger fra Constrictors umådelige fortid, var det som om hun næsten lagde ørerne tilbage som en kat, eller en lækat. Hun kiggede undrende på mig. Hvor meget hun forstod, og om hun troede på det, ved jeg ikke.

Det blev ikke ved historierne. Det udviklede sig til ret excentriske, erotiske udfoldelser forskellige steder på afdelingen. F.eks. i vaskerummet eller et toilet nede i "terapien". Det hele meget uhøjtideligt. Constrictor var kommet ud over affæren med "elevatørpigen".

En aften havde Gudrun og jeg "udgang" på samme tid, dvs. vi måtte forlade afdelingen indtil kl.10 aften eller måske endog længere, efter personalets skøn.

Jeg trak hende med ned på værtshuset "Vadestedet" her i Vejle, hvor jeg bor i skrivende stund. Vadestedet var et populært værtshus, der serverede Guinness på det tidspunkt. På væggene hang portræt-tegninger af stamkunder gennem tiden.

Gudrun og jeg stod kærligt opad hinanden i baren og drak på livet løst.

METTE VENDER TILBAGE.

Nu synes det at være gået op for Mette der højt mod nord ved polarcirklen, at tidspunktet var kritisk. Jeg havde ikke talt med hende siden jeg havde revet telefonstikket ud og sendt digtet om Elevatørpigen til hende. Og nu dukkede hun pludseligt op i Vejle (hvor hendes forældre boede på dette tidspunkt). Jeg mener, hun alene og højgravid var kørt hele vejen fra Nordnorge til Vejle.

Helt præcist hvornår jeg fik nys om hendes ankomst, husker jeg ikke. Jeg mener dog, jeg på dette tidspunkt var udskrevet. Jeg besøgte dog stadig Gudrun inde på afdelingen.

Jeg husker imidlertid, jeg stod tæt sammen med Mette, der altså var højgravid, nede på Vadededet og at det var den samme bartender som det havde været for få dage siden, da jeg i samme bar stod tæt omslynget med Gudrun. Jeg husker de blikke han gav mig og vist også en kommentar.

Mette havde fået nys om forholdet til Gudrun og den stakkels pige (det var jo i retrospekt trods alt synd for hende) kørte mig endog ind på afdelingen for at besøge Gudrun.

Forholdet til Gudrun, der var begyndt på besynderlig vis, fik en brat ende da Gudrun vendte hjem til Løsning, hvor hun kom fra. Mens forholdet stod på, havde jeg faktisk besøgt hende i hendes ret flotte hus.

Jeg ved at Mette og jeg kom til en forståelse. Hun skulle drage tilbage til Norge og jeg skulle blive i Danmark og afvente hendes hjemsendelse, efter hun havde født. Der havde stadig ikke eksisteret noget seksuelt forhold mellem Mette og jeg.

Mette fødte en søn d. 12. august, ham der senere blev min "papsøn" Jon. Jeg mener, hun vendte hjem samme sensommer med et fly fra Norge. Min gode ven fra Give, Henry, der havde en bil, og jeg, hentede hende i Billund. Kevin var ikke med.

Mette fik nu et job i Jelling og flyttede ind i et rækkehus samme sted.

Den umiddelbart følgende tid står ret udvisket i min erindring. Jeg havde imidlertid en psykiatrisk episode mere, og om den husker jeg (eller blander jeg nu 2 episoder sammen - dette foregik for omkring 20 år siden??), at det lykkedes mig at flygte fra observationsafdelingen i Vejle, idet jeg havde til hensigt at komme ud og anråbe EGTVEDPIGENS GUDER om hjælp!! Jeg sprang over et stakit, hævede penge i min bank på dæmningen, og lejede en taxa. På vejen til Egtved fik jeg taxaen til at holde ved en tankstation, hvor jeg købte en flaske rødvin og en halv flaske "gammel dansk". I hedenskabets tider udgød man et drikoffer på jorden, før man anråbte guderne, så dette havde jeg også til hensigt at gøre oppe på Egtvedpigens gravhøj. På tankstationen havde jeg også købt en proptrækker.

Som sagt så gjort. Jeg udgød noget af vinen og lidt af den "gamle dansk" på jorden oppe på hendes høj og løftede armene i hedensk bedestilling (løftede arme) og anråbte hendes guder om hjælp til at få orden i mit noget kaotiske liv.

Så så jeg pludseligt noget mærkeligt. Løbende hen mod højen kom en stor schæferhund med logrende hale så den virkede ganske harmløs. Den løb op ad højen og hen mod mig og sprang op ad mig og slikkede mig i ansigtet!

Med den hund legede jeg og tumlede rundt med vel en halv times tid. Det var en pragtfuld hund, stor og flot og meget legesyg.

Da jeg gik ned ad højen over imod den gård, hvorfra man holder udkig med højen, fulgte den efter mig med lo grende hale.

Jeg ringede på og ud kom en dame. Jeg spurgte om schæferen var deres hund og hun kom med et mærkeligt svar: Den var kommet løbende, de vidste ikke hvorfra, for ca. 3 dage siden. Den havde åbenbart til hensigt at blive hos dem.

Det havde den nu ikke. Jeg bad nemlig damen ringe efter en taxa, og da den kom og jeg ville sætte mig ind på bagsædet sprang hunden efter mig ind på bagsædet!!!

Men jeg KUNNE altså ikke i mit rodede liv have en hund, lige meget hvor dejlig en hund det var.

Jeg har haft mange uforklarlige oplevelser i mit liv og denne oplevelse er én af dem.

Jeg kørte nu i den anden taxa til Give. Her traf jeg min gamle veninde "Gamle Marie", der vel den gang var midt i 70erne. Hun og jeg delte resten af vinen og den "Gamle dansk". Hun var et muntert indslag i Gives værtshusliv, og da hun døde, skrev jeg hendes nekrolog i Vejle Amts Folkeblad.

Jeg er næsten sikker på det midt i dette kaos, at jeg ad veje, der dengang var mig uransagelige, endte på en lukket afdeling på det gamle sindssygehospital i Middelfart.

Her kom Mette jævnligt og besøgte mig. Hendes kærlighed til mig havde jo fra begyndelsen fået hende til at tolerere min "sindslidelse".

Det var da jeg blev udskrevet herfra, at jeg første gang havde sex med Mette, nemlig på et motel vi kørte forbi på hjemvejen mod Give.

ÆGTESKABET MED METTE

Den tid der nu gik inden Mette og jeg og børnene flyttede sammen til Århus står lidt tåget for mig.

Jeg tror det var domineret af min mors sygdom, hendes følgende overflyttelse til et plejehjem i Gadbjerg og en rejse til Kreta for Mette, børnene og jeg - faktisk betalt af et arveforsud på 8.000 kr. jeg ligesom min adoptivsøster havde fået af min mor, der dengang var på plejehjemmet. Jeg har altid anset det for en fejl, at min mor skulle flyttes til Gadbjerg. Jeg mener, at man kunne have plejet hende i hendes eget hjem i Give, indtil der blev en plads på plejehjemmet i Give. Hun havde hele sin omgangskreds i Give. Min adoptivsøster og svoger må have insisteret på, hun skulle på plejehjem så hurtigt som muligt. De havde jo bil og kunne let besøge hende i Gadbjerg. Jeg skulle med bus. Jeg har til dags dato lidt samvittighedsnag over, jeg ikke besøgte hende oftere. Der skete imidlertid ret hyppigt det, at når jeg havde siddet og snakket med hende et stykke tid, sagde hun hun var træt nu. Så var jeg strandet i Gadbjerg.

Min mor døde en forårmorgen. De ringede fra plejehjemmet og meddelte mig det ved ca. 5-tiden.

Kort efter ringede min adoptivsøster og sagde hun ville hente mig om til Ølholm, hvor hende og hendes mand boede.

Det var for så vidt en dejlig forårmorgen og under kørslen mod Ølholm, så jeg EN VIBE, en fugl der er blevet sjælden i det danske landskab. Jeg kom til at tænke over, hvor sjældent man så en vibe grundet det moderne landbrugs mishandling af det danske land. Jeg så også noget ligesom symbolsk i, at jeg netop denne morgen skulle se denne fugl, jeg ikke havde set i mangfoldige år.

I en vis forstand kom den til at stå for mig som symboliserende min nu afdøde mors sjæl. Jeg har siden læsningen af Plotin i min ungdom været fast overbevist om sjælens udødelighed. Ikke at min mors sjæl var ”inkarneret” i denne vibe, som mange af nutidens tilhængere af sjælevandring nu vil tro, jeg dengang troede. Snarere som et tegn på liv, hvor vi tror, der kun hersker død. Noget religiøst.

Hos min adoptivsøster blev min mors testamente læst op. Jeg var blevet gjort arveløs efter min mor. Hun havde testamenteret ”min” arv efter hende til deling mellem hendes børnebørn. Der er det ved det, at dem har min adoptivsøster, Bodil, tre af, mens jeg kun har Daniel. Bodil og hendes mand syntes også at være overrasket over dette. Jeg har imidlertid senere fundet ud af, at hun havde skrevet testamentet i 1987, kort efter, eller mens, jeg var i Dublin. Det er i hvert fald på min mors side af familien en udbredt overbevisning, at Bodil og hendes mand havde fået hende til at skrive dette testamente. Det forlyder fra bekendte og familie til min mor, at hun på sine helt gamle dage ofte havde talt om at ændre testamentet, ”men havde ikke fået det gjort”.

Hele forholdet til min adoptivsøster Bodil er en speget affære. Det var lykkedes dem at få al arvesølvet fra min barndoms slægtsgård, Fruelund, over i hendes skuffer, allerede mens min mor levede. Min søster fik regelmæssigt noget af det til alle hendes fødselsdage og også til jul. Min mor bemærkede gerne at ”den slags var jeg jo ikke interesseret i”. Bodil og hendes mand havde anskaffet en Rottweiler, der skulle bevogte huset og på deres entredør stod: ”Her vogter jeg” under billedet af en Rottweiler.

Blandt arvesølvet var et gammelt ”hovedvandsæg” af sølv. Den slags brugte ”fine damer” i kirken i 700-tallet. Et lille sølvbæger på en kort piedestal og med et låg. I sølvbægeret lå en parfumeret svamp. Den står nok fremme i hjemmet i Ølholm. Jaja.

Mette sagde, jeg lå og græd en hel nat i hendes arme efter min mors død. Min mor og jeg havde fra det allertidligste stået hinanden meget nær, og i den periode hvor jeg boede hos hende, havde vi lært hinanden at kende som voksne mennesker og debatteret vore anskuelser.

Den følgende sommer rejste Mette, børnene og jeg på en chartertur til Kreta. Vi rejste til en lille by på Kretas sydøstkyst. Det var et stort turisthotel med svømmepøl, og begge Mettes børn boltrede sig i vandet. Vi kom ikke i megen kontakt med lokalbefolkningen. Men jeg fik da genset Grækenland. Der var en 8-timers bustur, man kunne komme på til Knossos på Kretas nordkyst. Jeg har undervist i paladsanlægget i oldtidskundskab, men der var ingen air condition i bussen, og der må have været 40

grader derinde, så jeg takkede nej.

Var det samme sommer, vi flyttede til Århus? Jeg er næsten ved at tro det var. Jeg havde jo fået "tvangsarven" fra min far, og den finansierede flytningen og indkøb af f.eks. gardiner og en himmelseng.

Jeg havde store forventninger til flytningen til Århus. Jeg havde jo boet der i min studietid og mente at have mange venner bl.a. i den katolske menighed. Mette og jeg fik en (god) lejlighed lige nord for selve Gjellerupplanen, i et byggeri der hovedsageligt var beboet af arabiske flygtninge og indvandrere. Min søn, som jeg håbede at se meget mere til nu, hvor jeg boede i Århus, kom og hjalp ved flytningen. Jeg havde store drømme om nu at se meget mere til Daniel, ja, jeg havde endog håbet at han og jeg, mere eller mindre dagligt, kunne ses på en pub!! Ak ingen af mine vilde forhåbninger gik i opfyldelse.

Mette og jeg lærte vores genbo, Hassan, og hans kone Nabila at kende. Hassan havde været politichef over HELE Libanon og havde haft et palads og en livgarde. Han kendte Yassir Arafat personligt. Han og andre palæstinensiske flygtninge havde et kælderværelse under blokken, hvor mændene tilbragte aftnerne. Der kom jeg ofte.

Vores lille familie blev også inviteret til middag hos Hassan og Nabila den aften, Ramadan-fasten sluttede. Jeg har aldrig set så meget mad. Du milde. Et helt stuebord hvorpå der kun var fade med mad.

Jeg havde Hassan med en tur i Give. Han drak øl og spiste svinekød, når der ikke var andre arabere tilstede. "Islam er bare en kultur", plejede han at sige.

Mette havde fået et job i den katolske fritidshjems ordning i Rymsgade ved den katolske kirke. Jeg mener det var i Århus, hun gik over til katolicismen. Men vi kunne naturligvis ikke blive viet i den katolske kirke, idet mit katolske ægteskab med Inger aldrig var blevet "annulleret" (en katolsk skilsmisse). Så vi skulle vies på rådhuset.

Min gamle ven fra universitetet, Torresin, var med og han og Mettes far, Michael, græd. Det var en stor dag. Jeg var stadig forelsket i Mette og hun i mig.

Fra Irland kom mine venner, Phyllis og Colm Doyle. Jeg begik den fejl, at jeg sent på selve bryllupsnatten ville i byen for at feste med mine irske venner og Daniel. Vi gik i byen, men jeg måtte senere høre en del for denne handling fra Mette

Min natur tro (i dag er det vel halvt natur) ønskede jeg at finde et stamværtshus. Jeg besluttede mig til at prøve på at blive stamkunde på værtshuset "Guldkronen" i Åbyhøj. Men den flok, der kom der dagligt, stod som en mur jeg ikke kunne trænge igennem, eller snarere ind i. Det var vel i sidste

instans det, der fik mig til at ønske at komme ”hjem” til vennerne i Give.

Rækkefølgen i de begivenheder, der indtrådte i mit ægteskab med Mette, står lidt tåget for mig, tildels fordi perioden som helhed, i sammenligning med mit hidtidige liv, i dag forekommer mig som en ”rolig periode”, dels fordi der VAR mange rolige dage i dette ægteskab. Det tror jeg nu næppe Mette ville give mig ret i, fordi den tid for hende sikkert står som en langt fra rolig periode.

Jeg mener f.eks, at Mette, børnene og jeg var på to charterrejser til Kreta, foruden en tredje Grækenlandsrejse, nemlig til Nidri på øen Lefkas. Derudover yderligere en rejse til Algarvekysten i Portugal. Disse rejser kan sammenfattes som swimmingpools og lejlighedsvis middage på lokale restauranter.

Jeg havde også Mette og børnene med i Irland vistnok to gange, og den ene gang var Daniel med. Vi tilbragte det meste af tiden på disse ferier i Salthill ved Galway, og i hvert fald den ene af gangene havde vi Phyllis og Colm med til Salthill. I Irland fik Mette lejlighed til at hilse på min irske ”mentor”, Liam Brady og den irsk-amerikanske blues-guitarist ”Big Danny” (Danny Gallagher).

Det var ikke længe efter sidstnævnte irlandsrejse, at jeg atter røg ind i en psykiatrisk ”episode”.

Jeg havde besøg af en gammel ven fra Give (som jeg mener jeg har nævnt før, og hvis ikke, så nu!) nemlig civilingeniøren Henrik.

Lille Jon kunne være en ret ”vild dreng” og det kom til en lille, tilsyneladende ubetydelig begivenhed i lejligheden i Århus. Jon havde været temmelig ”vild”, og Mette havde grebet ud efter ham med noget jeg tolkede som den samme ”vildskab”, der egentlig prægede lille Jon. Lad mig straks sige at Jon nu, som en ung mand på 18, er en herlig, rolig og hjælpsom fyr.

Jeg ved ikke hvorfor jeg pludselig tolkede denne ubetydelige episode som et udtryk for ”germansk vildskab”, der i mine øjne stod som noget meget negativt i forhold til de civiliserede gælere og de romanske folkeslag. Jeg så pludselig mig selv som en romaniseret, civiliseret fyr der var endt i ”en germansk fælde”.

Så på et tidspunkt hvor Henrik og jeg lidt senere var alene i lejligheden signalerede Henrik, at nu ville han tilbage til Give. Så kom et af disse anfald over mig som jeg i mit tidligere liv, nemlig tanken om at ”flygte til det gæliske Irland”. Dette var i mange år, ja i hvert fald en snes år, et tilbagevendende tema i mit liv. At jeg var endt blandt uciviliserede, protestantiske ”germanere”, mens jeg i virkeligheden hørte til enten sydens eller Irlands ”katolske kulturer”.

Så jeg pakkede over hals og hoved noget tøj i min gamle, billige kuffert og kort efter sad Henrik og jeg i toget sydpå.

Her opsøgte jeg min gamle ven, tandlægen Kurt Rossau (om ham meget mere senere), og han kørte mig villigt nok ud til Billund Lufthavn, hvorfra turen gik til Dublin via Kastrup.

Liam Brady blev noget forbavset over at se mig igen så hurtigt. Jeg mødte ham i pubben Gaffney’s i

arbejderkvarteret The Coombe.

Her foregik der en række ting. Jeg havde f.eks. en højtravende snak med en fyr om, hvorvidt Albert Camus's død ved en bilulykke var et selvmord eller ej. Problematikken var, hvorvidt Camus's "calvinistiske tankebaner" havde ført ham til den "præ-destinerede konklusion" at selvmord var den eneste løsning efter han havde "skrevet sig tør"??? Den slags konversationer er svære at støve op i et værtshusmiljø i Danmark, men de forekom ofte blandt de mennesker, der omgav min "mentor" Liam Brady. Liam erklærede overfor Gud og hvermand, jeg var det intelligenteste menneske, han havde mødt, og at jeg var intelligentere end Patrick Kavanagh, Myles naGopaleen og Brendan Behan tilsammen. Resultatet var, at mennesker i Liam's omgangskreds lyttede med spænding på, hvad jeg f.eks. havde at sige om Camus's død.

En fyr kom f.eks. hen til mig og spurgte høfligt: "Can I stand here? I like to be near fast thinking?"

En anden aften under dette ophold (jeg boede hos blues-guitaristen "Big Danny" ganske nær pubben Gaffneys) røg jeg, højst usædvanligt i slagsmål med en fyr. Da jeg næste dag mødte Liam i pubben, spurgte han, om jeg i grunden vidste, hvem jeg havde været i slagsmål med den foregående aften? Jeg kunne intet huske om slagsmålet, så jeg svarede naturligvis nej. "Det var såmænd skuespilleren Richard Harris, der er i Dublin på ferie", lød svaret.

Jeg kom også i denne pub på en definition af tænknings-problematikken, der senere har overrasket mange. Jeg kommer her med den.

1) Hvad forudsætter eksistensen af hvad? Forudsætter øjet eksistensen af lys eller forudsætter lyset eksistensen af øjet?

Svar: Øjet er et biologisk baseret, optisk instrument der ville være utænkelig, hvis der intet lys havde været at opfatte. Ergo er lyset logisk før øjet.

2) Forudsætter eksistensen af øret så ikke også eksistensen af lyd? Naturligvis gør det det. Samme princip.

3) På samme måde forudsætter eksistensen af sanserne eksistensen af alt, som sanserne opfatter. Følesansen forudsætter noget at føle på, næsen forudsætter eksistensen af dufte, ganen noget at smage på osv.

4) Men hvad med eksistensen af HJERNEN, efter samme princip? Forudsætter hjernen ikke eksistensen af tanken? Kan hjernen ad evolutionens vej være udviklet (blandt andet) til at tænke tanker, hvis tanker ikke havde eksisteret logisk før hjernen? Naturligvis ikke. Hvis ikke TANKEN OM TANKEN havde eksisteret indenfor eller udenfor universet så var hjernen aldrig ad evolutionens vej - som sanseapparatet - blevet udviklet til at tænke tanker.

Jeg forelagde dette for Liam Brady.

Liam. Skal jeg huske at sige, var ateist.

Liam kiggede på dette (jeg havde skrevet det ned for ham) og svarede: "Dette kan jeg naturligvis ikke modsige".

Forholdet mellem en "mentor" og dennes "protegé" (bl.a. mellem Liam og jeg) trives i bedste velgående i Dublins værtshusliv. Der er dog ingen homoseksuelle over- og undertoner, ligesom der var i sådanne forhold i PAIDAIA - systemet i oldtidens Grækenland.

Dette opdagede jeg også under dette besøg i Dublin, og også i pubben Gaffney's.

En dag stod én af Liam's venner, Jake O'Donnell, og jeg og hang alene i baren hen på formiddagen.

Pludselig træder Liam ind. Han går hen til baren, køber en Guinness, og giver sig til at holde et foredrag om hvad der kræves for at blive en god poet.

Han hævdede, at en sådan person må være en god psykolog, en god filosof, en fremragende menneskekender og meget mere. Foredraget varede ca. 20 minutter, hvorefter Liam drak ud og forlod pubben.

"Hvorfor modsagde du ham dog ikke?" spurgte jeg Jake.

Så kom Jake med dette svar: "Det er fordi jeg engang for ca. 25 år siden højtideligt lovede Liam, at jeg aldrig ville modsige ham!"

Dette kan også være en side af forholdet mellem en "mentor" og en "protegé".

INDLÆGGELSEN I DUBLIN

Jeg boede ret spartansk hos Big Danny. Jeg sov krummet sammen under min frakke på en sofa der var for kort til mig inde i husets "lounge". Danny boede med to andre fyre i huset. Jeg opdagede det ikke selv, men der var et såkaldt "psykotisk anfald" undervejs, hvad det så end er.

En dag forlod jeg huset i vrede, jeg husker ikke på grund af hvad.

Så gik jeg der på natlige gader og stræder i Dublin, som jeg havde gjort årevis før.

Jeg endte i en del af Dublin, jeg ikke havde megen kendskab til. På et tidspunkt troede jeg, at jeg var i mental kontakt med den danske, republikanske martyr, Dr. Dampé. Det husker jeg dog. Jeg gik frem og tilbage på et lille stykke fortov, idet jeg forestillede mig, at sådan havde Dr. Dampé gået frem og tilbage i sin lille celle i fangenskab på Kristiansø.

Da det blev morgen, gik jeg ind imod centrum og kom til Dublins mest eksklusive luksushotel. Jeg fik så pludseligt den indskydelse, at en bankdame, som jeg mente engang havde prøvet at snyde mig for

en lille sum penge jeg havde fået udbetalt af et forsikringsselskab, boede på dette hotel.

Jeg mente også, at de mennesker jeg så i aulaen var en slags onde ånder, og af en eller anden besynderlig grund mente jeg, at et lånerkort fra Statsbiblioteket i Århus kunne beskytte mig mod disse ånder. Jeg gik så ind i aulaen med lånerkortet holdt op som væm mod disse onde ånder.

Det varede naturligvis kun kort, så var politiet der. De var temmelig brutale og kastede mig ned på fortovet og lagde mig i håndjern. Jeg blev kørt til detentionen på den lokale politistation.

Det var en beskidt celle, men jeg smilede og blinkede i temmelig højt humør til de betjente, der af og til kiggede ind til mig gennem en lille luge. Så det gik naturligvis hurtigt op for dem, at jeg måtte indlægges på den psykiatriske afdeling. Så jeg blev transporteret derud og, efter nogle skærmydsler med personalet, indlagt på den lukkede. Et stort rum med måske 20 senge.

Der blev derfra ringet til Mette, som jeg sikkert har opgivet som "nærmeste pårørende". Jeg havde et vældigt godt forhold til den kvindelige overlæge på afdelingen, som jeg i en telefonsamtale, vist også til Mette, overhørte beskrive mig som "a perfekt gentleman".

Jeg ringede selv til min gamle ven, Des O Mahony, som transporterede chokolade og cigaretter ind til mig. Colm og Phyllis besøgte mig også.

Af en mig ukendt grund blev det besluttet, at en dansk læge skulle afhente mig, når jeg ansås for parat til at rejse, og bringe mig til Danmark.

Dagen kom, hvor en dansk, ganske unge, læge skulle afhente mig. Det foregik på første klasse med gravad laks og hvidvin. Det viste sig den unge læge var katolik, og at vi havde fælles bekendte i det katolske kleresi i Danmark.

Vi talte om løst og fast. Han kom med den interessante oplysning, at han som turist havde besøgt Burma (nu Myanmar) og taget sejlturen Rangoon til Mandalay.

Jeg havde bedt om, ved hjemkomsten, at blive indlagt på den psykiatriske afdeling i Vejle, hvor man kendte mig. I stedet blev jeg klappet ind på en lukket afdeling på Risskov. Lidt besynderligt at jeg ikke var blevet "færdigbehandlet" i Dublin, før jeg fik lov til at tage hjem. Endnu mere at man ikke respekterede det "frie" danske sygehusvalg. Men systemets veje er uransagelige, og her overtrådte systemet eklatant en regel, det selv havde frembragt.

Det er min oplevelse som en erfaren psykiatrisk patient, at der somme tider synes at være et element af "straf" i den måde, vi psykiatriske patienter bliver behandlet på, ja næsten et element af "hævn". Det strider naturligvis mod alle moderne opfattelser af "psykiske lidelser", men jeg mener ikke desto mindre, at hvad jeg siger her er et faktum, og det i slutningen af det 20. Århundrede.

Mette kom og besøgte mig. Vi var tæt på jul. For jeg husker Dublin lufthavn var pyntet op til jul.

Jeg ved ikke, hvorledes jeg fik forklaret hende mine excentriciteter, men jeg fik da lov til at besøge

familien juleaften.

Snart blev jeg overført til en åben afdeling. Præcist hvornår jeg blev udskrevet, husker jeg ikke, men jeg formoder disse hændelser fandt sted omkring nytår 1997.

TILBAGE TIL GIVE.

Mine gamle venner i Århus havde ved min ankomst til denne gamle by på ingen måde taget kontakt til mig. Hvordan dette skal forklares, ved jeg ikke helt. Inger boede dengang sammen med min gamle ven Hans Jørgen Frederiksens bror, "Niller", så det forklarer sikkert at Hans Jørgens solidaritet med familien forbød ham at tage kontakt til mig. Forståeligt måske. Men selv Inger har telefonisk fortalt mig, at hun fandt det forkasteligt, at min gamle, irske ven fra studietiden, Aidan O'Brien, ikke optog kontakt til mig, da jeg i sin tid var ham meget behjælpelig, da han kom til Danmark.

Og jeg kunne ikke accepteres som "stamkunde" på "Guldkronen" i Åbyhøj.

Så faktisk var min bedste ven, ved et tilbageblik på denne tid, Hassan, tidligere politichef over hele Libanon. Ham og hans palæstinensiske venner i kælderrummet i den blok på Toveshøj hvor vi boede.

Jeg spurgte engang Hassan, om han egentlig nogensinde havde hilst på en jøde. Det måtte han indrømme, at det havde, han ikke. Han havde engang skaffet sig et falsk pas til Israel og ligget på en bakketop og gennem en kikkert set på den gamle slægtsgård, han og hans familie havde boet i i 8 generationer, før de blev smidt ud af israelerne.

Nu var der en pub tæt på Århus Domkirke, der hed "Under Masken". Min søn kom der en del, da han kendte ejeren og hans søn - begge kunstnere. Denne pub forpagtedes af en amerikansk jøde fra Boston.

Jeg foreslog nu Hassan, at han og jeg skulle tage ned på den pub, så han kunne få hilst på en jøde. Som sagt så gjort. Vi tog derned og gav os til at drikke Guinness (den er ikke god i Danmark), og jøden og Hassan fik hilst på hinanden.

Hvad pokker! Jøder og arabere er jo fætre og kusiner, og begge folkeslag er semitter og taler et semitisk sprog. Abraham, deres fælles forfader, fik jo Isak med hans kone Sarah og fra ham nedstammer den jødiske gren. Så fik han sammen med sin "frille" Hagar Ishmael, og fra ham nedstammer araberne. Jeg ved ikke hvorfor hele verden skal plages af disse to folkeslags familiestridigheder.

Nå i hvert fald blev Hassan og Boston-jøden bedre og bedre venner, jo mere øl der kom indenbords, og det var såmænd tæt på de hang om halsen på hinanden. Jeg skrup grinede af denne "family reunion" og fik så 3 måneders karantæne af Boston jøden, der i sin brandert påstod, jeg grinede af

noget, der kostede blod i Mellemøsten.

Nå i det store og hele var jeg begyndt at savne Give. Specielt gutterne der kom nede hos min ven Anker Jørgensen i Frederiksberggade i Give. Der drev Anker en smugkro.

Så jeg fik Mette overtalt til, at vi skulle flytte. Vi var nede og se på en lejlighed i et byggeri, der hed Vestervænget, og her fik vi tilbudt en pæn, stor lejlighed.

For mit vedkommende var selve flytningen ret dramatisk. Jeg kørte som passager i flyttebilen og på vej derned ad, da vi kørte med ret høj fart, røg det ene forhjul af!!! Flyttemanden må have haft uhørte kræfter (det har flyttemænd vel!) for det lykkedes ham at holde bilen på vejen.

Nå, vi flyttede ind. Jeg begyndte som i gamle dage at komme "henne hos Anker" sammen med nogle af de gutter, jeg faktisk havde kendt siden barndommen. Det var under de 2-3 følgende år jeg blev introduceret til computere og internettet. Det var vist i den periode Inger ønskede at blive gift katolsk med Niller (Niels Erik), og hun rejste annulleringsagen, så hun og jeg kunne få vort katolske ægteskab annulleret.

Hun skulle føre 3 vidner.

Jeg har set de dokumenter der kom ud af deres vidneudsagn, og aldrig er jeg blevet svinet så grundigt til!! De påstod bl.a. at de i min studietid kaldte mig "Den rablende Børge", og at jeg var så distræt, at jeg engang, da Daniel kun var 4 år gammel, havde glemt ham i en elevator. Jeg har en anelse om hvem i hvert fald de 2 af disse vidner var, og jeg må sige jeg føler mig lettere stødt.

Jeg selv havde intet imod at få en "katolsk skilsmisse" fra Inger og bifaldt endog hendes ægteskab med min gamle ven, Niller. Daniel kunne ikke have fået en bedre "pøp far".

Jeg blev afhørt af en tidligere polsk munk i en bil på en parkeringsplads i Vejle. Jeg lagde ikke skjul på, at man måske kunne lægge en psykiatrisk forklaring ind på det faktum, at jeg i perioder vågnede med en dyb lykkefølelse i mit hjerte, ikke mindst i begyndelsen af min studietid i Århus, hvor jeg traf Inger.

Jeg skal ikke gøre mig klog på ægteskabsdomstolens overvejelser, men jeg var klar over, at et katolsk ægteskab skal erklæres for uskyldigt indgået for, at det kan annulleres. Jeg fik derfor en god ven af mig, overlægen på den psyk. Afd. i Vejle, til at skrive en kort erklæring om, at min "sygdom" (jeg tror, jeg på dette tidspunkt var blevet erklæret "skizo-affektiv skizofren", men jeg husker det ikke. Jeg har haft 4 forskellige diagnoser som allerede dengang så at sige kunne have gjort mig utilregnelig i "gerningsøjeblikket". I hvert fald blev vort ægteskab annulleret.

På et langt senere tidspunkt faldt den tanke mig ind at hov! Nu kan du vel ikke selv blive katolsk gift længere, for du er jo kronisk sindssyg, og må derfor også være det, hvis du siger JA én gang mere i den katolske kirke.

Så jeg ringede til ægteskabsdomstolen og forelagde dem sagen. Kunne jeg blive gift igen i Kirken,

spurgte jeg. "Naturligvis kan du det!", lød svaret.

Jeg er måske én af meget få katolikker på globalt plan der, i princippet, kan blive gift og skilt så tit jeg vil i Den katolske Kirke. Jeg kan jo altid efter begivenhed igen erklære mig sindssyg i gerningsøjeblikket!!!

Det var, mens vi boede på Vestervænget jeg havde den sjældne ære at få besøg af min stenrige, biologiske moster, der ankom til Billund fra Tenerife, hvor hun havde en bungalow. Hun gav en flot frokost på Diagonalkroen. Jeg synes lige det skulle med.

Det var også, mens vi boede på Vestervænget at min ven fra Dublin, "Big Danny", hos hvem jeg engang havde boet i Dublin (se ovenfor), kom til Give og besøgte os. Han boede hos mine venner Karin og Knud på Niels Kjeldsens Vej. Jeg skaffede ham en "gig" på Diagonalkroen og én i en pub i Vejle. Han vendte tilbage til Dublin med betydeligt flere penge end han havde haft med til Danmark. Min veninde gennem et utal af år, mine forældres tidligere genbo i Give, "Karen Frisør", tog med ham tilbage til Dublin, hvor hun blev en uges tid. Big Danny havde været med i Bruce Springsteen's første band i New Jersey i tidernes morgen. De bibeholdt deres venskab, og jeg har set ham fotograferet sammen med Bruce Springsteen.

Danny døde for få år siden, alt for ung. Han døde i Colorado. Der er en hjemmeside om ham på internettet.

I Give begyndte der for første gang at vise sig revner i Mettes og mit ægteskab. Jeg brød mig ikke om vore naboer, som hun kom sammen med næsten dagligt. Hun fandt utvivlsomt, at jeg tilbragte for meget tid nede ved Anker. Ægteskabet gik ikke godt.

Hvorfra ideen om, at en længere adskillelse måske kunne redde ægteskabet, kom, ja det har jeg spekuleret meget på. Jeg mener nu tanken kom fra Mette. Den der "med at give ægteskabet en pause". En aften kom jeg hjem fra værtshuset "Tunnellen" og på køkkenbordet lå separationspapirerne. Jeg skrev under uden tøven. Økonomisk var det naturligvis en nødvendighed, vi var separerede, idet Mette ikke kunne være gift og samtidig få en enlig mors økonomiske fordele.

Jeg vil sige, at Mette egentlig tolererede mine drikkevaner i ret vidt omfang for en dansk kvinde.

Der havde dog været problemer sommetider, når min søn Daniel kom på besøg, og jeg gerne ville have en snak med ham på tomandshånd, før vi gik hjem til Mette og børnene. Dette foregik som regel på netop Tunnellen, der ligger tæt ved stationen. Når vi havde siddet der en halv eller en hel time og snakket skete det, at Mette begyndte at ringe til værtshuset (dette var før mobiltelefonerne) for at få os hjem. Dette kunne jeg være temmelig irriteret over. Jeg var jo da hver dag sammen med hendes børn, og så mente jeg det måtte være OK, hvis jeg fik lidt "kvalitetstid" på tomandshånd med min egen voksne søn.

Nede i Grækenland, nærmere betegnet i landsbyen Paleros på det nordvestlige fastland, for foden af det acharnaniske bjergmassiv, boede på dette tidspunkt min ven fra Give (oprindelig sjællænder), tandlægen Kurt Rossau. Han var blevet førtidspensioneret af årsager, jeg ikke skal komme ind på her. Han hævdede en kæmpespension fra to schweiziske forsikringselskaber. Faktisk omkring 80.000 danske kroner om måneden.

Han og jeg havde god kontakt, og vi blev enige om at jeg skulle flytte ned i landsbyen Paleros.

Som sagt så gjort. Jeg ankom i en taxa fra lufthavnen Aktio, nær Actium hvor i 31 f. Kr. Octavian slog Antonius' s og Kleopatras flåder. Tæt derved ligger den romerske by Nikopolis. Der er stadig en stor bymur og et amfiteater.

Kurt så jeg kørte ind i byen, idet han sad på Taki's café lige ved vejen ned til havnen.

Han havde skaffet mig en to-værelses lejlighed i en bygning ejet af den Taki, på hvis café han netop sad.

Jeg vænnede mig langsomt til den græske livsrytme. Jeg sad, som mange grækere, på cafeer det meste af dagen og betragtede bugten (Paleros var en fiskerlandsby), på hvis modsatte side man så bjergene på øen Lefkas. Det var et skønt natursceneri. Jeg fandt ud af, at en del af de grækere, der som jeg sad på cafeer det meste af dagen, havde arvet jord i egnen omkring Paleros, og nu nød de så deres otium for pengene, de havde fået ind ved at sælge denne jord. Mange unge mennesker levede faktisk af at være daglejere. De sad på bestemte cafeer A PANO, dvs. oppe i "den græske del" af Paleros lidt oppe af bjergsiden. Folk, eventuelt også kommunen, hentede dem så til at gøre forefaldende arbejde. Jeg så en bestemt fyr gøre rent efter turisterne på stranden og mødte ham så senere oppe i nabolandsbyen Vonitza ved den ambrachiske golf, hvor jeg dengang havde min bank. Her kom han kørende i en lille lastvogn og solgte levende kyllinger. Når disse unge daglejere så havde gjort dagens dont - de fik lønnen udbetalt øjeblikkeligt og kontant - sad de gerne om aftenen ned i Anitas café ved strandpromenaden. Her samledes gerne byens ungdom om aftenen, også mange af landsbyens unge piger, om sommeren ganske let påklædte.

Oftetalte jeg kun ganske lidt med de andre i cafeerne (Mest Naftaki's Cafe lige ved havnen), idet ikke mange beherskede engelsk. Taki, min vicevært, havde tjent sine penge i Australien og talte således flydende engelsk, så han og jeg fik mangan en snak. Kostas, der ejede en anden café ved byens torv, havde tjent sine penge i USA og talte således også engelsk. Han og jeg etablerede PHILADELPHIA (gr. Broderkærlighed). A PANO, altså oppe i "den græske del" talte meget få engelsk.

Landsbyen var, fandt jeg ud af, grundlagt af korinterne ca. 600 f. Kr. En gammel sag.

Der var massiv tilslutning til søndagsmessen i byens ret store kirke, der lå på "odos demokratikos" - "Demokratigaden". Desværre var kirken ikke åben i dagtimerne på søgnedage. Det var derimod begge de to meget mindre kirker oppe i Vonitza. Inde i dem sad jeg ofte og mediterede og tændte lys.

Vonitza var en dejlig lille by, om end yderst misligholdt. På byens lille torv var der tre udendørs cafeer, og der var også cafeer langs strandpromenaden.

Jeg fandt ud af at tage bussen til Vonitza om morgenen for både at gå i min bank, men også for at sidde i en café på strandpromenaden og nyde udsigten over Den ambrachiske Golf. Her havde Antonius og Kleopatra skjult deres flåder for senere at sejle ud i Det Joniske Hav (den græske betegnelse for havet mellem Italien og Grækenland). Og møde Octavians flåde på åbent hav.

Det var specielt dejligt at sidde på denne strandpromenade forår og efterår, da de høje bjerge på den anden side af golfen da var belagt med sne.

Men forholdet til Mette var ikke forbi. Vi talte i hvert fald sammen et par gange ugentligt - mindst.

Vi var simpelthen ikke færdige med hinanden. Mine tanker var ofte hos hende, når jeg sad og nød de græske landskaber.

Kurt og jeg var ganske ofte sammen og så blev der drukket en hel del. Grækerne drikker mest kaffe (Nescafé frappé) om dagen men tager så ofte fat på ouzo, vin, øl og metaxa (græsk cognac) efter solnedgang.

Denne sommer kom både Mette og børnene samt Daniel ned og besøgte mig i deres sommerferie.

Daniel kom via Syditalien, hvor han havde lejet en bil (i Bari) og bl.a. besøgt Padre Pio centret i Apulien. Jeg hentede ham oppe i Igoumenitza to timers kørsel nord for Paleros. Man kunne altid slå en handel af med en taxichauffør, specielt min specielle ven Vassilis. Mere om ham senere. Han er knyttet til den ejendommeligste oplevelse i mit liv.

Mette og jeg havde næsten daglig telefonisk kontakt. Det var helt klart ikke ganske slut imellem os. Mine tanker vandrede tit til Danmark, til hende og børnene.. Og i eftersommeren 2001 vendte jeg hjem til Danmark.

Det var, set i et tilbageblik, en tid hvor mit følelsesliv var meget kaotisk. "I wore my feelings on my sleeve", som det kan udtrykkes på engelsk. Så grundet dette kaos blev jeg indlagt på psykiatrisk afdeling i Vejle 2 dage efter min hjemkomst.

ENNIS, CO. CLARE.

Det må være kort efter jeg blev udskrevet, at jeg besluttede mig for at tage til Irland. På en af de rejser Mette, børnene og jeg havde været på i Irland var vi i en bus kørt igennem en landsby ved navn Gort i grevskabet Clare. Denne by havde slået mig som nærmest epitomerende Irland, og alt hvad der er irsk. På torvet stod en statue af Krist Konge, og rundt om det firkantede torv var der en række pubber

og kiosker. Yderst irsk. Katholicisme og et ivrigt pub-liv. Her havde jeg tænkt mig at slå mig ned.

Jeg tog toget til Galway, hvor jeg havde et anfald af "tachykardi" (hurtigt hjerte) og blev indlagt for det, da anfaldet ikke syntes at ville holde op. Jeg havde siden jeg var en ca. 23 år gammel haft denne efter sigende ufarlige hjertelidelse, men var af læger blevet opfordret til at søge læge skulle et anfald vare mere end en time. Det gjorde det i Galway. Betydeligt længere end en time. Jeg blev indlagt på Galway hospital, hvor man standsede anfaldet intravenøst, hvilket var sket for mig før. Jeg fik også en ultralyds-scanning af mit hjerte, før jeg blev udskrevet.

Da jeg blev udskrevet, tog jeg bussen mod Ennis i Clare. Gort lå undervejs til Ennis.

Som altid i Irland skal man forhøre sig i en pub om alt muligt (Irland ER i bred forstand pub rule).

Og jeg forhørte mig således i en ret mondæn pub om overnatningsmuligheder. Imidlertid var der et bryllup den dag (og aften og nat) i Gort, og det var vanskeligt blot at finde en Bed & Breakfast, hvor jeg kunne overnatte, endsiges en mere permanent bolig.

Jeg fandt dog en B&B og overnattede.

Den kommende dag forhørte jeg mig i en række pubs om mulighederne for at leje en lejlighed. Det lod til at alt var optaget - hvis det da ikke var, fordi man ikke ville have udlændinge til at bo i landsbyen!!

På en pub om aftenen mødte jeg en amerikansk dame, der kørte i en lejet bil rundt i Irland. Jeg spurgte hvad hendes planer var m.h.t. overnatning, og hun sagde, hun var booket ind på en B&B på vejen mod Ennis. Jeg spurgte om jeg måtte køre med hende og prøve at finde husly i den samme B&B. Det fik jeg lov til.

Vi blev begge indlogerede på denne B&B og spiste den kommende morgen morgenmad sammen der. Jeg spurgte, hvad hendes planer var, og hun sagde, hun nu ville køre videre til Ennis.

Jeg fik lov at køre med og således landede jeg i Ennis, Co. Clare.

Nå ja hvorfor pokker ikke slå sig ned i Ennis? Irland er vel Irland, lige meget hvor i republikken!

Jeg gik, min sædvane tro, ind på en pub, og nu gjaldt det om at finde et sted at få permanent bopæl.

Den første fyr ved baren jeg henvendte mig til viste sig nu faktisk at være døvstum. Dette skulle vise sig at blive meget symbolsk for mit ophold i Ennis.

Nå, denne døvstumme herre, der talte med fagter og blikke, skrev nu navnet på en anden pub op til mig på indersiden af en tom pakke Players cigaretter. Der lod det til, jeg kunne få mere at vide.

Jeg fandt denne pub, der lå på et hjørne. Folk her lod egentlig til at være flinke nok i denne pub. En fyr ved baren fortalte mig nu, at i en bestemt kiosk på hovedgaden hængte folk, der ville udleje boliger,

håndskrevne annoncer op.

Jeg fandt kiosken og ganske rigtigt: Her hang der på indersiden af vinduet ud mod gaden en række annoncer, inklusive telefonnumre.

Jeg ringede til en tilfældig, og jo, denne dame havde et hus, hvor der boede flere lejere, men hvor der var en ledig "lejlighed" (flat). Vi kunne tales ved derude på det og det tidspunkt inden natten faldt på.

Jeg tog ud til adressen, og det viste sig i praksis at være et slags kollektiv. Der boede to unge par (utvivlsomt ugifte) og en enlig ung mand.

Damen ankom og viste mig lejligheden, der faktisk kun var et værelse med en seng. Værelset stødte op til køkkenet. Og den var adskilt med en væg fra husets "lounge", hvor der var møbler og et TV.

Jeg havde ikke andre muligheder end at sige ja. Det var ved at blive dyrt at overnatte på en B&B i Irland. Og en pakke cigaretter kostede allerede dengang 6 euro for 20 stk. Jeg røg 40 stk om dagen. I Grækenland havde de været rørende billige.

Nå, der var i hvert fald et køkken og næste dag forsynede jeg mig i et supermarked med cheddar ost, brød, smør, marmelade, æg og bacon. Jeg kunne vel spise en lejlighedsvis middag på en restaurant.

Ennis er en by på ca. 20.000 indbyggere. På vejen ind mod byen (huset lå vel ca 1½ km fra centrum) passerede man et stort "college" på venstre hånd, og på højre hånd en tankstation, hvor man også havde en kiosk, der solgte forskellige former for takeaway-mad.

Længere inde lå et stort Best Western hotel, i hvilken der også (selvfølgelig) var en pub og også telefoner, der kunne tage 50 pence mønter. Herfra ringede jeg til Mette og hun til mig.

Jeg har aldrig været i en så besynderlig irsk by som Ennis. Det lod ikke til de havde den mindste interesse for fremmede overhovedet, hverken udenbys folk eller udlændinge. Overalt hvor jeg før har boet i Irland mødte man, i hvert fald før Irland blev "turistet", stor nysgerrighed overfor fremmede, og også en meget stor gæstfrihed.

Ikke i Ennis. Gik man fra førnævnte hotel ind mod byen, kom man på venstre side til en pub, der kaldte sig "The Half Way House". Og det VAR det faktisk på min vandring ind og ud fra centrum. I begyndelsen sagde jeg naturligvis til mig selv: "Dette bliver din stampub". Men da jeg havde været der en 3-4 gange havde endnu ingen mælet et ord til mig, og det eneste jeg prøvende havde spurgt en fyr om var, hvad klokken var? Det FIK jeg dog at vide. I pubben på Best Western hotellet var der mig ofte kun mig, men fredage var pubben ret fuld af mennesker, men det var mennesker, der tilsyneladende alle kendte hinanden mere eller mindre, så de ignorerede totalt min tilstedeværelse. Så var der Cruise's Pub. Her var der faktisk hyggeligt disse kolde efterårsdage. Dagen lang brændte der ild i en åben pejs og her sad jeg ofte og mediterede med en Guinness.

Der var to store katolske kirker. Byens egentlige katedral og en ganske stor franciskansk klosterkirke. Der var en del franciskanske munke tilknyttet et kloster. Foran Kirken kørte på en lystavle (moderne

katolicisme!) en tekst, der ikke alene løbende annoncerede messetider, men også hvornår man modtog skriftemål. Her skriftede jeg ved én lejlighed. Ja og jeg blev minsandten så ensom i Ennis, at jeg prøvede at tilslutte mig den franciskanske lægbroderorden "Third Order Franciscans"! Efter jeg kom hjem til Danmark, fik jeg brev fra dem, videresendt af min værtinde.

Og så var der den store katedral, hvor jeg gik til søndagsmesse. Her befandt sig en stor kopi af Rembrandts maleri "Den fortabte søn vender hjem". En messingtavle fremsatte den fortolkning af billedet, at det er en allegori over menneskehedens hjemvenden til Gud. Her dvælede jeg tit i meditation over min egen "udlændighed"!!!

Så kommer jeg til den eneste person, jeg rigtigt lærte at kende i Ennis. Daniel fremsatte den teori, at jeg ofte er faldet for lidt skurkagtige mandstyper og ham her var både en storspiller og en "skurk". Der var i Ennis et kasino med spilleautomater, og her tilbragte han det meste af sin tid på at spille på poker-maskiner. Han hævdede han levede af det. Jeg sad tit i en pub overfor kasinoet og ventede på, han skulle vinde større eller mindre beløb. På denne pub spiste man hver dag en fremragende middag, hvilken jeg ofte deltog i.

Han hævdede også, han var den lokale mafia-boss's højre hånd. Denne herre introducerede han mig til på en pub, hvor man også kunne få den store irske morgenmad.

Jeg husker ikke rigtigt hvad fyren hed, men jeg mener han hed Sean. En aften var han og jeg kørt til en pub på den anden side floden (Er det floden Shannon der løber gennem Ennis?) og her bemærkede en stamkunde, om jeg var et udenbys mafia-medlem? Jeg blev faktisk ofte set i pubs og ved mange andre lejligheder sammen med Sean, og i retrospekt kommer jeg pludseligt til at tænke på om den slags overvejelser skulle ligge bag folks tilsyneladende lige gyldighed overfor mig? Kan noget så besynderligt være hændt AT DE VAR BANGE FOR MIG???

En aften kom jeg ind i pubben i Best Western hotellet, men da var servitricen ved at lukke pubben.

Jeg spurgte hvorfor? "Jo", sagde hun, "Der er tinkers på vej til byen!"

"Tinkers" er irske sigøjnere, der drager Irland rundt i campingvogne og slår sig ned i nærheden af byer som Ennis, som de praktisk talt raserer. De stjæler og drikker sig fulde i pubberne, hvor de kan finde på at danse på bordene og rode sig ud i slagsmål.

Et par morgener efter denne episode kom Sean først hjem, da jeg var ved at spise morgenmad.

Jeg spurgte ham, hvor han havde tilbragt natten, og han fortalte så, at han på mafia-bossens ordre havde været ude og smadre en campingvogn ejet af en "tinker", som bossen var blevet uenig med.

Jeg begyndte at bruge det offentlige bibliotek i Ennis. Fremragende bibliotek. Jeg kedede mig ofte så meget, at jeg tilbragte tiden med at læse. Jeg læste bl.a. "A History of Denmark" skrevet af en englænder. Interessant. Den var skrevet meget objektivt, uden sympatier eller antipatier.

En aften kom Phyllis og Colm ned til mig i Ennis. De medbragte et tæppe. Jeg havde hidtil sovet med min vinterjakke over mig. Vi gik alle i byen i Ennis. Også Phyllis og Colm undrede sig højligent over mentaliteten i Ennis. De fandt også de lokale besynderlige. Noget tyder på, at forklaringen dels ligger i gammelt politisk nag og måske klanvæsen. I parken stod en kæmpe stor statue af jord-reformatoren Parnell (hyppigt nævnt af James Joyce), der havde sin første store jordskreds-sejr i netop Ennis. Måske var der familier, der nedstammede fra folk, der ved dette valg havde stemt på den forkerte. Måske en bestemt klan? Jeg har diskuteret fænomenet Ennis i chat med en irlænder, og han sagde at det sikkert var klanvæsenet, der var årsagen til den variant af irsk kultur, der herskede i Ennis.

Det var i tiden op til jul. Mette og børnene kunne godt lide at tage fodbade, og jeg fik købt et elektrisk fod-spabad, som jeg sendte hjem til Danmark.

Det var blevet omkring d. 20 december 2001. Jeg ringede på et aftalt tidspunkt hjem og fik Jon i telefonen. Nej, Mette var til julefrokost på Torvecafeen (min stampub i Give).

Jeg havde nummeret i min notesbog og ringede til pubben.

Jeg fik Mette i telefonen. Hun virkede lidt sløret, hvad der ikke lignede hende.

Hun kom så med bemærkningen: ”Det er nu så dejligt at sidde og snakke med et par fyre som Niels Tømrer og Asger Kousgård. De er helt ”nede ved jorden”, hvorimod du altid taler så filosofisk!”.

Nå, tænkte jeg. Skal de sidste fortvivlede stumper af mit og Mettes forhold reddes, så må du til Danmark NU!!

Jeg pakkede i hast mine få ejendele. Bøgerne fra biblioteket lagde jeg på køkkenbordet og vedlagde en seddel til min værtinde: Om hun ville aflevere bøgerne på biblioteket? Så ringede jeg efter en taxa. Jeg skulle til Limerick NU. Fra Limerick kørte toget til Dublin. Der var sikkert plads på et rutefly til Danmark, det var jo ikke chartrede fly, som på familiens ferier i Syden.

Jeg husker, taxachaufføren og jeg på vej til Limerick diskuterede de helvedesprædikener, som præster i fastetiden før Det andet Vatikanerkoncil holdt for katolikker i Irland, og da vi nærmede os Limerick udpegede han et kirketårn i Limerick og sagde, at denne kirke tilhørte redemptoristerne, og at de var specielt slemme, hvad angik malende helvedesprædikener. ”Det var forfærdeligt”, sagde han, ”Mange i min generation er stadig sommetider skræmt fra vid og sans.”

Jeg kom til Dublin ret sent på aftenen og sigtede mod at overnatte i en B&B nær lufthavnen.

Der var intet at få. Det var vist en lørdag, og der havde været en afgørende kamp i ”gælisk fodbold” i Dublin.

Så jeg overnattede i lufthavnen. Da klokken var herimod 8 om morgenen fik jeg, symbolsk måske, en langvarende tachykardi. Jaja. Man kan intet foretage sig under sådanne omstændigheder undtagen lægge sig ned og vente på anfaldet går over. Det skal man ikke gøre på gulvet i afgangshallen i en lufthavn. Straks kom lufthavnsmyndighederne, min puls blev taget, og så var jeg på vej til et hospital

i Dublin. Jeg blev som ofte før spurgt om mine nærmeste "påørende", og jeg gav hospitalet Phyllis's og Colm's tlf. nummer.

Og, som så ofte før, klaredes problemet igen intravenøst.

Det ville koste mig 25 euro at overnatte på hospitalet.

I Grækenland var jeg, ifølge nogle aftaler mellem Danmark og Grækenland, medlem af den offentlige sygesikring og opholdet på psykiatriske hospitaler i Grækenland havde intet kostet mig.

Men i Ennis havde man meddelt mig, at min pension var for høj til, at jeg kunne modtage den irske, offentlige sygesikring. Så i forvejen var min situation i Irland prekær. En privat sygesikring er meget dyr (måske 2000 kr. mdl.) og alt var i forvejen dyrt i Irland; husleje, cigaretter, mad, Guinness og whisky osv. Så jeg kunne alligevel ikke være blevet i Irland. Dette var blot en lidt forhastet rejse hjem.

Phyllis og Colm hentede mig på hospitalet, og vi fandt en pub. Jeg overnattede hos dem. Om morgenen tog jeg en taxa til lufthavnen.

Den hurtigste vej hjem, og til samme pris som en enkelt Dublin- Kbh., gik over Zürich i Schweiz.

Jeg købte billetten og vekslede nogle penge til schweizerfranc.

Eftermiddagen tilbragte jeg derfor på en café i Zürichs lufthavn. Mærkelig oplevelse, men nu har jeg da været i den by, hvor James Joyce ligger begravet!!!

Jeg drak nogle Heineken-øl og kæderøg. Og nu viste alle myterne om schweizernes calvinistiske renlighed sig at holde stik.

HVER gang jeg havde skoddet en smøg i askebægeret kom en pige, tog mit askebæger, gik ud og vaskede det, og satte det foran mig igen!!! Jaja. Jeg var efterhånden rasende på det kvindemenneske. Jeg kunne have sparket hende.

Nå jeg nåede hovedbanegården i Kbh., før nattoget gik mod Jylland. Jeg ville være i Give ved 4-tiden.

Da jeg ankom der, havde det lige sneet. Det har en vane med at sne, når jeg kommer hjem fra Irland. Således var det også for længe siden, da en læge havde hentet mig derovre.

GIVE IGEN.

Mette var oppe, da jeg kom. Der var lys. Det må have været Lillejuleaften.

Juletræet var nemlig pyntet og under det lå den store firkantede pakke med fod-spa badet.

Jeg husker ikke denne konversation i detaljer. Den virkede afslappet.

Senere har Mette fortalt mig, at min irske værtinde i Ennis havde haft mig efterlyst hos Interpol. Hun havde været bange for, jeg måske havde begået selvmord, idet jeg ”den sidste tid havde set så nedslået ud og man havde i en mose nær Ennis fundet liget af en mand”.

Så jeg har nok ikke set alt for munter ud, og næppe været det heller.

Det var naturligvis udelukket, jeg kunne bo hos Mette, dels fordi vort forhold smuldrede, dels fordi hun ville miste nogle sociale ydelser, hun fik som enlig mor - der boede alene.

Så den jul tilbragte jeg på psykiatrisk afdeling i Vejle. De sagde, vi skulle have andesteg, men det viste sig at være ”Peking and”, der ikke smager meget af and.

Det foresvæver mig faktisk at ”Lille Gudrun” min psykiatriske eks-romance var indlagt ved denne lejlighed igen. Men at hun denne gang var nede i en depression.

Ellers husker jeg meget lidt fra denne indlæggelse. Jeg mener dog også at huske, at Mette besøgte mig.

Jeg flyttede så vidt jeg husker kortvarigt ud til mine gode katolske venner Ronald og Tenna i Fuglsang ude ved landsbyen Thyregod mellem Give og Brande, inden jeg med andre gode venners hjælp fik mig installeret i en lejlighed i Gives gamle, men nu renoverede mejeri, der var lavet om til lejligheder. Ronald og Tenna fortjener i allerhøjeste grad en speciel plads i mine memoirer. De har ofte hjulpet mig, når jeg midlertidigt stod uden nogen bopæl i mit omtumlede og varierede liv. Første gang jeg så Ronald var på min stampub i Give, Torvecafeen, som jeg netop har nævnt i forbindelse med min telefonsamtale med Mette fra Irland. Ronald er en meget leende og livsglad herre, og da Mette og jeg første gang lagde mærke til ham, sad han og læste sin avis på Torvecafeen, mens han drak en Tuborg. Jeg kom pludseligt i tanker om, jeg havde set ham i forbindelse med den katolske menighed i Vejle, der jo også tjener som katolsk menighed for os helt ude i Give og Thyregod.

Jeg hilste på ham og spurgte, om han ikke tilfældigvis var katolik. Jo, det var han da i højeste grad. Og det er han. Som jeg selv er han 100% overbevist katolik. Derudover er han en bogens mand, der ikke alene en overgang havde en antikvarboghandel i Vejle, men derudover er en ivrig bogsamler. Utallige er de timer Ronald og jeg over indtil flere øl har diskuteret vor tros raffinementer og teologiske mysterier. Hvornår end jeg dukkede op fra udlandet eller stod i en vanskelig situation rent bolig-mæssigt, stod der altid et lille værelse parat til mig ude hos Ronald og Tenna. Tenna er stadig på arbejdsmarkedet i skrivende stund, Ronald selv er tidligere revisor - ja er det faktisk endnu. Han har hjulpet og hjælper min søn i skattesager. Han har også i sin egenskab af revisor hjulpet en ”tidligere ven”, Peer Kunstmaler, der vil dukke op senere i denne saga.

Tenna er en fortræffelig kok, og ingen restauranter kan lave en frokost som hendes. Hun synger i det katolske kirkekor.

Hos dem var det jeg tilbragte en måned eller to i begyndelsen af 2002 .

Nu fik jeg ved gode venners hjælp en lejlighed i Give. Det drejer sig om mine venner Karin og Knud, hos hvem "Big Danny" også havde boet under sit ophold i Danmark. På deres loft har jeg i øvrigt i skrivende stund stadigvæk nogle bøger opmagasineret . Ved deres mellemkomst fik jeg en lejlighed i Gives gamle mejeri, der nu er lavet om til lejligheder. Det var en ganske pæn, ret ny lejlighed. Jeg fik internettet installeret og gik en del på Yahoo Chat. I den forbindelse må jeg nævne min gamle chat-ven "Jus 1ae Noctis". I virkeligheden Fred Feddersen, der bor i Upstate New York. Han er ligesom jeg selv en berejst herre og havde boet både i Sydafrika og Vestafrika. I Sydafrika har han en søn med en lokal kvinde. Det var hans plan at tage hjem til USA, få et job og få kvinden (hustruen?) og hans søn til USA. Da han kom til universitetsbyen Canton i Upstate New York, blev han imidlertid angrebet af den alvorlige lungesygdom, emfysem. Han kom på invalidepension. Han er altid tilsluttet et iltapparat.

"Jus" som jeg altid kalder ham, er en lærd herre. Han behersker Zulu og er vel funderet i de klassiske litteraturer. Han og jeg har chattet uhyre meget sammen gennem årene. Om alt mellem himmel og jord, fra Platons filosofi, katolicismen og ganske almindelige ting i vores dagligdag.

Vi har haft uhyre meget fornøjelse af hinandens selskab på internettet.

I øjeblikket har jeg desværre ingen kontakt med ham og frygter det værste. Han har dog underrettet mig om, han ikke går så meget på chat mere. Han studerer de græske dramatikere og Thukydid, naturligvis på originalsproget. Men han og jeg har haft masser af gode timer sammen, og han var indviet i mine personlige forhold, også forholdet til Mette.

Nu boede jo altså Mette og jeg begge i Give, og vi sås regelmæssigt. Vi var faktisk vældigt gode venner, ja og der var intime stunder. Hende og børnene kom af og til om til mig og spiste min kinesiske specialitet, som børnene holdt meget af.

Men det var tydeligt Mettes og mit forhold gik på hæld.

Var der endelig "intime stunder", var de faktisk omgærdet af en vis humor. Men jeg husker dette år som et "godt år" - et stille år i et omtumlet liv. Det var vel delt mellem min gode ven Anker Jørgensens "smugkro" på Frederiksberggade i Give, byens to værtshuse og internettet. Jeg holdt et par foredrag om Grækenlands og Roms historie i én af Gives to skoler. Publikum var mest venner af mig. Foredragene krævede en grad af forberedelse, og især Roms historie. Jeg er ikke nogen ørn til årstal, og Roms ekspansion involverede megen krig og mange slag. Jeg har jo nok en vis indsigt i Roms historie, men hvad jeg kendte til den fra universitetet var begrænset. Jeg havde skrevet en 10-dages opgave i "Det romerske kolonat" i det 3. århundrede e. Kr. Man mente sikkert, at vi selv havde erhvervet et vist kendskab til Roms overordnede historie. Om ikke andet så gav forberedelserne til mine foredrag i Give mig selv et bedre overblik over Roms historie fra

grundlæggelsesdatoen frem til "Roms undergang".

Jeg så allerede den gang meget lidt TV. Dels var der internettet, dels havde jeg hverken i Irland eller Grækenland haft TV, så jeg var vel blevet "vænnet fra". Jeg havde dog et TV købt i en genbrugsforretning. Børnene så af og til TV, når de besøgte mig.

Et par afsluttende ord om Mette. Jeg skylder den pige uhyre meget. Havde det ikke været for hende, var jeg måske ikke undsluppet dansk psykiatris tentakler. Da jeg boede i bofællesskabet ovre i Vonge omkring 1990 var jeg klart ude af stand til på egen hånd at flytte ud og få min egen lejlighed. Det hjalp Mette og hendes daværende mand Kevin mig med. Havde det ikke været for Mette kunne det være endt med, at jeg var blevet "patientiseret" som jeg kalder det. Svingdørspatient. At jeg i perioder var endt på psykiatriske plejehjem. At jeg med andre ord ikke havde kunnet tage vare på mit eget liv. Mette og min forelskelse i hende, hendes gentagne besøg hos mig i min lille lejlighed i Give, var den faktor der i sidste instans reddede mig fra en langt værre skæbne. Jeg kender i dag mange med et langt tættere forhold til "psykiatrien" end jeg selv nogensinde har haft. Nogen der ikke undslap dens klør. Som har "kontaktpersoner" og som periodisk har levet under psykiatriske plejeforanstaltninger. Ja værre endnu: som selv TROR på psykiatrien og dens diagnoser. Det har jeg dog aldrig gjort. Jeg er intellektuelt opdraget af den græske filosof Plotin, af mystikeren og kirkefaderen St. Augustin og filosofen St. Thomas Aquinas. Jeg tror simpelthen ikke et øjeblik på den psykiatriske opfattelse af menneskesjælen og har aldrig gjort det. Men dengang i Vonge var jeg blevet meget verdensfjern og gik og fabulerede om mit forhold til den græske kærlighedsgudinde Afrodite. Jeg var langt væk i min egen verden.

Denne drøm fik Mette mig halet ud af. Hun er en fantastisk god pige. Måske ikke så belæst som min første hustru, Inger, der gennem sit job på Statsbiblioteket i en menneskealder har færdedes i universitetsskredse, men simpelthen en god jysk pige med begge ben på jorden. Jeg har kun tak at sige til Mette, for vores ægteskab og for hvad hun har gjort for mig.

GRÆKENLAND IGEN.

Jeg var via Skype, et internet telefoni-program, jævnligt i forbindelse med Kurt Rossau nede i Paleros. Grækenland huserede stadig i min erindring, og efter et lille års tid i lejligheden i det gamle mejeri i Give besluttede jeg mig for at tage derned igen.

Det stod på dette tidspunkt galt til med min gode ven Anker Jørgensen. Vi var en lille flok, der jævnligt sad i Ankers køkken og drak bajere, og hvis det var sommer, sad vi i hans drivhus. Det vi måske ikke tænkte så meget på var, at Anker selv var "på" hele tiden, mens vi andre kunne komme og gå efter forgodtbefindende. De første stillede ved 8-9 tiden om morgenen, og det kunne trække ud til et godt stykke hen på aftenen. Det kan meget vel være blevet over 30 øl på en dag for Anker selv. Og nu var han blevet meget syg og ville ikke gå til læge. Han lå udmagret på sin sofa i stuen med et

sugerør nede i en bajer. Mad kunne han ikke tage til sig. Det så meget slemt, ja faktisk skæbnesvangert ud.

Jeg kom naturligvis, kort før afrejsen til Grækenland, til hans begravelse og jeg skrev hans nekrolog i Vejle Amts Folkeblad. Det var yderst trist, men jeg håber i nekrologen at have tegnet et lille portræt af vores evigt muntre ven Anker. Derefter gik turen til Grækenland.

Denne gang havde mine venner Vassilis og Joanna skaffet en lejlighed til mig, der stod klar, da jeg kom. På rutebilstationen i Athen gik det galt for mig. Jeg sad inde i ventesalen og ventede på de skulle annoncere bussens afgang til Lefkada over Vonitza.

Men det viste sig, at afgang kun blev annoncerede udenfor ventesalen, hvor busserne holdt. Så jeg så lige bagenden af bussen til Lefkada, da den kørte.

Så begik jeg en dumhed. I stedet for at finde et hotel hyrede jeg simpelthen en taxa til Paleros. Taxachaufføren var naturligvis i højt humør over dette scoop, men det var naturligvis dumt gjort.

I denne omgang fik jeg en lejlighed på første sal i en bygning, der lå ned til Det Joniske Hav. Jeg faldt hver aften i søvn til lyden af brændingen, så kort var jeg fra havet.

En computer stod også parat til mig. Jeg havde foræret min nye computer til Daniel, der dengang gik på Kunst - og designskolen i Kolding, og til gengæld fik jeg hans noget ældre computer. Det var ud fra den betragtning, at skulle den gamle computer gå i stykker under transporten til Paleros (jeg sendte den som post), ja så var det ikke så ærgerligt, som hvis min nye computer gik i stykker.

Det varede et stykke tid, før jeg kom på nettet i Paleros. Præcision er ikke græske håndværkeres dyd, og jeg skulle også have en fastnet-telefon. Men det lykkedes efter nogle dage.

Jeg tror det var februar. Det var langsomt ved at blive forår i Paleros. Jeg sad som oftest meget på cafeen Naftaki ned til havnen og oppe hos Kostas, min "Philadelphia". Og naturligvis var jeg hyppigt i Vonitza.

Jeg fik meget tid til at gå med at tale med de to fastboende englændere Tony og Ron. Tony reparerede lystbåde (expert i glasfiber), og Ron fik jeg aldrig rigtigt tjek på, hvad hans arbejde angik. Det er kun oppe i arbejdsetikens protestantiske Norden, man straks stiller spørgsmålet "Hvad laver du?" for at få en person placeret rent statusmæssigt i vore lagdelte samfund deroppe.

Ron havde taget en herreløs hund til sig (jeg husker ikke dens navn). Alle katte og hunde i Paleros var herreløse. Det var en charmerende hund. Desuden havde Ron en kone hjemme i England, der dog regelmæssigt besøgte ham i Paleros.

Et engelsk selskab kaldet SUNSAIL havde et firma i Paleros, hvor de udlejede lystbåde. Hele sommeren arbejdede her en flok unge englændere (der var et hotel tilknyttet), der kunne være meget støjende, og som faktisk opførte sig som lidt af et "herrefolk" overfor grækerne, hos hvem de var meget lidt populære. De arrangerede ofte vilde fester og var et irritationsmoment for os alle hver

sommer.

Dagene gik sin stille og rolige gang rundt på cafeerne. Indtil der skete noget nyt i mit liv.

MØDET MED ANTONIA.

Der var en bestemt græsk skibskaptajn i Paleros, med hvem jeg hyppigt diskuterede filosofiske emner, ikke mindst nutidens både teoretiske og praktiske materialisme, som han bestemt heller ikke var en tilhænger af. For hans skyld havde jeg skrevet en lille afhandling på engelsk om ligheder og forskelle mellem "mentor - protegé - forholdet" i den moderne verden og PAIDAIA systemet i den græske oldtid.

Jeg sad en aften på "Philadelphia's" (Kostas's) cafe med denne lille afhandling i hånden og ventede på skibskaptajnen. Da faldt mine øjne pludselig på en slående græsk skønhed på cafeen overfor. Hun sad i konversation med to herrer. Hun var en mørk skønhed med langt NATURLIGT knaldsort hår. Billedskøn.

Jeg spurgte Kostas, hvem hun var. "Hun var den nye læge i byen", lød svaret.

Javel ja. Jeg fik en pludselig indskydelse og skred over til hende med mit manuskript i hånden. Hun måtte jo forstå engelsk, når hun var uddannet læge. Mange medicinske lærebøger findes kun på engelsk.

Jeg kyssede galant hendes hånd og overbragte hende manuskriptet med den bemærkning, at det der stod skrevet deri måske nok var noget, der typisk tilhører mandeverdenen, men som hun måske ville finde det interessant at læse om. Hun takkede mig med et stort smil, og jeg gik tilbage på min plads på Kostas's cafe.

Jeg var i Grækenland tilknyttet det offentlige sygekasse-system IKA, åbenbart ifølge en aftale eksisterende mellem Grækenland og Danmark. Jeg kunne således få gratis lægehjælp, hvornår det skulle være (psykiatrisk medicin er - eller var - gratis i Grækenland). Men Antonia var privat praktiserende læge. En konsultation kostede 20 euro.

Jeg begyndte naturligvis nu at udvikle en række svagheder i mit helbred for at finde et påskud til at besøge Skønne Antonia. Jeg var så forelsket, som jeg havde været i min pure ungdom, for eksempel i Lisbeth. En gammel nar, vil man måske sige, men sådan er jeg nu en gang indrettet.

Jeg havde vel besøgt Antonias konsultation en tre-fire gange med korte mellemrum, idet jeg beklagede mig over smerter, snart her snart der. Hver gang havde jeg naturligvis betalt 20 euro per konsultation.

Jeg tror det måske var 4. gang, jeg besøgte hende (hun havde sin konsultation i sin dagligstue). Jeg ville efter hun havde skrevet en recept betale hende 20 euro. Der faldt følgende bemærkning fra hendes yndige læber: "No no", sagde hun med et smil, "You always come to the doctor!". Hun vidste udmærket, hvordan det var fat med mig!

Nu begyndte jeg så at komme hver eftermiddag. Vi sad og konverserede, når der ingen patienter var.

Kom der patienter sendte hun mig ind på sit soveværelse, hvor jeg kunne gå på nettet på hendes computer!!

Jeg var forelsket til op over begge ører. Så der kom en digter op i mig som det var sket også i tilfældet Mette. En dag bragte jeg hende følgende digt - mit første "Antonia-digt".

Enthroned upon a face I saw today
Sat Beauty laughing as I turned the corner,
The discos of the Milky Way
Can clearly not lay claim upon her.

I doubt not that her speeding car
That hooted loudly as she passed me
Had come here from an unknown star
That boasts to shine upon her beauty.

O could I walk the star-lit road
Across the great abyss at night time
To where such timeless beauties grow
And stand alone and calmly watch Them.

And do they sleep on beds of roses
And wake up laughing in the sun
And who makes Words and who composes
In my ears now this tender song?

I doubt not it is the birds that I see laughing
Behind her eyes as she speeds by,
And I walk on to spend on nothing
My empty time and lonely day.

Digtet blev nedskrevet på hjemmesiden www.poetry.com, og jeg fik det senere på første side i én af deres digt antologier. Det var Antonia meget flatteret over, og det glædede mig naturligvis meget.

Hele denne kærlighedshistorie højdepunkter ligger faktisk i digtform som mine såkaldte Antonia-digte. Kurt Rossau laminerede og illustrerede dem i samme takt, som jeg skrev dem.

Så det gik mig, som den unge Goethe så rigtigt skrev: "Når den ene kærligheds måne går ned i vest, stiger den nye kærlighed op som solen i øst".

Med andre ord blev, hvad der må have været tilbage af min forelskelse i Møtte, sønderbrudt af min voldsomme forelskelse i Antonia.

Antonia var forlovet med Vassilis, en lægestuderende. Hun erklærede imidlertid overfor mig, at hun ikke "troede på ægteskabet", hvilket hun heller ikke gør i skrivende stund ifølge en telefonsamtale, jeg havde med hende for få dage siden (2012). Det fatter jeg ganske udmærket. En græsk kvinde, der gifter sig, dykker lodret i status og bliver næsten sin mands ejendom. Jeg kunne forstå, hun hjalp (hjælper?) Vassilis med hans lægestudier.

Når jeg besøgte hende lagde jeg mærke til, at der gerne stod en herre på en altan overfor, og det gik ret hurtigt op for mig, at vedkommende herre holdt øje med hvor mange timer, jeg tilbragte sammen med Antonia. Græske mænd må gerne have seksuelle forhold til kvinder fra Nordeuropa, når disse er på ferie i landet, men det er åbenbart næsten helt utåleligt for dem, at udenlandske mænd har blot et venskabeligt forhold til "deres" kvinder. Det er mit indtryk at, i hvert fald ude på landet, osmannertiden da tykerne sad på Grækenland (ca. 400 år) har efterladt et uudsletteligt indtryk. Storbyerne er nok mere ved at antage det forhold, der hersker i Vesteuropa mellem kønnene, men ikke ude i landområderne. Denne herre på altanen overfor Antonias lejlighed forsvandt først, da Antonia udbredte den teori i Paleros, at jeg var hendes "engelsklærer". Det var jeg vel til dels også. Hun ville gerne af med sin græske accent.

Græske mænds forhold til dem de regnede for "deres" kvinder skulle ende med at få katastrofale følger for mig, som det vil fremgå af det følgende.

Den tid var dog ikke kommet endnu. Perioden i Grækenland har jeg ikke så fast en kronologi på som i de tidligere og senere erindringer fra mit liv. Jeg tror det muligvis var den første sommer, jeg boede dernede i sidste omgang, at Daniel og hans ven Thomas tilbragte en sommerferie nede hos mig. Måske den næste sommer var min gode, katolske ven Ronald nede og besøge mig. Det udviklede sig lidt dramatisk. Han kom sent med flyet og blev af rejseselskabet anbragt i et turisthotel syd for

landsbyen. Jeg havde endnu ikke mødt ham, men tidligt om morgenen ringede min telefon, og jeg hørte blot en ulden stemme og en stønnen i telefonen. Jeg kunne regne ud, at det var Ronald og hastede ud på hotellet. Ronald var faldet i badeværelset og slået hovedet temmelig alvorligt. Jeg fik vækket noget personale og Ronald, og vi kørte så til lægehuset i Vonitza, hvor han blev røntgenfotoferet og sikkert syet. Det havde lydt skræmmende fra første færd, men var ikke kritisk.

Også min gode veninde Karen Frisør far Give besøgte mig dernede. Ligeledes på samme tidspunkt Phyllis og Colm fra Dublin. Karens tilstedeværelse passede ikke Phyllis, der tilsyneladende var jaloux på Karen. Colm havde fra en ulykke (vist en brand) dårlige ben, og da vi skulle gå ned af én af landsbyens trapper ville Karen hjælpe ham, blev Phyllis hysterisk.

En morgen jeg besøgte Phyllis og Colm på deres hotel, hvorfra der var en fantastisk flot udsigt til de nærliggende bjerge, sad de og spiste bacon and eggs på altanen udenfor. Da Phyllis på et tidspunkt var gået ind på hotelværelset, sagde Colm: "You can naturally f... Phyllis as you used to do". Det havde jeg rent faktisk aldrig gjort, men det troede Colm åbenbart. Jeg svarede, "No thanks. She is not really my type!". Colm svarede så: "She is not my type either by God". Så opdagede vi Phyllis stod i døren og havde overhørt det. Fra de rejste hjem til Dublin har jeg ikke hørt fra dem!

En af somrene i Paleros havde Daniel hjemme i Danmark via internettet forelsket sig i en pige fra Syrien. Hun boede i den by i verden, der har været kontinuerligt beboet i næstlængst tid, Aleppo.

Den længst beboede by er Jericho.

Jeg gav ham nu en billet til Damaskus, og efter besøget i Syrien skulle han så komme over til mig i Grækenland.

Da han endelig kom til Paleros, var han ovenud lykkelig. Han havde billeder med af ham og den MEGET kønne, arabiske pige. De var blevet forlovede.

Daniel var ovenud lykkelig. Men så kom katastrofen. Da han tjekkede sin e-mail på min computer, viste det sig der var en mail i den, hvori hun slog op med Daniel. Jeg så ham ligefrem synke sammen i stolen ved computeren og gættede straks, hvad der var sket.

Daniel var frygtelig ulykkelig. Jeg gav ham et "mandeknus", men lige lidt hjalp det. Daniel ville hjem. Og vi gik op til Antonia for at skaffe ham beroligende medicin. Så fik han en billet hjem.

Jeg glemmer aldrig den episode. Det mindede mig om, da Lisbeth i sin tid telefonisk slog op med mig, da jeg stod på Slagelse banegård. Daniel tog hjem. Jeg mente dengang i grunden, at Grækenland kunne have skaffet ham mere afveksling. Mere distraktion fra denne katastrofe i hans kærlighedsliv. Men hjem tog han.

DAGLIGLIV I ET TRADITIONELT LAND.

Lad mig berette om lidt folkløse af en type som sommerens turister ikke ser i Grækenland. Lad mig som det første forklare lidt om den græske "selvforståelse", som jeg ser den.

Grækerne ser, efter min mening, Grækenland som spillende en dobbeltrolle på grund af sin beliggenhed mellem "Orienten" og Vesteuropa. Dette går tilbage til oldtiden. Der er f.eks. en skole i græsk vasmaleri fra oldtiden, som man kalder den "orientaliserende stil". Men vi må frem for alt heller ikke glemme perserkrigene, hvor det lille atheniensiske demokrati i to omgange slog perserne, først ved Marathon, senere i et søslag ved Salamis.

Det har fået grækerne til at se sig selv som Vestens bolværk mod orientens "horder", i dag repræsenteret af tyrkerne, som jo sad på Grækenland i omkring 400 år og som dybt har influeret dem.

Dernæst ser grækerne sig selv som den ortodokse kristendoms spydspids mod vest, konfronteret fra vest med den katolske kirke og protestantismen. De ortodokse opfatter faktisk den romersk katolske kirke som kættersk, imens den romersk katolske kirke ser den græsk-ortodokse kirke som "skismatisk". Jeg troede længe, at der var "nadverfællesskab" mellem romerkirken og de ortodokse, men fik en anden opfattelse, da jeg ved en ortodoks messe blev nægtet nadveren. Præsten ("popen") spurgte om jeg var ortodoks, og jeg svarede jeg var "Roman catholic". Ingen nadver til mig. Det skete, mens praktisk talt det halve af Paleros overværede det. Når jeg fortalte venner og bekendte i Paleros, at jeg er romersk-katolsk sagde de gerne: "Så er vi jo brødre". Romersk-katolske og græsk ortodokse ligger hinanden uhyre langt nærmere, end begge kirkerne ligger protestantismen.

Den vigtigste forskel er, at de ortodokse ser Helligånden som kun udgående fra Faderen, ikke både Faderen og Sønnen. Den vestlige tilføjede udtrykket "og Sønnen" (latin: filioque") i den nikenske trosbekendelse efter et koncil i Toledo omkring år 800 (mener jeg). Denne spidsfindighed er med til at adskille de to kirker. Desuden er ortodoksien mere de-central end den romerske katolicisme. Den øverste patriark i den ortodokse kirke bor stadig i Istanbul, der af alle grækere stadig kaldes Konstantinopoli.

Jeg var til flere folkefester motiveret af ortodoksien i Paleros.

Når vi fejrer Helligtrekonger, fejrer man i den ortodokse kirke Jesu fremstilling i synagogen (epifani festen). Ved denne lejlighed tropper landsbyens beboere op nede ved havnen. Her står en sortklædt "pope" (også altid med sort eller gråt skæg) omringet af unge mænd i badebukser. Popen kaster så et jern-krucifiks i havnen. De unge mænd springer i det kolde vand og dykker efter krucifikset. Den der kommer op med det får det så lagt på et sølvfad, og med dette fad går han så rundt i cafeerne, hvor grækerne lægger større eller mindre beløb i det. Den unge mand, mener jeg, må bruge pengene som han vil.

En anden religiøst motiveret fest er høstfesten. Den foregik ude ved et forladt kloster kaldet Hagios Demetrios (Den hellige Demetrios) i bjergene syd for Paleros. Jeg kørte med en græker derud. Her kommer godtfolk så med brød og vin (i tønder), og der steges geder og lam over spid. Meget festligt. Man kan overveje, om navnet Demetrios er en "maskulinisering" af Demeter, høstens og hvedens gudinde i græsk mytologi. Grækerne påstår nu, der er tale om en historisk helgen, nemlig en romersk soldat, der havde antaget et græsk navn.

Mange af os blev temmelig berusede. Den lokale vin er sødlig (over i retning af sherry) men stærk (en 15-16 %) og billig.

Paleros skytshelgen er Hagia Paraskivi. Hendes billede bringes på hendes helgendag igennem landsbyen i en procession. Alle i cafeerne rejste sig op, da processionen passerede. Undtagen min ven Chivos, der blev siddende. Han er åbenbart ikke religiøs, og det var han parat til at demonstrere overfor mængden, da processionen kom forbi den cafe han sad på.

Jeg skrev til det katolske blad i Danmark via e-mail en artikel kaldet "Katolik i Grækenland", hvori jeg anførte flere af de ting jeg har skrevet her. "Paraskivi" betyder faktisk "Fredag", og jeg har nok gjort mig lidt munter over dette navn på en helgeninde i den ortodokse kirke. Det endte med at redaktøren for det danske, katolske blad, Erling Tiedemann, måtte fjerne min artikel fra nettet. Den græsk-ortodokse menighed i København var blevet meget "stødt" over artiklen, og en græsk-ortodoks præst tog til genmæle.

Nu findes hans artikel på nettet men ikke min. Jeg ved ikke om Erling Tiedemann fjernede den af "økumeniske" årsager. Men jeg måtte konstatere, at de ortodokse ikke har et så afslappet forhold til deres tro som f.eks. de katolske irlændere.

Jeg holder meget af den ortodokse respekt for døden. Jeg overværede engang et begravelsesoptog i landsbyen, hvori popen gik foran og svang et røgelseskar. Og ved en anden lejlighed, i Vonitza, (det har jeg vist nævnt) rejste alle i den cafe jeg sad på sig op, da en kiste blev båret ind i den nærliggende kirke.

SVENSKE OG NORSKE TURISTER.

Et par år i træk dukkede danskeren Max op i Paleros som turist. Max boede ikke i Danmark men i Norge, hvor han havde et rengøringsfirma med en del ansatte. Han var temmelig velhavende. Han var med norske venner demede og der blev drukket både øl og skrappere sager, især i cafeerne nede i havneområdet. Jeg deltog i løjerne.

Jeg fortalte nu Max om det rejsende bordel, som af og til besøgte Vonitza. Her lejede de sig ind på en

cafe (hvis de da ikke ejede den) på tidspunkter af måneden, hvor de tilsyneladende vidste, at de lokale havde penge. Jeg havde været der med græske venner et par gange, dog kun for at drikke og kigge på pigerne. Jeg havde aldrig nydt elskovens glæder ved sådanne lejligheder.

Da jeg fortalte Max, at jeg havde hørt de ville være i Vönitz en bestemt aften, insisterede han på, at nu skulle jeg derop for at nyde netop elskovens glæder. Det ville han betale.

Vi tog en taxa ved 10-11 tiden om aftenen. På dette tidspunkt, vidste jeg, begyndte kunderne at indfinde sig.

Det var en temmelig mørkelagt cafe. En stor bar og flere sofahjørner og borde i halvmørket.

En herre serverede i baren, en anden ”styrede” pigerne. Ideen var, vi skulle begynde med at give én eller flere piger en drink, der, som vi alle vidste, kun bestod af saftevand. En sådan drink kostede fem eller seks euro.

Da vi arriverede, gik Max straks op til baren og bestilte en flaske whisky. Bartenderen fik nærmest et chok. Han kiggede måbende på Max. Om Max vidste hvad det ville koste? Så smed Max et bundt 50 euro sedler på bardisken og bad bartenderen komme i gang!! Javel, javel. Der var pengestærke kunder i butikken. Jeg ved ikke, hvad Max betalte, men formentligt en 5-600 kr. i danske penge.

Pigerne kunne jo ikke undgå at opdage, at Max havde penge, så det varede kun kort, så sad vi i et sofahjørne med de to kønneste piger i ensemblet. Den ene var meget mørk, og det viste sig, hun kom fra Puerto Rico.

Vi havde det vældigt sjovt. Der var blot det ved det, og det vidste bartenderen og rufferen godt, at Max ville insistere på, at pigerne skulle drikke sammen med os, og det skulle være enten whisky eller den sprut han forlangte.

Så pigerne, der sikkert blev holdt ret hårdt, begyndte hurtigt at blive temmelig berusede. Den Puerto Ricanske pige gjorde mine til at smide sit miniskørt i fuld offentlighed.

Meget andet husker jeg ikke, blot at Max og jeg kom tilbage til Paleros i en taxa og meget berusede. I hvert fald var jeg ikke sammen med nogen af pigerne.

Der kom også mange sympatiske svenskere. Jeg har altid været temmelig usikker på Sveriges geografi, og jeg husker en svensk herre, der på en serviet tegnede hvor Småland, Jämtland og Värmland ligger, og ligeså de store søer og Göta-elven m.m. Jeg stødte også på en kvindelig, engelsk højesteretsdommer. Jeg spurgte hende hvad der var den hårdeste straf, hun havde idømt. Livstid. Om hun have fortrudt det? Nej, aldrig.

Jeg mødte også et dansk ægtepar og deres datter. Finn og Mette fra Odense. Dem har jeg flere gange besøgt, efter jeg kom hjem til Danmark. Desværre er venskabet nu gået i stykker, og uden jeg sådan set var årsag til det.

BALLADEN OM PIGERNE

Før den kommende skildring af de vanskeligheder og de angreb af min sindslidelse, der snart følger, vil jeg lige sige at i det tidsrum, jeg lige har beskrevet, gik alting sin rolige gang i Paleros. Jeg besøgte regelmæssigt Antonia, også selvom hendes forlovede, Vassilis, befandt sig hos hende.

Engang bad jeg hende om at klippe mine negle på højre hånd, idet det forekom mig, at jeg ikke havde tilstrækkeligt med kræfter i fingrene på venstre hånd til at håndtere min 3-i-ener negleklipper. Hun bad mig om at komme hen i sofaen til hende og lagde min højre hånd ned mellem sine lår og begyndte at klippe. I samme øjeblik trådte Vassilis ind fra altanen med ordene: ”Nå nå nå nå” som en slags advarsel. Antonia ignorerede ham bare og begyndte endog i mit påhør at referere til ham som ”Nå nå nå”. Hun er stadig i skrivende stund kun forlovet med ham. Ifølge en nylig telefonsamtale (2012) ”tror hun ikke på ægteskabet”.

Der kom i den sommer en yndig, polsk servitrice i ”Philadelphia’s” (Kostas’s) cafe. Hendes navn var Joanna. Joanna var polak og havde to børn i en by ca. 200 km. fra Warszawa. Hun var ikke ligefrem spinkelt bygget, endog en anelse ”stout”, men alt på hende sad præcist hvor det skulle sidde. Joanna talte naturligvis ikke græsk men kun engelsk. Som det snart skete igen denne sommer, blev dette kritisk, idet de eneste to hun kunne tale med var hendes chef, Kostas, og mig.

Problemet viste sig på den måde, at det hurtigt blev klart, at grækerne, der kom på cafeen - grækere i alle aldre - mente hun var ”deres pige” og var tydeligt utilfredse med, hun talte i længere tid med mig, hvad hun i begyndelsen var tilbøjelig til, da jeg kunne engelsk og kunne fortælle hende om det land og det miljø, hun var havnet i.

Jeg spurgte Kostas, hvorledes han havde fået fat i den smukke Joanna?

Jo, forklarede han, der var/er inde i Athen et agentur (agency), der averterer i aviser i de gamle østlande (også ofte ortodokse lande) efter piger, der kan komme ned og arbejde på græske cafeer og udskænkingssteder i ”sæsonen”. De kom i ret store mængder til Athen, og han havde fundet hende via dette agentur i Athen.

Jeg fik nærmest indtrykket af, at græske cafe-ejere udvalgte dem som om de var køer på et kødmarked stående langs en væg inde i Athen.

Det blev tydeligere og tydeligere, at grækerne var MEGET utilfredse med, at Joanna og jeg så ofte talte sammen, når vi sad i skyggen af et stort vintræ udenfor Kostas’s cafe. Jeg ved ikke, om jeg er i besiddelse af en meget følsom radar til at opfatte, hvad der så at sige ”ligger i luften” (jeg har engang læst i et psykiatrisk værk at skizo-afektivt skizofrene ikke har noget filter til at modstå den slags - det eneste fornuftige jeg nogensinde har læst i bøger omhandlende psykiatri), men det var yderst klart, at grækerne i allerhøjeste grad misbilligede, at Joanna og jeg konverserede sammen. Som i begyndelsen

af mit "forhold" (ikke i seksuel forstand) til Antonia, der jo også havde udløst noget, der lignede jalousi fra grækernes side, lod det til at de mente, at Joanna var "deres pige".

Dette begyndte at udløse totalt latterlige situationer. Når jeg kom til cafeen, og Joanna serverede, måtte jeg placere mig således, at de tilstedeværende grækere ikke havde den opfattelse, at det var for at "komme i" med Joanna. Joanna havde helt klart også opfattet situationen og undgik at kigge i min retning, når grækerne kiggede på hende, hvad de gjorde hele tiden, og ikke just med tiltalende blikke, derimod med HUNGRENDE blikke, hvilket Joanna naturligvis straks opdagede. Men hun var jo ANSAT, hun skulle tjene penge at sende hjem til børnene, der vist boede hos hendes eller hendes ex-mands familie i Polen. Hun måtte "agere" efter de tilstedeværende "spilleregler".

For udenforstående, der havde indblik i hvad der foregik, må den mærkelige ballet, Joanna og jeg opførte for dog undertiden at veksle nogle bemærkninger på engelsk - som hun jo talte og forstod - må synet have været grotesk. Jeg husker en totalt grotesk situation, hvor Joanna sad på en stol ud mod torvet, mens jeg sad på en stol bag hende og skrev små notitser på engelsk om alverdens ting og ikke mindst den situation hun og jeg var havnet i.

Jeg var, må jeg understrege, ikke det mindste forelsket i Joanna.

Nu gik det så hverken værre eller bedre end at en fyr, der hed Pavlos, en fætter til Kostas faktisk, som havde en cafe A PANO, oppe i "den førnævnte" græske bydel", også havde fået fingre i en vældig køn, ung pige.

Denne pige kom fra Sofia i Bulgarien og hed Renata. Hun talte næsten perfekt engelsk, mens Pavlos selv kun talte nogle få brokker på engelsk.

Jeg talte med Renata, den første dag jeg så hende på Pavlos's cafe. Det viste sig, Renata var klassisk pianistinde fra musikkonservatoriet i Sofia. En køn pige, slank og smidig, med en lidt konservativ frisure. Da jeg spurgte hende om, hvorfor hun var i Grækenland, fortalte hun mig, at hun arbejdede i Pavlos's cafe for at tjene til ET BRUGT KLAVER. Jeg erklærede straks, at JEG ville finansiere et brugt klaver for hende på den betingelse, at hun straks vendte hjem til Sofia. Jeg havde indset, at hun meget snart ville ende i samme situation som Joanna. Og det var langsomt ved at gå op for mig, at fyre som Kostas og Pavlos måske havde en skjult dagsorden, nemlig at sende et par kønne unge piger ud i prostitution mellem deres kunder. Så jeg tilbød straks at købe Renata et brugt klaver.

I begyndelsen var der tilsyneladende intet i vejen for, at jeg dukkede op OM FORMIDDAGEN for at snakke lidt med Renata, der var fuldstændigt strandet, sprogligt, mellem grækere af hvilke kun meget få talte engelsk. Faktisk tilbød unge Renata mig, en formiddag hvor vi sad og snakkede ved et bord, ægteskab! Om jeg da var gift? Lød hendes spørgsmål. Nej jeg var skilt to gange, svarede jeg. Hvorfor dog, spurgte hun. "Fordi mine koner havde voldt mig vanskeligheder", svarede jeg. "Jeg vil ikke volde dig vanskeligheder!" lød svaret.

Jeg havde på dette tidspunkt imidlertid drukket så meget Heineken, at jeg valgte at overhøre den bemærkning.

Når grækerne begyndte at strømme ind i Pavlos's bar hen på eftermiddagen og om aftenen, opstod der præcis samme problem som med Joanna på Kostas's cafe. Pavlos var dog mere kontant end min "Philadelphia" - Kostas. Han forbød mig simpelthen at tale med Renata, når der kun var grækere i baren. Renata var "deres pige".

Det blev værre og værre. Den ulykkelige lille Renata stod som genstand for en flok grækeres hungrende blikke, mens jeg stod længere henne i baren og blot, ligesom tilfældigt, skævede til hende. Hun forstod ikke et hak af, hvad grækerne sagde. Specielt var der én, godt nok yngre fyr, der sendte mig onde øjne. En dag jeg kom op ad bakken mod "den græske bydel", trak han håndkanten henover sin hals, da han så mig - et tegn på han ønskede at tage livet af mig.

Det endte på en sørgelig måde. Noget af det var sikkert forårsaget af sprogbarrieren mellem grækerne og jeg.

Jeg gik simpelthen amok en morgen nede i Kostas's café.

Jeg slog ud efter en tilfældig græker. Jeg ramte ikke særligt hårdt, men jeg havde mistet besindelsen.

Der blev tilkaldt politi og også to betjente røg jeg på. De holdt åbenbart, sikkert via bestikkelse, hånden over et system, hvor græske cafe-ejere og bar-ejere forsøgte at sende unge, uvidende piger fra de gamle østlande ud i prostitution!!

Jeg husker ikke, om det var dengang, jeg blev lagt i håndjern og kørt til detentionen i Vonitza, hvor jeg blev spændt fast til en stol og gennembanket. Det var én af gangene, for jeg var fuldstændigt slået ud af balance. Man prøvede at BANKE vanviddet ud af mig, men kørte (og sejlede) mig derefter til et psykiatrisk hospital i byen Korfu på øen Korfu.

Her tilbragte jeg en lille uge på en lukket afdeling. Så blev jeg overført til en åben afdeling, der efter græske forhold var temmelig luksuriøs.

Vi havde en udendørs café (om vinteren indendørs), hvor vi kunne sidde og drikke nescafe frappé eller andre drikkevarer, selv Heineken.

En dag ringede Philadelphia (Kostas). Han lød meget venlig, og jeg fik faktisk Joanna i røret. Jeg sagde til hende: "I fought for you!" Hun svarede: "I know that, Borge!".

Jeg fik udgang i Korfu og kom til at kende byen ganske godt. Den har været ejet af Venedig og har stadig et italiensk præg. I en netcafe skrev jeg et digt til Antonia. Antonia og jeg ringede sammen dagligt. Jeg fik fat i en lærebog i græsk udgivet af universitetet i Thessaloniki. Jeg begyndte at studere ny græsk på afdelingen.

Efter måske 3 uger var jeg tilbage i Paleros. For at formilde byens to betjente købte jeg en flaske whisky til dem hver. Jeg var naturligvis ked af, hvad der var sket. Men jeg blev også klar over, at Joanna på det tidspunkt var endt i prostitution. Jeg så hende med fyre, hvis selskab hun kun kunne have opsøgt, hvis der var penge blandet ind i det. Det må have været en fristelse for Joanna. Hun

havde to små børn i Polen.

Renata var forsvundet ud af byen. Jeg spurgte én af ”de gode grækere”, der altid havde været flink overfor mig, hvor Renata var? ”Hun er rejst hjem” lød svaret, ”vistnok på grund af noget du havde sagt til hende!”. Stakkels Renata. Hun fik aldrig sit brugte klaver, i hvert fald ikke i Paleros.

Men jeg var stadig ude af balance. Og nu kommer jeg til den allermest ejendommelige oplevelse i mit liv.

En stjerneklar nat havde jeg forladt Paleros. Jeg følte mig forfulgt af truende, anklagende stemmer. Jeg gik barfodet ad landevejen ned mod byen Astakos, der befinder sig vel omkring 40 km fra Paleros. Stjernerne stod klart, som det kun sker i områder uden industri og forurening. Lige foran mig havde jeg konstellationen Svanen og lidt oppe til venstre for den Plejaderne (syvstjernen). Jeg gik og gik, og anklagerne mod mig inde i mit hoved blev vildere og vildere. Jeg havde ødelagt mange civilisationer i dette område af universet - for eksempel. Jeg tænkte på Erynierne, hævn gudinderne fra de græske myter. Og Ate, hævnens gudinde nummer eet. Sådan gik og gik jeg, jeg ved ikke hvor langt.

Til sidst gav jeg op. Jeg kunne jo intet stille op.

Jeg lagde mig ned ved kanten af landevejen og bad, hvem end de var, tage deres hævn, for jeg kunne intet stille op.

Og så må jeg have mistet bevidstheden.

DEN HVIDE HYRDE

”Du skulle se dig selv sidde der, Børge!”

Stemmen talte dansk og den kom udefra, ikke ligesom de jagende og anklagende stemmer der havde forfulgt mig undervejs mod Astakos.

Jeg opdagede nu, at jeg sad op, og med hovedet i hænderne.

Jeg tog hænderne bort fra mit ansigt og opdagede for det første, at jeg sad på en sten.

Det næste jeg så var, en tre-fire meter fra mig, en totalt hvidklædt mandsperson, ja i strålende hvidt. Det var som han var indhyllet i en let, hvid dis.

Han var påklædt i en kjortel som mennesker i oldtiden. Om livet havde han et stramt, hvidt skærf. På fødderne sandaler.

Min første association var: En jesuitisk pave (cf. Skærfet), men han var barhovedet, tilsyneladende oven i købet med lidt hentehår.

”Jeg faldt” synes jeg umiddelbart var hans næste ord, men her er jeg ikke sikker, for ordene kom meget lavmælt.

Jeg kan ikke beskrive den utrolige fred han og jeg sad der sammen og nød i morgengryet. Han er den MILDESTE personlighed i hvis selskab, jeg nogensinde har været. Vi sad blot der, tavse, og var i hinandens selskab på en måde ”der overgår al forstand”.

Pludselig så jeg bag ved ham oppe på vejene, en flok får komme løbende. Det var skinnende hvide, Græske får med geder iblandt dem.

Det er tilladt i Grækenland at drive får ad landevejen. Blot skal de have en hyrde.

Men disse får havde ingen hyrde.

Så fløj tanken igennem mig: ”Ham der sidder der er DEN GODE HYRDE”.

Yderst løb et får, der syntes at ville mase sig ind i flokken. Det var første gang jeg lagde mærke til får løber på tærne. ”Jeg er det får”, tænkte jeg.

Jeg tror vi sad der, tavse, i omkring en halv time.

Alle jeg har fortalt dette afviser Den Hvide Hyrde som en projektion fra et sygt sind.

Men man sidder ikke og ser på en projektion fra et sygt sind i mere end en halv time.

Og scenen var som i Galilæa. Vi var omgivet af cypresser og oliventræer. Jeg selv sad på en sten under et oliventræ.

Pludselig sagde Den Hvide Hyrde: ”Gå op til vejen, Børge”.

Jeg adlød og gik lige forbi ham op til vejen.

I samme minut ser jeg min ven, taxachaufføren Vassilis, komme kørende i sin gamle Mercedes. Han kom sikkert fra Athen. Han standsede og vinkede mig ind på forsædet. Da vi kørte, gav han mig en cigaret.

Jeg kunne ikke selv være gået ad landevejen tilbage til Paleros. Asfalterede veje bliver glohede i solen om sommeren. Jeg var dehydreret, jeg var sindsforvirret. Og der var kobler af vilde hunde i bjergene. Antonia turde knapt kondiløbe på grund af de vilde hunde.

Så Den Hvide Hyrde reddede den morgen utvivlsomt mit liv. Jeg var gået hele natten og var vel ca. 20 kilometer syd for Paleros.

Hvordan jeg kom fra at have ligget i vejkanten og over på stenen, aner jeg ikke. Båret af engle?

Jeg har senere spekuleret på om Den Hvide Hyrde måske var Skt. Augustinus? Denne helgen fik mig ind i Den katolske Kirke og er derfor en slags skytshelgen for mig. Hvis Den Hvide Hyrde virkelig var Frelseren kan han jo ikke være "faldet" som jeg syntes han lavmælt sagde. Hvis den anden person i Treenigheden var faldet, ville universet jo være gået under.

I Myles naGopaleens bog *The Dalkey Archive* har den gale videnskabsmand DeSelby en humoristisk snak med Skt. Augustin under havet ud for Dublin. Var det en slags møde med Skt. Augustinus der forberedte mødet med helgenen før mødet mellem Paleros og Astakos? Spekulationerne omkring Skt. Augustinus synes at støttes af det faktum, at det eneste eksisterende billede af kirkefaderen, som jeg havde set på titelbladet af Peter Browns bog "Augustine of Hippo", viser Augustinus i en kjortel, der meget ligner den, som Den Hvide Hyrde bar ved vort møde. Men mødet er, og vil forblive, et af de mest uforklarlige begivenheder i mit liv.

EN FORVIRRET TID: VÆRELSET

Det var en forvirret og kaotisk tid i mit liv. Jeg kan ikke opvise nogen klar kronologi over begivenhederne.

En anden uforklarlig begivenhed i rækkefølgen af excentriciteter var, at at jeg på et tidspunkt pludselig befandt mig i et aflukket værelse. Der var tilsyneladende end ikke en dør, i hvert fald ikke en dør med et håndtag. Det var bestemt heller ikke nogen detention. I værelset stod en bred seng med et sengetæppe over. På sengen lå jeg. Jeg aner ikke, hvordan jeg var kommet ind i dette værelse og havde heller ikke nogen ide om, hvordan jeg kom ud igen.

Jeg ved, jeg havde en besynderlig opfattelse af tidsprocessen. Det var som tiden gik fremad i små ryk. Jeg befandt mig faktisk i en slags henrykkelse.

Pludselig slog det mig: Måske er du død. Måske er det sådan at være død.

Nu begyndte jeg så at forske i, hvordan det altså var at være død.

Jeg kom så i tanker om, at Aristoteles i sit skrift om sjælen siger, at kun "Det aktive intellekt" overlever døden. Det aktive intellekt er det intellekt, der danner begreber ud fra iagttagelsen af omverdenen. Såvidt jeg har forstået. En begrebsdannelse sker f.eks., når man gennem en iagttagelse af f.eks. en række hvide genstande kommer til begrebet "hvidhed". Dette er et abstrakt begreb.

Nu begyndte et vanvittigt syn at forme sig for mit indre blik. Forestil jer et kvadratisk rum, der oven i købet er opdelt i sorte og hvide kvadrater som et skakbræt. Tæt på et hjørne af skakbrættet sad den gode gamle Aristoteles. En olding. I hans hænder havde han en gammel cigaræske med et elastik om,

og han sad og drejede på et par knapper på cigaræskens låg.

På selve skakbrættet (altså gulvet i rummet) sås et besynderligt syn. Nogle kæmpemæssige skinnende insekter gik langsomt rundt og tog de sorte og hvide kvadrater, stablede dem op på deres ryg og vraltede så hen i et hjørne, hvor de tålmodigt stablede dem op. Gode gamle Aristoteles var af den opfattelse, at han styrede disse mærkelige, store insekter ved at dreje på de to knapper på cigaræsken.

De store skinnede insekter havde jeg ganske sikkert fra Arthur C. Clarke's bog "Mødet med Rama".

Ak, men det skete at gode gamle Aristoteles begyndte at blunde ved dette ret trivielle syn. Ja at gamlingen helt faldt i søvn.

Når dette skete, så man et yderst mærkværdigt syn. Et par låger åbnedes i de store insekters rygge og nogle fyre sprang ud.

Disse fyre var PLATONISTER, elever af den store filosof Platon, Aristoteles' s lærer.

Fyrene tændte en smøg og stod og snakkede, mens de grinede lidt af den sovende Aristoteles. Når så det begyndte at rykke i Aristoteles, og han var ved at vågne, sprang platonisteme igen ned i de skinnende insekter og lukkede lågerne i deres rygge efter sig og så begyndte den samme trivielle vandring med firkanterne på ryggen.

Det stod mig klart at Aristoteles slet ikke styrede insekterne med knapperne på den gamle cigaræske, men at platonisteme simpelthen holdt ham for nar.

Jeg kalder mig selv platonist, en elev af Plotin, den nyplatoniske filosof, der underviste nord for Rom i det 3. Årh. e.Kr.

Ved dette besynderlige syn hylede jeg af grin, så jeg faktisk fik ondt i maven. Det var jo en filosofisk allegori, jeg havde opfundet. Bag Aristoteles' s abstrakte begreber, opsamlet af "Det aktive intellekt" der overlever døden, ligger jo i virkeligheden hvad Platon kaldte IDEERNE og som Plotin hævdede er i det guddommelige intellekt, NOUS. At ideerne skjulte sig bag Aristoteles' s abstrakte begreber repræsenteres i min komiske allegori ved, at der indeni de skinnende insekter befandt sig skjulte platonismer, der holdt den gamle gubbe (han sad oven i købet i en gyngestol) grundigt for nar.

Jeg fandt dette usandsynligt grinagtigt og studerede det vanvittige syn, når de friske, unge platonister hoppede ud af insekterne og fik en smøg mens de studerede den slumrende gamling.

Hvordan jeg kom ud af dette rum ved jeg ligeså lidt om, som jeg anede hvordan jeg kom ind i det.

Det er mig ligeså mystisk som hvordan jeg var kommet hen på stenen under oliventræet, hvor jeg sad da Den Hvide Hyrde begyndte at tale til mig.

Antonia fortalte mig senere, at hun netop i de dage havde set mig sidde med en græsk pige oppe fra Vonitza på cafeen Naftaki nede ved havnen. Det husker jeg heller intet om.

En såkaldt psykose er en dybt forvirrende oplevelse. På et tidspunkt troede jeg, jeg var brudgommen i eet HIEROGAMOS, et guddommeligt bryllup, hvor Antonia naturligvis var min brud. Mens jeg befandt mig i denne tilstand hører jeg pludseligt Odin sige: "Hvad er det for en BASSERALLE I har dernede i Grækenland?" Ordet "basseralle" havde jeg ikke hørt eller tænkt på siden min barndom på landet i Jylland!

Kort derefter mente jeg at se Fenrisulven flyve gennem luften med Daniel (som lille) på ryggen. Jeg var med andre ord pludseligt i nordisk mytologi.

Det blev til én mere indlæggelse på det psykiatriske hospital på Korfu. Denne gang ikke fordi der var vold indblandet. Igen husker jeg ikke de nærmere omstændigheder. På hospitalet var alt ved det gamle.

Der var flere kendte ansigter. Jeg mener jeg straks kom på den åbne afdeling. Jeg fik stjålet nogle penge deroppe, noget Antonia (med hvem jeg hele tiden var i telefonisk kontakt) gjorde ophævelser over, ja jeg mener hun ringede til hospitalet og beklagede sig.

Jeg kom ret hurtigt hjem, men var endnu ikke rask.

Alt det foregående foregik i månedsvis, og jeg tror vi nu var i 2004.

Hvor længe der gik til min næste og sidste indlæggelse i Grækenland, ved jeg heller ikke præcist. Men jeg tror, vi nu er i begyndelsen af 2005. Jeg havde holdt en brandtale til en flok af Paleros' borgere, mens jeg sad udenfor på min ven Boulias' cafe. Jeg var på det tidspunkt langt inde i Plotins filosofi, og mente kvantefysikken havde bragt forstyrrelser ind i forhold mellem panpsyken og materien (på oldgræsk "hyle"). Jeg betragtede, mens jeg holdt denne brandtale, de gode Paleros-borgere som repræsenterende hele menneskeheden, og jeg selv repræsenterede Plotin eller måske nærmere TO HEN (=Den Ene, Plotins Gud).

Denne gang kom jeg ikke til Korfu. Man forklarede mig senere, at hospitalet i Korfu skulle nedlægges og ikke modtog flere patienter.

Jeg kørte med en taxachauffør sydpå til Peloponnes. Her installeredes jeg på en lukket afdeling på et psykiatrisk hospital i byen Tripoli.

Forholdene her var langt værre end forholdene på Korfu. Det var en stor, rektangulær bygning, hvor hele sydsiden var eet stort gitterværk. I bygningen var vi vel en 30-40 mennesker. Fordelt på stuer med 6 sengepladser i hver stue. Der var en amerikaner indlagt, og ham kunne jeg da snakke med. Men da han blev udskrevet, var jeg den eneste udlænding på hospitalet og havde absolut ingen, jeg kunne tale med.

Det er af denne og flere grunde det værste hospital, jeg i min "psykiatriske karriere" har været indlagt

på. Der var dog i spisesalen en kopi af DaVinci's "Den sidste nadver" og det trøstede mig lidt. I en dansk, offentlig institution vil man aldrig finde tegn på Danmark er et kristent land (hvis det stadig kan kaldes det). Det finder man hyppigt i Grækenland.

Der er ikke meget at fortælle om Tripoli. Mange af os fik tiden til at gå med at gå frem og tilbage bag gitterværket som tigere i et bur. Eller som om vi gik frem og tilbage i en stoa fra den græske oldtid.

Jeg fik i Tripoli en hjernescanning (det fik jeg også i Korfu), men der er intet konstaterbart i vejen med min hjerne.

Jeg blev udskrevet efter ca. en måned. Den græske, offentlige sygesikring IKA betalte en taxa tilbage til Paleros.

Her havde Antonia flyttet alle mine ejendele over i en anden lejlighed. Hos min ven Taki (engelsk-talende), faktisk i den lejlighed, hvor jeg havde boet under mit første ophold i Grækenland. Og tæt på hvor Antonia selv boede. Min kære, ja elskede Antonia, holdt hånden over mig som altid. Ikke alene er hun guddommelig smuk, men hun har også hjertet på rette sted.

Men inderst inde vidste jeg, mit ophold i Grækenland sang på sidste vers. Borgerne i Paleros behandlede mig pænt trods mine ekcentriciteter, men oplevelserne i Tripoli var en tand for meget. Havde hospitalet i Korfu stadig eksisteret, havde jeg måske stadig været i Grækenland.

Hvad Grækenland angår, skal jeg lige anføre, at min tandlægeven Kurt Rossau lånte en klinik af en græsk, kvindelig tandlæge i byen Nidri, og der trak han resten af mine tænder ud, en dag han og jeg var ret berusede. Jeg skulle så have taget aftryk til et gebis. Men da jeg fik formene med gips i ind i munden, brækkede jeg mig øjeblikkeligt. Kurt sagde straks, at jeg muligvis har så voldsomme mundreflekser, at jeg ikke kan have et gebis i munden. Så nu går jeg rundt og ser ud, som mange i min alder så ud før der fandtes tandlæger, nemlig tandløs.

Jeg besluttede mig for at tage hjem. Jeg tog med et af de sidste charterfly, der forlod lufthavnen Aktio mod Billund i 2005. Jeg fik et tomt sæde og fløj hjem for ca. 1.000 kr. Efter en emotionel afsked med mange græske venner og specielt Antonia.

GIVE IGEN

Jeg var kun uden eget tag over hovedet et par nætter, og dem tilbragte jeg på min ven Henry's sofa i kvarteret Amager i Give. Henry var en god, gammel ven af mig. Han kaldtes "Henry Klumpfod" fordi han havde problemer med den ene fod og gik med specialsyede støvler. Han var lidt af en eneboertype. Og "kvartalsdranker". Langt det meste af tiden sad han i sin lænestol med en kop kaffe foran sig og hørte musik eller så TV. Men så, dog med lange mellemrum, købte han "en halv abe" (en halv flaske rød Ålborg) og så drak han sig fra sans og samling. På Gives værtshus(e) kom han sjældent i sine sidste år.

Hos Henry kunne jeg altid få en sofa, når jeg stod uden tag over hovedet. En virkelig god ven. Nu er han død af knoglekræft. Ære være hans minde.

Jeg fik ret hurtigt en relativt ny lejlighed i Torvegade i Give.

Jeg indkøbte som det var min vane brugte møbler. Endog et brugt TV i en genbrugsbutik. Henry kørte det om til mig. Han havde bil dengang. Jeg tror, jeg måske havde dette TV tændt én eller to gange. I Irland og Grækenland havde jeg helt vænnet mig fra at se TV.

Jeg kom nu på den ide at tandlægen i Give måske kunne tage aftryk til et gebis, mens jeg var på lattergas. Lattergas havde de ikke i Grækenland. Denne gang lykkedes det, og jeg fik endelig lavet et gebis. Jeg fik også noget pulver, der skulle opløses i vand for at få gebisset til at klæbe til ganen.

Men nej jeg kunne ikke holde det i munden. Jeg fik voldsomme brækfornemmelser, og brækkede mig også ofte, hvis jeg prøvede at stikke det i munden. Så jeg er desværre stadig tandløs.

Tiden i Give brugte jeg på værtshusene, med computer chat, læsning og computer dating. Jeg mener ikke vi er skabt til at leve alene. Endog vores fysiologi beviser, at mand og kvinde hører sammen. Mennesket er, som Aristoteles siger, et socialt væsen (zoon politikon). Så jeg ledte efter en partnerske på Dating.dk.

Det lykkedes mig også, mens jeg boede i Give, at få kontakt med først en kvinde fra Ribe, demæst én fra Gram nede ved Vejen. Der var lidt kæresteri i begge tilfældene. Hende fra Ribe endte dog med at erklære, jeg var for "aparte". Det morede mig meget. Hende fra Gram var polak og kørte rundt i en stor Mercedes. I hendes tilfælde var der lidt mere kæresteri. Bl.a. overnattede vi hos mine fømævnte venner Ronald og Tenna ved Thyregod.

Jeg besøgte også den polske dame i Gram, og jeg inviterede hende og hendes ligeledes polske veninde til min 59 års fødselsdag, som jeg havde besluttet skulle holdes på Diagonalkroen i Give.

Da jeg i skrivende stund er 65, er dette 6 år siden, altså i 2006.

Jeg havde fået flere nye venner. Først og fremmest Peer Kunstmaler. Han havde et lille

udstillingslokale i Give, men arbejdede i øvrigt på "Malerifabrikken" i Vejle, hvor han malede elefanter og giraffer til "Hr. og fru Europa" der var blevet træt af plakater. Efter Peers udsagn. Peer og jeg kom meget på værtshusene i Give. Vi svingede fint sammen.

Desuden var der Finn og Mette i Odense, som jeg havde mødt, da de var turister i Paleros. Dem besøgte jeg flere gange i Odense.

På den måde lærte jeg også værtshuset Giraffen på Odense banegård at kende. Hyggeligt sted. Stedet har faktisk stamkunder ikke alene rejsende.

En dag stod jeg sammen med stamkunderne og holdt et mindre foredrag om mit kærlighedseventyr i Bangkok tilbage i 1965. Jeg fortalte at min kære Kaoe Jantramart hyppigt sagde "O hom noi" til mig, hvilket jeg mente betød "Kys mig", hvorfor jeg kyssede hende ved disse lejligheder. Mens jeg holdt dette lille foredrag for dem, opdagede jeg pludseligt, at der ved baren stod en kvinde fra Indokina ved siden af mig.

Jeg spurgte hende høfligt om hun kom fra Thailand? Jo det gjorde hun. Så kan du måske fortælle mig, hvad "O hom noi" betyder? Så lo hun vildt og gik ned til sit bord.

Men hun havde sin mand med i Danmark.

Han kom kort efter op til mig, prikkede mig på skulderen og sagde: "It means more dick".

Barens stamkunder brød ud i latter. Her var jeg lige kommet med en yderst romantisk historie a la Mandalay og så kom sandheden på bordet. Jaja.

Det endte med, at fødselsdagen sluttede katastrofalt.

På flere måder.

Efter frokosten på kroen blev der drukket en del på værtshuset Torvecafeen. Aftenen der sluttede med musik og dans. Vi gik frem og tilbage til Peer Kunstmalers lejlighed, hvor vi også drak en del, og værtshuset. På et tidspunkt gik Finn og jeg hen på værtshuset og lod Peer og Mette være alene. Det skulle vi så ikke have gjort. Ak ja.

Måske ved 1.30 tiden forlod jeg alene værtshuset. De polske piger var gået hjem til min lejlighed, hvor de skulle sove.

Netop da jeg træder ud af værtshuset, fik jeg af en ukendt ung mand et knytnæveslag i ansigtet. Jeg er ikke sikker på andet end jeg faldt om på fortovet.

Jeg rejste mig og begyndte at gå hen mod Torvegade op mod Peers lejlighed.

Da jeg nåede Torvegade kom en tre-fire unge bøller i en bil, standsede og sprang på mig. Jeg blev mildest talt gennembanket og min hvide habit var gennemblødt af blod.

Egentligt tog jeg mig ikke meget af det. Jeg gik videre til Peers lejlighed, hvor Finn og Mette lå og sov på gulvet. Peer var vågen, men vi ringede ikke straks til politiet.

Det gjorde vi næste dag, og det viste sig, der havde været vidner. Deriblandt datteren af en servitrice jeg kendte særdeles godt. Den unge fyr der havde ført an var søn af én af Gives største ejendomsmæglere.

Senere vidnede jeg imod dem. Hvilken dom de fik, ved jeg ikke.

Det var den fødselsdag.

På længere sigt var det nok dette overfald, der udløste det anfald af min sindssygdom, der brød ud i Give. I dette anfald var en god del paranoia overfor min hjemby indblandet. Jeg havde blandt andet fået den ide, at byens indbyggere ønskede at forgifte mig, og at alt i min lejlighed var forgiftet, ligefra gulvtæppet til mit vaskepulver.

Jeg gik (efter sigende) også en dag i ca. 4 timer og spekulerede ude i regnvejret. Psykiaterne hævder jeg "ruminerer". På engelsk hedder det "Ruminate" og udlægges som følger: "meditate, ponder". Altså "gruble". Jeg gik åbenbart i 4 stive klokke timer og "grublede" ude i regnen, inden man fik mig slæbt i ly på et værtshus.

Det var Peer Kunstmaler, der fik mig ind på afdelingen i Vejle.

En såkaldt psykose er så personlig, kaotisk og usammenhængende, at man kan fylde en bog med alt det, der går gennem hovedet på én, hvilket jeg jo også har gjort. Under "Give psykosen" mente jeg f.eks., at jeg havde Egtvedpigen med på pub i usynlig form, og at hun hed Ellen.

Jeg skal derfor ikke trætte læseren med alt dette personlige materiale.

Mens jeg surfede på Dating.dk kom jeg i kontakt med en pige fra Hobro-kanten. Hende mødtes jeg med i Aarhus. Der "sprang ikke nogen gnist", men da Peer alligevel i sin bil skulle derop omkring, ringede jeg og spurgte hende, om vi måtte besøge hende. Det måtte vi gerne.

Nu viste det sig, hun var professionel ASTROLOG.

Og Peer var meget optaget af astrologi.

Nu bor de vist (stadig) i nærheden af Jelling. Jeg har altså – indirekte – været årsagen til to lykkelige forhold: Flavios og Helles og Peers og astrologens.

Nu ligger det således, at astrologen tror på genfødsler. Hun siger Peer og jeg har mødtes i mange tidligere liv, men i dette liv skal vore veje skilles. Det står i stjernerne.

Så siden har jeg ikke set min ven Peer.

Ved min tilbagekomst til Give var min ven, sømanden Aage Møberg, død af vor tids svøbe, kræften.

Jeg havde kort før hans død skrevet et brev til ham fra Grækenland, men det var ikke blevet afleveret til ham, fordi den pige, der passede hans lejlighed og skulle ud på Vejle Sygehus for at besøge ham, da han lå på sit sidste, havde glemt at tømme hans postkasse. Det var jeg lidt ked af. Ja faktisk en anelse harm over. Møberg – jeg kaldte ham altid ved hans efternavn – havde sejlet i en lang årrække. Mest på Sydamerika og Afrika, sjovt nok aldrig på Østen. Jeg skrev hans nekrolog i Vejle Amts Folkeblad.

Sørgeligt nok har jeg skrevet flere nekrologer. De er altid blevet godt modtaget.

En dag i pubben Tunnellen kom en kvindelig kunde (jeg nævner ikke hendes navn) hen til mig og nærmest hviskede til mig, at jeg ”var ved at blive en belastning for Give”. Jeg gik ud fra hun hentydede til min usædvanlige opførsel i mine anfald af sindssyge.

Jeg bryder mig ikke meget om, når folk hvisker mig den slags i øret på en pub.

Og hvem havde i øvrigt udnævnt hende til talsmand for de gode Give-borgere? Det var trods alt min barndoms by.

FLYTNINGEN TIL VEJLE

Jeg besluttede mig imidlertid til at rykke teltpælene op. Og den nærmeste større by i nærheden var Vejle.

Jeg fik fat i en ugeavis kaldet Budstikken og var snart indlogeret i en lejlighed i Staldgårdsgade i Vejle.

Jeg kendte jo lidt til byen fra de mange gange, jeg har haft ”udgang” under indlæggelser på den psykiatriske afdeling på Vejle Sygehus.

Jeg kendte specielt værtshuset Borgerkroen, der ligger lige i nærheden af Vejle Sygehus. Her begyndte jeg at komme en del, men jeg udforskede i øvrigt naturligvis også værtshusene generelt.

Jeg opdagede også en institution kaldet ”Huset”, hvor vi psykiatriske tilfælde kunne komme og fordrive tiden.

Jeg er nu rykket ind i den livssituation, hvor jeg befinder mig i skrivende stund. Jeg var vel alt i alt et års tid i Give, men jeg har aldrig skrevet dagbog, så jeg opdeler mit liv i faser. Jeg er stadig i Vejle-fasen. Jeg er nu 65 år, og dette er sikkert slutfasen. Og endnu er ingen selvbestaltet repræsentant for Vejles borgere kommet og har hvisket til mig, jeg er uønsket her i Vejle.

Jeg skriver altså nu faktisk om min NUTID. De mennesker, der bliver nævnt tilhører min umiddelbare fortid eller min nutid.

Jeg tror, jeg var her i Vejle, da jeg begyndte at spekulere på, hvorledes det gik min gamle ven Lars Mortensen, der var en del af min barndom og specielt min ungdom. Jeg havde dog også besøgt ham og hans kone Vivi, da havde boet nær den lille landsby Riis, og også da de havde boet i familiens jagthytte nær landsbyen Farre. Jeg mener, jeg har nævnt ham tidligere.

Lars var både uddannet tømrer, bygningskonstruktør og arkitekt. Og han var en fremragende arkitekt.

Han havde arbejdet med byggerier i Tyrkiet og var i gang med et byggeri på Gibraltar, da han kom ud for en ulykke. Han faldt ned af en vindeltrappe ude i huset ved Riis. Han pådrog sig en lettere hjerneskade og måtte stoppe sin karriere.

Lars og hans kone, Vivi forstod hinanden, men vi var ikke mange der forstod dem alt for godt. De havde mødt hinanden i Jelling, da Lars var midt i hans karriere. De havde været genboere. Hun var blevet skilt, og de havde fundet sammen.

De var, som jeg selv, glade for de våde varer, og de havde naturligvis den fordel, at de kunne nyde Bacchus's glæder sammen. Det kan være risikabelt. Jeg er selv selskabsdrinker og må søge selskab på værtshusene, men her sætter priserne en grænse. Lars og Vivi havde hinandens selskab og elskede hinanden højt, og her satte priserne ikke nogen grænse. Farligt.

Hvornår jeg fik at vide, Vivi var død, husker jeg ikke nøjagtigt. Jeg havde hørt Lars havde passet hende til det sidste. Jeg tror, hun døde af leverproblemer.

Det var i Vejle jeg besluttede at opsøge min ungdomsven Lars. Jeg havde ad omveje hørt, han boede i Jelling. Jeg tog nu den korte tur til Jelling og spurgte mig for på værtshuset Harald Blåtand i Jelling.

Jo, han boede Skovgade 18.

Jeg gik hen og bankede på. Han kom ud i en laset jogging dragt og lukkede op.

Det var sørgelige forhold. En lejlighed der så værre ud end nogen lejlighed, jeg nogensinde havde haft, og det siger ikke så lidt.

Han sad med front mod sit TV, der kørte hele dagen og drak pap-hvidvin af en kop. Hans joggingdragt hang i laser.

Jeg fattede straks, han var "gået i spåner", da Vivi døde fra ham. Men han var glad for at se mig. Han talte meget om Vivi. Hans søn Kristoffer havde han ingen kontakt med. Jeg forstod også, han havde "spillet på børsen" med sin pension og var god for en halv million kroner. Jeg spurgte ham, om jeg da ikke skulle skaffe ham noget rengøringshjælp, men han ville hellere have, jeg hentede 3 liter hvidvin til ham. Fjernsynet kørte uafbrudt.

Lars var gået planken ud for Vivi. Det forstod jeg straks. Hvornår og hvor meget han egentligt spiste, ved jeg ikke, men han sagde, han havde en flink nabo.

Han havde også fået epilepsi og faldt af og til omkuld og havde svært ved at rejse sig.

To hustruer har forladt mig. Jeg må tilstå den tanke af og til har strejft mig, hvad der er bedst: At have ens kone liggende på kirkegården fremfor, at have hende liggende i en anden mands seng!

Jeg tror synet af min gamle ven Lars i den forfatning overbeviste mig om det sidste - trods alt - er at foretrække!!

Jeg besøgte Lars en tre gange i Jelling, før hans lillesøster, Lene, ringede og sagde han var død. Jeg kom naturligvis til begravelsen. Der kom ikke mange. Også hans nekrolog har jeg skrevet. Jeg mødte hans nabo en dag i Vejle, der sagde til mig, den var blevet godt modtaget i Jelling.

Jeg stødte på Vejle bibliotek på min gamle professor Otte Steen Dues ny oversættelse af Ovids AMORES, som han havde betitlet (meget rammende) ESKAPADER. Det er en fantastisk god oversættelse, og jeg nød i fulde drag oversættelsen. Jeg ringede til ham og lykønskede ham med den. Han sagde: ”Ja er det ikke utroligt, men jeg gamle mand har fået en skare af fans”.

For at takke ham, printede jeg mine engelske digte ud og sendte dem til ham.

En måneds tid efter dumpede der en pakke ned i min postkasse. Det var Ottos oversættelse af Ovids ELSKOVSKUNSTEN dedikeret til mig. Han havde undertitlen dem ”En håndbog i hor”. Dedikationen lød: ”Som tak for DINE ”Amores”. Jeg var naturligvis yderst smigret. Han sammenlignede mine kærlighedsdigte med Ovids!!! Han var doktor på en afhandling om Ovid, så han vidste, hvad han talte om.

Ak, nu er han død.

Min gamle ven og mentor fra universitetet Giuseppe Torresin, der også var min tutor, da jeg skrev mit speciale om den romerske satiriker Juvenal, døde, mens jeg var i Paleros. Jeg talte med ham i telefonen kort før hans død. Det ramte mig hårdt, og jeg brast lejlighedsvis i gråd, når jeg sad i en cafe.

Torresin og jeg havde været i kontakt gennem alle årene, siden jeg forlod universitetet. Han var med til festen da Jon, Mettes søn (og min ”papsøn”) fik sin første kommunion.

Med Ottos og Bepi's (vort kælenavn for Torresin) død, brast min sidste kontakt til mine universitetsår.

Jeg har nu boet i Vejle i 6 år. Det jeg nu skriver kan siges at være samtidshistorie.

Jeg ledte naturligvis straks, da jeg kom til Vejle, efter en stampub.

Først fandt jeg Charly's Pub i Kirkegade, hvor jeg det første års tid kom meget. Her mødte jeg de to noble herrer Hans Sørensen og Verner. De var begge bartendere. De blev mine gode venner. Her mødte jeg også Finn Sand, der har været kaptajn i Mærsk i en årrække.

Finn havde også sejlet med Patagonia. Som bådsmand. Et par år efter jeg sejlede på den som mesterkammerdreng. Hans tur gik til Australien. Det har Finn og jeg moret os meget over.

Det vil føre for vidt at opremse alle navnene på mine venner og svirebrødre her i byen ved den blinkende fjord.

Efter et års tid skiftede jeg stampub til Marys Pub i Vedelsgade. Charly's åbner først klokken 3 om eftermiddagen. Og de rafler meget derinde. Jeg hader lyden af raflebægre, der bliver hamret ned i en bardisk. Jeg foretrækker ro og en god snak med mine venner.

Jeg har ved to lejligheder haft en fyr boende i min lejlighed. Lad os kalde den første Kim. Han var hjemløs, da jeg traf ham. Og jeg har hjemme fra Fruelund lært, at man bør huse de hjemløse. Kim var en charmerende fyr, men, som jeg opdagede, storspiller. Kim var vel, hvad man i dag kalder, sociopat. Jeg tror, han boede sammen med mig omkring et år. Jeg havde imidlertid engang mit kodenummer til mit hævekort liggende sammen med hævekortet, og så spillede han internet poker på min regning. En anden gang lavede han et såkaldt SMS lån på 3.000 kr. i mit navn.

En anden fyr, lad os kalde ham Jens, hjalp mig med at komme af med Kim. Så flyttede Jens ind i stedet for. Jens var håbløst forelsket i en pige med en alvorlig sindslidelse. Hverken Kim eller Jens var på bistand. Det var de for stolte til. Jens var veteran fra Bosnien og Afghanistan og havde sikkert alvorlige krigstraumer.

Nu bor jeg – endelig - igen alene.

Af virkeligt gode venner i Vejle skal nævnes navne som "Røde" Karl og "Røde" Anders. Røde Anders har været højt oppe i fagbevægelsen, så han er rød på to måder: Han er rødhåret og venstreorienteret.

Jeg kunne nævne mange andre gode venner og svirebrødre. Bryan og hans bror Rudi for eksempel.

Bryan er Tollundmandens dobbeltgænger. En herlig fyr. Med ham og hans kammerat Heine har jeg delt manganen en joint. Og så er mine særdeles gode venner Brian Wernegren og den ubetalelige "Balle", der kan citere et utal af salmer og ligeledes sange fra Højskolesangbogen. Jeg har haft mange konversationer med "Balle", der godt kan lide at lege med det danske sprog, og som også af og til er noget af en ordkløver og mester i sproglige finter.

Jeg har haft helbredsproblemer her på mine ældre dage i Vejle. Jeg har fået en ballonudvidelse i en kranspulsåre (en stent) og haft "en lille blodprop" i hjertet. Det sidste indtraf, mens jeg havde problemerne med Kim og hans svindelnumre. Så røg jeg ned i en depression og var et stykke tid på psykiatrisk afdeling.

Jeg har i Vejle årene skrevet mange indlæg i Vejle Amts Folkeblad om alle mulige emner. Blandt andet inspireret af en anden god kammerat, Anton Jessen.

Jeg løb på Dating.dk ind i en kvinde, der bor i en lille by i Vendsyssel, Kirsten. Der var lidt kæresteri i begyndelsen, men nu er vi blot gode venner. Jeg har været til en del familiefester med hende. Kirsten har sclerose i mild grad.

Jeg er glad for at være flyttet her til Vejle. Jeg har fornyligt ”opdaget” et nyt værtshus, nemlig ”The Last Waterhole” på Vesterbrogade. I Vejle bliver jeg til slutningen.

Jeg er ikke bange for at dø. Dels er jeg tilhænger af Plotins opfattelse af sjælen, der også deles af Den katolske kirke. Nemlig at sjælen er naturligt udødelig. Den kan ikke forgå hverken PER SE eller PER ACCIDENS (Aquinas – citeret af James Joyce i Ulysses).

Og så har jeg jo mødt Den Hvide Hyrde i Grækenland. En skikkelse fra oldtiden.

Jeg går til messe hver søndag stort set og har ikke mistet min katolske tro. Nutiden er domineret af både teoretisk og praktisk materialisme, og jeg er omgivet af atheister. Det rører mig ikke. Jeg har dannet mig mine egne opfattelser.

Min kære søn, Daniel, er for længst blevet færdig på Kunst- og Designskolen i Kolding. Han har haft forskellige tegnejobs, men er nu blevet leder af den katolske boghandel i Århus, hvor han tjener en ganske god løn. Ham og hans pige Stine bor i en flot lejlighed i Studsgade i Aarhus. Som min ven Poul Murer fra Corner Pub siger: Det at børnene kommer i vej er ALT.

Om jeg får børnebørn står hen i det uvisse. Intet tyder på det i øjeblikket. Jeg begyndte at skrive disse erindringer med henblik på mine efterkommere. Måske får jeg ingen. Mange, især kvinder, på min alder, taler jo hyppigt om deres børnebørn: Liv, Mettes datter, har lige barslet, så nu er Mette blevet mormor. Inger, min første hustru, er farmor til to.

Jeg opdagede nærmest ved et tilfælde på internettet, at specielt min artikel om Juvenals 3. satire er gået verden rundt og utvivlsomt har haft indflydelse på Juvenal forskningen. Den står under B. Fruelund Jensen: ”Martyred and beleaguered virtue: Juvenal’s portrait of Umbricius.” Er livet dog ikke ironisk? Den er skrevet, mens jeg var indlagt til observation på den psykiatriske afdeling på Koldings gamle sygehus. Jeg husker at overlægen, da han kom ind i mit værelse og så mig skrive på min gamle skrivemaskine på livet løs, utvivlsomt mente jeg var manisk!!

Også min anden artikel om Juvenal: ”Crime, Vice and Retribution in Juvenal’s Satires” (en opsummering af mit special) har fået stor udbredelse.

Så lidt har jeg da bidraget med.

Min opfattelse af Danmark er at finde i Google under titlen ”Et indblik udefra”, skrevet umiddelbart efter jeg kom hjem fra Grækenland og kunne betragte Danmark med friske og uhildede øjne.

Jeg har skrevet mange digte på både dansk og engelsk. Jeg har hyldet mange bar-servitricer i sang!!

Om nogle af mine poesier vil overleve mig er måske tvivlsomt. De er skrevet med rim og rytme og i dag hersker ”knækprosaen” i poesien. Jeg håber, at min type poesi en dag kommer på mode igen måske længe efter min tid.

Her slutter jeg så mine erindringer: Årstallet er 2012.